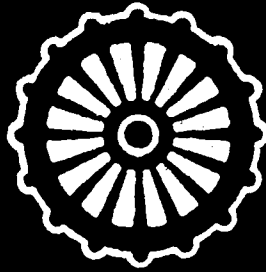

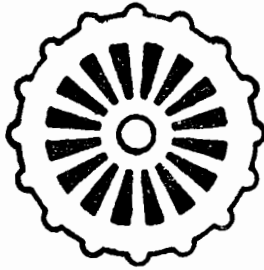
බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 31

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

ජාතකපාලි

ද්විතීය භාගය

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

25 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සහිතේ දසවැනි වූ

ජාතකපාලී

ද්විතීය භාගය

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිගේ සිරි පඤ්ඤාසීහාභිධාන

මහානායක සඨවිරයන් වහන්සේ විසින්

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 31

The Twenty-fifth Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka- Nikāya (8)

25

JĀTAKA PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable
Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera
The Principal of Siri Vajirañāna
Dharmāyanaya, Maharagama

සුභානාපිටකේ බුද්ධකතියායෙ

ජාතකපාලි

දුතියො භාෂො

සුත්‍රානාපිටකයෙහි කුදුගන්ඝෙය්

ජාතකපාලි

ද්විතිය භාෂය

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය	xvii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xix
පාළි භෝධිය	xxi
විසය සූචි	xxiii-xxiv
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-441
ගාථාදීපාදනුකකමණිකා	443-486
සංඥානාමානුකකමණිකා	487-491
විසයපදනුකකමණිකා	493-497
ඉද්ධාඉද්ධි නිරූපණය	499
බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	501

සංසකාරක නිවේදනය

ජාතක පාළියෙහි එකක නිපාතය පටන් පනිණ්ණක නිපාතය අවසන් කොට ඇති නිපාත තුදයෙකි. එහි අපණ්ණක ජාතකාදී සාරසියසයානු (496) ජාතක කෙනෙක් ජාතකපාළි ප්‍රථම භාගයෙහි ඇතුළත් වූහ. එහි ගාථා සංඛ්‍යාව දෙදහස් තුන්සිය සත්විස්සෙකි. (2327)

මේ මෑ ද්විතීය භාගයෙහි ලා වීසතිනිපාත යැ තිංසති නිපාත යැ වානාලිය නිපාත යැ පඤ්ඤාය නිපාත යැ සට්ඨි නිපාත යැ සනති නිපාත යැ අසිති නිපාත යැ යන සත් නිපාතයන්හි සංග්‍රහ වූ මාතඛය ජාතකය ආදිකොට ඇති එක්සාලිය (41) ජාතක කෙනෙක් වෙත්. ගාථා එක්දහස් නවසිය දෙඅනුවකි. (1992)

බුධජයතභී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි එක්තිස් (31) වැනි ග්‍රන්ථය වූ ජාතකපාළි ද්විතීය භාගය ද මහරගම සිරිවජිරඤාණ ධර්මායතනාධිපති මඩිහේ සිරි පඤ්ඤාසිභාහිධාන මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් ම සිංහල අනුවාදය සපයන ලද්දේ ය. වතීමාන ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ශාසත්‍රාගමධර මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශෝධනය හා සිංහල අනුවාදය ද මැනැවින් සකස්කොට ගාථාදීපාද සූචිය ද සඤ්ඤා හා විශේෂපද සූචි ද සමපාදනය කොට ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන්ගේ මෙහෙසීමෙන් හා එ මෑ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ විශේෂ උදෙසාගය ද, ඇතැම් අමාත්‍යාංශ භාරයේ පවත්නා රාජ්‍ය සංස්ථා සභාපතිවරුන්ගේ සානුකූල පරිත්‍යාගයන් ද හේතුකොටගෙන බුද්ධ ජයනතී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි මුද්‍රණය අවසානය කරා යෙමින් පවත්නා බව ද ප්‍රීතියෙන් සඳහන් කරමිහ.

ත්‍රිපිටක ධර්මව්‍යාප්තිය සඳහා නොයෙක් අයුරින් අනුබල දෙන හැම සුධිහු ධර්මදන්තය කුශල හේතුවෙන් සුඛභාගී වෙත්වා සි ආශංසනය කරමිහ.

ජාතක ප්‍රස්තාවනාව තෘතීය භාගයෙහි ලා ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබුගම ලඬකානඤ්ඤ

මහානායක ස්ථවිර

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සංසකාරක

2526
1984 පෙබරවාරි 25 වැනි දින

115, මහානායක වාරිකාරාමයේ
 ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය,
 විජේරාම මාවත,
 කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරීන්ගේ ආනන්දමේත්‍රය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවන්ද්‍රපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශ්වරාවායඪී, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලක්‍ෂ්‍යයෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්‍ෂාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීශ්වර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශ්‍රී ලක්‍ෂ්‍යනානදු-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියාධිපති, ශාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඛරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙචන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්‍ෂාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියාධිපති ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායඪී, ශාඤ්ඤාවායඪී, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාවායඪී උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකඛරමුද්දිත ජාතකපාළි
- අට්ඨකථා - සිහලකඛර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
- ම.ජ.සං - මරමෙරට්ඨෙ ඡට්ඨසංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි
- සායා. - තායාකඛරමුද්දිත ජාතකපාළි
- වී. - විදුරුපොල විහාරෙ පොඤ්ඤා

**THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS**

අ a අඃ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ ō

CONSONANTS

	ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ධ ḍa		
	ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña		
	ට ṭa	ඨ ṭha	ඳ ḍa	ප ḍha	ණ ṇa		
	ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na		
	ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma		
ය ya	ර ra	ල la	ව va	ඝ sa	හ ha	ළ la	ආ ṇa
ක ka	කා kā	කී ki	කී kī	කු ku	කු kū	කෙ ē	කො ḥ
ඛ kha	ඛා khā	ඛී khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛු khū	ඛෙ ē	ඛො ḥ
ග ga	ගා gā	ගී gi	ගී gī	ගු gu	ගු gū	ගෙ ē	ගො ḥ

CONJUNCT-CONSONANTS

කක ka	ඤඤ ña	ත් ra	මඵ mpha
කඛ ka	ණභ ṇa	ද් dda	ම, ම mba
කය ka	ඤච ca	ඳ් dda	මභ mpha
කී kri	ඤජ ඡ cha	ඳ් dra	මම mma
කච ka	ඤජ ඣ ja	ඳ්, ඳ් dva	මභ mha
කා kha	ඤඣ ඣ ja	ධ් dhva	ය, ය ya
කඛ ka	ල ා ṭa	නන් ta	යා ya
ගග ga	ධ්, ඳ් ṭha	ඤන් tha	ල la
ගඝ ga	ධ්, ඳ් ḍa	ඤන් da	ලා la
ධධ ḍa	ධ්, ඳ් ḍha	ඤන් dha	ලභ lha
ග් gr	ණණ ṇa	නන na	මඵ mha
ධ් ධ kha	ණච ඣ ja	නන na	භ භ ssa
ඛඛ kh	ණඡ ඣ ja	ප් ppa	භ භ sma
ඛඛ kh	ණඣ ඣ ja	ප් ppha	භ භ sva
ඛඛ kh	ණඵ ඣ ja	බ් bba	භ භ hma
ඛඛ kh	ණභ ඣ ja	බ් bbha	භ භ vha
ඛඛ kh	ණභ ඣ ja	බ් bra	ළ ා lha
ඛඛ kh	ණභ ඣ ja	මඵ mpa	

ඃ ā ඊ ī ඊ ī උ u ඌ ū එ ē

ජාතික පාලි

උතියො භාෂො

විසය සූචි

විසති නිපාතො 2 - 87

ජාතික සංඛ්‍යා	ජාතිකනාම	පිටපටක
1.	මානස ජාතිකං	2- 9
2.	විනසමභුත ,, .. .	8-15
3.	සිචි ,, .. .	14-21
4.	සිරිමඤු ,, .. .	20-27
5.	රොහ නාමිග ,, .. .	26-33
6.	චූළභංස ,, .. .	32-37
7.	සන්තිගුම්භ ,, .. .	36-43
8.	හල්ලාවිය ,, .. .	42-49
9.	සොමනස්ස ,, .. .	48-55
10.	චම්පෙය්‍යා ,, .. .	54-65
11.	පලොහන ,, .. .	64-71
12.	පඤ්ඤා පඤ්ඤා පඤ්ඤා	70-75
13.	හත්ථාල ජාතිකං	76-81
14.	අයොසර ,, .. .	82-87

තිංසති නිපාතො 88 - 165

1.	කිංචඤු ජාතිකං	88-93
2.	කුම්භ ,, .. .	94-101
3.	ජයද්දිස ,, .. .	100-109
4.	ජද්දන ,, .. .	110-119
5.	සමභව ,, .. .	118-127
6.	මහාකපි ,, .. .	126-135
7.	දකරකඛස පඤ්ඤා	134-141
8.	පණ්ඩුරක ජාතිකං	140-149
9.	සමබ්බලා ,, .. .	150-157
10.	ගජධිකිඤුක ,, .. .	156-165

විසය සූචි

ව්‍යාජනීය නිපාතො 166 - 217

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතක නාම				පිටියවුකා	
1.	තෙසකුණ	ජාතකං	166-175
2.	සරහඬන	,,	174-185
3.	අලමුබුසා	,,	186-193
4.	සච්චිපාල	,,	194-207
5.	චූලලසුතසොම	,,	206-217

පඤ්ඤාස නිපාතො 218 - 259

1.	නලිනිකා	ජාතකං	218-231
2.	උමුඤ්ඤති	,,	230-247
3.	මහාබොධි	,,	246-259

සට්ඨි නිපාතො 260 - 285

1.	සොණක	ජාතකං	260-273
2.	සංකිච්ච	,,	272-285

සත්තනි නිපාතො 286

1.	කුස	ජාතකං	286-303
2.	සොණනඤ්ඤ	,,	304-321

අසීති නිපාතො - 441

1.	චූලලහංස	ජාතකං	322-337
2.	මහාභංස	,,	336-355
3.	සුධාභොජන	,,	354-379
4.	කුණාල	,,	378-411
5.	මහාසුතසොම	,,	412-441

සුභනන්දපීඨකේ බුද්ධකතිය

ජාතකපාලි

දුතියො භාගො

ජාතක පාලි

(දුතියො භාගො)

නමො තසු භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

විසතිනිපාතො

1. මාතඛග ජාතකං

- 2328. කුතො නු ආගච්ඡසි රුලෙච:සී¹
 ඔතලලකො පංසුපිසාවකොච,
 සධ්‍යාරචොළං පටිච්චව² කණෙය්
 කො රෙ කුචං භොභීසි අදකඛිණෙයොයා.
- 2329. අනතං තච³ ඉදං පකතං යසසසී⁴
 තං ඛජ්ජරෙ භුඤ්ජරෙ පියාගරෙ ච,
 ජානාසි මං කං පරදත්තපථීචී⁵
 උත්තධ්වපිණ්ඩං ලභතං සපාකො.
- 2330. අනතං මම⁶ ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං
 අත්තජාය සද්දහතො මමධිදං,
 අපෙභි එතො කම්බට්ඨිතොසි
 න මාදීසා තුඤ්ඤා දදන්ති ජමම.
- 2331. එලෙ ච නිකොඤ ච වපතති ඛිජං
 අනුපබෙතො එලමාසසානා⁷,
 එතාය සද්ධාය දදති දනං
 අපෙසච ආරාධයෙ දකඛිණෙයොය.
- 2332. බෙත්තානි මඤ්ඤං විදිතානි ලොකෙ
 යෙසාහං ඛිජානි පතිට්ඨපෙමී,
 යෙ බ්‍රාහ්මණා ජාතිනෙතූපපනනා
 තානීධි බෙත්තානි සුඵපසලානී.

- 1. දුමච්චස - මජ්ඣං, සා.
- 2. පටිච්චකුට්ටං-මජ්ඣං, සා.
- 3. තචෙදං-මජ්ඣං, තචධිදං-චී.
- 4. යසසසි-චී, සා.
- 5. චීචී-මජ්ඣං, සා.
- 6. මමෙදං-මජ්ඣං,
- 7. එලමාසි සමානා-සා. එලමාසමානා-ම, චී.

4 ජාතකපාළි වීසතිනිපාතො

2333. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා¹ යෙසු වසන්ති සබ්බෙ,
තානීධ බෙහ්නානි අපෙසලානි.
2334. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා යෙසු න සහති සබ්බෙ
තානීධ බෙහ්නානි සුපෙසලානි.
2335. කෙව්ඤ්ඤා² ගතා උපජොතියො ව
උපජන්ධායො අඵවා හණ්ඩකුච්ඡි,³
ඉමසස දණ්ඩකඤ්ඤා වධකඤ්ඤා ද්වා
ගලෙ ගහෙඤ්ඤා බලයාඤ්ඤා⁴ ජමමිං.
2336. ගිරිං නබෙන බණ්ඩි අයො දනොනා බාදසී,
ජාතවෙදං පදහසී යො ඉසීං පරිභාසසී.
2337. ඉදං වඤ්ඤා මාතබ්බො ඉසී සච්චපරසකමො,
අනාලිකබ්බමිං පකකාමී බ්‍රාහ්මණානං උද්ඝාතං.
2338. ආවෙඤ්ඤා⁵ පිට්ඨිතො උත්තමඛං
බාහං⁶ පසාරෙති අකමමනොයාං
සෙනානි අකඤ්ඤා යථා මතසස
කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසී එවං.
2339. ඉධාගමා සමණො රුමමවාසී
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොව
සඤ්ඤාචාරොලං පටිමුච්චි කණ්ඩං
සො තෙ ඉමං පුත්තමකාසී එවං.
2340. කතමං දීසං අගමා හුරිපඤ්ඤා
අකඤ්ඤා මෙ මාණවා එතමඤ්ඤා
ගතඤ්ඤා නං පටිකිරියෙමු⁷ අච්චයං
අපෙසව නං පුත්තං ලහෙමු ජීවිතං.
2341. වෙභාසයං අගමා හුරිපඤ්ඤා
පඤ්ඤානො පණ්ණාසෙව වඤ්ඤා,
අපිවාපි සො පුරිමං දීසං අගඤ්ඤා
සච්චපටිඤ්ඤා ඉසී සාධුරුපො.

1. එතෙ අගුණා යෙසුව සන්ති සබ්බෙ - මජ්ඣං.
2. කඤ්ඤා - ස්‍යා.
3. ගණ්ඩ - මජ්ඣං.
4. ගලයාන - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. ආවෙඤ්ඤා ස්‍යා, ආවෙඤ්ඤා - මජ්ඣං.
6. බාහු - මජ්ඣං, ස්‍යා.
7. පටිකරෙමු - මජ්ඣං.

6 ජාතකපාළි විසතින් ජාතො

- 2342. ආවේසීනං පිට්ඨිනො උත්තමධගං
 බාහං පසාරෙති අකමමනෙය්‍යං,
 සෙනානී අකඛිති යථා මතස්ස
 කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසී එවං.
- 2343. යකඛා හවෙ සනති මහානුභාවා
 අනවාගතා ඉසයො සාධුරුපා,
 තෙ දුට්ඨවිත්තං කුපිතං විදිකා
 යකඛා හී තෙ පුත්තමකංසු එවං.
- 2344. යකඛා ච මෙ පුත්තමකංසු එවං
 කුසෙසුච මෙ මා කුදො ඛුහලොරී,
 කුමෙහව පාදෙ සරණං ගතාසම්
 අනවාගතා පුත්තසොකෙන හිකඛු.
- 2345. තදෙවහි එතරහි ච මයහං
 මනොපදෙසො න මමඤ්ඤී කොචී,
 පුත්තො ච තෙ වෙදමදෙන මනො
 අත්ථං න ජානාති අධිචච වෙදෙ.
- 2346. අදා හවෙ හීකඛු මුහුත්තකෙන
 සමුද්දෙහතෙව පුරිසස්ස සඤ්ඤා,
 එකාපරාධං ඛම භුරිපඤ්ඤා
 න පණ්ඩිතා කොධබලා හවතති.
- 2347. ඉමඤ්ඤී¹ මයහං උත්තරිඨපිණ්ඩං
 තං මණ්ඩවොයා භුඤ්ජතු අප්පසෙඤ්ඤා,
 යකඛා ච තෙ නං න විභෙදයෙය්‍යං
 පුත්තො² ච තෙ භොහිතී සො අරොගො.
- 2348. මණ්ඩව්‍යා බාලොසී පරිත්තපඤ්ඤා
 යො පුඤ්ඤකෙඛිත්තානං අකොච්ඤ්ඤී,
 මහසකසාවෙසු දදහී³ දනං
 කිලිට්ඨකමෙඤ්ඤා අසඤ්ඤතෙසු.
- 2349. ජටා ච කෙසා අජීනා නීචත්ථා
 ජරුදපානංව මුඛං පරුළහං,
 පජං ඉමං පස්සථ රුමෙරුපිං⁴
 න ජටාජීනං තායතෙ අප්පසඤ්ඤං.

1. ඉදඤ්ච - මජ්. 1.
 2. පුත්තං - ස්‍යා.
 3. දදහී - මජ්. 1.
 4. දුමමරුප - මජ්. 1.

2350. යෙසං රාගො ච දෙසො ච
අවිජ්ජා ච වීරාජිනා,
බිණ්ණසවා අරහනො
තෙසු දිනතං මහපථං.

*උපහ්ව ඔනං මෙජේකා මානඩගසමිං යසස්සිතෙ,
සපාරිසජ්ජො උච්ඡිනොනො මෙරකාරඤ්ඤං තද අහු'ති.

මානඩග ජාතකං.

2. විතකසුමහුතජාතකං

2351. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං
න කමමනා¹ කිඤ්ඤිත මොසමජ්ඣී,
පසසාමි සමහුතං මොනුභාවං
සකමමනා පුඤ්ඤඵලුපපනතං.

2352. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං
න කමමනා කිඤ්ඤිත මොසමජ්ඣී,
කච්චිතනු විතකසසිපි ඵචමෙච
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි ලෙඤං.

2353. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං
න කමමනා කිඤ්ඤිත මොසමජ්ඣී,
විතතං විජානාහි තථෙච දෙච
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි තුඤඤං.

2354. භවං නු විතොනා සුතමඤ්ඤතො තෙ
උදහු තෙ කොචිතං ඵතදකඛා,
ගාථා සුභිතා න මමජ්ඣී කඤ්ඤා
දදමි තෙ ගාමවරං සතඤ්ඤා.

2355. න වාභං විතොනා සුතමඤ්ඤතො මෙ
ඉසී ච මෙ ඵතමජ්ඣං අසංසි
ගතකාන රඤ්ඤකු පටිගාහි ගාථං
අපි තෙ වරං අතමනො දදෙය්‍ය.²

2356. යොජෙනතු වෙ රාජරථෙ සුකතෙ විතකසිබ්බතෙ,
කච්ඡං නාගානං බන්ධු භීවෙය්‍යං පටිමුඤ්ඤං.

* මරමම සාමපොක්කෙසු අයං ගාථා න දියුනි,

1. න කමමනා - මජ්ඣං. සා.

2. අපි නුතෙ අතමනො වරං දදෙ - මජ්ඣං.

2357. ආභසානනු හෙරිමුදිබගසලෙන
සීසානි යානානි ච යොජයනතු
අජෙචභං අසසමං තං ගමීසසං
යජෝච දකඛිසං ඉසිං නිසික්කං.

2358. සුලඤ්චාහො වත මෙ අහොසී
ගාථා සුභිතා පරිසාය මජ්ඣේ,
සොහං ඉසිං සීලවතුපපතං
දිසවා පතීතො සුමනොභමසමී.

2359. ආසනං උදකං පජජං පනිගණනාතු නො භවං,
අග්ගෙභ භවතං පුච්ඡාම අග්ගං කුරුතු නො භවං.

2360. රමමඤ්ච තෙ ආවසථං කරොනතු
නාරීගණෙනි පරිචාරයසු
කරොහි ඔකාසමනුග්ගභාය
උභොපිමං ඉසසරියං කරොම.

2361. දිසවා ඵලං දුච්චිරිකසස රාජ
අථො සුචිණ්ණසස මභාවිපාකං,
අත්තානමෙවං පටිසඤ්ඤමීසසං
න පඤ්ඤෙ පුත්තං පසුං ධනං වා.

2362. දසෙවිමා වසසදසා මච්චානං ඉධ ජීවිතං,
අපඤ්ඤෙඤ්ච තං ඔධිං නළො ජිනොච සුසසති.

2363. තඤ්ඤා කා නඤ්ඤා කා බිඬවා කා රතී කා ධනෙසනා,
කිලෙම පුකෙතහි දරෙහි රාජ මුත්තොසමී ඛන්ධනා.

2364. සො අහං සුපපජානාමී මඤ්ච මෙ නපමජ්ජති,
අනාතකෙනාධිපතගසස කා රතී කා ධනෙසනා.

2365. ජාති නරානං අධමා ජනිඤ්ඤ
චණ්ඩාලයොනි දිපද කණ්ඨයා,
සකෙහි කමෙමහි සුපාපකෙහි
චණ්ඩාලගලෙන අවසිමෙහ පුබ්බෙ.

2366. චණ්ඩාලාහුමෙහ අවනතිසු මිගා නෙරඤ්ජරමපති,
උකඤ්ඤා නමෙදනීරෙ තාජජ ආභමණඛන්ධයා,

- 2367. උපතියති ජීවිතමපමායු
 ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
 කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
 මාකාසි කමමානි දුට්ඨයානි.
- 2368. උපතියති ජීවිතමපමායු
 ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
 කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
 මාකාසි කමමානි දුකඛඤ්ජානි.
- 2369. උපතියති ජීවිතමපමායු
 ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
 කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
 මාකාසි කමමානි රජස්සිරානි.
- 2370. උපතියති ජීවිතමපමායු
 වණ්ණං ජරා හනති නරස්ස ජීයතො,
 කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං
 මාකාසි කමමං නිරුප්පජ්ජන්යා.
- 2371. අදධා හි සච්චං වචනං තවෙනං
 යථා ඉසි භාසසි ඵවමෙනං,
 කාමා ව මෙ සනති අනප්පරුපා
 නෙ දුච්චා මාදියකෙන භීතඤ්ඤා.
- 2372. නාගො යථා පඛිකමජෙකං බ්‍යසනො
 පස්සං ඵලං නාභිසලේභානි ගතඤ්ඤා,
 ඵවංපහං කාමපචෙන බ්‍යසනො
 න භිකඤ්ඤා මඟ්ඵඤ්ඤාභිසමි.
- 2373. යථාපි මාතා ව පිතා ව පුත්තං
 අනුසාසරෙ කිනති සුඛිභවෙය්‍ය,
 ඵවංඤ්ඤා මං කං අනුසාස හතොත
 යමාවරං පෙච්ච සුඛිභවෙය්‍යං.
- 2374. නො වෙ තුචං උසසහසෙ ජනිඤ්ඤා
 කාමෙ ඉමෙ මානුසකෙ පහාතං,
 ධම්මං බලිං පට්ඨපයසෙසු රාජ
 අධම්මකාරො ව නෙ මාහු රට්ඨං.
- 2375. දුනා විධාවනඤ්ඤා දිසා වනසෙසා
 නිමනනකා සමණඤ්ඤාභිසමි,
 නෙ අනාපානෙන උපට්ඨහසෙසු
 වඤ්ඤා සෙනාසනපච්චයෙන ව.

14 ජාතකපාළි වීසතිනිපාතො

- 2376. අකොන පාතොන පසන්චිනො
සන්තප්පය සමඤ්චාභමණො ච,
දධා ච භුධා ච යථානුභාවං
අනිඤ්ඤො සඤ්චුපෙභි යානං.
- 2377. සචෙ ච නං රාජ මදෙ සහෙය්‍ය
නාරිගණෙහි පරිවාරයන්තං
ඉමමෙවගාථං මනසීකරොහි
භාසෙසි චෙ නං පරිසාය මජ්ඣෙකං.
- 2378. අබ්බොකාසසයො ජනතු වජන්තායා බීරපාසිනො,
පරිකිණෙණො සුපාතොහි සවාජජ රාජාති දුච්චතීති.

විත්තසමහුත ජාතකං.

3. සිව්ජාතකං¹

- 2379. දුරෙ අපසුඤ්ඤං ථෙරොච චක්ඛුං යාවීතුමාගතො,
එකනෙත්තා හවිසසාම චක්ඛුං මෙ දෙහි යාවීතො.
- 2380. කෙතානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසි
චණ්ඩක චක්ඛුපථානු යාවීතුං,
සුදුච්චජං යාවසි උත්තමඛතං
යමාහු නෙත්තං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2381. යමාහු දෙවෙසු සුජමපතීති
මසවාහි තං ආහු මනුසසලොකෙ,
නෙතානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසම්
චණ්ඩකො චක්ඛුපථානි යාවීතුං.
- 2382. චණ්ඩකො මඤ්ඤ චණ්ඤ අනුත්තරං
දදහි මෙ චක්ඛුපථානි යාවීතො,
දදහි මෙ චක්ඛුපථං අනුත්තරං
යමාහු නෙත්තං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2383. යෙන අකොන ආගඤ්ඤි යමඤ්චමභිපකං,
තෙ තෙ ඉජ්ඣන්තතු සඤ්චාපා උභ චක්ඛුනි බ්‍රාහ්මණ.
- 2384. එකං තෙ යාවමානසු උභයානි දදමහං
සචක්ඛුමා ගච්ඤ ජනසු පෙකකිනො,
යදිච්චසෙ කං තං තෙ² සමිජ්ඣතු.

1. සිව්ජාතකං - සා.
2. තදතෙ - සිඞු.

2385. මා නො දෙව අද වකු මා නො සබෙබ පරාකරී,
ධනං දෙහි මහාරාජ මුත්තා වෙළුරියා බහු.

2386. යුත්තෙ දෙව රජේ දෙහි ආජාතියෙ වලඬුකහෙ,
නාගෙ දෙහි මහාරාජ හෙමකපපනවාසසෙ.

2387. යථා නං සිවයො සබෙබ සයොග්ගා සරථා සද,
සමනතා පරිකිරෙය්‍යුං එවං දෙහි රජෙසහ.

2388. යො වෙ දසසනති වන්තන අදනෙ කුරුනෙ මනො,
භුම්‍යා සො පනිතං පාසං ගීවාය පටිමුක්ඛති.

2389. යො වෙ දසසනති වන්තන අදනෙ කුරුනෙ මනො,
පාපා පාපනරො හොති සමපනො යමසාධනං.

2390. යං හි යාවෙ නං හි දදෙ යං න යාවෙ න නං දදෙ,
සවාහං නමෙ ව දසසාමී යං මං යාවති බ්‍රාහ්මණො.

2391. ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු
කීං පතඨයානො නු ජනිතූ දෙසී,
කථං හි රාජා සිවිතං අනුත්තරො
වකුන්ති දජ්ජා පරලොකහෙතු.

2392. නවාහමෙනං යසසා දදමී
න පුත්තමිවෙජ න ධනං න රඨං,
සතක්ඛ ධමෙමා වරිතො පුරාණො
ඉච්චව දනෙ රමනෙ මනො මමං.

2393. න මෙ දෙසසා උහො වකු අත්තානං මෙ න දෙසසීයං.
සබ්බඤ්ඤනං පියං මය්‍යං තසමා වකුං අදසහං.

2394. සබා ව මිත්තො ව මමාසී සිවක
සුසිකබ්‍රිතො සාධු කරොහි මෙ වවො,
උඤ්ඤ වකුන්ති මමං ජිහිංසනො
හකේසු ආවෙසී වණ්ඤකසී.

2395. වොදිතො සිවිරාජෙන සිවකො වචනංකරො,
රක්ඛෙඤ්ඤ වකුන්ති උඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණසුපනාමසී
සවකු බ්‍රාහ්මණො ආසී අනෙධා රාජා උපාවසී.

18 ජාතකපාළි - විසතින්.පාතො

- 2396. තතො සො කතිපාහසස උපරුලොහසු වකුචුසු,
සුතං ආමනතයි රාජා සීවීනං රච්චවඩ්ඪිනො.
- 2397. යොජෙහි සාරථී යානං යුත්තඤ්ඤි පටිවෙදය,
උය්‍යානභුමීං ගච්ඡාම පොකඛරඤ්ඤා වනානී ව.
- 2398. සො ව පොකඛරණියා තීරෙ පලලඛෙතන උපාවිසී,
තස්ස සකෙතා පාතුරහු දෙවරාජා සුජමපති.
- 2399. සකෙතා හමසමි දෙවිඤ්ඤා ආගතොස්මි තවනතිකෙ,
වරං වරසුඤ්ඤා රාජීසී යං කිඤ්ඤි මනසිවජසී.
- 2400. පහුතං මෙ ධනං සකක ඛලං කොසො ව්‍යප්පකො,
අජධිස්ස මෙ සතොදනී මරණඤ්ඤාව රුච්චති.
- 2401. යානී සච්චානී දිපදිඤ්ඤා තානී භාසසසු ඛක්ඛය,
සච්චනොන භණමානස්ස පුත වකුචුං භට්ඨස්සති.
- 2402. යෙ මං යාවිතුමායනති නානාගොතතා වණ්ඤකා,
යොපි මං යාවතෙ තත් සොපි මෙ මනසො පියො.
එතෙන සච්චවජෙජන වකුචුමෙම උපපජ්ජථ.
- 2403. යං මං සො යාවිතුං ආග දෙහි වකඤ්ඤාති බ්‍රාහ්මණො,
තස්ස වකඤ්ඤාති පාදසීං බ්‍රාහ්මණස්ස වණ්ඤිතො.
- 2404. භීයො යා මං ආවිසී පීති සොමනස්සඤ්ඤානප්පකං,
එතෙන සච්චවජෙජන දුතියමෙම උපපජ්ජථ.
- 2405. ධම්මෙන භාසිතා ගාථා සීවීනං රච්චවඩ්ඪන,
එතානී තච නෙත්තානී දිඛ්ඛානී පටිදිස්සරෙ.
- 2406. තිරො කුඩ්ඪං තිරො සෙලං සමතිඤ්ඤාන පබ්බතං,
සමනතා යොජනසතං දස්සනං අනුභොගතා තෙ.
- 2407. කොනීධ විත්තං න දදෙය්‍ය යාවිතො
අපි විසිට්ඨං සුපියමි අත්තනො,
තදිඛක සබ්බෙ සිවයො සමාගතා
දිඛ්ඛානී නෙත්තානී මමජ්ජ පස්සථ.

- 2408. තිරො කුඩධං තිරො සෙලං සමතිග්ගඤ්ඤ පබ්බතං,
සමන්තා යොජනසතං දසීනං අනුභොතති මෙ.
- 2409. න වාගමනො පරමස්සි ක්කුච්චි ඵෙව්වානං ඉධ ජීවිතෙ,
ද්ධා මානුසකං චකඛුං ලඤ්ඤං මෙ චකඛුං අමානුසං.
- 2410. එතමපි දිස්වා සිවයො දෙඵ දනානි භුඤ්ජං
ද්ධා ච භුඤ්ජා ච යථානුභාවං
අනිඤ්ජිතා සග්ගමුපෙඵ ධානනි.

සිවි ජාතකං.

4. සිරිමඤ්ජාතකං

- 2411. පඤ්ඤාසුපෙතං සිරියා චිහිතං
යසස්සන්තඤ්ඤාපි අපෙතපඤ්ඤං,
පුච්ඡාමි තං සෙනක එතමස්සං
කමෙත්ඵ සෙයො කුසලා වදන්ති.
- 2412. ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනිඤ්ඤ
සිප්පප්පතනා ච අසීචිතො ච,
සුජාතිමනොතාපි අජාතිමය්ස
යසස්සන්තො පෙසුඤ්ඤා භවන්ති.
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙයො.
- 2413. තවමපි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤ
මහොසධ කෙවලධම්මෙදසස්සි,
බාලං යසස්සං පණ්ඩිතං අප්පහොගං
කමෙත්ඵ සෙයො කුසලා වදන්ති.
- 2414. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉදමෙව සෙයො ඉති මඤ්ඤමානො
ඉධලොකදස්සි පරලොකං අදස්සි,
උභයත්ඵ බාලො කලීමඤ්ඤහෙසි
එතමපි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙයො න යසස්සි බාලො.

2415. න සීප්පමෙතං විදධාති හොතං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසළමුගං සුබමෙධමානං
සිරිහීනං හජනෙ ගොරිමඤ්ඤං
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2416. ලඤ්ඤා සුබං මජ්ඣති අප්පඤ්ඤා
දුකෙඛන චුට්ටෙධාපි පමොහමෙති
ආරුනතුතා සුබදුකෙඛන චුට්ටො
පවෙධති වාරිවරොච සමෙච
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසසසී බාලො.

2417. දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා
සමනනනො සබ්බෙ වරතති පක්ඛි
එවමපි අඛඪං සධනං සහොගං,
බහුජ්ජනො හජති අක්ඛෙතු
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2418. න සාධු බලවා බාලො සාහසං ඒඤ්ඤෙ ධනං
කඤ්ඤනමෙව දුමෙච්චං කඛඪනති නිරයෙ භුසං,
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසසසී බාලො.

2419. යා කාවී නජේෂා ගඛගමභික්ඛවනති,
සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහනති
ගඛගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා
න බායතෙ ඉද්ධිපරො හි ලොකෙ,
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2420. යමෙනමකඛා උදධිං මහනනාං
සවනති නජේෂා සබ්බකාලං අසඛිං,
සො සාගරො නිච්චමුළාරවෙගො
වෙලං න අවෙචති ඡිභාසමුද්දෙ.

2421. එවමපි බාලස්ස පජජිනානි
පඤ්ඤං න අවෙචති සිරි කදවි,
එතමපි දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසසසී බාලො.

2422. අසඤ්ඤානො වෙපි පරෙසමකුං
භණාති සඤ්ඤානගතො යසස්සී,
තඤ්ඤෙව නං රුහති කුන්මජේකං
සිරිහීනං තාරයතෙ න පඤ්ඤා
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2423. පරස්ස වා අත්තනොවාපි හෙතු
බාලො මුසා භාසති අප්පඤ්ඤා
සො නිද්දිතො හොති සභාය මජේකං,
පෙච්චාපි සො දුග්ගන්තාමි හොති.
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසස්සී බාලො.

2424. අකුමපි වෙ භාසති භුරිපඤ්ඤා
අනාලභියො අප්පඤ්ඤා දළිඤ්ඤා
න තස්ස නං රුහති කුන්මජේකං
සිරි ව පඤ්ඤාභවතො න හොති,
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2425. පරස්සවා අත්තනොවාපි හෙතු
න භාසති අලිකං භුරිපඤ්ඤා
සො පුජිතො හොති සභාය මජේකං
පෙච්චං ව සො සුග්ගන්තාමි හොති.
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසස්සී බාලො.

2426. හත්ථිගවාස්සා මණ්ඩුණ්දලා ව
නාරියො ව ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා
සඤ්ඤාව තා උපහොගා භවතති,
ඉඤ්ඤාසු පොසස්ස අභිඤ්ඤා
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2427. අසංවිහිතකමමනාං බාලං දුඤ්ඤානමතන්තං
සිරි ජහති දුමමධං ජිණ්ණංච උරගො කචං,
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤාච සෙයොයා න යසස්සී බාලො.

2428. පඤ්ඤා පඤ්ඤා මයං හදන්තො
සබ්බෙ පඤ්ඤා උපට්ඨිතා
කං තො අභිභුයා ඉසකරොසී
සකොතා භුතපතීච දෙචරාජා
එතමපි දිසවාන අභං වදමී
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2429. දසො ව පඤ්ඤාසං යසස්සි බාලො
අතෙථසු ජාතෙසු තථාවිධෙසු
යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති,
සමමාහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො
එතමපී දිසවාන අහං වදමී
පඤ්ඤාව සෙයොන න යසස්සි බාලො.

2430. අද්ධා හි පඤ්ඤාව සතං පසඤා
කන්තා සිරි භොගරතා මනුසසා
ඤ්ඤාසු බුද්ධානමතුලාරූපං
පඤ්ඤං න අචෙතති සිරි කදවී.

2431. යං තං අප්පච්ඡිමහ අතිත්තධී නො
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි
ගවං සහස්සං උසහඤ්ඤා නාගං
ආජඤ්ඤාසුතො ව රථෙ දස ඉමෙ
පඤ්ඤාසං වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදමී තෙ ගාමවිරාති සොළසාති.

සිරිමජ්ඣ ජාතකං.

5. රොහනනමිගජාතකං

2432. එතෙ යුථා පටියන්ති භීතා මරණස්ස විත්තක,
ගව්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

2433. නාහං රොහනන ගව්ඡාමී හදයමෙම අවකස්සති,
න තං අහං ජහිස්සාමී ඉධ හෙස්සාමී ජීවිතං.

2434. තෙ හී නුන මරිස්සන්ති අන්ධා අපරිනායකා,
ගව්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

2435. නාහං රොහනන ගව්ඡාමී හදයමෙම අවකස්සති,
න තං බද්ධං ජහිස්සාමී ඉධ හෙස්සාමී ජීවිතං.

2436. ගව්ඡ භීරු පලායස්සු කුටෙ බද්ධොස්මි ආයසෙ,
ගව්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

2437. නාහං රොහනන ගවජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං අහං ජනිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2438. තෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,
ගවජ කුට්ඨිමි මා කඛිති ජීවිස්සනති තයා සහ.

2439. නාහං රොහනන ගවජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං බද්ධං ජනිස්සාමි ඉධ හොස්සාමි ජීවිතං.

2440. අයං සො ලුද්දකො එති රුද්දරුපො සභාවුධො,
සො නො වධිස්සති අජජ උසුනා සත්ඛයාමපි.

2441. සා මුහුත්තං පලායිකා හයට්ඨා හයජජනා,
සුද්දකකරං අකරා හීරු මරණායුපතිවතථ.

2442. කිනනු තෙ මෙ මිභා හොනති මුත්තා බද්ධං උපාසරෙ,
න නං වජ්ඣමිච්ඡනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2443. භාතරො හොනති මෙ ලුද්ද සොදරියා එකමාතුකා,
න මං වජ්ඣ මිච්ඡනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2444. තෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,
පඤ්ඤානං ජීවිතං දෙහි භාතරං මුඤ්ඤි ලුද්දක.

2445. සො වො අහං පමොක්ඛාමි මාතාපෙත්ඤ්ඤානං මිභං,
නන්දනතු මාතෘපිතරො මුත්තං දිස්වා මභාමිභං.

2446. එවං ලුද්දක නන්දසු සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,
යථාහමජ්ජ නන්දමි මුත්තං දිස්වා මභාමිභං.

2447. කථං පමොක්ඛා ආසි උපනිතස්මිං ජීවිතෙ,
කථං පුත්ත අමොවෙසි කුටා පාසමභා ලුද්දකො.

2448. භණං කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි චිත්තකො මං අමොචයි.

2449. භණං කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි සුතනා මං අමොචයි.

2450. සුඤ්චා කණණ්ණුඛං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතානි සුඤ්චාන ලුද්දකො මං අමොචයි.

2451. එවං ආනන්දීතො හොතු සහ දුරෙහි ලුද්දකො,
යථා මයස්ස නන්දුම දීසවා රොහනනාමාගතං.

2452. නත්තු ඤං අචචා ලුද්ද මිගච්චොනි ආහරිං,
අථ කෙන තු වණ්ණොන මිගච්චොනි නාහරී.

2453. ආගමාවෙච භස්සං කුටපාසඤ්ච සො මිගො,
අඛස්සකිතඤ්ච මිගරාජං තඤ්ච මුත්තා උපාසරෙ.

2454. තස්ස මෙ අහු සංවොගා අඛභුතො ලොචිතංසනො,
ඉමං වාහං මිගං හඤ්ඤ අස්ස හෙසසාමි ජීවිතං.

2455. කීදීසා තෙ මිගා ලුද්ද කීදීසා ධම්මකා මිගා,
කථං වණ්ණො කථං සීලා බාලහං බො තෙ පසංසයි.

2456. ඕදතසීඛනා සුවිවාලා ජාතරූපතච්චපමා,
පාද ලොහිතකා තෙසං අඤ්ඤිතකඛා මනොරමා.

2457. එදීසා තෙ මිගා දෙව එදීසා ධම්මකා මිගා,
මානාපෙක්ඛිහරා දෙව න තෙ සො *අභිභාරස්ස.

2458. දමම් නිසඛසනං ලුද්ද චුලාඤ්ච මණ්ඩුණ්ඩලං,
චතුද්දසඤ්ච පලලඛං උමොසුප්ප්ඵරිතං හං.

*අභිභාරසීතපායො.

2459. දෙව ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ච ගවං සතා,
ධමමෙන රජ්ජා කාරෙස්සං බුදුකාරො මෙසි ලුද්දක.

2460. කසි වණ්ණා ඉණ්දනං උඤ්ජාවරියාය ලුද්දක,
එතෙහි දුරං පොසෙහි මා පාපං අකරා සුතනති.

රොහතනමීගජාතකං.

6. වූලහංසජාතකං

2461. එතෙ හංසා පක්කමනති වක්කඩගා හයමෙරිතා,
හරිත්තව හෙමවණ්ණ කාමං සුමුඛ පක්කම.

2462. ඔහාය මං ඤාතිගණා එතං පාසවසං ගතං,
අනපෙකඛමානා ගවජනති කිං එතො අවහීයසි.

2463. පතෙව පතනං සෙට්ඨ නත්ථි බද්ධෙ සහායතා.
මා අනීසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පක්කම.

2464. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධනරට්ඨ තුවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.

2465. එතදරියස්ස කලයාණං යං කං සුමුඛ භාසසි,
තඤ්ච වීමංසමානොහං පතතෙනං අවස්සපී.

2466. අපදෙන පදං යාති අනාලිකෙඛ වරො දිපො,
ආරා පාසං න බුජ්ජති කං හංසානං පවරුත්තමො.

2467. යදු පරාහවො හොති පොසො ජීවිතසඤ්ඤයෙ,
අරං ජාලඤ්ච පාසඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ජති.

- 2468. එතෙ භංසා පසංමානි වසකංගා භයමෙරිතා,
හරිතච හෙමවණණ් කුඤ්චි නං අවභීයසි.
- 2469. එතෙ භුක්වා පිටික්වා ච පසංමානි විහංගමා,
අනපෙකඛමානා වසකංගා කුඤ්චිවෙකො උපාසසි.
- 2470. කිත්තු තායං දිජො හොති මුත්තො බද්ධං උපාසසි,
ඔභාය සකුණා යතති කිං එකො අවභීයසි.
- 2471. රාජා මෙ'සො දිජො මිත්තො සධා පාණසමො ච මෙ,
නෙව නං විජභීයසාමි යාව කාලසස පරියායං.
- 2472. යො ච කිං සධිනො හෙතු පාණං චජිතුමිච්ඡසි.
යො තෙ සභායං මුඤ්චාමි හොතු රාජා තවානුගො.
- 2473. එවං ලුඤ්ඤ නන්දසු සහ සධෙධභි ඤාතිභි,
යථාහමෙජ නන්දමි මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
- 2474. කච්චිත්තු හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උච්චිදං චිතං ධමෙච්චන මනුසාසසි.
- 2475. කුසලං චෙව මෙ භංස අපො භංස අනාමයං,
අපො රච්චිදං චිතං ධමෙච්චන මනුසාසහං.
- 2476. කච්චි හොතො අමච්චසු දෙසො කොචි න විජජති,
කච්චි ආරා අමිත්තා තෙ ජායා දකඛිණකොරිව,
- 2477. අපොමි මෙ අමච්චසු දෙසො කොචි න විජජති,
අපො ආරා අමිත්තා මෙ ජායා දකඛිණකොරිව.
- 2478. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියභාණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා තච ජන්දවසානුගා.
- 2479. අපො මෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියභාණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා මෙ ජන්දවසානුගා.

2480. කච්චි තෙ බහවො පුත්තා සුජාතා රටඨවඛ්ඪන,
පඤ්ඤාජවෙන සමපකතා සමෙචොදනා තතො තතො.

2481. සතං එකො ච මෙ පුත්තා ධනරටඨ මයා සුතා,
තෙසං සුං කිච්චමකඛාහි නාවරජඛිතන් තෙ වවො.

2482. උපපකොඨි වෙ හොති ජාතියා විනයෙන වා,
අථ පච්ඡා කුරුතෙ යොගං කිච්චෙ ආපාසු සීදති.

2483. තස්ස සංභීරපඤ්ඤස්ස විචරො ජායතෙ මහා,
නතතමඤ්චොව රූපානි ටුට්ඨානි චත්තුස්සති.

2484. අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤ මතිං නඤ්චෙවි විඤ්ඤාති,
සරහොව ගීට්ඨග්ගසමිං අනතරායෙව සීදති.

2485. භීතජචොවා'පි වෙ හොති උට්ඨාතා ධිතිමා නරො,
ආචාරසීලසමුපකො නිසෙ අග්ගිච භාසති.

2486. එතං මෙ උපමං කඤ්චා පුත්තෙ විජ්ජාසු වාවය,
සංචීරුලෙහථ මෙධාවී ඛෙක්කනිජංව චුට්ඨියාති.

චුලහංස ජාතකං.

7. සතතිගුමනිජාතකං.

2487. මීගලුඤ්ඤ මහාරාජා පඤ්ඤාලානං රථෙසහො,
නිකඛනොතා සහ සෙනාය ඔගඤ්ඤො චනමාගමා.

2488. තඤ්ඤාසා අරඤ්ඤාසමිං තස්සරාතං කුචිං කතං,
තස්සා කුචියා නිකඛමම සුවො ලුඤ්ඤාති භාසති.

2489. සමඋන්නවාහනො පොසො යුවා සමමට්ඨකුණ්ඩලො,
 සොහති ලොහිතුණ්ඛිසො දිවාසුට්ඨොව භාසති.
2490. මජ්ඣන්තිකෙ සමපට්ඨකෙ සුඤ්ඤා රාජා සසාරථී,
 හඤ්ඤාහරණං සබ්බං ගණිතාම සඤ්ඤා මයං.
2491. නිසීථෙට්ඨි රහොදති සුඤ්ඤා රාජා සසාරථී,
 ආද්දය වත්ථං මණ්ඩකුණ්ඩලකච්චි හග්ගාන සාබාහි අපත්ථාම.
2492. කිනත්ථු උමමාහරුපොව සක්ඛිගුඛෙ පභාසසී,
 දුරාසද්ධි රාජානො අඤ්ඤි පජජලිතො යථා.
2493. අථ කං පනිකොඤ්ඤො මනො ඵුලලාති ගෙවසී,
 මාතරී මඤ්ඤ නඤ්ඤාය කිනත්ථු කං චිජ්ගුවජසෙ.
2494. උට්ඨෙහි සමම තරමානො රථං යොජෙහි සාරථී,
 සකුණා මෙ න රුච්චනති අඤ්ඤං ගෙව්ඤාම අසසමං.
2495. යුඤ්ඤා රථො මහාරාජ යුඤ්ඤා ච බලවාහනො,
 අධිතිට්ඨ මහාරාජ අඤ්ඤං ගෙව්ඤාම අසසමං.
2496. කොත්ථු මෙව ගතා සබ්බෙ යෙ අසමිං පරිවාරිකා,²
 එස ගෙවති පඤ්ඤාලො මුඤ්ඤා තෙසං අදසසනා.
2497. කොදණ්ඩකාති ගණ්ඨථ ඤ්ඤායො තොමරාති ච,
 එස ගෙවති පඤ්ඤාලො මා වො මුඤ්ඤාකු ජීවිතං.
2498. අථාපරො³ පටිනඤ්ඤිකු සුවො ලොහිතකුණ්ඩකො,
 සවාගතං තෙ මහාරාජ අරො තෙ අදුරාගතං.
 ඉයසරොසී අනුපුපුඤ්ඤා යං ඉධිකී පවෙදය.
2499. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
 එලාති බුද්ධකඤ්ඤාති භුඤ්ඤ රාජ වරං වරං.
2500. ඉදමි පානියං ජිතං ආහතං ගිරිගඤ්ඤා,
 තතො පිච මහාරාජ සවෙ කං අභිකඛිසී.

1. පරිකොථමප - මජ්ඣ. සා., පනිකොඤ්ඤො.
 2. පරිවාරිකා - මජ්ඣ.
 3. අපරො - මජ්ඣ.

2501. අරඤ්ඤා උඤ්ජාය ගතා යෙ අසමිං පරිවාරකා,
සයං උට්ඨාය ගණ්ඨානුභො හතො මෙ නත්ථි දුතථෙ.
2502. හදුකො¹ වන යං පකඛි ද්විජො පරමධම්මිකො,
අථෙසො ඉතරො පකඛි සුචො ලුඤ්ඤාති භාසති.
2503. එතං හනථ ඛන්ධථ මා වො මුඤ්ඤිකං ජීවිතං,
ඉච්චෙවං විලපනන්තස්ස සොත්ථිං පනතොසම් අස්සමං.
2504. භාතරොසම මහාරාජ සොදරියා එකමාතුකා,
එකරුකඛිසමිං සංවධිතා නානාබෙතනගතා උභො.
2505. සත්ථිගුලෙඛො ව චොරානං අභිඤ්ඤා ඉසිතං ඉධ,
අසනං සො සනං අභං තෙන ධම්මෙන නො විනා.
2506. තස්ස වධො ව ඛන්ධො ව නිකඛි වඤ්ඤානාති ව,
ආලොපසභසාකාරා² නාති සො තස්ස සිකඛති.
2507. ඉධ සච්චඤ්ඤා ධම්මො ව අභිංසා සකඤ්ඤො දමො,
ආසනුදකද්ධිතං අධ්මන වද්දොසම් භාරත.
2508. යං යං හි රාජ භජති සතං³ වා යදි වා අසං,
සීලවනනං විසීලං වා වසං නසෙසව ගච්ඡති.
2509. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසං⁴ ච්චපසෙවති,
සොපි කාදිසකො හොති සභවාසො හි නාදිසො.
2510. සෙවමානො සෙවමානං සම්පුට්ඨො සම්පුට්ඨං පරං,
සරො දිඤ්ඤා කලාපං ව⁵ ආලිත්තමුපලිමසති.
උපලෙපභයා⁵ ධිරො තෙව පාපසධා සියා.

1. හදුකො - මජ්ඣං.
2. ආලොපා - මජ්ඣං.
3. සතං - මජ්ඣං, සරා.
4. සරො දුඤ්ඤා කලාපං ව - මජ්ඣං.
5. උපලිප්පභයා - මජ්ඣං.

- 2511. පුත්ඵලිඡං කුසග්ගෙන යො නරො උපනඤ්ඤති.
කුසාපි පුත්ඵ වායනති එවං බාඤ්ජසෙවනා.
- 2512. තගරඤ්ඤි පලාසෙන යො නරො උපනඤ්ඤති,
පනාපි සුරභි වායනති එවං ධිරුපසෙවනා.
- 2513. තඤ්ඤො ඵලාඤ්ජටසෙසවි ඤ්ඤා සමසාකලිඤ්ඤානා,
අසනොන නොපසෙවෙය්‍ය සනොන සෙවෙය්‍ය පඤ්ඤිතො
අසනොනා නිරයං නෙතති සනොනා පාපෙනති සුභතීනති.

සත්තිගුමබජාතකං.

8. හලොටියජාතකං.

- 2514. හලොටියො නාම අහොසි රාජා
රඤ්ඤං පහාය මිගචං අචාරි සො,
අගමා ගිරිවරං ඤ්ඤිමාදනං
සමපුප්ඵනං කිමපුරිසානුචිණ්ණං.
- 2515. සාඤ්ජරසඤ්ඤානි නිසෙධිකා
ධනුං කලාපඤ්ඤා සො නිකඛිපිකා,
උපාගමී චචනං චතතුකාමො
යඤ්ඤිතා කිමපුරිසා අහෙසු.
- 2516. හිලච්චයෙ හෙමච්චතාය තීරෙ
කිමිධච්ඤිතා මනාඤ්ඤො අභිණ්ණං,
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණ්ණේ
කථං වො ජාතනති මනුසසලොකෙ.
- 2517. *ලලං ගිරිං පණ්ඩරකං තිකුටං
*සිතොදියා අනුච්චරාම නඤ්ඤා,
මිගා මනුසසාව නිභාසවණ්ණා
ජාතනති නො කිමපුරිසාති ලුඤ්.
- 2518. සුකිච්ඡරුපං පච්චෙදච්චෙහො
ආලිඤ්ඤිතොවාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණ්ණේ
කිමිධ චනෙ රොඤ්ඤ අපභිතා.

1. තඤ්ඤා පලාස - මජ්ඣං.
* මලොගිරිනති පි පායො.
2. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

2519. සුකිච්ඡරුපං පරිදෙවයචො
 ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
 පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
 කිමිධ වනෙ විලපථ අප්පනිතා.
2520. සුකිච්ඡරුපං පරිදෙවයචො
 ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
 පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
 කිමිධ වනෙ සොවථ අප්පනිතා.
2521. මයමෙකරතං¹ විපවසිමහ පුඤ්ඤ
 අකාමතා අඤ්ඤමඤ්ඤං සරන්තා,
 තමෙකරතං අනතප්පමානා
 සොවාම සා රතති පුතං න භෙසසති.
2522. යමෙකරතං අනුතප්පථෙතං
 ධනං ව නට්ඨං පිතරං ව පෙතං,
 පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවණේණ
 කථං විනාවාසමකප්පයිසි.
2523. යයිමං² නදිං පසසපි සිසසොතං
 නානාදුම්ච්ඡදනං සෙලකුටං,
 තමෙම පියො උතතරි වසසකාලෙ
 මමඤ්ඤි මඤ්ඤං අනුබ්ඤ්ඤිති.
2524. අහඤ්ඤි අබ්බොලකං ඔව්නාමි
 අනි³චුක්ඛකං සත්තලියොථිකඤ්ඤි,
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි
 අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුපෙසසං.
2525. අහඤ්ඤිදං කුරවකං ඔව්නාමි
 උඤ්ඤකා පාටලිසිඤ්ඤවාරකා,
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි
 අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුපෙසසං.
2526. අහඤ්ඤි සාලසං සුපුප්ඵිතසං
 ඔව්වෙය්‍ය පුප්ඵානි කරොමි මාලං,
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි
 අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුපෙසසං.

1. මයෙකරතං පවසිමහ - මජ්ඣ. 2.
 2. යයිමං - මජ්ඣ. 3.
 3. මඤ්ඤං - මජ්ඣ. සා. 4.
 4. අධි - මජ්ඣ. සා.

2527. අභංගො සාලංගො සුපුප්ඵිතස්ස
 ඔවෙය්‍ය පුජානි කරොමි භාරං,
 ඉදංගො භොගිනි සක්ඛංසං
 යක්ඛං විහරිස්සාමු රතන්.
2528. අභං ව ඛො අගඵං වන්දනං
 සිලාය පිසාමි පමනරූපා,
 පියො ව මෙ භොගිනි රොසිතඛො
 අභංගො න රොසිතා අස්ඤ්ඤපෙසං.
2529. අඵාගමා සලිලං සීසසොං.
 නුදං සාලෙ සලලෙ කණ්ණිකාරෙ.
 අපුරඵං තෙන මුහුතකෙන
 සායං නදී ආසි මයා සුදුහරා.
2530. උභොසු තිරෙසු මයං නද ධීතා
 සමපාසනතා උභයො අඤ්ඤමඤ්ඤං,
 සකිච්චි රොදම සකිං හසාම
 කිච්චන නො අගමා සංචරි සා.
2531. පාතො ව ඛො උගතෙන සුරියමඤ්ඤි
 වතුසං නදීං උතරියාන ලුඤ්ඤං,
 ආලිඤ්ඤා අඤ්ඤමඤ්ඤං මයං උභො
 සකිච්චි රොදම සකිං හසාම.
2532. තීහුනකං සතඤ්ඤානි ලුඤ්ඤං
 යමිධ මයං විසුච්චිඤ්ඤං පුඤ්ඤං,
 වාසෙකිමං* ජීවිතං භුමිපාල
 කොතීධ කන්තාය චිතා වසෙය්‍ය.
2533. ආසුඤ්ඤා වො කීවතකො නු සමම
 සචෙපි ජානාඵං වදෙඵං ආයුං,
 අනුඤ්ඤා වදානො ආගමා වා
 අසකිඵං මෙ තං අච්චිකමමානා.
2534. ආසුඤ්ඤා නො වස්සසහසං ලුඤ්ඤං
 න වාතරා පාපකො අසී රොගො,
 අසුඤ්ඤා දුකං සුඛමෙව භියො
 අච්චිතරාගා විජ්ඣාම ජීවිතං.
2535. ඉදංගො සුචාන අමානුසානං
 හරොටියො ඉතරං ජීවිතනනි,
 ච්චිකතඵං න මිගචධං අචාරි
 අදසි දනානි අභුඤ්ඤි භොගෙ.

* වාසෙකිමනි වාසං ඵං ඉමං.
 1. නිවනඵං න මිගචං අචාරි. - මජ්ඣ.

- 2536. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤාන අමානුසානං
සමෙඤ්ඤාදථ මා කලහං අකඤ්ඤා,
මා වො නපි අනනකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිම්පුරිසෙකරඤ්ඤා.
- 2537. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤාන අමානුසානං
සමෙඤ්ඤාදථ මා විවාදං අකඤ්ඤා,
මා වො නපි අනනකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිම්පුරිසෙකරඤ්ඤා.
- 2538. විවිධඅධිමනා සුඤ්ඤාමහං
චචනපථං තච අඤ්ඤාසංහිතං,
මුඤ්ඤා ගිරං නුදසෙව මෙ දරං
සමඤ්ඤා සුධාවහ ජීව මෙ විරතති.

හලොචියජාතකං.

9. සොමනසජාතකං

- 2539. ජො තං හිංසති හෙයෙති¹
කිං දුම්මනො සොචසි අඤ්ඤානො,
කසසජජ මාතාපිතරො රුදන්තා
කථජජ² සෙතා නිහනො පථව්‍යා.
- 2540. තුට්ඨොසම් දෙව තච දසසනෙන
විරසස පසසාමි තං හුමිපාල,
අහිංසකො රෙණුමනුපවිසස
පුනෙන තෙ හෙයධිනොසම් දෙව.
- 2541. ආයන්තා දෙවාරිකා බග්ගබදධා,
කාසාවියා යන්තා අනොපුරං තං,
ගඤ්ඤාන³ තං සොමනසං කුමාරං
ජෙඤ්ඤාන සීසං චංමාහරන්තා.
- 2542. ජෙසිතා රාජිනො දුතා කුමාරං එතදබ්‍රවුං,
ඉසසරෙන විකිං ඤ්ඤාසී 'චධසසනොසී බන්තිස.
- 2543. ස රාජපුත්තො පරිදෙවයනො
දසබ්‍රවුං අඤ්ඤාසී පඤ්ඤානො,
අහමපි ඉච්ඡාමි ජනිඤ්ඤා දඤ්ඤා
ජීවං පනොනො⁴ පටිදසස යාථ.

- 1. පොථෙති - මජ්ඣ.
- 2. ඤ්ඤානවජ්ජසෙතා - මජ්ඣ.
- 3. හඤ්ඤාන - මජ්ඣ.
- 4. චධං - මජ්ඣ. ස්‍යා.
- 5. ජීවං මං නොනො - මජ්ඣ. ස්‍යා.

2544. තඛ්ඛ නං වච්චං සුඤ්ඤා රඤ්ඤා පුඤ්ඤා අදස්සස්සං,
පුඤ්ඤා ච පිතරං දිස්වා දුරතොව ජනිතොසථ.
2545. ආගඤ්ඤා දෙවාරිකා බග්ගබ්බො
කාසාචියා හනතු මමං ජනිතා,
අකඛ්ඛි මෙ පුඤ්ඤො එතමස්සං
අපරාධො කොනිධ මමඤ්ඤා අතී.
2546. සායඤ්ඤා පාතො උදකං සජාති
අභිං සද පරිවරතපමඤ්ඤො,
තං තාදිසං සංයතං බ්‍රාහ්මචාරිං
කසමා තුවං බ්‍රාහ්මි ගහපතීති.
2547. තාලා ච මූලා ච එලා ච දෙව
පරිගහහා වීච්චා සතතිමස්ස,
තෙ රතඛිති ගොපයතපමඤ්ඤො
බ්‍රාහ්මඤ්ඤො¹ ගහපතී තෙන හොති.
2548. සච්චං බො එතං වදස්සි කුමාර
පට්ඨගහහා වීච්චා සතතිමස්ස,
තෙ රතඛිති ගොපයතපමඤ්ඤො
බ්‍රාහ්මඤ්ඤො² ගහපතී තෙන හොති.
2549. සුඤ්ඤා මඤ්ඤං පරිසා සමාගතා
සනෙගමා ජානපදා ච සබ්බො,
බාලායං බාලස්ස වචො නිසමම
අහෙතුතා සාතයතෙ ජනිතො.
2550. දළභස්සි මූලෙ ජිසතෙ විරුළෙහ
දුස්සීකඛයො වෙථ පසාඛජාතො,
විතාපී පාදනී තචං ජනිතා
අනුජාන මං පඤ්ඤාසී දෙව.
2551. භුඤ්ඤාසු හොගෙ විපුලඵලො³ කුමාර
සබ්බඤ්ඤා තෙ ඉස්සරියං දදමී,
අපෙඤ්ඤා කං කුරුතං හොති රාජා
මා පඤ්ඤා පඤ්ඤා හි දුක්ඛා.
2552. කීතනුධ දෙව තචමස්සී හොගො
පුඤ්ඤාවහං දෙවලොකෙ රමීස්සං,
රුපෙහි සද්දෙහි අපො රසෙහි
ගඤ්ඤාහි එස්සෙහි මනොරමෙහි.

1. කසමා අහං බ්‍රාහ්මි ගහපතීති - මජ්ඣං.
2. සබ්‍රාහ්මඤ්ඤො - මජ්ඣං.
3. නාරද විපුලො.

2553. භුන්වා මෙ ගොගා තිදිවසම් දෙව
පරිවාරිකා අච්ඡරානං ගණෙන,
තුවඤ්ඤා ඛාලං පරනෙය්‍යං විදිත්වා
න තාදිසෙ රාජකුලෙ වසෙය්‍යං.
2554. සවාහං ඛාලො පරනෙය්‍යොහමසම්
එකාපරාධං ඛිම පුත්ත මයහං,
පුත්තාපි වෙ එදිසකං භවෙය්‍ය
යථාමති සොමනස්සං¹ කරොහි.
2555. අනිසමම කතං කමමිං අනවජාය විතර්තං,
භෙසජ්ජසෙසව වෙභඤ්ඤො ච්චාකො හොති පාපකො.
2556. නිසමම ව කතං කමමිං සලොවජාය විතර්තං,
භෙසජ්ජසෙසව සමපතති ච්චාකො හොති හද්‍රකො.
2557. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අච්ඡරෙකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.
2558. නිසමම ඛතඤ්ඤො කඤ්ඤො තාච්ඡරෙදි දිසමසති,
ච්ඡරෙකාරිතො රාජ යසො කිත්තං ව ච ඛිද්ධති.
2559. නිසමම දණ්ඩං පණ්ඩෙය්‍ය ඉසසරො
වෙගාකතං² තපතෙ³ භුමිපාල,
සලොපණ්ඩි ව නරස්ස අපථා
අනානුතප්පා තෙ භවතති පච්ඡා.
2560. අනානුතප්පානි හි යෙ කරොතති
විහජ්ජ කමියතනානි ලොකෙ,
විඤ්ඤාසකානි පුබුද්ධානි
භවතති වඤ්ඤාමතානි තානි.
2561. ආගඤ්ඤං දෙවාරිකා ඛගාඛඤ්ඤා
කාසාවියා ජනනා මමං ජන්දු,
මාතු ව අඛිකසම්. අහං නිසිනො
ආකඤ්ඤිතො සඤ්ඤා තෙහි දෙව.

1. සොමනස්ස - මජ්ඣං.
2. වෙගසා - මජ්ඣං.
3. තපතති - මජ්ඣං, සතා.

2562. කටුකමඬි සමොධං සුකිව්ඡපනො
මධුරං පියං ජීවිතං ලෙඬු රාජ,
කිවෙජනාහං අජ්ජ වධා පමුනො
පබ්බජ්ජමෙවාහිමනොහමසමි.
2563. පුනො නවායං තරුණො සුධමෙම
අනුකමපකො සොමනසෙසා කුමාරො,
තං යාවමානො න ලභාමි සජ්ජ
අරභාසි නං යාවිතවෙ කුවමි.
2564. රමසසු හිකඛාවරියාය පුත්ත
නිසමම ධමෙමසු පරිබ්බජ්ජසු,
සබ්බෙසු භූතසු නිධාය (ණඛං
අජ්ජීතො ඉහමමුපෙහි යානං.
2565. අව්ඡරියරූපං¹ වත යාදිසඤ්ච
දුක්ඛිතං මං දුක්ඛාපයසෙ සුධමෙම,
යාවසුසු පුත්තං ඉති දුච්චිතො
හියෙයාව උසොගයසෙ කුමාරං.
2566. යෙ විපමුත්තා අනවජ්ජහොජිනො,
පරිනිබ්බුතා ලොකමිමං වරතති,
තමරියමඟුං පටිපජ්ජමානං
න උසසහෙ වාරයිකුං කුමාරං.
2567. අඬා හවෙ සෙවිතඛො සපඤ්ඤ
බහුසුත්තා යෙ බහුයානවිතනිනො,
යෙසායං සුඤ්ඤාන සුභාසිතානි
අපොසුත්තකා විතසොකා සුධමො'ති.

සොමනස ජාතකං.

10. වමෙපයාජාතකං

2468. කානු විජ්ජරිවාහාසි ඔසධි විය තාරකා,
දෙවතානුසි ගතබ්බි න තං මඤ්ඤමි මානුසි.²
2569. නමඬි දෙවී න ගතබ්බි න මහාරාජ මානුසි,
නාගකඤ්ඤමඬි³ හද්දනො අජෝනමඬි ඉධාගතා.

1. අවෙජර - මජ්ඣං.
2. මානුසි - වී. මජ්ඣං. සයා.
3. නාගකඤ්ඤාමි - මජ්ඣං. සයා.

- 2570. විඤ්ඤානවිඤ්ඤා කුපිතින්ද්‍රියාසී
නෙතෙහි තෙ වර්ගණා සවනති,
කිනෙත නට්ඨං කිළ්පන පක්ඛයානා
ඉධාගතා නාරි තදිඛස ඉූහී.
- 2571. යමුග්ගතෙජො උරගොති වාහු
නාගොති තං ආහු ජනා ජනිඤ,
තමග්ගහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං ඛන්ධනා මුඤ්ඤා පතී මමෙසො.
- 2572. කථංඤ්ඤං බලවීරියුපපනොනා
භතඤ්ඤා මාගඤ්ඤා¹ වණ්ඤකසස,
අක්ඛහී මෙ නාගකඤ්ඤා තඤ්ඤා
කථං විජානෙමු ගතීතනාගං.
- 2573. නගරමුඛි නාගො භසමං කරෙය්‍ය
තථා හී සො බලවීරියුපපනොනා
ධතුඤ්ඤා නාගො අපවායමානො
කසමා පරකකමුඛි තපො කරොති.
- 2574. වාතුද්දසී පණ්ණරසීඤ්ඤා රාජ
වතුඤ්ඤා සමමති නාගරාජා,
තමග්ගහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං ඛන්ධනා මුඤ්ඤා පතී මමෙසො.
- 2575. සොළසීඤ්ඤාසහසානි ආමුක්ඛණ්ණඤ්ඤා,
වාරිගෙහසයා² නාරි තාපි තං සරණඛගතා.
- 2576. ධනමමන මොවෙහී අසාහසෙන
ගාමෙන නිකඛන ගවං සතෙන,
ඔසසට්ඨකායො³ උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුඤ්ඤා ඛන්ධනසමා.
- 2577. ධනමමන මොවෙහී අසාහසෙන
ගාමෙන නිකඛන ගවංසතෙන,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුඤ්ඤා ඛන්ධනසමා.
- 2578. දමභී නිසබ්බතං දුද්ද පුලලඤ්ඤා⁴ මණ්ණඤ්ඤා,
වතුඤ්ඤා⁵ ව පලලකං උඤ්ඤාපුඤ්ඤාඤ්ඤා,
තං ඛන්ධනා මුඤ්ඤා පතී මමෙසො.
- 2579. දො ව සාදිසියො හරියා උසභඤ්ඤා ගවං සතං,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුඤ්ඤා ඛන්ධනසමා.

1. මාගඤ්ඤා - වී. මජ්ඣ. සං. 2. වාරිගෙහා වී.
3. ඔසසට්ඨ - මජ්ඣ., 4. පුලලඤ්ඤා - මජ්ඣ. සං.
5. වතුඤ්ඤාඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2580. විනාපි දනා තච වචනං ජනිඤ්ඤා
 මුඤ්ඤාමු තං උරගං ඛන්ධනසමා,
 ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
 පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු ඛන්ධනසමා.
2581. මුඤ්ඤා වමෙසයානො නාගො රාජානං එතදබ්චි,
 නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන
 අඤ්ඤාචිං තෙ පගණනාමි පසෙසයානෙම නිවෙසනං.
2582. අඤ්ඤා හි දුබ්බිසසමෙතමාහු
 යං මානුසො විසසෙ අමානුසමහි,
 සචෙච මං යාවසි එතමඤ්ඤා
 දකෙඤ්ඤා තෙ නාග නිවෙසනානි.
2583. සචෙහි වාතො ගිරිමාවහෙයා
 වඤ්ඤා ව සුරියො ව ජමාපතෙයස්සං,
 සබ්බා ව නපෙජා පටිසොතං වතෙයස්සං
 න තෙවහං රාජ මුසා හණෙයාං.
2584. නහං එලෙයා උද්ධිසි සුසෙස
 සංචට්ඨයං භුතධරා වසුඤ්ඤා,
 සිලුවචයො මෙරු සමුලමුඛබහෙ
 නතෙවහං රාජ මුසා හණෙයාං.
2585. අඤ්ඤා හි දුබ්බිසසමෙතමාහු
 යං මානුසො විසසෙ අමානුසමහි,
 සචෙ ව මං යාවසි එතමඤ්ඤා
 දකෙඤ්ඤා තෙ නාග නිවෙසනානි.
2586. තුමෙත ධොඤ්ඤා සොරවිසා උලාරා
 මහාතෙ ජා බිසකොපි ව හොච,
 මම කාරණා¹ ඛන්ධනසමා පමුඤ්ඤා
 අරහසි නො ජාතිතායෙ² කතානි.
2587. සො පච්ඤානං නිරයෙ සොරරුපෙ
 මා කාසිකං සානමලඤ්ඤා කිඤ්ඤා,
 පෙළාය බඤ්ඤා මරණං උපෙතු
 යො තාදිසං කමම කතං න ජාතො.
2588. සචචසට්ඨඤ්ඤා තච මෙස හොතු
 අකොධනො³ හොහි අනුපනාහි,
 සබ්බඤ්ඤා තෙ නාගකුලං සුපණණා
 අභිංච ගිමහාසු විචජ්ජනතු.

1. මං කාරණං - මජ්ඣං.
 2. ජාතිකයෙ - මජ්ඣං, ස්වා, ජාතිකවෙ, නා, ජාතිකයෙ.
 3. අකොධනො - මජ්ඣං.

2589. අනුකමිසී නාගකුලං ජනිඤ්ඤා
මානා යථා සුභජීයං එකපුත්තං,
අභං ච තෙ නාගකුලෙන සඤ්ඤා
කාභාමී වෙය්‍යාවට්ඨිකං උළාරං.
2590. යොජෙනානු වෙ රාජරථෙ සුවිකේත
කමොජකේ අසස්තරෙ සුද්දන්තා,
නාගෙ ච යොජෙනානු සුවණ්ණකප්පනො
දකෙඛමු නාගස්ස නිවෙසනානි.
2591. හෙරි මුණ්ඩයා පණවා ච සඛිතා
ආවජ්ජුං¹ උග්ගසෙනය්‍යා රඤ්ඤා,
පායාසි රාජා බහුසොභමානො
සුරක්ඛනො නාරිගණස්ස මජ්ඣේ.
2592. සුවණ්ණචිතකං² භුමිං අද්දකඤ්ඤා³ කාසිවද්ධනො,
සොචණ්ණමයෙ ච පාසාදෙ චච්චරියඵලකඤ්ඤො.
2593. ස රාජා පාවිසී ව්‍යමිතං වමෙපය්‍යස්ස නිවෙසනං,
⁴ආදිවච්චණ්ණසනිභං කංසඤ්ඤාපභසාරං.
2594. නානාරුකේනි සසුභ්‍රතං නානාගන්ධසමේරිතං,
සො පාවෙකඤ්ඤා කාසිරාජා වමෙපය්‍යස්ස නිවෙසනං.
2595. පච්චිසමි⁵ කාසිරඤ්ඤාදි වමෙපය්‍යස්ස නිවෙසනං,
දිංඤා කුරියා චජජිංසු⁷ නාගකඤ්ඤා ච භවිද්දුං.
2596. කං නාගකඤ්ඤා වරිතං ගණෙන
අනචාරුඤ්ඤා කාසිරාජා පසනො,
නිසීදි සොචණ්ණමයමඤ්ඤා පිටෙ
සාපස්සමෙ වඤ්ඤාසාරලිකේ.
2597. සො කඤ්ඤා භුක්වා ච අලො රමික්ඤා
වමෙපය්‍යකං කාසිරාජා අවොච,
විමානසෙට්ඨානි ඉමානි කුසුභං
ආදිවච්චණ්ණානි පභසාරානි,
නොනාදිසං අඤ්ඤා මනුස්සලොකේ
කම්මජීයං නාග නපො කරොසි.

1. ආවජ්ජුංසු - මජ්ඣ. සා. අවජ්ජුංසු. වී. අවජ්ජුංසු.
2. චිත්තකං - මජ්ඣ. සා.
3. අද්දකඤ්ඤා - මජ්ඣ.
4. ආදිවච්චණ්ණසනිභං - මජ්ඣ. සා.
5. සමේරිතං - මජ්ඣ.
6. පච්චිසමි - මජ්ඣ. සා.
7. පච්ජිංසු - මජ්ඣ. සා.

- 2598. තා කමිඤ්ඤෙයුරධරා සුවස්වා
වච්චෙගුලී තඤ්ඤෙප්පනා,
පගග්ගහ පායෙතඤ්ඤි අනොමචණ්ණො
නෙතාදිසං අඤ්ඤි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤිසං නාග තපො කරොසි.
- 2599. නජෙඤා ච තෙමා පුටුලොලිලෙව්ඡා
ආටා¹ සතුනාතාභිරුදු සුතිස්වා,
නෙතාදිසං අඤ්ඤි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤිසං නාග තපො කරොසි.
- 2600. කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ච භංසා
වග්ගෙයුරා කොකිලා සමපතනඤ්ඤි,
නෙතාදිසං අඤ්ඤි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤිසං නාග තපො කරොසි.
- 2601. අඤ්ඤා ච සාලා කිලකා ච පමුඤ්ඤො
උද්දලකා පාටලියො ච පුලලො,
නෙතාදිසං අඤ්ඤි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤිසං නාග තපො කරොසි.
- 2602. ඉමා ච තෙ පොකඛරෙඤ්ඤෙ සමනතතො
දිව්වා ව² ගඤ්ඤා සතතං සමපතනඤ්ඤි,
නෙතාදිසං අඤ්ඤි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤිසං නාග තපො කරොසි.
- 2603. න පුඤ්ඤාහෙතු න ධනස්ස හෙතු
න ආයුතො වාපි ජනිතො හෙතු,
මනුස්සයොනිං අභිපඤ්ඤානො
තස්මා පරකකමම තපො කරොමි.
- 2604. ඤං ලොභිතකෙඛා විහතනතරංසො
අලඤ්ඤාතො කප්පිතකෙසමස්සු,
සුරොසිතො ලොභිතවිතොනො
ගඤ්ඤාචාච දිසා පභාසයි.
- 2605. දෙවිඤ්ඤිපකොසි මහානුභාෂවා
සමෙඤ්ඤි කාමෙභි සමඤ්ඤිභුතො,
පුටුමි නං නාගරාජතමපචං
සෙයොගා ඉතො කෙන මනුස්සලොකො.

1. ආද - වී. මජ්ඣං.
2. දිඤ්ඤා සා, දිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2606. ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤානු මනුස්සලොකා
සුද්ධී ව සංවිජජති සංයමො ව,
අභඤ්ඤා ලඤ්ඤාන මනුස්සයොතිං
කාභාමී ජාතිමරණස්ස අත්තං.
2607. අඤ්ඤා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුස්සුතා යෙ බහුධානවිතත්තො,
නාරියො ව දිඤ්ඤාන නවං ව නාග
කාභාමී පුඤ්ඤාති අනපපකාති.
2608. අඤ්ඤා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුස්සුතා යෙ බහුධානවිතත්තො,
නාරියො ව දිඤ්ඤාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොති පුඤ්ඤාති අනපපකාති.
2609. ඉඤ්ඤා මෙ ජාතරූපං පහුතං¹
රාසී සුවණ්ණස්ස ව තාලමත්තා,
ඉතො හරිතා² සොවණ්ණස්සරාති³ කාරය
රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු.
2610. මුත්තානඤ්ඤා⁴ වාහසභස්සාති පඤ්ඤා
වෙළිරියමීස්සාති ඉතො හරිතා,
අනෙතපුරෙ භූමියං සඤ්ඤානු
තිකකඤ්ඤා භොහිති⁵ නීරජා ව.
2611. එතාදිසං ආවස රාජසෙට්ඨ
විමානසෙට්ඨං බහුසොභමානං,
බාරාණසී⁶ නගරං ඉඤ්ඤානං
රජස්ඤ්ඤා කාරෙති අනොමපඤ්ඤාති.

වමෙපයා ජාතකං.

11. පලොභනජාතකං

2612. බ්‍රහ්මලොකා වචිතාන දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤො,
රඤ්ඤා පුත්තො උදපාදි සංඝකාමසමිඤ්ඤා.
2613. කාමා වා කාමස්ඤ්ඤා වා බ්‍රහ්මලොකෙ න විජජති,
ඤ්ඤාස්ස⁷ නායෙව සඤ්ඤාය කාමෙහි විජිග්චජථ.

1. බහුතං - මජ්ඣං.
2. හරිතාන - මජ්ඣං.
3. සුවණ්ණ - මජ්ඣං.
4. මුත්තානිව - වී. මජ්ඣං.
5. භොහිති මජ්ඣං. සා.
6. බාරාණසී නගරං - මජ්ඣං.
7. ඤ්ඤා. නා ඤ්ඤා - වී. මජ්ඣං.

2614. තසස වනෙනපුරෙ ආසි ක්කානාගාරං සුමාපිතං,
 යො තත්ථ පතීසලලිඡනා එකො රහසි ක්කායථ.
2615. ස රාජා පරිදෙවෙසි පුත්තයොකෙන අටටිතො,
 එකපුත්තො වයං මඤ්ඤං න ච කාමානි භුංඤ්ඤති.
2616. කොත්ථු ඛෙත්ථ¹ උපායො සො² තො වා ජානාති කිංකරිතං,
 කො මෙ පුත්තං පලොභෙය්‍ය යථා කාමානි පත්ථෙය.
2617. අහු කුමාරි තත්ථෙව රුපවණණ්³සමානිතා,
 කුසලා නවලිභිතසස වාදිතෙ ව පදකභිණා
 සා තත්ථ උපසඛිතම රාජානං එතදබ්බවි.
2618. අහං ඛො නං පලොභෙය්‍යං සචෙ හත්තා හවීසසති,
 නං තථාවාදිනිං රාජා කුමාරිං එතදබ්බවි.
 ත්ථෙත්ථෙත්ථෙව නං පලොභෙහි තච හත්තා හවීසසති.
2619. සා ච අනෙතපුරං ගගඤ්චා බහු කාමුපසංභිතං,
 හදයඛගමා පෙමණීයා වීත්‍රගාථා⁴ අභාසථ.
2620. තසසා ච ගායමානාය සඤ්ඤා සුක්කාන නාරියා,
 කාමච්ඡන්දසස උප්පථ් ජනං යො පරිපුච්ඡථ.
2621. කසෙසසො සඤ්ඤා කො වා යො හණති උච්චාවචං බහු,
 හදයඛගමං පෙමණීයං අපො කණණසුඛං මම.
2622. එසා ඛො පමද දෙව ඛිංඛා එසා අනඤ්චිතා,
 සචෙ තං කාමෙ භුංඤ්ඤාය භීය්‍යා භීය්‍යා ඡාදෙයසු නං.
2623. ඉඤ්ඤ ආගච්ඡතොරෙන අච්චුරමභි ගායතු,
 අසසමසස සමීපමභි සතතිකෙ ලඤ්ඤා ගායතු.
2624. තිරොකුඛධමභි ගාඤ්චා ක්කානාගාරමභි පාච්ඤි,
 බන්ධි⁵ නං අනුපුබ්බෙන ආරඤ්ඤමීචි කුංඤ්ඤරං.
2625. තසස කාමරසං ඤ්ඤා ඉසසාධිලො අජායථ,
 අහමෙව කාමෙ භුංඤ්ඤායං මා අඤ්ඤා පුරිසො අහු.

1. ඛෙවත්ථ.
 2. යො - මජ්ඣං, සා.
 3. වණණ රුප - වී, මජ්ඣං.
 4. වීත්‍රා - මජ්ඣං, සා.
 5. බන්ධිත්ථා - මජ්ඣං.

- 2626. නතො අසිං ගහෙකොන පුරිසෙ හනතුං උපකම්භි,
අහමෙව එකො භුඤ්ඤාං මා අඤ්ඤා පුරිසො සියා.
- 2627. නතො ජානපද සබ්බ චිකකඤ්ඤා සමාගතා,
පුත්තො ත්‍යායං මහාරාජ ජනං හෙයෙත්‍යාදුසකං.
- 2628. තඤ්ඤා රාජා විවාහෙසි සමහා රට්ඨාතො ඛනිතො,
යාවතා විජිතං මඤ්ඤා න තෙ වස්ඛ්ඛා¹ තාවදෙ.
- 2629. නතො සො හරියං ආදය සමුද්දං උපසඬකම්භි,
පණණ්ණසාලං කරිකාන වනං උඤ්ඤායා² පාවිසි.
- 2630. අථෙසු ඉසිමාගඤ්ඤි සමුද්දං උපරුපරි,
සො තස්ස ගෙහං පාවෙකඛි හතතකාලෙ උපට්ඨිතෙ.
- 2631. තඤ්ඤා හරියා පලොහෙසි පස්ස යාව සුදරුණං,
වුත්තො සො බ්‍රහ්මචරියමහා ඉඤ්ඤා පරිභායථ.
- 2632. රාජපුත්තො ව උඤ්ඤාතො වනමුලඵලං බහුං,
සායං කාඡෙන ආදය අසසමං උපසඬකම්භි.
- 2633. ඉසි ව ඛන්ඡයං දිඤ්ඤා සමුද්දං උපසඬකම්භි,
වෙහාසයං ගම්ඤ්ඤානි සීදතෙ සො මහණණ්ණවෙ.
- 2634. ඛන්ඡයො ව ඉසිං දිඤ්ඤා සීදමානං මහණණ්ණවෙ,
තසෙසව අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
- 2635. අභිජ්ජමානො වාරිසම්භි සයං ආගමම ඉඤ්ඤා,
මිසිභාවිකීයා ගතො සංසීදසි මහණණ්ණවෙ.
- 2636. ආවට්ඨතී මහාමායා බ්‍රහ්මචරියවිකොපනා,
සීදනති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජතෙය.
- 2637. අනලා මුදුසමහාසා දුපුරා නා නදීසමා,
සීදනති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජතෙය.

1. වක්ඛනං - මජ්ඣං.
2. වනමුඤ්ඤාය - වී. මජ්ඣං.

- 2638. යං එතා උපසෙවනහි ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සන්ධානං බිප්පං අනුදහන්ති නං.
- 2639. ඛන්තිසස්ස වචො සුඤ්ඤා ඉසිස්ස නිබ්බිද අහු,
ලඤ්ඤා පොරාණකා මග්ගං ගච්ඡන්තෙ සො විභායසං.
- 2640. ඛන්තිසො ව ඉසිං දිසවා ගච්ඡමානං විභායසං,
සංවෙගං අලභී ධීරො පබ්බජ්ජං සමරොවධී.
- 2641. තතො සො පබ්බජ්ජාන කාමරාගං විරාජධි,
කාමරාගං විරාජේඤා බ්‍රහ්මලොකුපගො අහුති.

මහාපලොභන ජාතකං.

12. පඤ්චපණ්ඩිත පඤ්ඤා

- 2642. පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාතී නං සුඡාරං,
න්තිදියමඤ්ඤං පසංසියං වා,
කසෙස්සවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමඤ්ඤං.
- 2643. ඤං නො ආචිකරොහි භූමිපාල
භක්තා භාර්ග්‍යො තුවං වදෙතං,
තච ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා සමඤ්ඤා සිඤ්ඤා
අථ වසඤ්ඤා ඡන්තිදිය පඤ්ඤා ධීරා.
- 2644. යා සීලවතී අනඤ්ඤාදෙධියා
භක්තච්ඡන්දවසානුගා මනාපා,
න්තිදියමඤ්ඤං පසංසියං වා
භරියායාවිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමඤ්ඤං.
- 2645. යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස
සරණං ගොති ගතී පරායණඤ්ඤා,
න්තිදියමඤ්ඤං පසංසියං වා
සබ්බන්තොවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමඤ්ඤං.
- 2646. ඡෙට්ඨො අථ මජ්ඣිමො කණ්ඨෙට්ඨො
සො වෙ සීලවතො සමාහිතො ධීතඤ්ඤා,
න්තිදියමඤ්ඤං පසංසියං වා
භාතුවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤමඤ්ඤං.

2647. යො වෙ හදයසස පදංගු
අනුජාතො පිතරං අනාමපකෙසු,
නිජ්ජියමස්සං පසංඝියං වා
පුත්තස්සාවිකරෙය්‍ය ගුහමස්සං.

2648. මාතා දිපද ජනිජුසෙට්ඨ
යා නං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,
නිජ්ජියමස්සං පසංඝියං වා
මාතුයාවිකරෙය්‍ය ගුහමස්සං.

2649. ගුහසස හි ගුහමෙව සාධු
නහි ගුහස්ස පසස්මාවිකමමං,
අනිජාදය සහෙය්‍ය ධීරො
නිස්සන්තෙයො යථා සුඛං භණෙය්‍ය.

2650. කිනනු කං විමනොසි රාජසෙට්ඨ
දිපදිජු වචනං සුභොම නෙතං,
කිං විනායමානො දුච්චනොසි
නුන දෙවි අපරාධො අපී මහං.

2651. පකෙසු වජ්ජකා මහොසධොති
ආණනො මෙ වධාය භුට්පකෙසු,
නං විනායනො දුච්චනොසම්
න හි දෙවි අපරාධො අපී තුහං.

2652. අභිදෙසගතො ඉදති එසි
කිං සුකා කිමාසඛකතෙ මනො තෙ,
කො තෙ කිමවොව භුට්පකෙසු
ඉඛ්‍ය නං වචනං සුභොම බුහි මෙතං.

2653. පකෙසු වජ්ජකා මහොසධොති
යදි තෙ මනාධිතං ජනිජු දෙසං,
හරියාය රහොගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2654. යං සාලවනස්මිං සෙනකො
පාපකමමං අකාසි අසඛ්භිරුපං,
සබ්බොව රහො ගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2655. පුත්තසපුට්ඨසස තෙ ජනිජු
උපනොතා රොගො අරාජසුතො,
භාතුච්ච රහො ගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

- 2656. ආබාධොයං අසඛ්භිරූපො
කාවිජෙදු නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තස්ස රහොගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
- 2657. අට්ඨවචනං මණ්ණරතනං උළාරං
සකෙහා තෙ අදද පිතාමහස්ස,
දෙවිඤ්ඤස්ස ගතං තදජ්ජ හස්සං
මාතුච්ච රහො ගතො අසංඝි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
- 2658. ගුහස්ස හි ගුහමෙව සාධු
න හි ගුහස්ස පසස්මාචිකමමං,
අනිප්ථාදය සහෙය්‍ය ධිරො
නිස්සනෙස්සො යථාසුඛං භණෙය්‍ය.
- 2659. න ගුහමස්සං විචරෙය්‍ය රකෙඛය්‍ය නං යථා නිධිං,
නහි පාතුකතො සාධු ගුහො අස්සො පජානතා.
- 2660. ථීයා ගුහං න සංසෙය්‍ය අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,
යො වාමිසෙන සංභීරො හදයස්සො ච යො නරො.
- 2661. ගුහමස්සමසංචුඤ්ඤං සංඛොධයති යො නරො,
මත්තභෙදභයා තස්ස දසභුතො¹ නිතිකකති.
- 2662. යාවනොහා පුරිසස්සස්සං ගුහං ජානන්ති මහත්තං,
තාවනොහා තස්ස උඛෙඛගා තස්මා ගුහං නවිසස්සපේ.
- 2663. විච්චව භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රත්තං ගිරං² නාතීවෙලං පමුඤ්ඤි,
උපසස්සුතිකා හි සුණන්ති මනං
තස්මා මනොහා ඛිඤ්මුපෙති භෙදන්ති.

පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤාං.

1. දසභුතො - වි. මජ්ඣ.
2. රත්තං - වි. මජ්ඣ.

13. හත්පාලජාතකං

- 2664. වීරසූඤ්ඤා ච න පසුසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවචණ්ණිනං,
මහාජටං බාරිධරං පටිඤ්ඤාතං රජසූරං.
- 2665. වීරසූඤ්ඤා ච න පසුසාම ඉභිං ධම්මගුණෙ රතං,
කාසායචතතචසනං වාසචීරං පටිච්ඡදං.
- 2666. ආසනං උදකං පජ්ජං පඤ්ඤානාකු¹ නො හවං,
අභෙස හවන්තං පුච්ඡාම අඤ්ඤා ඤරුකු නො හවං.
- 2667. අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස චිත්තං
පුත්තෙ ගෙහෙ² කාත පතිට්ඨපෙත්වා,
ගඤ්ඤි රසෙ පච්චිත්තානුසාය සබ්බං
අරඤ්ඤං සාධු මුච්චි සො පසසේවා.
- 2668. වෙද න සච්චා න ච චිත්තලාභො
න පුත්තලාභෙන ජරං චිහන්ති,
ගඤ්ඤි රසෙ මුඤ්ඤිනමාත්‍ර සන්තො
සකම්මනා³ හොති ඵලූපපත්ති.
- 2669. අද්ධා හි සච්චං චචනං තචෙතං
සකම්මනා හොති ඵලූපපත්ති,
ජිණ්ණං ච මාතාපිතරො නචධිමෙ
පසෙසය්‍යු⁴ නං වසසසනං අරොගං.
- 2670. යසසසස⁵ සකඛ්⁶ මරණෙන රාජ
ජරාය මොති නරචිරියසෙට්ඨි,⁷
යොවාපි ජඤ්ඤා න ලිරිසසං කද්වි
පසෙසය්‍යු නං වසසසනං අරොගං.
- 2671. යථාපි නාවං පුරියො දකම්භි
ඵරෙති චෙතං උපනෙති තීරං,
ඵචඤ්ඤි ව්‍යාධි සතනං ජරා ච
උපනෙත්ති මච්චං⁸ වසමන්තකසස.
- 2672. පඤ්ඤා ච කාමා පලිපො ච කාමා
මනොහරාදුක්ඛරා මච්චුධෙය්‍යා,
ඵතසම්භි පඤ්ඤා පලිපෙ ව්‍යසන්තා⁹
භීතාකරුපා න තරන්ති පාරං.

1. පඤ්ඤානාකු - මජ්ඣිම, සූ. 1.	6. සකඛි - සූ. 1.
2. ගෙහෙ - මජ්ඣිම, සූ. 1.	7. නරචිරියසෙට්ඨි - මජ්ඣිම, සූ. 1.
3. සකම්මනා - මජ්ඣිම, සූ. 1.	8. උපනෙති මච්චු - මජ්ඣිම, සූ. 1.
4. පසෙසය්‍යු - වී, මජ්ඣිම, සූ. 1.	9. වසන්තා - මජ්ඣිම, සූ. 1.
5. යසසසසු - මජ්ඣිම, සූ. 1.	

2673. අයං පුරෙ ලුද්දමකාසි කලං.
 ස්වායං ගභීතො න හී මොකඛිතො මෙ,
 ඔරුන්ධියානං¹ පරිරක්ඛස්සාමී
 මායං පුනලුද්දමකාසි කලං.
2674. ගාවංච නටඨං පුරිසො යථා වනෙ
 පරියෙසති² රාජ අපස්සමානො,
 එවං නටෙයා එසුකාරී මමජො
 සොභං කථං න ගවෙසෙය්‍ය³ රාජ.
2675. හියෙයාති හීයති පොසො
 පරෙථ පරිභායති,
 අනාගතං නොෂමස්සීති ඤාතා,
 උප්පන්නං ඡන්දං⁴ කොපනුදෙය්‍ය ධිරො.
2676. පස්සාමී වොභං දහරිං කුමාරීං
 මෑතුපමං කෙතක⁵ පුපඵනෙත්තං,
 අභුත්තභොගෙ⁶ පයමෙ වයස්සිං
 ආදය මච්චු වජනෙ කුමාරීං.
2677. යුවා සුජාතො සුමුඛො සුදස්සනො
 සාමො කුසුමභපරිකිණ්ණමඤ්ඤු,
 භික්ඛාන කාමෙ පටිගච්චි ගෙභං
 අනුජාන මං පඤ්චස්සාමී දෙව.
2678. සාධාහි රුකෙඛා ලභනෙ සමඤ්ඤං
 පභීනසාධං පන ඛාණ්ඩමාහු,
 පභීනපුත්තස්ස මමඡ්ඡ භොති
 වාසෙට්ඨී භික්ඛාචරියාය කාලො.
2679. අසස්මී කොඤ්ඤාව යථා හිලච්චියෙ
 තන්තාති⁷ ජාලාති පදලෙය්‍ය භංසා,
 ගවජන්ති පුත්තා ව පතී ව මඤං
 සාභං කථං නානුවජෙ පජානං.
2680. එනෙ භුතා වමීතා ව පක්ඛමන්ති විහධගමා,
 යෙ ව භුතා න වමිංසු තෙ මෙ හස්සමාගතා.

1. ඔරුන්ධිය නං - මජ්ඣං.
 2. අනෙවසති - මජ්ඣං, සා.
 3. ගවෙසෙය්‍යං - මජ්ඣං, සා.
 4. උප්පන්න ඡන්දං - මජ්ඣං.
 5. කෙතක - මජ්ඣං.
 6. භොගෙ අභුතා - මජ්ඣං.
 7. කතාති - මජ්ඣං.

2681. අවමී බ්‍රාහ්මණො කාමෙ තෙ කිං පච්චාවමී සසසි,
වන්තාදෙ පූරියො රාජ න සො හොති පසංසියො.

2682. පචෙකච පොසං පලිපෙ ව්‍යසන්තං¹
බලී යථා දුබලං උදාරයා,
එවමෙ මං කිං උදාරී හොති
පඤ්ඤාලී ගාථාහි සුභාසිතාහි.

2683. ඉදං වක්වා මහාරාජා එසුකාරී දිසම්පති,
රථං හික්වාන පඤ්ඤී² නාගො ඡෙක්වා³ ච බක්ඛං.

2684. රාජා ච පඤ්ඤමරොචයිකං
රථං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,
කුචමපි නො හොති යථෙච රාජා
අමෙහති ගුහං අනුසාස රජ්ජං.

2685. රාජා ච පඤ්ඤමරොචයිකං
රථං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,⁴
අහමපි එකාව චිරියසාමී ලොකෙ
හික්වාන කාමාති යථොධිකාති.

2686. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපි එකාව චිරියසාමී ලොකෙ
හික්වාන කාමාති මනොරමාති.

2687. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපි එකාව චිරියසාමී ලොකෙ
හික්වාන කාමාති යථොධිකාති.

2688. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමපි එකාව චිරියසාමී ලොකෙ
සිතිගුණා සබ්බමතිච්ච සබ්බනති.

හස්තිපාල ජාතකං.

1. විසන්තං - මජ්ඣං.
2. පඤ්ඤී - මජ්ඣං.
3. ඡෙක්වාන - මජ්ඣං.
4. නරචිරියසෙට්ඨො - මජ්ඣං.

14. අයෝජනමත්කම

- 2689. යමෙකරකම් පදම ගනින විසති මාණවො,
අබ්බුද්ධිතොව සයති සගව්චං න නිවහනති.
- 2690. න යුජ්ඣමානා න බලෙන වසස්සා
නරා න ජීරනති නවාපි මීයරෙ,
සබ්බං හි තං ජාතිජරායුපඤ්ඤං
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2691. වතුරඛනිං සෙනං පුභිංසරුපං
ජයනති රට්ඨාධිපති පසඤහ,
න මච්චුනො ජයිතුං උසස්සහනති
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2692. හජීභි අසෙසභි රට්ඨෙහි පක්ඛි
පරිවාරිතා මුච්චරෙ¹ එකවෙය්‍යා,²
න මච්චුනො මුච්චිතුං උසස්සහනති⁴
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2693. හජීභි අසෙසභි රට්ඨෙහි පක්ඛි
සුරා⁴ පහඤ්ජනති පධංසයනති,
න මච්චුනො හඤ්ජිතුං උසස්සහනති
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2694. මනා ගජා භික්ඛගලා පභිනනා
නගරාති මද්දනති ජනං හනනති,
න මච්චුනො මද්දිතුං උසස්සහනති
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2695. ඉසස්සාසිනො කතභජාපි ධීරා
දුරෙපාති අකඛණුවෙධිනොපි,
න මච්චුනො විජ්ඣිතුං උසස්සහනති
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2696. සරාති ධීයනති සසෙලකානනා
සබ්බං හි තං⁵ ධීයති දීසමනාරං,
සබ්බං හි තං හඤ්ජරෙ කාලපරියං
තලෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.

- 1. මුඤ්චරෙ - මජ්ඣ. සං. 1.
- 2. එකවෙය්‍යා - මජ්ඣ. සං. 1.
- 3. මුඤ්චිතුමුසස්සහනති - සං. 1.
- 4. සුරා - මජ්ඣ. 1.
- 5. සබ්බං හිදං සං. සබ්බමිත්තං - මජ්ඣ. 1.

2697. සබ්බසමෙවං හි නරානනාරිනං
 වලාවලං පාණභූතොධ ජීවිතං,
 පටොව ධුන්තසස දුමොව කුලජො
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2698. දුමස්ඵලානෙව පතන්ති මාණවා,
 දහරා ව වුද්ධා ව සරිරහෙද,
 නාරියො නරා මජ්ඣමපොරියා ව
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2699. නායං වයො තාරකරාජසන්ති හො
 යදඛනාතීතං ගතමෙවදනි තං,
 ජීණාණසස හි නත්ථී රති කුතො සුඛං
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2700. යසඛා පියාවා අථවාපි පෙනා
 කුපිතාපි¹ තෙ අසසසන්ති මනුසෙස,
 න මච්චුනො අසසසිකුසසහන්ති²
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2701. යකොඛ පියාවෙ අථවාපි පෙනෙ
 කුපිතෙපි³ තෙ නිජ්ඣපනං කරොන්ති,
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොන්ති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2702. අපරාධකෙ හෙය්කෙ දුසකෙ ව
 රාජානො දණ්ඩනති විදිඤ්ඤ දෙසං,
 න මච්චුනො දණ්ඩිකුසසහන්ති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2703. අපරාධකා දුසකා හෙය්කා ව
 ලහනති තෙ රාජිනො නිජ්ඣපෙකුං,
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොන්ති
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.
2704. න ඛන්ධොති න පි බ්‍රාහ්මණොති
 න අධිභිකා බලවා තෙජවාපි,
 න මච්චුරාජසස අපෙබ්බත්ථී
 තමෙම මති හොති වරාමි ධමමං.

1. කුපිතාපි - මජ්ඣං.
 2. අසසසිකුසසහන්ති - මජ්ඣං.
 3. කුපිතෙපි - මජ්ඣං. සායා.

2705. සීභාව ව්‍යංඝාව අපොපි දීපියො
පසංඝා ඛාදකති විපච්ඤාමානං,
න මච්චුනො ඛාදිතුං උස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2706. මායකාරා¹ රඛගමජේඛි කරොන්තා
මොහෙනති චකම්බනී ජනස්ස තාවදො,
න මච්චුනො මොහසීතුස්සහන්ති²
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2707. ආසීවීසා කුපිතා උග්ගතෙජා
ඛසන්ති මාරෙන්නීපි තෙ ලුචුසෙස්ස,
න මච්චුනො ඛසීතුං උස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2708. ආසීවීසා කුපිතා³ යං ඛසන්ති⁴
තිකච්ඡකා තෙසං වීසං හන්තනී,
න මච්චුනො දඨඨවීසං හන්තනී
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2709. ධම්මන්තරී වෙතරණී⁵ ච භොජො
වීසානී හන්තවාන භුජඛගමානං,
සුයන්ති තෙ කාලකතා⁶ තපෙච
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2710. විජ්ජාධරා සොරමධියමානා
අදස්සනං ඔසධෙහි චජන්ති,
න මච්චුරාජස්ස චජන්තදස්සනං
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
2711. ධම්මො හවෙ රකඛති ධම්මචාරී.
ධම්මො සුචීණේණ සුඛමාවහාති,
එසානිසංසො ධම්මෙ සුචීණේණ
න දුග්ගන්ති ගච්ඡති ධම්මචාරී.
2712. න හි ධම්මො අධම්මො ච උභො සමවිපාකිනො,
අධම්මො නිරයං නෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිනී.

14. අයොසරජාතකං.

විසතිනිපාතො නීඨයීතො.

තසුඤ්ඤානං :

මාතඛග සමභූත සිවි සිරිමනොනා⁷
රොහණ් හංස සතතිගුමො හලලාවීය,
සොමනස්ස චම්මපයා ඔභම පඤ්ඤි
පණ්ඨිත විරසසං චත අයොසරානි.

1. මායා කාරා - මජ්ඣං,

2. මොහසීතු මුස්සහන්ති - වි, මජ්ඣං, සයා.

3. කුපිතා - මජ්ඣං.

4. ඛසන්ති - මජ්ඣං.

5. වෙතරුණො - මජ්ඣං.

6. කාලං කතා - මජ්ඣං.

7. සිරිමන්දො-නා.

නිංසනිනිපාතො

1. කිංඡජු ජාතකං

- 2713. කිං ඡජෙජු කිමධිජායො ඵකො සමමසි සමමනි,
කිං පඤ්ඤානො කිං ඵසං කෙන අඤ්ඤානා බ්‍රාහ්මණ.
- 2714. යථා මහාවාරිධරො කුමෙහා සුපරිනාහවා,
තථුපමං අමබ්‍රහ්මණං වණ්ණගඤ්ඤානං.
- 2715. තං වුඤ්ඤානං සොතෙන දිඤ්ඤානාමලමඡ්ඤ්ඤිමෙ,
පාණීහි නං ගහෙකාන අග්‍රායතනමාහරිං.
- 2716. තතො කදලිපඤ්ඤානං නිකඤ්ඤිකා සයං අහං,
සඤ්ඤානා නං විකපෙකා වුපඤ්ඤානං අහංසි මෙ.
- 2717. සොහං අපෙතදරථො ව්‍යානඤ්ඤානො දුබ්බකමො,¹
අසංසාදං නාධිගඤ්ඤානං ඵලෙඤ්ඤානං කෙසුපි.
- 2718. සොසෙකා² නුන මරණං තං මමං ආවඤ්ඤානි,
අමබ්‍රහ්මණං යසං ඵලං සාදං මධුරඤ්ඤානං මනොරමං.
යමුඤ්ඤානං වුඤ්ඤානං උදධිඤ්ඤානං මහණ්ණවෙ.
- 2719. අඤ්ඤානං තෙ මයා සබ්බං යසං උපවසාමහං,
රමමං පතිනිසිඤ්ඤානං පුථුලොමායුතා පුථු.
- 2720. කං ව ඛො මෙ අඤ්ඤානං අඤ්ඤානමපලාධිනි,
කා වා කමසි කලානං කිසංස වා කං සුමඡ්ඤ්ඤිමෙ.
- 2721. රුපපච්චපඤ්ඤානං ව්‍යානඤ්ඤානං ගිරිසානුජා,
යා සන්ති නාරියො දෙවෙසු දෙවානං පරිවාරිකා,
- 2722. යාව මනුසුඤ්ඤානං රුපෙතකාගතිකියො,
රුපෙ තෙ සාදිසි නාඤ්ඤානං දෙවෙසු ගඤ්ඤානං ලොකෙ,³
ඵච්චාසි මෙ වාරුඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණි
අඤ්ඤානං මෙ නාමඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණි ව.⁴
- 2723. යං කං පතිනිසිඤ්ඤානං රමමං බ්‍රාහ්මණං කොසිකිං,
සාහං භුසාලයාවුජා වර්චාරිවහොසසා.
- 2724. නානාදුමගඤ්ඤානං බ්‍රහ්මා ගිරිකඤ්ඤානං,
මමෙව පමුඤ්ඤානං හොඤ්ඤානං අඤ්ඤානං පාවුසෙ.

1. දුකං - මජ්ඣිමං, සා.
 2. සෙසිකා - මජ්ඣිමං, සා.
 3. දෙවගඤ්ඤානං ලොකෙ - සා.
 4. බ්‍රාහ්මණි නාමඤ්ඤානං බ්‍රාහ්මණි - සා.

2725. අපො බහු වනා තොද නීලවාරිවහන්දරා,
බහුකා නාගච්ඡොදාද අභිසන්දනති වාරිනා.
2726. තා අකෙජමුලබුජා නීපා කාලා වුදුබොරා,¹
බහුනි ඵලජාතානි ආවහනති අභිඡනෙසො.
2727. යං කිඤ්චි උභතො තීරෙ ඵලං පනති අමුක්ඛිනි,
අසංසයං තං සොතස්ස ඵලං හොති වසානුගං.
2728. ඵතදඤ්ඤාය මෙධාවී පුච්ඡපඤ්ඤා සුඡොභි මෙ,
මා රොවයමභිසඛං පටිසෙධ ජනාධිප.
2729. න වාහං වද්ධවං මඤ්ඤා යං කං රට්ඨාභිවද්ධන,
ආවෙය්‍යමානො රාජීසී මරණං අභිකඛබ්බි.
2730. තස්ස ජානනති පිතරො ගන්ධබ්බා ව සදෙවකා,
යෙ වාපි ඉසයො ලොකෙ සඤ්ඤානනනා යසස්සිනො²
අසංසයනො³ ජානනති වද්ධභූතා යසස්සිනො.
2731. ඵවං විදිතා විදු සබ්බධමෙං
විද්ධංසනං වචනං ජීවිතස්ස,
නාවීයති තස්ස නරස්ස පාපං
සවෙ න වෙතෙති වධාය තස්ස.
2732. ඉසිපුගසමඤ්ඤානෙ ඵවං ලොකයා විදිතා සති,
අනරිය⁴ පරිසමභාසෙ පාපකමමං ජිගිංසසී.⁵
2733. සවෙ අභං මරිස්සාමි තීරෙ තෙ පුච්ඡ සුඡෙස්සාණි,
අසංසයං අසිලොකො මධි පෙනෙ ආගමිස්සති.
2734. තස්මා හි පාපකං කමමං රක්ඛෙස්සව⁶ සුමජ්ඣධිමෙ,
මා තං⁷ සබ්බො ජනො පචජා පකත්වාධි මධි මතෙ.
2735. අඤ්ඤානමෙතං අවිසඤ්ඤානි
අනනානං අමං ව දදමී තෙ තං,
යො දුච්චජේ කාමගුණ පභාය
සනතිඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා අධිධිතොසි.

1. නීපා කාලවුදුබොරා - මජ්ඣං.
2. තපස්සිනො - මජ්ඣං.
3. අසංසයං තෙපි - මජ්ඣං.
4. අනරියං - වි. ස්‍යා.

5. ජිගිංසසී - මජ්ඣං.
6. රක්ඛෙස්සව - ස්‍යා.
7. කා - ස්‍යා.

2736. යො හීන්වා පුබ්බසංයොගං පච්ඡා සංයොජනෙ ධීනො,
අධම්මකේච වරති පාපඤ්ඤා පවඩ්ඪති.

2737. එහි තං පාපධීසාමී කාමං අප්පොස්සුකෙකා භව,
උපානායාමී සීතසමී. විහරාහි අනුස්සුකො.

2738. නං පුඤ්ඤාමග්ගෙහි වකකඛෙහි අරිඤ්ඤා,
කොඤ්ඤා මයුරා දීවියා කොයට්ඨිමධුසාලියා.

2739. කුප්පිතා භංසපුගෙහි කොකිලෙඤ්ඤා පබොධරෙ,
අඛෙඤ්ඤා විපසුභග්ගා පලාලබලසනිහා
කොස්සමහසලා නීපා පඤ්ඤාලච්චිලේනො.

2740. මාලී නිරිටී කායුරී අඛඤ්ඤා වඤ්ඤාසංඤ්ඤා,
රත්තං කං පරිවාරෙසී දීවා වෙදෙසී වෙදනං.

2741. සොළසීත්ථසභාසානී යා තෙමා පරිවාරිකා,
එවං මහානුභාවොසී අබ්බතො ලොමහංසනො.

2742. කිං කමමකරී පුබ්බ පාපං අනුඤ්ඤාවභං,
යං කරිතො මනුස්සෙසු පිට්ඨිමංසානී බාදති.

2743. අපේකිනානි පටිග්ගඤ්ඤා කාමෙසු ගරීතො අහං,
අවරිං දීසමඤ්ඤානං පරෙසං අභිකායහං.

2744. යො පිට්ඨිමංසිකො හොති එවං උඤ්ඤාවභං බාදති,
යථාහමජ්ජ බාදමී පිට්ඨිමංසානී අභතනොනි.

2. කුමහජාතකං

- 2745. කො පාතුරාසි නිදිවා නහලෙහි
ඕහාසයං සංවරිං වන්දිමාව,
ගතෙතභි තෙ රසමියො නිව්ජරන්ති
සතෙරිතා¹ විජ්ජුරිවනන්තලිකෙකි.
- 2746. සො ඡික්ඛවාතං කමසි² අසමිති
වෙහාසයං ගව්ඤ්ඤි නිට්ඨසි ව,
ඉදධි නු තෙ වත්ථුකතා සුභාවිතා
අනඤ්ඤිමපි දෙවතානං
- 2747. වෙහාසයං කමමාගලෙ නිට්ඨසි³
කුම්භං කිණ්ඨාපාති යමෙතමත්ථං,
කො වා තුවං කිසස වතාය කුමෙහා
අකඛාභි මෙ බ්‍රාහ්මණ ඵතමත්ථං.
- 2748. න සප්පිකුමෙහා නපි තෙලකුමෙහා
න ඵාණිතස්ස න මධුස්ස කුමෙහා,
කුම්භස්ස වජ්ජාති අනප්පකාති
දෙසෙ බ්‍රහ්ම කුම්භගතෙ සුණාථ.
- 2749. ගලෙය්‍ය යං පීඤ්ඤා පතෙ පපාතං
සොඛ්ඤා ගුහං වන්දනියොලීගලලං,
බ්‍රහ්මපි භුක්ඤ්ජය්‍ය අභොජනෙය්‍යං
තස්සා පුණ්ණං කුම්භමීමං කිණ්ඨාථ.
- 2750. යං වෙ පීඤ්ඤා⁴ විතඤ්ඤි⁵ අනෙසමානො
ආභිණ්ඤිති ගොරිව භක්ඛසාදී,
අනාථමානො උපගායති නච්චති ව
තස්සා පුණ්ණං කුම්භමීමං කිණ්ඨාථ.
- 2751. යං වෙ පීඤ්ඤා අවෙලකොව නග්ගො
වරෙය්‍ය ගාමෙ විසිබන්තරාති,
සම්මුලුභවිතො අතිවෙලසායි*
තස්සා පුණ්ණං කුම්භමීමං කිණ්ඨාථ.
- 2752. යං වෙ පීඤ්ඤා වුට්ඨාය පවෙධමානො
සීසඤ්ඤා බාහුඤ්ඤා පසාරයනො,
සො නච්චති දුරුකටලලකොව
තස්සා පුණ්ණං කුම්භමීමං කිණ්ඨාථ.

- 1. සතෙරතා. - චි.
- 2. කපපසි.
- 3. වෙහාසයංගමෙමාගලෙ නිට්ඨසි - මජ්ඣ.
- 4. යං පීඤ්ඤා - චි. මජ්ඣං. සා.
- 5. විතඤ්ඤි - මජ්ඣං.
- * අතිවෙලවාරිති පාඨො.

2753. යං වෙ පීඤා¹ අග්ගිදධිසා සයනානි
 අපො සිගාලෙනිපි ඛදිතාසෙ,
 බන්ධං වධං භොගජානිඤචුපෙනති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2754. යං වෙ පීඤා භාසෙය්‍ය අභාසනෙය්‍යං
 සභායමාසීනො අපෙනව්ඤො,
 සමඤ්ඤිතො වනාගතො වාසනෙයා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2755. යං වෙ පීඤා උක්කට්ඨො ආච්චකෙඛා²
 මමෙව සබ්බපඨවීති* මඤ්ඤති,
 න මෙ සමො වාතුරනොනාපි රාජා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2756. මානානිමානා කලහානි පෙසුනී
 දුබ්බණ්ණිනී නග්ගිසීනී පලාසීනී,
 වොරාන ධුතතාන³ ගතී නිකෙතො
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2757. ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං
 බෙහනං ගවං යඤ්ඤං විනාසයතති,
 උච්ච්ඡද්දතී විතතවතං කුලානං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2758. ඉද්ධානි චීතානි කුලානි අසපු
 අනෙකසාභස්සධනානි ලොකෙ,
 උච්ච්ඡතද්දයජ්ජකතානිමාය
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2759. යං පීඤා දුට්ඨරූපොව පොසො
 අකෙසාසති පිතරං මාතරඤ්ඤා,
 සසපුමපි ගණෙනය්‍ය අපොපි සුණ්ණං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2760. යං වෙ පීඤා දුට්ඨ⁴රූපාව නාරී
 අකෙකාසති සසුරං සාමීකඤ්ඤා,
 දුසමපි ගණෙන පරිවාරකමපි
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

1. පීඤා - මජ්ඣ. සා.
 2. අනවෙලවාර් නිපි පාඨො
 * සබ්බපඨවීති පි පාඨො.
 3. වොරානං ධුතතානං - වි, මජ්ඣ.
 4. දිතත - වි, මජ්ඣ.

2761. යං වෙ පිච්චාන¹ හනෙය්‍ය පොසො
 ධම්මෙ ධීතං සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණං වා,
 ගච්චෙජ්ජ පායමිති තනො නිදනං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2762. යං වෙ පිච්චා දුච්චරිතං චරන්ති
 කායෙන වාචාය ච චේතසා වා,
 නිරයං චජන්ති දුච්චරිතං චරිතා
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2763. යං යාවමානා න ලහන්ති පුබ්බෙ
 බහුං භිරඤ්ඤමපී පරිච්චජන්තා,
 යො තං පිච්චා අලිකං හණාති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2764. යං වෙ පිච්චා පෙසනෙ පෙසයනො
 අච්චාධිකෙ කරණියමිති ජාතෙ,
 අකමමි යො නපජානාති වුතො
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2765. භිරිමනාපි අභිරිකභාවං.
 පාකුං කරොන්ති මදනාය මහ්තා,
 ධිරාපි සන්තා බහුකං හණන්ති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2766. යං වෙ පිච්චා එකජුපා සයන්ති
 අනාසකා ථණ්ඩිලදුකකිසෙය්‍යා,
 දුබ්බණ්ණියං ආයසකාසප්පිපෙනති
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2767. යං වෙ පිච්චා පතනකච්චා සයන්ති
 ගාථො කුචහකාරිච්ච
 නභි වාරුණියා වෙගො
 නරෙන සුසසභොරිච්ච.
2768. යං මනුස්සා විචජ්ජන්ති² සපං සොරච්චිසමථව,
 තං ලොකෙ විසමානං කො නරො පාකුමරහති.
2769. යං වෙ පිච්චා අකිකච්චණුපුත්තා
 සමුද්දන්තරෙ පරිවාරයන්තා,
 උපකකමුං මුසලෙහ ඤ්ඤමඤ්ඤං
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

1. පිච්චාන - සා.
 2. විචජ්ජන්ති - මජ්ඣ.

2770. යං වෙ පිකා පුබ්බදෙවා පමණා
තිදිවා චුතා සසසනියා සමායා,
තං තාදිසං මජ්ජමිමං නිරුක්කං
ජානං මහාරාජ කථං පිබෙය්‍ය.

2771. නයිමසමීං කුමහසමීං දධි වා මධුං වා
එවං අභිඤ්ඤාය කිණාහි රාජ,
එවං හී මං කුමහනතා මයා තෙ
අක්කාතරූපං නව සබ්බමික්ක.

2772. න මෙ පිකා වා අථවාපි මාතා
ඵතාදිසො යාදිසකො කුචංසි,
හිතානුකලෙපි පරමස්සකාමො
සොභං කරිඤ්ඤං වචනං නවජ්ජ.

2773. දදමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච
දසීසතං සත්ත ගවං සතානි,
ආජඤ්ඤායුතො ච රථෙ දසා ඉමෙ
ආචරියො හොසි මමස්සකාමො.

2774. තවෙව දසී සතමස්සු රාජ
ගාමා ච ගාවො ච තවෙව හොනතු,
ආජඤ්ඤායුතො ච රථා තවෙව
සකෙසා හමසමී¹ තිදසානමිඤ්ඤ.

2775. මංසොදනං සප්පිපායඤ්ඤි² භුඤ්ඤ
බාදසසු ච කං මධුමාසසුචෙ,³
එවං තුචං ධම්මරතො ජනිඤ්ඤ
අභිඤ්ඤො සඤ්ඤාපෙහි ධානනති.

කුමහජාතකං.

3. ජයදදිසජාතකං.

2776. විරඤ්ඤං වත මෙ උදපාදි අජ්ජ
හකෙඤ්ඤා මහා සත්තමිහනකාලෙ,
කුතොසි කො වාසි තදිඤ්ඤ ආභි
ආචිකඤ්ඤ ජාතිං විදිතො යථාසි.

1. හමසමීං - සිඞ්ඤ.
2. සප්පිපායඤ්ඤ - වී. මජ්ජ.
3. මධුමාසසුචෙ - වී. මජ්ජ.

2777. පඤ්ඤාලොභා මීගවං පව්ටෙය්ථ¹
 ජයඤ්ඤියො නාම යදිසසුතො තෙ,
 වරාමී කච්ඡාති වනානී වාහං
 පසදිමං² බාද මමජ්ජ මුඤ්ඤි.
2778. සෙනෙවි ත්වං පණ්ඩි සසසමානෙ³
 මමෙයො හතෙඛා පසදෙ යං වදෙසී,
 ඊං බාදියාන පසදං ජීසඤ්ඤං*
 බාදිසසං පච්ඡාන විලාපකාලො.
2779. න වඤ්ඤි මොකෙඛා මම විකතයෙන⁴
 ගභාඤාන පච්ඡා ගමනායපණෙන,
 තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජී සසං.
2780. කීං කච්චජාතං අනුතප්පනී තං⁵
 පතතං සමීපං මරණසස රාජ,
 ආචිකච්ච මෙ තං අපි සකඤ්ඤෙමු
 අනුජානිතුං ආගමනාය පණෙන.
2781. කතා මයා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
 තං සඛරං පටිමොකඤ්ඤි⁶ න මුඤ්ඤං,
 තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජී සසං.
2782. යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
 තං සඛරං පටිමොකඤ්ඤි න මුඤ්ඤං,
 තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජසසු.
2783. මුඤ්ඤො ව සො පුරිසාදසස හත්ථා
 ගභාඤා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
 තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
 ආමනතඤ්ඤි පුනත මලීනසතං.⁷
2784. අපෙජව රජ්ජං අභිසෙවයසසු
 ධමමඤ්ඤි රටෙය්ඤ්ඤි ජනෙසු වාපි,⁸
 අධමමකාරො ව තෙ මාහු රටෙය්ඤ්ඤි
 ගච්ඡාමහං පොරීසාදසස ඤ්ඤෙන.

1. පවුකො - වී.
 2. පසදං ඉමං - වී.
 3. සසමානො - වී. මජ්ජ. සා.
 * ජීසච්ඡනඤ්ඤි භවිතඤ්ඤි
 4. නිකකයෙන - මජ්ජ. සා.
 5. අනුතප්පෙන - මජ්ජ.
 6. පටිමුකං - මජ්ජ.
 7. මලීනසතං - වී. මජ්ජ. සා.
 8. ධමමං වරසසු පුරෙසුචාපි. - ම. ධමමංචරෙසසු පරෙසු - මජ්ජ.

2785. කිං කමමි කුඛබ්බං තච දෙව පාදෙ
නාරාධයිං තදිච්ඡාමී සොකුං,
යමඡ්ඡ රඡ්ඡමභි උද්ඝසයෙ කිං
රඡ්ඡමපි න ඉච්ඡෙඡ්ඡයාං¹ තයා චිනා අභං.
2786. න කමමුනා වා චචසාව තාත
අපරාධිතොභං කුච්ඡං සරාමී,
සන්ධිඤ්ඤා කඤ්ඤා පුරිසාදකෙන
සච්චානුරකඤ්ඤා පුනභං ගමීඝසං.
2787. අභං ගමීඝසාමී ඉධෙව හොති
නාඤ්ඤා තතො ජීවිතො විප්පමොසෙකා,
සචෙ කුචං භවිඡ්ඡියෙච රාඡ
අභමපි ගච්ඡාමී උහො න හොම.
2788. අද්ධා හි තාත සතානෙස ධමමො
මරණා ච මෙ දුක්ඛතරං තද්ඝස,
කමමාසපාදෙ තං යද පච්ඤා
පසංඝභා බාදෙ හීද රුක්ඛ²සුලෙ.
2789. පාණෙන ටො පාණමභං නිමීඝසං
මා කමිඤ්ඤා පොරිසාදඝස ඤ්ඤො,
එතඤ්ඤා ටො පාණමභං නිමීඝසං
තඤ්ඤා මතං ජීවිතඝස වරෙමී.³
2790. තතො භවෙ ධිතිමා රාඡපුකො
වඤ්ඤා මාකුච්චා පිකුච්ච පාදෙ,
දුඛිනිඝස මාතා නිපතී පච්ඤා⁴
පිතඝස පඤ්ඤා භුජානි කඤ්ඤා.
2791. තං ගච්ඡන්තං තාව පිතා විදිඤ්ඤා
පරමමුඛො වඤ්ඤා පඤ්ඤාලීකො,⁵
සොමො ච රාඡා වරුණො ච රාඡා
පජාපතී වඤ්ඤා සුරියො ච
එතෙහි ගුණො පුරිසාදකමභා
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤා පච්චෙහි තාත.
2792. යං දණ්ඩකාරඤ්ඤාගතඝස මාතා
රොමඝසකා⁶ සොඤ්ඤානං සුගුණා,
තනොත අභං සොඤ්ඤානං කරොමී
එතෙන සච්චෙන සරන්තා දෙවා.
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤා පච්චෙහි පුත.

1. නිච්ඡෙයා - මඡසං.
2. හීදරුක්ඛ - මඡසං.
3. වඤ්ඤාමී - වී, මඡසං, සයා.
4. නිපාතාපච්ඤා - වී - පච්ඤා - මඡසං.,
5. පඤ්ඤාලීකො - වී, පඤ්ඤාලීකො - මඡසං,
6. රාමෙසකාසී - මඡසං.

- 2793. ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං
නාහං සරෙ ජාතුමලීනසනෙ,
එනෙන සචේචන සරනතු දෙවා
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පචේචභී භාත.
- 2794. යසමා ච මෙ අනධිමනොසි සාමී
නවාපි මෙ මනසා අපඨියොසි,
එනෙන සචේචන සරනතු දෙවා
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පචේචභී සාමී.
- 2795. බ්‍රහා උජ්ඣ වාරුමුඛො කුතොසි
න මං පජානාසි වනෙ වසන්තං,
ලුද්දඤ්ච මං ඤ්ඤා පුරිසාදකොති
කො සොඤ්චීමාජානමීධාවජෙය්‍ය.
- 2796. ජානාමී ලුද්ද පුරිසාදකො කං
න තං න ජානාමී වනෙ වසන්තං,
අහඤ්ච පුත්තොසමී ජයඤ්චසසස
මමජ්ජ ඛාද පිතුතො පමොකඛා.
- 2797. ජානාමී පුත්තොති ජයඤ්චසසස
තථාහී චො මුඛවච්ඡෙඤ්චා උභින්නං,
සුදුකකරඤ්ඤච කතං තචෙදං
යො මතතුමීචෙජ්ච පිතුතො පමොකඛා.
- 2798. න දුක්ඛාරං කිඤ්චීමහෙස්ච මඤ්ඤ
යො මතතුමීචෙජ්ච පිතුතො පමොකඛා,
මාතුච්ච² හෙතු පරලොකගම්‍යාං
සුඛෙන සග්ගෙන ච සමපපුත්තො.
- 2799. අහඤ්ච ඛො අත්තනො පාපකිරියං
ආචී රහො වාපි සරෙ න ජාතු,
සඛ්ඛාතජාතිමරණොහමසමී
යචේච මෙ ඉධ තථා පරස්ථ.
- 2800. ඛාදජ්ජ මංදනී මහානුභාව
කරසපු කිච්චානී ඉමං සරීරං,
රුකඛසස වානෙ පසනාමී අග්ගා
ජාදයමානො මඤ්ඤං කුමදෙසී මංසං.

1. යො මත මීචෙජ් - මජ්ඣං.
2. මාතුච්ච - චී, මජ්ඣං.
3. පරලොකං ගතො - මජ්ඣං.

2801. ඉදඤ්ඤා තෙ රුච්චනි රාජපුත්ත
වජාසී පාණං පිතුතො පමොක්ඛා,
තප්ඵානිභ කං¹ තරමානරුපො
සමභඤ්ඤ කට්ඨානි ජලෙහී අග්ගිං.
2802. තතො භවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො
දරු² සමාහකං³ මහත්තමග්ගිං,
ආදීපධිකං⁴ පච්චෙදධිකං
ආදීපිතොදනි මහායමග්ගි.
2803. ඛාදජ්ජ මං දනී පසංඤකාරී
කීං මං මුහුං පෙකඛසී භට්ඨලොමො,
තථා තථා තුඤ්ඤමභං කරොමී
යථා යථා මං ඡාදයමානො⁵ අදෙසී.
2804. කො තාදීසං අරහනී ඛාදිතායෙ
ධමෙම ධීතං සච්චවාදීං වදඤ්ඤං,
මුඤ්ඤාපි තසස්ච විඵලෙය්‍යා සත්තධා
යො තාදීසං සච්චවාදීං අදෙය්‍යා.
1805. ඉදං හී සො* බ්‍රාහ්මණං⁶ මඤ්ඤමානො
සසො අවාසෙසී සකෙ සරීරෙ,
තෙනෙව සො වජ්ඣමා දෙවපුත්තො
සසඤ්චිතො කාමදුභජ්ජ යකඛ.
2806. වඤ්ඤ යථා රාහුමුඛා පමුත්තො
වීරොචනෙ පණ්ණරසෙච භානුමා,
ඵචං තුචං පොරිසාද පමුත්තො
වීරොච කම්මල මහානුභාව,
ආමොදයං පිඤ්ඤං මාතරඤ්ඤා
සබ්බෙඛා ච තෙ නඤ්ඤ ඤාතිපකෙඛා.
2807. තතො භවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො
කතඤ්ඤා පරියගා⁷ පොරිසාදං,
අනුඤ්ඤාතො සොකච්චි සුඛී අරොගො
පච්චාගමා කම්මලමලිනසකො.
2808. නං නෙගමා ජානපද ව සබ්බ
භක්ඛාරොහා රථිකා පත්තිකා ව,
නමසස්මානා පඤ්ඤා ලපාගමුං
නාමඤ්ච තෙ දුක්ඛකාරකොභීති.

ජයදීපජාතකං.

1. තප්ඵානි සො කං - මජ්ඣං.
2. දරු - මජ්ඣං., ස්‍යා.
3. සමාහකං - මජ්ඣං.,
4. සදීපධිකං - වී., මජ්ඣං.
5. ඡාදමානො - මජ්ඣං., ස්‍යා.
* 'ඉදං හී සො' ඉති සබ්බකං. 'ඉදං හී සො' ඉති භවිතඛං.
6. බ්‍රාහ්මණං - මජ්ඣං.
7. පරියගම - ස්‍යා., පරිසාය - මජ්ඣං.

4. ඡද්දනතජාතකං

- 2809. කීනත්‍ර සොවසි අත්‍රාවඛං පණ්ඩුසි වරවණණිනී,
මීලායසි විසාලකඛි මාලාව පරිමද්දිතා.
- 2810. දෙහළො මෙ මහාරාජ සුපිනනෙනත්‍රපව්වලා,
න ජසා සුලභරුපොව යාදියො මම දෙහළො.
- 2811. යෙ කෙවී මාත්‍රසා කාමා ඉධ ලොකසමි නඤනෙ,
සබ්බෙ තෙ පචුරා මඤාං අහනෙන දමි දෙහළො.
- 2812. ලුඤ්ඤ දෙවි සමායත්‍ර යෙ කෙවී විජිතෙ තව,
එතෙසං අහමකඛිසසං යාදියො මම දෙහළො.
- 2813. ඉමෙ තෙ ලුඤ්ඤා දෙවී කතහඤා විසාරද,
වනඤ්ඤා ව මීගඤ්ඤා ව මමකෙවී වඤ්ඤාජිවිතා.
- 2814. ලුඤ්ඤාසුඤ්ඤා නියාමෙථ යාවනෙනඤ සමාගතා,
ජබ්බියාණං ගජං සෙතං අද්දසං සුපිනෙ අහං,
තසස දනෙනහි මෙ අකො අලාභෙ නඤ්ඤා ජිවිතං.
- 2815. න නො පිතුතං න පිතාචිභානං
දිට්ඨො සුතො කුඤ්ඤරො ජබ්බියාණො,
යමද්දසා සුපිනෙ රාජපුත්ති
අකඛාහි නො යාදියො හඤ්ඤානාගො.
- 2816. දියා වතඤ්ඤා විදියා වතඤ්ඤා
උඤ්ඤං අධො දසදියා ඉමායො,
කතමං දියං තිට්ඨති නාගරාජා
යමද්දසා සුපිනෙ ජබ්බියාණං.
- 2817. ඉතො උජුං උඤ්ඤරො¹ දියායං
අතිකකමම සො සතත ගීරී බ්‍රහනෙන,
සුවණ්ණපසො නාම ගීරී උළාරො
සුපුපථිතො කිලපුරියාත්‍රවිණ්ණො.
- 2818. ආරුඤ්ඤා සෙලං හවනං කීනතරානං
ඔලොකය පබ්බතපාදමුලං,
අථ දකඛිසි මෙසසමානවණ්ණං
නිග්‍රොධරාජං අට්ඨසහසසපාදං.²

1. උඤ්ඤරො - සයා.
2. අට්ඨසහසපෙරං - මජ්ඣං.

- 2819. තස්වජනි කුඤ්ජරො ජබ්බිසාණො
සබ්බසෙතො දුප්පසහො පරෙහි,
රක්ඛනනී නං අට්ඨසහසසනාගා
ඊසාදනානා වාතජවප්පහාරිතො.
- 2820. තිට්ඨනති තෙ තුමුලං පසස්සනනා
කුප්පනති වාතස්සපි ඵරිතස්ස,
මනුස්සභුතං පන තස් දිසවා
හස්මිං කරෙය්‍යුං නාස්ස රජොපි නස්සාති.
- 2821. බහු හි මෙ රාජකුලමිඤ්ඤ සනති
පිළිඤ්ඤා ජාතරූපස්ස දෙවි,
මුක්ඛා මණිවෙච්චරියාමයා ච
කිං කාහසි දනනපිළිඤ්ඤෙන,
මාරෙකුකාමා කුඤ්ජරං ජබ්බිසාණං
උද්භු සාතෙස්සසි ලුද්දපුකෙත.
- 2822. සා ඉස්සිනා දුක්ඛිනා වසම් ලුද්ද
උද්ධක්ඛි සුස්සාමී අනුස්සරනනී,
කරොහි මෙ ලුද්දක ඵතමස්සං
දස්සාමී තෙ ගාමවරානි පක්ඛි.
- 2823. කස්වජනි කස්මුපෙති යානං
වීථිස්ස කා නභානගතස්ස හොති,
කථක්ඛි සො නභායති නාගරාජා
කථං විජානෙමු ගතිං ගජස්ස.
- 2824. තස්වෙව සා පොක්ඛරණි අදුරෙ
රමො සුතිජා ව මහොදීකා ව,
සමුප්පච්චිතා හමරගණානුවිණ්ණා
ඵස්ස හි සො නභායති නාගරාජා.
- 2825. සීසං¹ නභාතො උප්පලමාලධාරී
සබ්බසෙතො පුණ්ණරීකත්ථවඛනී,
ආමොදමාතො ගච්ඡති සනතිකෙ නං
පුරක්ඛනා මහෙසිං සබ්බහද්දං.
- 2826. තස්වෙව සො උග්ගහෙකාන වාක්ඛං
ආදය තුණ්ණකු ධනුක්ඛි ලුද්දො,
විකුරිය² සො සත්ත ගිරි බ්‍රහ්මනො
සුවණ්ණපස්සං නාම ගිරිං උළාරං.

1. සීතං - මජ්ඣං.
2. වකුරෙය්‍ය

- 2827. ආරුහුසෙලං භවනං කිනගරානං
 ඔලොකයි පබ්බතපාදමූලං,
 තස්සද්දසා මෙසසමානවණණං
 නිශ්‍රොධරාජං අට්ඨසභස්සපාදං.
- 2828. තස්සද්දසා කුණ්ණරං ජබ්බිසාණං
 සබ්බසෙනං දුප්පසභං පරෙහී,
 රකඛනනී තං අට්ඨසභස්සනාගා
 ඊසාදනතා වාතජවපභාරිනො.
- 2829. තස්සද්දසා පොකඛරණං අදුරෙ
 රමමං පුත්තිකුකුඛ මහොදිකකුඛ,
 සමුපුජචීතං හමරගණානුචිණණං
 යස් හී සො නභායතී නාගරාජා.
- 2830. දිසාන නාගස්ස ගතීං ධීඤ්ඤා
 වීචිස්ස යා නභානගතස්ස භොතී,
 ඔපානමාගඤ්ඤී අනරියරුපො
 පයොජිතො විතචසානුගාය.
- 2831. බණ්ඩානා¹ කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි
 අතනානමොධාය ධනුඤ්ඤා ලුඤ්ඤා,
 පස්සාගතං පුට්ඨසලලන නාගං
 සමපඨි² දුක්ඛට්ඨකමමකාරී.
- 2832. විද්දො ච නාගො කොඤ්ඤමනාදි සොරං
 සබ්බච නාගා නිනතදුං සොරරුපං,
 තීණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා චුණණං කරොනතා
 ධාවිංසු තෙ අට්ඨ දිසා සමනතතො.
- 2833. වධිස්සමෙනනනි පරාමසනොතා
 කාසාවමද්දකඛි ධජං ඉසීනං,
 දුකෙකන පුට්ඨසුද්දපාදි සඤ්ඤා
 අරභඤ්ඤා සබ්භි අවජ්ඣරුපො.
- 2834. අනික්ඛසාවො කාසාවං යො චස්සං පරිද්දහස්සනි,
 අපෙතො දමසචෙචන න සො කාසාවමරහනී.
- 2835. යො ච වනතකසාවස්ස සීලෙසු සුසමාහිතො,
 උපෙතො දමසචෙචන ස වෙ කාසාවමරහනී,

1. කපාන - ඊ.
 2. සමපඨි - මජ්ඣං.
 3. දුක්ඛත - ඊ.

2836. සමපීනො පුටුසලෙලන නාගො
 අදුට්ඨවිනො ලුඤ්ඤං අජ්ඣිභාසි,
 කිමඤ්ඤං කිසස වා සමම හෙනු
 මමං වධි කසස වායං පයොගො.
2837. කාසිසස රඤ්ඤං මහෙසි හදනො
 සා පුජිතා රාජකුලෙ සුභඤ්ඤං,
 තං¹ අදුසා සා ච මමං අසංසි
 දනොති අකොති ච මං අවොච.
2838. බහු හි මෙ දනායුගා උළාරා
 යෙ මෙ පිතුනඤ්ඤං පිනාමභානං,
 ජානාති සා කොධනා රාජපුත්තී
 විධිකො වෙරමකාසි බාලා.
2839. උට්ඨෙහි කං ලුඤ්ඤං බරං ගහෙකා
 දනො ඉමෙ ඡීඤ්ඤං පුරා මරාමි,
 වජ්ජාසි තං කොධනං රාජපුත්තං
 නාගො හනො හඤ්ඤං ඉමසස දනා.
2840. උට්ඨාය සො ලුඤ්ඤං බරං ගහෙකා
 ඡෙකාන දනාති ඤ්ඤංසස,
 වගු සුභෙ අසුචිමෙ පථබ්බා²
 ආදය පකාමි තනො හි බිසං.
2841. භයඤ්ඤං³ නාගවධෙන අට්ඨා
 යෙ තෙ නාගා අට්ඨ දිසා විධාමුං,
 අදිසු⁴ පොසං ගජපච්චමිඤ්ඤං
 පච්චාගමුං යෙන සො නාගරාජා.
2842. තෙ තස් කඤ්ඤා රොදිකි⁵ නාගා
 සිංස සකෙ පංසුකං ඔකිරිකා,
 අගමංසු⁶ තෙ සබ්බෙ සකං නිකෙතං
 පුරකච්චා මහෙසිං සබ්බභද්දං.
2843. ආදය දනාති ඤ්ඤංසස
 වගු සුභෙ අසුචිමෙ පථබ්බා,
 සුවංඤ්ඤාචීහි සමනාමොදරෙ
 සො ලුඤ්ඤං කාසිපුරං උපාගමි
 උපනෙසි සො රාජකඤ්ඤං දනො
 නාගො හනො හඤ්ඤං ඉමසස දනා.

1. සා තං අදස සාව - වි. සා. සා තං අදස සා - මජ්ඣං.
 2. පථබ්බා - වි.
 3. භයචිතා - මජ්ඣං, සා.
 4. අදිසාන - මජ්ඣං, සා.
 5. රොදිකාන - මජ්ඣං, සා.
 6. අගමංසු - මජ්ඣං, සා.

- 2844. දිසවාන දන්තානි ගජ්ඣතමසස
භතකුජියසස පුරිමාය ජාතියා,
තතෙව තසසා භදයං අඵාලි
තෙනෙව සා කාලමකාසි බාලා.
- 2845. *සලොධිපතො ව මහානුභාවො
සිතං අකාසි පරිසාය මජ්ඣෙ,
පුච්ඡිංසු භිකූ භුච්චුකච්චකා
නාකාරණෙ පාතුකරොනනි බුද්ධා.
- 2846. යමඤ්ජාඵ දහරිං කුමාරිං
කාසාවච්චං අනගාරියං වරනනිං,
සා ඛො තද රාජකඤ්ඤ අභොසි
අභං තද නාගරාජා අභොසිං.
- 2847. ආදය දන්තානි ගජ්ඣතමසස
වග්ගෙ සුභෙ අපපටිමෙ පඵබ්බා,
යො ලුඤ්ඤො කාසිපුරං උපාගමි
යො ඛො තද දෙවදනො අභොසි.
- 8248. අනාවසුරං වීරරතකසංසිතං
උච්චාවචං වරිතමීදං පුරාණං,
චීතඤ්ඤො චීතසොකො චීසලෙලා
සයං අභිඤ්ඤය අභාසි බුද්ධා.
- 2849. අභං වො තෙන කාලෙන අභොසිං තත්භිකඛවො,
නාගරාජා තද භොසිං ඵචං ධාරෙඵ ජාතකතනි.

ජදදන්තජාතකං.

5. සමභවජාතකං

- 2850. රජ්ජඤ්ඤා පටිපත්තාසමා ආධිපච්චං සුචීරත,¹
මහතතං² පතතුමිච්ඡාමි චිජෙතුං පඨවිං ඉමං.
- 2851. ධම්මෙන නො අධම්මෙන අධම්මො මෙ න රුච්චනි,
කීචෙච්ච ධම්මො වරිතො රඤ්ඤො භොනි සුචීරත.
- 2852. ඉධ චෙචානිඤ්ඤා යෙන පෙච්ච³ යෙන අනිඤ්ඤා,
යසං දෙවමනුසෙසසු යෙන පපෙපච්චි⁴ බ්‍රාහ්මණ.

* (සලොධිපතො ව මහානුභාවො ඉවාදිකා) ඉමාගාඵා දසබලසය ගුණෙ වණ්ණනෙතභි ධම්මසධානකතෙජෙරෙහි යපිතා, අධිකඵා.

- 1. සුචීරතං - මජ්ඣං.
- 2. මහතතං - වී, මජ්ඣං.
- 3. පච්ච - මජ්ඣං.
- 4. පසොච්චි - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2853. යොහං අකුංඝකා ධම්මකා කතතුම්චජාමි බ්‍රාහ්මණ,
තං තං අකුංඝකා ධම්මකා බ්‍රාහ්මණකඛාහි පුච්ඡතො

2854. නාඤ්ඤත්‍ර විධුරා රාජ එතදකඛාතුමරහනී,
යං තං අකුංඝකා ධම්මකා කතතුම්චජයි ඛතනිස.

2855. එහි ටො පහිතො ගවජ විධුරස්ස උපතනිකං
භිකඛං රතනසුචණ්ණස්ස හරං ගවජ සුචිරත,
අභිභාරං ඉමං දජජා අකුංඝකා ධම්මකා භිකුංඝිංසියා.

2856. සවාධිපපාගා භාරචොජො විධුරස්ස උපතනිකං,
තමදදස මහාබ්‍රහ්මා අසමානං සකො සරෙ.

2857. රඤ්ඤභං පහිතො දුතො කොරව්‍යස්ස යසසසිතො,
අකුංඝකා ධම්මකා පුච්චජයි ඉච්චච්චි යුධිංසිලො
තං තං අකුංඝකා ධම්මකා විධුරකඛාහි පුච්ඡතො.

2858. ගඛං මෙ පිදහිස්සනනි න තං සකොභාමි බ්‍රාහ්මණ,
අපිධෙතුං මහාසිංහුං තං කථං සො හවිස්සනි
න තෙ සකොභාමි අකඛාතුං අකුංඝකා ධම්මකා පුච්ඡතො.

2859. හදකාරො ච මෙ පුතො ඔරයො මම අත්‍රජො,
තං තං අකුංඝකා ධම්මකා ගතොචා පුච්චස්සු බ්‍රාහ්මණ.

2860. සවාධිපපාගා භාරචොජො හදකාරස්ස සනනිකං,
තමදදස මහාබ්‍රහ්මා නිසිතතං සමහි වෙසමනි.

2861. රඤ්ඤභං පහිතො දුතො කොරව්‍යස්ස යසසසිතො,
අකුංඝකා ධම්මකා පුච්චජයි ඉච්චච්චි යුධිංසිලො
තං තං අකුංඝකා ධම්මකා හදකාර ච්චිහි මෙ.

2862. මංසකාජං¹ අවභාය ගොධං අනුපතාමභං,
න තෙ සකෙසාමී අකඛාතුං අත්ථං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2863. සඤ්ජයො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,
තං ත්වං අත්ථඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි ගතත්වා පුච්ඡස්සු බ්‍රාහ්මණ.
2864. සවාධිපාගා භාරඤාපො සඤ්ජයස්ස උපතන්ක,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා නීයිතං සමිහි වෙසෙති.
2865. රඤ්ඤ්ඤ්භං පභිතො දුතො කොරවාසස්ස යසස්සිනො,
අත්ථං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡෙසි ඉච්චබ්‍රවි යුධිධිලො
තං ත්වං අත්ථඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි සඤ්ජයකඛාති පුච්ඡිතො.
2866. සද මං ගීලනී² මච්චා සායං පාතො සුචීරත,
න තෙ සකෙසාමී අකඛාතුං අත්ථං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2867. සමිහවො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,
තං ත්වං අත්ථඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි ගතත්වා පුච්ඡස්සු බ්‍රාහ්මණ.
2868. අබ්‍රහ්මනො චත හො ධම්මො නායං අසොකරුවච්චි,
තයො ජනා පිතාපුත්තා තෙසු පඤ්ඤය නො වීදු.
2869. න නං සකෙසාමී අකඛාතුං අත්ථං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතා,
කථං නු දභරො ජඤ්ඤ අත්ථං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2870. මා නං දභරොති උඤ්ඤ්ඤි³ අපුච්ඡිත්වාන සමිහවං,
පුච්ඡිත්වා සමිහවං ජඤ්ඤ අත්ථං ධම්මඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.
2871. යථාපි චන්ද්‍රෙ වීමලො ගච්ඡං ආකාසධාතුයා,
සඛෙඛ තාරා⁴ගණෙ ලොකෙ ආභාය අතිරොච්චි.
2872. එච්චපි දභරුපෙනා පඤ්ඤ්ඤයොගෙන සමිහවො,
මා නං දභරොති උඤ්ඤ්ඤි අපුච්ඡිත්වාන සමිහවං
පුච්ඡිත්වා සමිහවං ජඤ්ඤ අත්ථං ධම්මඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.
2873. යථාපි රම්මකො මාසො ගිම්මානං හොති බ්‍රාහ්මණ,
අනෙච්චඤ්ඤ්ඤි මාසෙහි දුමසුපෙහි සොහති.

1. කාවං - වී,
2. ගීලනෙ - වී. මජ්ඣං.
3. මඤ්ඤාපි - සභා.
4. තාර - වී. සභා. සඛිකාර - මජ්ඣං.

2874. එවමුපි දහරූපෙතො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2875. යථාපි හිමවා බ්‍රහ්ම පබ්බතො ගන්ධිමාදනො,
නානාරුකෙකිති සඤ්ජනො මහාභූතගණාලයො
ඔසධෙති ව දිබ්බෙහි දිසා හාති පවාති ව.

2876. එවමපි දහරූපෙතො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2877. යථාපි පාවකො බ්‍රහ්ම අධිවිමාලී යඤ්ඤිමා,
ජලමානො වනෙ ගවෙජ අනලො කණ්ඨවකනී.

2878. සතාසනො ධුමකෙතු උක්ඛමාහෙවනං දහො,
නිසීඨො¹ පබ්බතග්ගසමිං පඤ්ඤෙධො² වීරොවති.

2879. එවමුපි දහරූපෙතො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2880. ජවෙන හද්‍රං ජානනති බලිවද්දඤ්ඤා³ වාහියෙ,⁴
දෙහෙන ධෙත්‍රං ජානනති හාසමානඤ්ඤා පණ්ඩිතං.

2881. එවමපි දහරූපෙතො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිකාන සමභවං
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2882. ස්වාධිප්පාගා භාරඤ්ඤාපො සමභවස්ස උපනිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා කීළමානං බහීපුරෙ.

1. නිසීනෙ - සා, නිසීධෙ - මජ්. .
2. බ්‍රහ්මෙතො - සා, මජ්. .
3. බලිබ්බඤ්ඤා - මජ්. . සා.
4. වාහනෙ - මජ්. .

- 2883. රඤ්ඤාභං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසසීනො,
අඤ්ඤං ධම්මඤ්ඤං පුච්චෙසි ඉභ්බුට්ඨි යුධිට්ඨිලො
තං තං අඤ්ඤං ධම්මඤ්ඤං සමභවකඛාභි පුච්ඡිතො.
- 2884. තඟ්ග තෙ අභමකඛිසසං යථාපි කුසලො තථා,
රාජා ච ඛො තං ජානාති යදි කාහති වා නවා.
- 2885. අජ්ජ සුචෙති සංසෙයා රඤ්ඤා පුච්චො සුචීරත,
මා කතො අවසි රාජා අතෙ ජාතෙ යුධිට්ඨිලො.
- 2886. අජ්ජනිතඤ්ඤං සංසෙයා රඤ්ඤා පුච්චො සුචීරත,
කුමමග්ගං¹ න නිචෙසෙයා යථා මුලොහා අචෙතසො.
- 2887. අතනානං නාතිවතෙයා දධම්මං න සමාවරෙ,
අතිතෙ නප්පතාරෙයා² අනතෙ න යුතො සියා.
- 2888. යො ච ඵතාති යානාති කතඤ්ඤං ජානාති ඛතියො,
සදු සො වඩස්තෙ රාජා සුකසපකෙඛව චද්දිමා.
- 2889. ඤ්ඤිතඤ්ඤං පියො හොති මිතෙසු ච විරොචති,
කායසස හෙද සපඤ්ඤා සග්ගං සො උපපජ්ජිති.

සමභවජාතකං.

6. මහාකපිජාතකං

- 2890. බාරාණසසං³ අහු රාජා කාසීනං රඤ්චඩ්ඪනො⁴,
මිතනාමච පරිබුලොහා⁵ අගමාසි මිගාජිරං⁶.
- 2891. තඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණමද්දකඛි සෙතං චිත්‍රංකිලාසිනං,
විඬ්ඪසනං කොච්චාරංච කිසං ධම්නිසස්තනං.

- 1. කුමමගං - මජ්ඣං.
- 2. නප්පතාරෙයා - නා.
- 3. බාරාණසං - සා. බාරාණසියං - ච.
- 4. වඩනො - මජ්ඣං.
- 5. පරිබුලොහා - සා. මජ්ඣං.
- 6. මිගාජිරං - සා. මජ්ඣං. මිගාජිරං - ච.

2892. පරමකාරුණ්ණතං පඤ්ඤා දිසවා කිව්ඡගභං නරං,
අවච ධර්මභිතො රාජා යකකානං කතමොනුසී.
2893. භස්පාදු ව තෙ සෙතා තතො සෙතතරං¹ සිරො,
ගඤ්ඤං කමොසවණ්ණෙන කිලාසබ්භුලොවසී.
2894. වචනාවලිසඤ්ඤාසා පිට්ඨි තෙ ත්ඤාතූතතා,
කාලපබ්බාව තෙ අඛගා නාණ්ණං පසසාමී එදිසං.
2895. උගසව්වපාදෙ තසිතො කිසො ධමනිසස්සතො,
ජාතො ආනතරුපොසී කුතොසී² කස්ස ගච්ඡසී.
2896. දුද්දසී අප්පකාරොසී දුබ්බණ්ණො භීමදස්සනො³,
ජනෙත්ති යාපි තෙ මාතා න තං ඉච්ඡෙය්‍ය පසස්සකුං.
2897. කිං කමමකරා⁴ පුබ්බ කිං⁵ අච්ඡකං අසාතසී,
කිබ්බිසං යං කර්ඤාන ඉදං දුකං උපාගමී.
2898. තඤ්ඤං තෙ අභමකඤ්ඤං යථාපි කුසලො තථා,
සචචවාදිං භි ලොකස්ඤ්ඤං පසංසනාදිං පණ්ණිතා.
2899. එකො වරං ගොගවෙසෙ මුලෙභා අච්චසරීං වනෙ,
අරණ්ණෙ ඊරිණෙ⁶ විචනෙ නානාකුණ්ණරසෙවිතෙ.
2900. වාලුමිභානුවරිතෙ විප්පනට්ඨාසමි කානතො,
අචරිං තස්ස සත්තාහං බුද්ධිපාසාසමප්පිතො.
2901. තස්ස ත්ඤ්ඤකමද්දකඤ්ඤං⁷ විසමට්ඨං බුභුකඤ්ඤො,
පපාතමිහි ලබ්බනං සමපනනඵලධාරිතං.
2902. වාතසීතානි⁸ භසෙඛසිං තානි රුච්චිංසු මෙ භුසං,
අතිතො රුකඛමාරුඤ්ඤං⁹ තස්ස භෙසසාමී ආසිතො¹⁰
2903. එකමෙච භකඤ්ඤං ආසී දුතියං අභිපස්සිතං,
තතො සා භණ්ණඵ¹¹ සාධා ජිනා ඵරසුනා වීය.

1. සෙතතරො - වී.
2. කුතොනු කං ගච්ඡසී - වී
3. භීමම - මජ්ඣං,
4. මකරං - වී,
5. කං - වී,
6. ඉරිණෙ - මජ්ඣං, ඉරණෙ - වී,
7. ත්ඤ්ඤක - මජ්ඣං, ස්‍යා,
8. වාතසීතානි - මජ්ඣං, ස්‍යා,
9. රුකඛමාරුභි - වී. මජ්ඣං,
10. අසිතො - ස්‍යා.
11. භණ්ණා - වී.

2904. සොහං සභාව සාධාහි උද්ධිපාදෙ අචංසිරො,
අප්පතිට්ඨං අනාලමෙඛ ගිරිදුග්ගස්සිං පාපතං.
2905. යංචා ච වාරිගුහීරං තසමා න සමපජ්ජයිං,¹
තස්ස සෙසිං නිරානඤ්ඤ අනාපො දස රතතිසො.
2906. අපේසු කපි මාගඤ්ඤී ගොනඛගුට්ඨො² දරීචරො,
සාධාහි සාධං විචරනො ඛාදමානො දුමස්සලං.
2907. සො මං දිසවා කිසං පඤ්ඤිං කාරුඤ්ඤමකරා³ මයි,
අමොහා කොනාම සො එසු එවං දුකෙඛන අට්ඨිතො
මනුසෙසා අමනුසෙසා වා අත්තානං මෙ පවෙදස.
2908. තසසඤ්ජලිං පණාලේකා ඉදං වචනමබුචිං,
මනුසෙසාහං ඛ්‍යසමපනො⁴ සා මෙ නත්ථී ඉතො ගති
තං වො වදමී⁵ හඤ්ඤං වො කිඤ්ඤි මෙ සරණං භව.
2909. ගරුසිලං⁶ ගහෙකාන විචරං⁷ පබ්බතෙ කපි,
සිලාය යොග්ගං කකාන නිසහො එතදබුචි.
2910. එහි මෙ පිට්ඨිමාරුග්ග ගීවං ගණනාහි බාහුති,
අහං තං උද්ධරිස්සාමී ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
2911. තසස තං වචනං සුකා වානරිඤ්ඤස්ස සිරිමතො,
පිට්ඨිමාරුග්ගාධිරස්ස ගීවං බාහාහි අග්ගතිං.
2912. සො මං තතො සමුට්ඨාසි තෙජස්සි බලවා කපි,
විහඤ්ඤමානො කිචෙජන ගිරිදුග්ගත වෙගසා,
2913. උද්ධරිකාන මං සනොනා නිසහො එතඤ්ඤචි,
ඉබ්බ මං සමම රකබසු පසුපිස්සං මුහුත්තකං.
2914. සීහා ව්‍යග්ගා ච දිපි ච අච්ඡකොකතරච්ඡයො,
තෙ මං පමනං හිංසෙය්‍යුං තෙ කං දිසවා නිවාරය.
2915. එවං මෙ පරිත්තාතුන පසුපි සො මුහුත්තකං,
තදහං පාපතං දිට්ඨිං පටිලව්ඤ්ඤං අයොනියො.

1. සමපජ්ජයිං - මජ්ඣ. සා.
2. ගොනඛගුට්ඨො - වී. මජ්ඣ. සා.
3. කාරුඤ්ඤමකරං - වී. මජ්ඣ. සා.
4. ච්ඡසමපනො - වී. මජ්ඣ. සා.
5. හඤ්ඤං - මජ්ඣ. සා.
6. ගරු - වී. මජ්ඣ. සා.
7. විචරං - වී. මජ්ඣ. සා.

2916. භතෙකා අයං මනුස්සානං යථා වකෙඤ්ඤ වනෙ මීගා,
යනනුනීමං වධිඤ්ඤාන ඡාතො බාදෙය්‍යං වානරං.
2917. අසිතො ච ගමීඤ්ඤාමි මංසමාදය සමඛලං,
කන්තාරං නිඤ්ඤාමි පාථෙය්‍යං මෙ භවීස්සති.
2918. තතො සීලං ගහේඤ්ඤාන මඤ්ඤං සන්තීතාළයිං,
මම භතකකීලනාසස්¹ පභාරො දුබ්බලො අහු.
2919. සො ච වෙගෙනුදසුනො කපි රුධිරමකඤ්ඤො,²
අසුපුණ්ණෙහි තෙතෙහි රොදනො මං උදිකඤ්ඤි.
2920. මායො මං කරි භඤ්ඤාන කං ච නාමෙදිසං කරි,
කං ච බො නාම දීසායු අකෙඤ්ඤ වාරෙකුමරහසී.
2921. අහො වත රෙ පුරිස තාව දුකඤ්ඤාකාරක,
ඵදිසා විසමා දුග්ගා පසාතා උඤ්ඤො මයා.
2922. ආනීතො පරලොකාව දුබ්බෙය්‍යං මං අමකෙඤ්ඤං,
තනෙතන පාපධමෙතන පාපං පාපෙන විතතිතං.
2923. මා හෙව කං අධමමධං වෙදනං කට්ඨකං චුසී,
මාහෙව පාපකමමනං ඵලං වෙඵංච තං වධි.
2924. තධි මෙ නඤ්ඤි විස්සාසො පාපධමෙතො අසකෙඤ්ඤො,³
ඵහි මෙ පිට්ඨිතො ගච්ඤ්ඤ දීස්සමානොච සන්තිකෙ.
2925. මුතොසි⁴ භජා වාලානං පතොසි මානුසිං පදං,
ඵසමග්ගො අධමමධං තෙන ගච්ඤ්ඤ යථා සුඛං.
2926. ඉදං වඤ්ඤා ගිරිවරො රුහිරං පකඛාලා⁴ මඤ්ඤං,
අසසුති සමපමඤ්ඤා තතො පබ්බතමාරුහී.
2927. සොභං තෙනාභිසතොසමි පරිලාභෙන අඤ්ඤො,⁵
ධසොමානෙන ගතෙන වාරිං පාතුං උපාගමීං.

1. ගතන - මජ්ඣං.
2. කපිඤ්ඤා - වී. මජ්ඣං,
* පාපධමෙත අසකෙඤ්ඤො - පු.
3. මුතොසි - නා,
4. පකඛාලා - වී. මජ්ඣං, සුඛං.
5. අධිකො භවිකඤ්ඤා - වී. මජ්ඣං.

- 2928. අග්නිතා විය සනාතො රහදෙ රුධිරමකනිතො,
පුබ්බලොභිතසඛිකාසො සට්ඨො මෙ සමපජ්ජථ.
- 2929. යාවනොතා උදබ්බුතී කායසමිං නිපනිංසු මෙ,
තාවනොතා ගණ්ඨු ජායෙථ අභිසිඛෙඵවසාදිසා.
- 2930. පභින්නා පගසරිංසු මෙ කුණපා පුබ්බලොභිතා,
යෙන යෙනෙව ගව්ඡාමී ගාමෙසු නිගමෙසු ව.
- 2931. දණ්ඩහස්වා නිවාරෙනති ඉක්ඛියො පුරියා ව මං,
ඔකිණ්ණො¹ පුතිගජෙධන මාසු ඔරෙන ආගමා.
- 2932. ඵතාදිසං ඉදං දුක්ඛං සත්ත වසසානිදන් මෙ,
අනුභොමී සකං කමමං පුබ්බ දුක්ඛමමන්තො.
- 2933. තං වො වදමී හද්දං වො යාවනොතස්ස සමාගතා,
මාසු මිත්තාන දුබ්බිත්තො මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
- 2934. කුට්ඨි කිලාසී හවිති යො මිත්තානං² ඉධදුභි,
කායසං හෙද මිත්තදු³ නිරයං සො උපපජ්ජතීති.

මහාකපිජාතකං.

7. දකරකබසපඤ්ඤා

- 2935. සවෙ වො වුඤ්ඤමානානං සත්තනං උදකණ්ණවෙ,
මනුසසබලිමෙසාතො නාවං ගණ්ණසාය රකබ්බො
අනුපුබ්බං කථං දතො මුඤ්ඤසී දකරකබිතො.
- 2936. මාතරං පටමං දජ්ජං හරියං දන්වාන භාතරං,
තතො සභායං දන්වාන පඤ්ඤමං දජ්ජං⁴ බ්‍රාහ්මණං
ජට්ඨාභං දජ්ජමත්තානං නෙවදජ්ජං මහොසධං.
- 2937. පොසෙතා තෙ ජනෙතරී ව දීඝරත්තානුකම්පිකා,
ජලිභී තධි පදුට්ඨසමිං පණ්ඩිතා අස්සදසස්තී
අඤ්ඤං උපනිසං කතො වධා තං පරිමොචයි.

1. ඔකිණ්ණා - ඒ. මජ්ඣ.
2. මිත්තානිධ දුබ්බහි - මජ්ඣ.
3. මිත්තදුභි - මජ්ඣ.
4. දජ්ජ - ඒ. සා.

2938. තං තාදිසං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිතො.
2939. දහරා විය අලඛනාරං ධාරෙති අපිළිඤ්ඤාං,
දෙවාරිකෙ අනීකවෙධි අතිවෙලං පජ්ඣති.
2940. තතොපි පට්ඨාජානං සයං දුතානි සාසති,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිතො.
2941. ඉඤ්ඤාමෙසස පවරා අවචනනපියවාදිනී,
අනුගතතා² සීලවතී ඡායාව අනපායිතී.
2942. අකෙතාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤා අසුදසඤ්ඤි,
උබ්බරිං³ කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිතො.
2943. බිඬධාරතිසමාපන්නං අනසුචසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
2944. සොහං දදමි සාරකො⁴ බහුං උච්චාවචං ධනං,
සුදුච්චජං වජ්ඣාන පච්ජා සොවාමි දුමමනො
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාමි දකරකඛිතො.
2945. යෙනොච්ඡා ඡානපද⁵ ආනීතා ච පටිග්ගහං,
ආහතං පරරජෙජ්ඣ අභිට්ඨාය⁶ බහුං⁷ ධනං.
2946. ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බිණමනතිනං,
හාතරං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිතො.
2947. මයොච්ඡා⁸ ඡානපද ආනීතා ච පටිග්ගහං,
ආහතං පරරජෙජ්ඣ අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
2948. ධනුග්ගහානං පවරො සුරො තිබ්බිණමනති ච,
මයායං සුඛිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දරකො.
2949. උපට්ඨානමපි මෙ අයො න සො එති යථා පුරෙ,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිතො.

1. අච්චනං පිය හාණිති - මජ්ඣ. සා.
2. අනුබ්බතා - සා., අනුපුබ්බතා - මජ්ඣ.
3. උප්පරි - මජ්ඣ.
4. සාරතො - සා.
5. ඡානපද - මජ්ඣ.,
6. අභිට්ඨාය - මජ්ඣ.
7. බහු - සා.
8. යෙනොච්ඡා - මජ්ඣ.

2950. එකරතෙනන උභයො තුවඤ්ඤ¹ ධනුසෙඛවා,
උභො ජාතෙසු පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
2951. චරියා තං අනුබන්ධිජෝ² එකදුකඛසුඛො තච,
උසුසුකෙසා තෙ දිවාරහන් සබ්බකිච්චිසු ව්‍යාවචෝ³.
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2952. චරියාය⁴ අයං අයො පජ්ජෙසො මයා සභ,
අජ්ජාසි තෙන චණ්ණෙන අනිච්චෙලං පජ්ජෙති.⁵
2953. උඤ්චරියාසි මෙ අයො මනායාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුඤ්ඤ අනුච්චෙදිනො.
2954. ලඤ්චාවාභො කතොකාසො අහිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාභං දකරකඛිනො.
2955. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධඤ්ඤ⁶ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ සුපිනෙ සුනො නියායෙ ච පචෙසනෙ.
2956. පඤ්ඤා⁷ භුච්චනාලිකඛසමිං නසඛතපදකොච්චිදෙ,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2957. පරිසායමිපි මෙ අයො මිලසිකා උදිකඛති,
තසමා අජ්ජ හමුං ලුද්දං දජ්ජාභං දකරකඛිනො.
2958. සසමුද්දපරියායං මහීං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුඤ්ඤරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිනො.
2959. වාතුරතොනා මහාරචෙඨා විජිතාවී මහබ්බලො,
පච්ච්ඡා එකරාජාසි යසො තෙ විපුලං ගතො⁸.
2960. සොළසිකීසහසානි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා,
නානාජනපද නාරියො දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. තුවඤ්ඤ - මජ්ඣ.
2. අනුබන්ධො - මජ්ඣ.
3. වාවචො - මජ්ඣ.
4. චරියාම - මජ්ඣ.
5. සඤ්ජෙසති - මජ්ඣ.
6. රුද්ධඤ්ඤ - මජ්ඣ.
7. පඤ්ඤා.
8. විපුලගතො - ව.

- 2961. එවං සබ්බධගසමපන්නා සබ්බකාමසමිඤ්ඤානං,
සුඛිතානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛත්තියං.
- 2962. අඵ ඤං කෙන වණෙණිනා කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජසි දුච්චජං.

 2963. යතොපි ආගතො අයොස මම හස්සං මහොසධො,
නාභිජානාමී ධිරස්ස අණුමත්තමිදි දුක්ඛතං.
 2964. සචෙ ව¹ කිසමිවි² කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුත්තෙ ව මෙ පපුත්තං³ ව සුඛාපෙය්‍යා මහොසධො.
 2965. අනාගතං පච්චුපපන්නං සබ්බමස්සං විපස්සති,
අනාපරාධකමමනානං න දජජං දුකරකඛිනො.
 2966. ඉදං සුචොඤ්ඤා පඤ්ඤාලා චූලනීයස්ස⁴ භාසිතං,
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජති දුච්චජං.
 2967. මාතු හරියාය⁵ භාතුච්ච සබ්බිනො ධ්‍රාහමණස්ස ව,
අත්තනො වාපි පඤ්ඤාලො ජනනං වජති ජීවිතං.
 2968. එවං මහස්සිකා⁶ පඤ්ඤා නිපුණා සාධුච්චිනානී,⁷
දිවධධමෙම භිත්ඤාය සමපරායෙ සුඛාය වාති.

දකරකඛසපකෙහා.

8. පණ්ණිකරකජාතකං

- 2969. විකිණ්ණිකාවං අනිඤ්ඤාමනාං⁸
අසඤ්ඤානං අපරිචකඛිතාරං
භයං තමකෙති සයං අබොධං
නාගං යථා පණ්ණිකං සුපණ්ණිකං.
- 2970. යො ඉඤ්ඤාමනාං පරිරක්ඛණෙය්‍යාං
මොහා නරො සංසති භාසමානො,
තං භිත්තමනානං භයමගෙවති ඛිප්පං
නාගං යථා පණ්ණිකං සුපණ්ණිකං.

1. සචෙපි - මජ්ඣ.	6. මහිඤ්ඤා - වි. මජ්ඣ. සා.
2. කිසමිඤ්ඤා - වි. මජ්ඣ.	7. සාධුච්චිනානී - මජ්ඣ.
3. පුත්තං - මජ්ඣ.	8. අප්ඤ්ඤා - වි.
4. චූලනෙය්‍යා - මජ්ඣ.	9. අපරිචකඛිතාරං - වි.
5. හරියාව - වි.	

2971. නානුම්භොතො ගරුං අසං ගුහං වෙදිතුමරහනී¹,
සුම්භොතො ච අසමුද්ධං සමුද්ධං වා අනස්වා.
2972. විසසාසමාපජ්ජිමහං අවෙලො
සමණො අයං සමුච්ඡොතො භාවිතනො,
තසසාහමකඛිං විචරං² ගුහමස්සං
අතීතමස්සො කපණං රුදුමී.
2973. තසසාහං පුරිමං බුහෙමි ගුහං
වාචං හි මං නාසකඛිං³ සංයමෙත්ථං
තප්පකම්මො හි භයමාගතං මෙ
අතීතමස්සො කපණං රුදුමී.
2974. යො වෙ නරො සුභදං මඤ්ඤමානො
ගුහමස්සං සංසනී දුක්ඛලීනො,
දෙසා භයා අථවා රාගරතො
පලලජ්ඣිනො⁴ බාලො අසංසයං සො.
2975. තිරොක්ඛවාචො අසනං පච්චෙධා
යො සඛනනීසු මුද්දිරෙති වාක්ඛං,
ආසීවිසො දුමුච්චො ත්ඛාහු තං නරං
ආරා ආරා සංයමෙ තාදිසමිඛා.
2976. අනතා පානං කාසි⁵කචඤ්ඤා
මනාපිකීයො මාලවජාදනඤ්ඤි,
ඔභාය ගච්ඡාමසෙ සබ්බකාමෙ
සුපණණ්ණ පාණ්ණපගතාව ත්ඛමිඛා.
2977. කොනීධි⁶ තිණණ්ණං ගරහං උපෙති
අසලීඤ්ඤි ලොකෙ පාණ්ණ නාගරාජ,
සමණො සුපණණ්ණ අථවා තවෙච
කිං කාරණා පණ්ණරකග්ගභීනො.
2978. සමණොති මෙ සමුච්ඡොතො අහොසි
පියො ච මෙ මනසා භාවිතනො,
තසසාහමකඛිං විචරං ගුහමස්සං
අතීතමස්සො කපණං රුදුමී.
2979. න චජී සනොතො අමරො පථබ්බා
පඤ්ඤවිධා නජී න නිඤ්ඤකකා,
සඤ්චන ධම්මන ධියා දමෙන
අලලහමබ්බාහරතී නරො ඉධ.

1. වෙදෙතු - වී.

2. විචරං - වී. මජ්ඣං, සා. 1.

3. නාසකඛි - මජ්ඣං.

4. පලලජ්ඣො - වී. පලලජ්ඣො - මජ්ඣං.

5. කාසිකං - වී.

6. මාලවජාදනඤ්ඤි - මජ්ඣං.

7. කොනච්චිධං - මජ්ඣං.

- 2980. මාතා පිතා පරමා ඛන්ධවානං
නාසස්¹ තතියො අනුකමථකත්ථී,
තෙසමපි ගුඤාං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසඛ්ඛමානො.
- 2981. මාතාපිතා හගිනීභාතරො ච
සභායා වා යස්ස භොතතී සපකඛා,
තෙසමපි ගුඤාං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසඛ්ඛමානො.
- 2982. හරියා වෙ පුරිසං වජ්ජා කොමාරි පියභාණිනී
පුත්තරුඋපසුපෙනා ඤාතිසඛ්ඛපුරකඛතා,
තස්සාපි ගුඤාං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසඛ්ඛමානො.
- 2983. න ගුඤමඤ්ච විචරෙය්‍ය රතෙඛය්‍ය නං යථා නිධිං,
න හි පාකුකමනා සාධු ගුඤමඤ්චො² පජානතා.
- 2984. ථියා ගුඤාං න සංසෙය්‍ය අමිත්තසස්ස ච පඤ්චිතො,
යො වාමිසෙන සංභීරො හදයඤ්චො ච යො නරො.
- 2985. ගුඤමඤ්චපඤ්ඤාධිං සමොධාධයති යො නරො,
මනාහෙදභයා තස්ස දසභුතො තිතිකඛති.
- 2986. යාවනොතා පුරිසස්සඤ්චං ගුඤාං ජානනතී මනතිතං,
තාවනොතා තස්ස උඛෙඛගා තස්මා ගුඤාං න වීසස්පේ.
- 2987. විචිච්ච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රතතිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤී,
උපසුනතිකා හි සුණනති මනාං
තස්මා මනොතා ඛිපමුපෙති හෙදං.
- 2988. යථාපි අසස් නගරං මහනතාං
අඤ්චාරකං ආයසං හද්දසාලං,
සමනනබාතාපරිබාලපෙනං
ඵවමපි මෙ තෙ ඉධ ගුඤමනතා.
- 2989. යෙ ගුඤමනතා අච්චිණ්ණභවාවා
දළ්ඛා සද්දඤ්චු නරා දුප්චිභ,
ආරා අමිත්තා බ්‍යවජනති තෙහි
ආසිවිසාවාරිව සත්තසඛ්ඛතා.

1. නසස - මජ්ඣ.
2. ගුඤො අඤ්චො - ඊ.

2990. හිත්වා සරං පබ්බජිතො අවෙලො
නග්ගො මුණේඛා විචරති සාසහෙතු,
තමඤ්ඤා ච ඛො විචරිං ගුහගමනං.
අස්වා ච ධර්මො ච අපාගතමහා.¹
2991. කථං කරො හොති සුපණ්ණරාජ
කිංසිලො කෙන චතෙන චත්තං,
සමණො චරං හිත්වා මමාසිතානි
කථංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2992. හිරියා තිතිකඛාය දමෙන ධනායා
අකෙකාධනො පෙසුනියං පභාය,
සමණො චරං හිත්වා මමාසිතානි²
ඵචංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2993. මාතා ච පුත්තං තරුණං තනුජං³
සමපස්ස තං සබ්බගතං ඵරෙති,
ඵචමපි මෙ කං පාතුරහු දිජිඤ
මාතාව පුත්තං අනුකමපමානො.
2994. හඤ්ජජ කං මුච්ච⁴ වධා දුජ්චභ
තයො හි පුත්තා නහි අකෙකු අකී,
අනෙතවාසී දිනනකො අනුජො ච
රජස්සු පුත්තඤ්ඤතරො මෙ අහොසි.
2995. ඉචෙචච වාකායං විසජ්ජි⁵ සුපණ්ණේණා
භුමායං⁶ පතිට්ඨාය දිජො දුජ්චභං,
මුත්තජ්ජ කං සබ්බභයානිවනෙතො
ඵලුදකෙ හොති මයාහිගුනෙතො.
2996. ආතඤ්ඤිතං යථා කුසලො හිසකෙකා
පිපාසිතානං රහදෙව සීනො,
චෙකමං යථා හිලෙසීතට්ඨිතානං⁷
ඵචමපි තෙ සරණමභං භවාමි.
2997. සන්ධිං කකා අමිකෙතන අණ්ඤජෙන ජලාබුජ,
විචරිය දධං සයසි⁸ කුතො තෙ භයමාගතං.
2998. සචෙකපෙච අමිකමඤ්ඤ මිකසමිමිපි නා විසසසෙ,
අභයා භයමුප්පන්නං අපි මුලානි කන්තති.

1. අපග්ගතමහ - මජ්ඣං.

2. මමාසතානි - නා.

3. තනුජං - චි. මජ්ඣං, සායා.

4. මුච්ච - චි. මජ්ඣං.

5. විසජ්ජි - මජ්ඣං.

6. භුමායං - චි.

7. හිම සිසිරධීතානං - චි.

8. යසසි - මජ්ඣං.

- 2999. කල්පනා විසඳුමේ නොමැති යෙහාසි කලහෝ කතෝ,
නිවැරදිවනොන යානබිං සො දිසබ්බි න රජුනි.
- 3000. විසඳුමේ න ව නං විසඳුමේ
අසඳුමේ ව සඳුමේ හවෙයා,
තථා තථා විසඳුමේ පරකකමේයා
යථා යථා භාවං පරො න ජනුකු,
- 3001. තෙ දෙවචණ්ණං සුබ්බාලරූපා
උහො සමා සුච්ඡො පුකුකුකබ්බා,
උපාගමුං කාදම්බියං අවෙලං
මිසිභුතා අසිසවාභාව නාගා.
- 3002. තතො හවෙ පණ්ණරකො අවෙලං
සයමෙවුපාගමෙ ඉදං අවොව,
මුත්තජ්ජහං සබ්බභයාතිවනො
න හි නුන තුඤහං මනසො පියමහා.
- 3003. පියො හි මෙ ආසි සුපණ්ණරාජා
අසංසයං පණ්ණරකො සච්චං,
සො රාගරතො ව අකාසිං එතං
පාපං කමමං සමපජානො න මොහා.
- 3004. න මෙ පියං අප්පියං වාපි හොති
සමපසිනො ලොකමිමං පරකුඤ්ඤා,
සුසකුඤ්ඤානං හි විසඳුමේ
අසකුඤ්ඤො ලොකමිමං වරාසි.
- 3005. අරියාවකාසොසි අනරියො වාසි
අසකුඤ්ඤො සකුඤ්ඤාසනිකාසො,
කණ්ණාභිජාතිකොසි අනරියරූපො
පාපං බහුං දුච්චරිතං අවාරි.
- 3006. අදුට්ඨස්ස තුචං දුබ්බි දුබ්බි ව පිසුනො වසි,
එතෙන සච්චවජ්ජෙන මුඤ්ඤා තෙ ඵලතු සත්තධා.
- 3007. තසමා හි මිත්තානං න දුබ්බිතබ්බං
මිත්තදුබ්බා පාපියො නත්ථී අකුඤ්ඤා,
ආසිත්තසතො නිහතො පථබ්බා
ඉදුදස්ස වාකොන හි සංවරො හතොති.

9. සමබ්ලාජාතකං

- 3008. කා වෙධමානා ගිරිකඤ්ජරාය
එකා තුවං තිට්ඨසි සඤ්ජතුරු,
පුට්ඨාසි මෙ පාණිපමෙයාමජේකි
අකඛාහි මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ව.
- 3009. ඔභාසයං වනං රමමං සීභවායඤ්ජනිසෙවිතං,
කා වා කිමසි කලායාණි කඝ්ඝ වා කිං සුමජකිමෙ
අභිවාදෙමි තං භද්දෙ දනවාහං නමස්සු තෙ.
- 3010. යො පුඤ්ඤො කාසිරාජසස සොකීසෙතොති නං විදු,
නසසාහං සමබ්ලා හරියා එවං ජානාහි දනව
අභිවාදෙමි භද්දෙනො සමබ්ලාහං නමස්සු තෙ.
- 3011. වෙදෙහපුඤ්ඤො භද්දෙනො වනෙ වසති ආතුරො,
තමහං රොගසමුච්ඡතං එකා එකං උපට්ඨහිං.
- 3012. අභඤ්ච වනමුඤ්ජාය මධුමංසං මීගාවිලං,
යද්ද හරාමි තං භකොඛා තඝ්ඝ නුනජජ නාධතී.
- 3013. කිං වනෙ රාජපුඤ්ඤෙන ආතුරෙන කරිසසසි,
සමබ්ලෙ පරිවිණේණෙන අහං භතතා භවාමි තෙ.
- 3014. සොකට්ඨාය දුරතතාය කිං රූපං විජුජනෙ මම,
අඤ්ඤං පරියෙස භද්දෙනො අභිරූපතරං මයා.
- 3015. එහිමං ගිරිමාරුඤ්ඤා හරියා මඤ්ඤං වතුසසනා,
තාසං කිං පවරා හොහි සබ්බකාමසමිඤ්ඤිතී.
- 3016. නුන කාරකවණ්ණාහෙ යච්චිඤ්චි මනසිචජසි,
සබ්බතතාං පචුරං මඤ්ඤං රමඤ්ජුජජ මයා සහ.
- 3017. නො වෙ තුවං මහෙසෙයාං සමබ්ලෙ කාරසිසසසි,
අලං කිං පාඤ්ජරාසාය මඤ්ඤෙ භතො භවිසසසි.

3018. තඤ්ඤා සත්තපටො ලුඤ්ඤා කළාරො පුරිසාදකො,
වනො නාථං අපසස්සනතිං සමබ්බලං අභ්‍යභී භුජෙ.

3019. අධිපක්ඛා පිසාවෙන ලුඤ්ඤානාමිසවකඤ්ඤා,
සා ච සත්තවසම්පන්නා පතිමෙවානුසොචති.

3020. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛිසො,
යඤ්ඤා මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො හෙසස්සති අඤ්ඤාථා.

3021. න සනති දෙවා පවසනති නුත
න හි නුත සනති ඉධ ලොකපාලා,
සහසා කරොන්තානං අසඤ්ඤානානං
න හි නුත සනති පටිසෙධිතාරො.

3022. ඉත්තීමෙසා පවරා යසස්සිති
සන්තා සමා අභිරිවුභ්‍රතතෙජා,
තඤ්ඤා තුවං රක්ඛිසාදෙසි කඤ්ඤං
මුඤ්ඤා ච හි සත්තධා තෙ ඵලෙය්‍ය
මා කං දහි මුඤ්ඤා පතිබ්බතා සා.

3023. සා ච අස්සමමාගඤ්ඤා පමුත්තා පුරිසාදකා,
නීළං ඵලිතසකුණිච ගතසිබ්බංච ආලයං.

3024. සා තත්ථ පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසස්සිති,
සමබ්බලා උතුමත්තකතා වනො නාථං අපසස්සති.

3025. සමමෙණ බ්‍රාහ්මණෙ වන්දෙ සම්පන්නවරණෙ ඉසෙ,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.

3026. වන්දෙ සීහෙ ච බ්‍රහ්මෙස ච යෙ-ච අඤ්ඤා වනො මීගා,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.

3027. තිණලතාති ඔසධෙය්‍යා පබ්බතාති වනාති ච,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.

3028. වජෙඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියවර්ෂාමං රත්තං නකඛින්නමාලිනිං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමහි සරණං ගතා.

3029. වජෙඤ්ඤා භාගීරථීං ගඛං සවනානිතං පටිග්ගහං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමහි සරණං ගතා.

3030. වජෙඤ්ඤා අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං හිමවනතං සිලුච්චයං,
රාජපුත්තං අපසස්සනතී තුමහමහි සරණං ගතා.

3031. අතිසායං චතාගඤ්ඤා රාජපුත්තං යසසසිනි,
කෙනතුජ්ජ සමාගඤ්ඤා කො තෙ පියතරො මයා.

3032. ඉදං බොහං තදවොචං ගහිතා තෙන සතතුනා,
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛියො
යඤ්ඤා මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො හෙසස්සතී අඤ්ඤථා.

3033. වොරීතං බහුච්ඡදධීතං යාසු සච්චං සුදුලලහං,
ථීතං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

3034. තථා මං සච්චං පාලෙතු පාලධීස්සති වෙ මමං,
යථාහං නාහිජානාමී අඤ්ඤං පියතරං තයා
ඵතෙන සච්චවජ්ජන ව්‍යාධි තෙ වූපසමච්ඡතු.

3035. යෙ කුඤ්ඤරා සත්තසතා උළාරා
රක්ඛිතතී රත්තඤ්ඤිචං උය්‍යතාවුධා,
ධනුග්ගහානඤ්ඤා සතානී සොළස
කථං විධෙ පස්සපි හදෙඤ්ඤා සත්තවො.

3036. අලඛිතතායො පදුමුත්තරත්තවා
වීරාගීතා පසස්සති හංසග්ගරා,
තාසං සුඤ්ඤා මිතගීතවාදිතං
න දනී මෙ තාන තථා යථා පුරෙ.

3037. සුවණණසංඛතචචිරා සුචිභහා
 අලඛකතා මානුසියචජරුපමා,
 සෙනොපියා තාන අනිඤ්ඤකංචියො¹
 බතනියකඤ්ඤ පච්චොභයතනී නං.
3038. සවෙ අහං තාන නථා යථා පුරෙ
 පනිං තමුඤ්ජයං² පුනා වතෙ භරෙ,
 සලොනගෙ මං න ච මං විමානගෙ
 ඉතොපි මෙ තාන තතො වරං සියා.
3039. යමතතපානෙ විපුලසම් ඔහිතෙ
 නාරී විමටධාභරණා අලඛකතා,
 සබ්බචතුපෙනා පනිතො ච අජියා
 අබජ්ඣකි තස්සා මරණං තතො වරං.
3040. අපි වෙ දළිඤ්ඤ කපණා අනාළහියා⁴
 කටාදුතියා පනිතොච සා පියා,
 සබ්බචතුපෙනායපි අජියාය
 අයමෙච සෙය්‍යා කපණාපි යා පියා.
3041. සුදුලලහිකී පුරිසස්ස යා හිතා
 හතරුකීයා දුලලහො යො හිතො ච,
 හිතා ච තෙ සීලවතී ච හරියා
 ජනිඤ්ඤ ධම්මං වර සමුලාය.
3042. සවෙ තුවං විපුලෙ⁵ ලභ්භොගෙ
 ඉස්සාවනිණණං මරණං උපෙසි,
 අහඤ්ඤ තෙ හදෙද ඉමා රාජකඤ්ඤ,
 සබ්බච තෙ වචනකරා භවාමානි.

සමුලා ජාතකං.

10. ගතධනිඤ්ඤජාතකං.*

3043. අප්පමාදෙ අමතපදං පමාදෙ මච්චුතො පදං,
 අප්පමනා න මීයනති යෙ පමනා යථා මනා.

1. අනිඤ්ඤකංචියො - නා.
 2. පනිත උඤ්ජය - වි.
 3. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 4. අනාළහියා - මජ්ඣං. සභා.
 5. විපුලෙ - මජ්ඣං.
 * ගතධනිඤ්ඤ - සභා.

3044. මද පමාදෙ ජායෙථ පමාද ජායතෙ ඛයො,
ඛයා ච දෙසා¹ ජායනති මා මදෙ භරතුසහ.²
3045. බහු හි බන්ධයා ජීනා අක්ඛං රට්ඨං පමාදිතො,
අථොපි ගාමිතො ගාමා අනාගාරා අගාරිතො.
3046. බන්ධියස්ස පමන්තස්ස රට්ඨස්මිං රට්ඨවධිසින,
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති රක්ඛෙස්සු නං වුවුවතෙ අසං.
3047. නෙස ධම්මො මහාරාජ අතිවෙලං පමජ්ජසි,
ඉඤ්ඤං ජීනං ජනපදං වොරා විඤ්ඤාසයන්ති නං.
3048. න තෙ පුත්තා භවිස්සන්ති න හිරක්ඛං න ධානියං,
රට්ඨෙ විලුප්පමානමිති සබ්බභොගෙහි ජියසි.
3049. සබ්බභොගපරිජිණ්ණං රාජානං වාපි බන්ධියං,³
ක්කන්තිත්තා සුභජජා ච න නං මක්ඛෙත්ති මානියං.⁴
3050. භක්ඛාරොහා⁵ අනිකට්ඨා රජීකා පක්කකාරකා,
තමෙවමුපජීවන්තා න නං මක්ඛෙත්ති මානියං.
3051. අසංවිහිතකමමනතං බාලං දුමමන්ති මන්තිනං,
සිරි ජහති දුමමධං ජිණ්ණංච උරගො තවං.
3052. සුසංවිහිතකමමනතං කාලුට්ඨාසීං අතජ්ජිතං,
සබ්බෙ භොගාහිවධිසිකති ගාවො සඋසභාමීව.
3053. උපසස්සුතිං මහාරාජ රට්ඨෙ ජනපදෙ වර,
තක්ඛ දිස්වා ච සුක්ඛා ච තතො නං පච්චජ්ජසි.
3054. එවං වෙදෙතු පක්ඛොලො සඤ්ඤාමෙ සරසමපජිතො,⁶
යථාභමජ්ජ වෙදෙමි කණ්ඨකෙන සමපජිතො.

1. පදෙසා - චි. මජ්ඣං. ස.යා.

2. මාපමාදෙ භරතුසහ - මජ්ඣං. මාපමාදෙ භාරතුසහ - චි.

3. බන්ධියා - චි. මජ්ඣං.

4. බන්ධිය - චි.

5. භක්ඛාරොහා - චි.

6. සරමපජිතෙ - මජ්ඣං.

3055. ජිණේණා දුබ්බලවක්ඛසී න රූපං සාධු පඤ්ඤි,
කීං තස්මි ඉහමදන්තස්ස යං තං මග්ගෙයා කණ්ටකො.
3056. බවෙහස්සථ ඉහමදන්තස්ස යොහං මග්ගස්ථි ඉහමණ,
අරක්ඛිතා ජානපද අධමමබ්ලිතා හතා.
3057. රත්තිඤ්ච වොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමකො ජනො.
3058. එතාදියෙ භයෙ තානථ භයට්ඨා තාවථ මානවා,
නිලොපනකානි කුබ්බන්ති වනෙ ආහස්ථි කණ්ටකං.
3059. කදස්සු නාමයං රාජා ඉහමදන්තො මරිසස්සති,
යස්ස රට්ඨමිථි ජීයන්ති අප්පතිකා කුමාරිකා.
3060. දුබ්බාසිනස්සති නෙ ජමමි අනස්සදකොවිදෙ,
කුභිං රාජා කුමාරිනං හත්තාරං පරියෙසති.
3061. න මෙ දුබ්බාසිනං ඉහම කොවිදස්සද අහං,
අරක්ඛිතා ජානපද අධමමබ්ලිතා හතා.
3062. රත්තිඤ්ච වොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමකො ජනො
දුජ්ජිවෙ දුබ්බතරො දරෙ කුතො හත්තා කුමාරියො.
3063. එවං සයතු පඤ්ඤාලො සබ්බාමෙ සක්ඛියා හතො,
යථායං කපණො සෙති හතො ඵාලෙන සාලියො.

1. පහොස් - ටි.
2. මග්ගෙයාමි - ටි.
3. ජානෙ - මජ්ඣං.
4. තාන - ටි. මජ්ඣං.
5. ආහත්තා - මජ්ඣං.
6. රට්ඨස්මිං - ටි. මජ්ඣං.
7. ජීයන්ති - ටි.
8. අප්පතිතා - ටි.
9. දුබ්බතරෙ - මජ්ඣං.

3064. අධිමෙමන තුවං ජමම බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුජ්ඣයි,
යො නිං සපසි රාජානං අපරජ්ඣිනාන අත්තනො.¹

3065. ධම්මෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස අහං කුජ්ඣාමි බ්‍රාහ්මණ,
අරකඛිතා ජානපද අධම්මබලිතා හතා.

3066. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදනති දිවා බාදනති කුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො.

3067. සා නුන පුන රෙ පකකා විකාලෙ හත්තමාහරි,
හත්තහාරිං අපෙකඛනො හතො ඵාලෙන සාලියො.

3068. ඵචං හඤ්ඤතු පඤ්ඤාලො සඛිංගමෙ අසිනා හතො,²
යථාහමජ්ජ පහටො ඛීරඤ්ඤි මෙ පච්චට්ඨිතං.³

3069. යං පසු ඛීරං ජධෙඛති පසුපාලඤ්ඤි භිංසති.⁴
කිං තස්ස බ්‍රහ්මදත්තස්ස යං නො ගරහතෙ⁵ හචං.

3070. ගාරසෙහා බ්‍රහ්ම පඤ්ඤාලො බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජනො,
අරකඛිතා ජානපද අධම්මබලිතා හතා.

3071. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදනති දිවා බාදනති කුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො.

3072. වණ්ඤා අටනකා ගාචී යං පුරෙ න දුහාමසෙ,
තං දනි අජ්ජ දෙහාම ඛීරකාමෙහුපඤ්ඤතා.

3073. ඵචං කඤ්ඤතු පඤ්ඤාලො විපුත්තො විපුසුකබ්බු,
යථායං කපණා ගාචී විපුත්තො පට්ඨාවති.

1. අත්තනා - චි.
2. දඤ - චි.
3. පචකඛිතං - සයා.
4. ඵාලං විභිංසතිං - මජ්ඣං.
5. ගරහතො - චි.

3074. යං පසු පසුපාලස්ස පබ්බතෙය්‍ය රචෙය්‍ය වා,
කොනිධ අපරාධස්ථි බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො.
3075. අපරාධො මහාබ්‍රහ්මෙ බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,
අරක්ඛිතා ජාතපද අධිමුඛලිතා හතා.
3076. රත්තිඤ්ච වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඨියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස¹ බහු අධිමමිකො ජනො
කථං නො අසිකොසස්වා ඛිරපා හඤ්ඤතෙ පජා.
3077. එවං ඛජ්ජතු පඤ්ඤාලො හතො යුද්ධෙ සපුත්තකො,
යථාහමජ්ජ ඛජ්ජාමී ගාමකෙහි² අරඤ්ඤජො.
3078. න සබ්බභූතෙසු විධෙනති රක්ඛං
රාජානො මණ්දක මත්‍රස්සලොකෙ,
නෙත්තාවතා රාජා අධිමුචාරී
යා තාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධබ්බාති.
3079. අධිමුචරුපො චත බ්‍රහ්මවාරී
අනුජිඨියං³ භාසසි⁴ ඛතනියස්ස,
විලුපමානාය⁵ පුටුපජාය
පුජෙසි රාජං පරමපච්චාදං.⁶
3080. සවෙ ඉදං බ්‍රහ්මෙ සුරජ්ජකං සියා
චීතං රට්ඨං මුදිතං විප්පසන්නං,
භුස්වා බලීං අග්ගපිණ්ඨඤ්ච කාකා
න මාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධබ්බාති.

ගන්ධනිඤ්ඤක* ජාතකං.

තිංසනි නිපාතො නිධර්මිනො.

තඤ්ඤානං:

කිංජද කුමභජයඤ්ඤිසජදදනන
අථ පණ්ඨිත සමභව සිරකමපි,
දකරකඛස පණ්ඨරනාසවරො
අථ සමබුල තිඤ්ඤකදෙවපුත්තොති.

1. කුඨඛ - වී,
2. ගාමිකෙහි - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. අනුජඨිය - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.
4. භාසසි - වී.
5. විලුපමානාය - මජ්ඣං.
6. පරමපච්චාදං - වී. ස්‍යා.
* ගන්ධනිඤ්ඤක - ස්‍යා.

ව්‍යාජී සනීපාතො

1. තෙසකුණ ජාතකං

- 3081. වෙසසනතරං තං පුට්ඨාථී සකුණා හදුමඤ්චි තෙ,
රජ්ජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරං.
- 3082. වීරසසං වන මං තාතො කංසො බාරාණසිග්ගහො,
පමනො අපමනමපී¹ පිතා පුතනං අවොදධී.

- 3083. පයමෙනෙව චිතථං කොධං භාසං නිවාරයෙ,
තතො කිච්චානී කාරෙය්‍ය තං වතං² ආහු ඛනතීය.

- 3084. යං කුං තාත තපෙ³ කම්මං පුබ්බකතමසංසයං,
රතො දුට්ඨො ව යං කධිරා න තං කධිරා තතො පුත.

- 3085. ඛනතීයසස පමනසස රට්ඨසථිං රට්ඨවධස්න,
සබ්බෙ භොගා චිතසසතනී රඤ්ඤ්‍ය තං වුච්චතෙ අසං.

- 3086. සිරී ව තාත ලඝනී⁴ ව පුච්ඡිතා එතදබ්බුච්චං,
උට්ඨානචිරියෙ පොසෙ රමාහං අනුසුයකෙ⁵.

- 3087. උසුයකෙ⁶ දුහදයෙ පුරියෙ කම්මදුසකෙ,⁷
කාලකණ්ණි මහාරාජ රමනී වසභඤ්ජනී.

- 3088. සො කුං සබ්බසු⁸ සුහදයො සබ්බසං රකඛිතො භව,
අලකං නුද මහාරාජ ලකඛා භව නිවෙසනං.

- 3089. සලකඛී ධිතිසමපනො පුරියො හි මහග්ගතො,
අචින්නානං කාසිපති මුලං අග්ගඤ්ච ඡීඤ්චි.

- 3090. සකෙකාපි හි භුතපති උට්ඨානෙ නසමජ්ජනී,
සකලයාණෙ ධිතිං කකා උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.

- 3091. ගජධධා පිතරො දෙවා සජීවා⁹ භොතනි තාදිතො,
උට්ඨහතො අසමජ්ජතො අනුතිට්ඨනතී දෙවතා.

1. අපමනං - මජ්ඣං. අපමනං. - සා,	6. උසුයකෙ - සීචු.
2. වන - මජ්ඣං.	7. දුසාකෙ - මජ්ඣං. සා.
3. තපො - වී. මජ්ඣං.	8. සබ්බෙ සුහදයො - මජ්ඣං.
4. තාකලකඛී - සීචු.	9. සාජීවා - මජ්ඣං. සා,
5. අනුසුයකෙ - සීචු.	

3092. යො අපමනො අකුචො නාත කිච්චාති කාරය,
වයමස්ස ව කිච්චස්ස¹ නාලයො විඤ්ඤෙ සුඛං.
3093. තස්ථෙව නෙ වඤ්ඤපද ඵසාව අනුසාසනී,
අලං මිත්තෙ සුඛාපෙතුං අමිත්තානං දුඛාය ව.
3094. සබ්බි² තුවං කුණ්ඩලිනී මහ්ඤ්ඤසී ඛඤ්ඤානුකී,
රජ්ජං කාරෙතු කාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරං.
3095. දෙව ව තාත පදකානි යඤ්ඤ සබ්බං පතිට්ඨිතං,
අලඤ්ඤසී ව යො ලාභො ලඤ්ඤසී අනුරකඛනා.
3096. අමච්චෙව නාත ජානාහී ධීරෙ අඤ්ඤසී කොච්චෙ,
අනකඛාකිතච්චෙ³ නාත අසොණොච අචිනාසකෙ.
3097. යො ව නං තාත රඤ්ඤයා ධනං යඤ්ඤෙව නෙ සීයා,
සුතොච රථං සභගඤ්ඤෙ යො නෙ කිච්චාති කාරයෙ.
3098. සුසඛභීතභිතඤ්ඤො සයං විත්තං අචෙකඛිය,
නිධිඤ්ඤා ඉණ්දනඤ්ඤා න කරෙ පරපතනියා.
3099. සයං ආයං වයං ජඤ්ඤා සයං ජඤ්ඤා කතාකතං,
නිගගඤ්ඤෙ නිගගභාරහං පගගඤ්ඤෙ පගගභාරහං.
3100. සයං ජාතපදං අඤ්ඤං අනුසාස රථෙසහ,
මා නෙ අධමමිකා දුක්ඛා ධනං රථධිඤ්ඤා නාසයුං.
3101. මා ව වෙදගත කිච්චාති කාරෙසී කාරයෙසී වා,
වෙගසා හී කතං කමමිං මඤ්ඤෙ පච්චානුතපතී.
3102. මා නෙ අධිසරෙ මුච්ච⁴ සුඛාලභමධිකොපිතං,
කොධසා හී ඛහු චීනා කුලා අකුලනං ගතා.
3103. මා තාත ඉසසරොමභිනී අනඤ්ඤාය පතාරසී,
ඉඤ්ඤං පුරිසානඤ්ඤා මා නෙ ආසී දුබ්බියො.

1. සකිච්චස්ස - මජ්ඣ. සං.
2. සකිච්ච - මජ්ඣ.
3. අනකඛා කිං තච්ච - මජ්ඣ.,
4. මුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

3104. අපෙතලොමහංසංඝස්ස රඤ්ඤා කාමානුසාරිනො,
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති රඤ්ඤා නං වුවචනෙ අසං.

3105. තජෙච තෙ චිත්තපද ඵසාව අනුසාසනී,
දකඛසසුදුනී පුඤ්ඤකරො අසොණොඛා අවිනාසකො
සීලවස්සු¹ මහාරාජ දුස්සීලො විනිපාතීකො.

3106. අපුච්ඡිමිතා කොසියගොතතං කුණ්ඤිලීනිං තජෙච ච,
කං දනී වදෙහි ජමබ්බක බලානං බලමුත්තමං.

3107. බලං පඤ්චිධං ලොකෙ පුරිසස්සිං මහගගනෙ,
තඤ්ච බාහුබලතනාම වරිමං වුවචනෙ බලං.

3108. භොගබලඤ්ච දීසාවු දුතියං වුවචනෙ බලං,
අමච්චබලඤ්ච දීසාවු තතියං වුවචනෙ බලං.

3109. අභිජවචබලඤ්චෙව තං චතුඤ්ච අසංසයං,
යානී ඵතානී සබ්බානී අධිගණ්ඨානී පණ්ඨිතො.

3110. තං බලානං බලපෙචඨං අග්ගං පඤ්ඤාබලං වරං,
පඤ්ඤාබලෙනුපජ්ඣො අජං විඤ්චි පණ්ඨිතො.

3111. අපි චෙ ලහති මජ්ඤෙ චීතං ධරණිමුත්තමං,
අකාමස්ස පසංඝා වා අඤ්ඤා නං පටිපජ්ජති.

3112. අභිජාතොපි චෙ භොති රජ්ජං ලඬාන බතනියො,
දුප්පඤ්ඤා හි කාසිපති සබ්බන්තපි න ජීවති.

3113. පඤ්ඤා සුතං විනිච්ඡිති
පඤ්ඤා කිත්තිසීලොකවඩ්ඪනී,²
පඤ්ඤාසභිතො නරො ඉධ
අපි දුකෙබ්බි සුබානී⁴ විඤ්චි.

3114. පඤ්ඤාඤ්ච ටො අසුසස්සුසං න කොචි අධිගච්ජති,
බහුසුත්තං අනාගච්ච ධම්මචඨං අවිනිබ්භුජං.

1. සීලවස්සු - මජ්ඣ. 2. පසංඝං - සීඝ්. 3. කිත්ති - මජ්ඣ. 4. සුබානු - මජ්ඣ.

3115. යො ව ධම්මවිභාගකඤ්ඤා කාලුට්ඨාසී අනන්දිතො¹,
අනුට්ඨන්ති කාලොන කම්මලං² තස්ස ඉජ්ඣති.³
3116. අනායතන⁴ සීලස්ස අනායතන සෙවිතො,
න නිබ්බන්දියකාරිස්ස සම්මදෙකො විපව්වති.
3117. අජ්ඣකතඤ්ඤා පඤ්ඤාතස්ස තථායනනසෙවිතො,
අනිබ්බන්දියකාරිස්ස සම්මදෙකො විපව්වති.
3118. යොගප්පයොගසම්බන්ධං සම්භතස්සානුරකර්මනං,
තානී කං තාත සෙවසසු මා අකමමාය රුක්ඛි
අකමමුනා ව දුමමෙධො නළාගාරංව සීදති.
3119. ධම්මං වර මහාරාජ මානාපිතුසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3120. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3121. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3122. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3123. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3124. ධම්මං වර මහාරාජ රට්ඨෙසු ජනපදෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3125. ධම්මං වර මහාරාජ සම්මන්ත්රාහමිණෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

1. මනන්දිතො - මජ්ඣං.
2. කම්මලං - සිඹු.
3. ඉජ්ඣති - මජ්ඣං.
4. නානායතන - වී.

3126. ධම්මං චිර මහාරාජ මීගපකඛිසු ධක්ඛිය,
ඉධ ධම්මං චිරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
3127. ධම්මං චිර මහාරාජ ධම්මො විණේණා¹ සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං චිරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
3128. ධම්මං චිර මහාරාජ සඉඤ්ඤ² දෙවා සබ්බමකා,
සුචිණේණන නිවං³ පතො මා ධම්මං රාජ පමාඡද.
3129. තජ්ඣෙව තෙ වක්ඛපද ඵසාව අනුසාසනී,
සපසඤ්ඤසෙවීකලායාණි සමතං⁴ සාමනං⁵ වීදුති.

තෙසකුණජාතකං.

2. සරහධගජාතකං

3130. අලඛකතා කුණධලිතො සුචජා
චෙචරියමුක්තා ඵරුබහභබකා,
රථෙසභා තිට්ඨථ කෙනු තුමෙහ
කථං වො ජානනති මනුසසලොකෙ.
3131. අභමට්ඨකො භීම⁶රථො පනායං
කාලිඛරාජා පන උග්ගතො අයං,
සුසඤ්ඤතානං ඉසීනං දසසනාය
ඉධාගතා පුච්ඡිතායෙමහ පඤ්ඤ.
3132. වෙහාසයං තිට්ඨති අනාලිකෙඛ
පථද්ධුතො පණණරසෙව වඤ්ඤ,
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව
කථං තං ජානනති මනුසසලොකෙ.
3133. යමාහු දෙවෙසු සුජමපතීති
මසවාති තං ආහු මනුසසලොකෙ,
සදෙවරාජා ඉදමජ්ජ පතො
සුසඤ්ඤතානං ඉසීනං දසසනාය.

1. සුචිණේණා - මජ්ඣ., සා.
2. ඉඤ්ඤ - මජ්ඣ., සා.
3. නිවං - ඵ.
4. සමතං - මජ්ඣ.,
5. සාමනං - මජ්ඣ.,
6. භීම - මජ්ඣ.,

3134. දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා
මහිඤ්ඤා ඉඤ්ඤාභුජපත්තා,
වන්දමි නෙ අධිරෙ පසන්නවිනො
යෙ ජීවලොකෙත්ථ මනුස්සසෙට්ඨා.
3135. ගජෙධා ඉසීනං චිරදික්ඛිතානං
කායා වුතො ගව්ඡනී මාචනෙන,
ඉතො පටිකකමුඛ සහස්සනෙත්ත
ගජෙධා ඉසීනං අසුචි දෙවරාජ.
3136. ගජෙධා ඉසීනං චිරදික්ඛිතානං
කායා වුතො ගව්ඡනු¹ මාචනෙන,
විචිත්තපුත්ථං සුරභිංව මාලං
ගජං එතං පාටිකඛිංම හනෙත
න හෙත්ථ දෙවා පටිකකුලසඤ්ඤිතො.
3137. පුරින්ද්‍රදෙ භුතපතී යසසසී
දෙවානමිඤ්ඤෙ මසවා සුජමපතී,
ස දෙවරාජා අසුරගණසමඤ්ඤො
ඔකාසමාකඛිති පඤ්ඤා²පුච්ඡිතුං.
3138. කොනෙවිමෙසං ඉධ පණ්ඩිතානං
පඤ්ඤා පුට්ඨා නිපුණො ව්‍යාකරිස්සති,
තිණ්ණඤ්ඤා රඤ්ඤං මනුජාධිපානං
දෙවානමිඤ්ඤස්ස ව වාසවස්ස.
3139. අයං ඉසී සරභචේගා යසසසී
යතො ජාතො චිරතො ලෙටුනත්ථා,
ආචරිය³පුතො සුචිතීතරුපො
සො නෙසං පඤ්ඤානී ව්‍යාකරිස්සති.
3140. කොණ්ඩඤ්ඤා පඤ්ඤානී විශාකරොහි
යාවනති තං ඉසයො සාධුරුපා,
කොණ්ඩඤ්ඤා එසො මනුජෙසු ධම්මා
යං වුඛම්මාගව්ඡනී එස භාරො.
3141. කතාවකායා පුච්ඡනතු හොනොතා
යං කිඤ්ඤි පඤ්ඤං මනසාභිපත්තං,
අහං හි තං තං වො විශාකරිස්සං
ඤ්ඤා සයං ලොකමීමං පරඤ්ඤා.
3142. තතො ව මසවා සකෙකා අත්දසසී පුරින්ද්‍රදෙ,
අපුච්ඡි පඨමං පඤ්ඤං යඤ්ඤාමි අභිපත්තං.

1. ගව්ඡනී - වී.
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣ. පඤ්ඤා - වී.
3. ආචර - මජ්ඣ.

3143. කිංසු වධිකා න කදව් සොවති
 කිසසපහානං ඉසයො විණ්ණසනති,
 කසිධි චුතං ඵරුසං බලෙඵ
 අකබ්භි මෙ කොණ්ඩසුඤ්ඤි ඵතමස්සං.
3144. කොධං වධිකා න කදව් සොවති
 මකඛපහානං ඉසයො විණ්ණසනති,
 සබ්බසං චුතං ඵරුසං බලෙඵ
 ඵතං බතති උත්තමමාහු සනෙතා.
3145. සකකා උභිනගං වචනං තිතිකඛිතුං
 සදිසස්ස වා සෙට්ඨකරස්ස වාපි,
 කඵන්තූ භීතස්ස වචො බලෙඵ
 අකබ්භි මෙ කොණ්ඩසුඤ්ඤි ඵතමස්සං.
3146. භයා හි සෙට්ඨස්ස වචො බලෙඵ
 සාරම්භහෙතු පන සාදිසස්ස,
 යො වීධි භීතස්ස වචො බලෙඵ
 ඵතං බතති උත්තමමාහු සනෙතා.
3147. කඵං චිජ්ඤස්ස චතුමට්ඨරුපං
 සෙට්ඨං සරිකබ්බං අඵවාපි භීතං,
 විරුපරුපෙන වරන්ති සනෙතා
 නසමා හි සබ්බස වචො බලෙඵ.
3148. න හෙනමස්සං මහතීපි සෙනා
 සරාජිකා යුජ්ඣමානා උහෙඵ,
 යං බතතිමා සප්පරියො උහෙඵ
 බතතිබලසසුපසමන්ති වෙරා.
3149. සුභාසිතනෙත අනුමොදියාන
 අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමී තදිඛක ඩ්වුහි,
 යථා අහු දණ්ඩකී නාළිකී 3රා¹
 අඵජ්ජුතො කලාඛු වාපි රාජා,
 තෙසං ගතිං ඩ්වුහි සුපාපකමිතං
 කඤ්ඤිපපතනා ඉසීනං විහෙඨකා.
3150. කිසං හි² වචජං අවකරියං දණ්ඩකී
 උච්ඡින්නචුලො සජනො සරට්ඨො,
 ඤාඤාලනාමෙ නිරයමිති පචචති
 තස්ස චුලිඛයාති පතන්ති කායෙ.

1. නාළිකෙරො - මජ්ඣං,
 2. කිසඤ්ඤි - මජ්ඣං.
 3. අවකිර - මජ්ඣං,

- 3151. යො සක්කන්තෙ පබ්බජිතෙ අපෙය්ඨි¹
ධම්මං භණ්ණෙන සමණෙ අද්දසක,
තං නාළිකීරං සුනධා පරස්ස
සබ්බමම බාදනති විච්ඡමානං.
- 3152. අඵඡ්ඡුනො නිරයෙ සක්ඛිසුලෙ
අවංසිරො පතීනො උඤ්ඤාදෙ,
අධිරිතං ගොතමං හෙය්ඨිතා
බනතිං තපස්සිං විරඤ්ඤවාරිං.
- 3153. යො බණ්ඩසො පබ්බජිතං² අපෙද්ධි
බනතිං වදානං සමණං අද්දසකං,
කලාචුච්චිං උපපජ්ජී උච්චති
මහාපතාපං කට්ඨකං භයානකං.
- 3154. එතාති සුඤ්ඤා නිරයාති පණ්ඩිතො
අක්කන්තති පාටිඤ්ඤානාති වෙසු,
ධම්මං වරෙ සමණචාරානමණෙසු
ඵවං කරො සඤ්ඤාපුප්පත්ථ යානං.
- 3155. සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන
අක්කන්තං තං පුච්ඡාමී තද්ධික චුඤ්ඤි,
කථං විධං සීලවනං වදනති
කථං විධං පක්ඛන්දපනං වදනති,
කථං විධං සප්පුරිසං වදනති
කථං විධං තො සිරි තො ජහාති.
- 3156. කායෙන වාචය ව යො ධ සක්කන්තො
මනසා ව කිඤ්ඤි න කරොති පාපං,
න අක්කන්තෙ අලිකං භණාති³
තථා විධං සීලවනං වදනති.
- 3157. ගමනිර පක්ඛන්තං මනසා විචිනායං
නාට්ඨානිතං⁴ කම්ම කරොති ලුඤ්ඤං,
කාලාගතං අසුභං න වික්ඛාති
තථා විධං පක්ඛන්දවනං වදනති.

1. අපෙද්ධි - මජ්ඣ.
2. පබ්බජිතං - මජ්ඣ.
3. භණ්ණති - මජ්ඣ.
4. නට්ඨානිකං - මජ්ඣ., සඤ්ඤා.

- 3158. යො වෙ කතඤ්ඤ කතවෙදී ධීරො
කල්‍යාණමිත්තො දුළාහනහි ච හොති,
දුබ්බස්ස සකකාච කරොති කීළිං.
තථාවිධං සප්පුට්ඨං වදන්ති.
- 3159. එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො
සද්ධො මුදු සංවිහාගී වදඤ්ඤ,
සඛාහකං සබ්ලං සණ්ඨවාචං
තථාවිධං නො සිරි නො ජහාති.
- 3160. සුභාසිතනොන අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමී තදිඛක ඛුහී,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤ ධම්මං.
පඤ්ඤඤච කං සෙට්ඨතරං වදන්ති.
- 3161. පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති
නසබ්බතරාජාරිච තාරකානං,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤ ධම්මො
අනවාසිකා පඤ්ඤවතො භවන්ති.
- 3162. සුභාසිතනොන අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමී තදිඛක ඛුහී,
කථංකරො කිත්තිකරො කිමාවරං
කිං සෙවමිනො උහතීධ පඤ්ඤං.
පඤ්ඤාධීදනී¹ පටිපදං වදෙහි
කථං කරො පඤ්ඤවා හොති මචෙවා.
- 3163. සෙවෙථ චුච්චස් නිජුණෙ බහුසුතෙ
උග්ගානකො පරිපුච්ඡකො² සීයා,
සුණෙය්‍ය සකකළි³ සුභාසිතානි
එවංකරො පඤ්ඤවා හොති මචෙවා.
- 3164. ස පඤ්ඤවා කාමගුණෙ අවෙකඛතී
අනිච්චතො දුඤ්ඤතො රොගතො ච,
එවං විපසසී පජහාති ඡන්දං
දුකෙඛසු කාමෙසු මහබ්‍යායෙසු.
- 3165. සචීතරාගො පචිනෙය්‍ය දෙසං
මෙතනං විතනං භාවයෙ අප්පමාණං,
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං
අනිඤ්ඤතො බ්‍රහ්මමුපෙති යානං.

1. පඤ්ඤායෙනි - චි. මජ්ඣං.
2. ච පරිපුච්ඡකො - සීඝ්‍ර
3. සකකළිවං - මජ්ඣං.

- 3166. මනීඤ්ඤං¹ ආගමනං අහොසී
 තවමට්ඨක භීමරජාස වාපි,
 කාලිසුරාජස්ස ව උග්ගතස්ස
 සබ්බස්² වො කාමරාගො පභීනො.
- 3167. එවං මෙනං පරච්ඡිතවෙදී
 සබ්බස්ස නො කාමරාගො පභීනො,
 කරොති ඔකාසමනුභවභාය
 යථාගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
- 3168. කරොමී ඔකාසමනුභවභාය
 තථා හි වො කාමරාගො පභීනො,
 එරාඵ කායං විපුලාය පීතියා
 යථා ගතිං මෙ අභිසමභවෙම.
- 3169. සබ්බං කරිය්සාම තවානුසාසනං
 යං යං තුවං වසබ්බි භූරිපඤ්ඤ,
 එරාම කායං විපුලාය පීතියා
 යථා ගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
- 3170. කතායං වච්ඡස්ස කිසස්ස පුජා
 ගච්ඡන්තු භොනොතා ඉසයො සාධුරුපා,
 කුමානෙ රතා භොඵ සද්ද සමාහිතා
 එසා රතී පබ්බජිතස්ස සෙට්ඨා.
- 3171. සුඤ්ඤාන ගාථා පරමජ්ඣස්ඤ්ඤිතා
 සුභාසිතා ඉසිතා පඤ්ඤිතෙන,
 තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා
 පසුනාමු දෙවා දෙවපුරං යසස්සිනො.
- 3172. ගාථා ඉමා අත්ථිතී සුඛාසුඤ්ඤා
 සුභාසිතා ඉසිතා පඤ්ඤිතෙන,
 යො කොච්චා අට්ඨකකා සුඤ්ඤායා
 ලභෙඵ පුබ්බාපරියං විසෙසං
 ලඤ්ඤාන පුබ්බාපරියං විසෙසං
 අදස්සනං මච්ඡුරාජස්ස ගච්ඡ.
- 3173. සාලිස්සරො සාරිපුතො මෙණ්ඩියරො නාම කස්සපො,
 පබ්බතො අනුරුඤ්ඤා ව කඵලායනො ව දෙවලො.
- 3174. අනුසියෙසා ව ආනන්දෙ කිසවච්ඡො ව කොලිතො,
 නාරදෙ පුණ්ණො මනාරජ්ඣනො සෙසපරියා බුද්ධපරියා
 සරභබ්බො ලොකනාථො එවං ධාරෙඵ ජාතකන්ති.

සරභබ්බජාතකං.

1. මහඤ්ඤං - මජ්ඣං.
 2. සබ්බස්ස - ච. මජ්ඣං.

3. අලමුවෛසාජාතකං

- 3175. අඵබ්බවී බ්‍රහ්‍ය ඉන්ද්‍ර වත්ත ජයතං පිතා,
දෙවකඤ්ඤං පරාහෙකා සුධම්මායං අලමුවෛසං.
- 3176. මිඤ්ඤ දෙවා නං යාවන්ති තාවන්තිසා සඉන්ද්‍රකා,
ඉසිපලොභිකෙ ගච්ඡ ඉසිසිඛං අලමුවෛසෙ.
- 3177. පුරායං අමෙහ අචෙච්චි වත්තවා බ්‍රහ්මචරියවා,
නිබ්බානාභීරතො වුද්ධො තස්ස මග්ගානී ආචර.
- 3178. දෙවරාජ කිමෙච කං මමෙච තුවං සිසාබ්බි,
ඉසි පලොභිකෙ ගච්ඡ සන්ති අඤ්ඤපි අච්ඡරා.
- 3179. මාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ,
තාසමපී භොත්‍ර පරියායො තාපි යන්ත්‍ර පලොභිකා.
- 3180. අඬා හි සච්චං හණ්ඩි සන්ති අඤ්ඤපි අච්ඡරා,
තාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ.
- 3181. න තා එචං පජානන්ති පාරිචරියං සුමංගතා,
යාදිසං කං පජානාසී නාරී සබ්බඛග සොහනෙ.
- 3182. කිමෙච ගච්ඡ කල්‍යාණි ඉක්ඛීනං පචරා චසී,
තචෙච චණ්ණරූපෙන වසමානාපයිසසසී.¹
- 3183. න වාහං න ගමීසසාමී දෙවරාජෙන පෙසිතා,
වීහෙමී චෙනං ආසාදුං උග්ගතෙජො හී බ්‍රාහ්මණො.
- 3184. අනෙකෙ නිරයං පත්තා ඉසිමාසාදියා ජනා,
ආපන්තා මොහසංසාරං තසමා ලොමානී හංසයෙ.
- 3185. ඉදං වක්ඛාන පකකාමී අච්ඡරා කාමචණ්ණිනී,
මිසසා මිඤ්ඤත්ථිච්ඡන්ති ඉසිසිඛං අලමුවෛසා.

1. සඵසමානයිසාසි - මජ්ඣං.
2. මිසිකු - මජ්ඣං.

- 3186. සා ව නං වනමොගඤ ඉසිසිඛෙගන රකඛිතං,
බිලිබ්¹ජාලකසඤ්ජනං සමනතා අඛච්චෙයාජනං.
- 3187. පාතොච පාතරාසමභි උදනභසමයං පටී,
අග්ගිඨං පරිමජ්ජනතං ඉසිසිඛං උපාගමී.
- 3188. කානු විජ්ජුට්ඨාභාසි ඔසධි විය තාරතා,
විචිතචස්ථාභරණං ආමුතභලේඤ්ඤාභිලා.
- 3189. ආදිචචවණණසඛතාසා හෙමච දනගජ්ජිතී,
සඤ්ඤාදුරු මහාමයා කුලාරී චාරුදසසනා.
- 3190. විලාකා² ලුදුකා සුද්ධා පාද තෙ සුප්පනිඛිතා,
කමනා³ කමනීයා තෙ හරනනීයෙව මෙ මනො.
- 3191. අනුපුබ්බා ව තෙ උගරු නාගනාසසමුපමා,
විමඨං තුඤ්ඤං සුභසාණී අභබ්බස ඵලකං යථා.
- 3192. උපලභෙසව කිඤ්ඤකඛා නාභි තෙ සාධු සඤ්ඤිතා,
සුරාකඤ්ඤාඤ්ජනසෙසව දුරතො පටිදිසසනි.
- 3193. දුච්චා ජාතා උරජා අවණ්චා සාධුචච්චා,
පයොධිරා අපචිතා අඛච්චලාචුසමා ඵනා.
- 3194. දීඝා කච්චුකලාභාසා ගීවා ඵණ්ණයාකා යථා,
පණ්ණිරාවරණා වග්ග චතුසුචනසනනිභා.
- 3195. උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ච දුමනපරිමජ්ජිතා,
දුච්චා නෙලසමුභා දික්ඛා තච සුදසසනා.
- 3196. අපණ්ණරා ලොනිතතා ජිඤ්ඤකඵලසනනිභා,
ආයතා ච විසාලා ච නෙතතා තච සුදසසනා.
- 3197. නානිදීඝා සුසමඨං කතකඛ්‍යාසමොචිතා,
උක්ඛමඛරුභා තුඤ්ඤං කෙසා චදුනගජ්ජිකා.
- 3198. යාවතා කසිගොරභ්‍යා වාණිජානඤ්ඤා යා ගතී,
ඉසිතඤ්ඤා පරකච්චනං සඤ්ඤාතානං තපසසිතං.

1. බිලි - මජ්ඣ.
2. විලකා - මජ්ඣ.
3. ගමනා - මජ්ඣ., සයා.

- 3199. න තෙ සමසමං පසෙස අසම් පඨවිමණ්ඩලො,
කො වා කුං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3200. න පඤ්ඤාකාලො හදුනො කසසපෙවං ගතෙ සතී,
එහි සමම රමිසසාම උභො අසඤ්ඤා අසසමෙ
එහි තං උපගුහිසසං රතීතං කුසලො හවි.
- 3201. ඉදං වඤ්ඤා පකකාමී අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී,
මිසසා මිසෙසකුම්භිනී ඉසිසිඛං අලමිඤ්ඤා.
- 3202. සො ව වෙගෙන නිකම්ම ඡෙඤා දඤ්ඤාපරකකමං,
තමුඤ්ඤාමාසු වෙණිසු අඤ්ඤාපරකකො පරාමිසී.
- 3203. තමුඤ්ඤා කලාණි පලිසසඡි සුසොහනා,
වචි තමි බ්‍රහ්මවරියා යථා තං අථ නොසිතා.
- 3204. මනසා අගමා ඉඤ්ඤං වසනං නඤ්ඤො වනො,
තසසා සධ්මප්පමඤ්ඤාය මසවා දෙවඤ්ඤාපරො.
- 3205. පලලධං පහිණි බිසං සොවණ්ණං සොපවාහනං,
ස උග්ගරච්ඡදපඤ්ඤාය සහසසපටිකකුතං.
- 3206. තමෙනං තඤ්ඤා ධාරෙසි උරෙ කඤ්ඤානො සොහනා,
යථා එකමුඤ්ඤානංව තීණි වසසානි ධාරෙසී.
- 3207. විමදො තීහි වසෙසහි පඤ්ඤාකිඤ්ඤානො බ්‍රහ්මණො,
අද්දසාසි හට්ඨරුකො සමනා අඤ්ඤායනං.
- 3208. නවපකවනං චුලලං කොකිලාගණසොසිතං,
සමනා ස විලොකෙකා' රුදං අසසුනි වනෙසී.
- 3209. න ජුහෙ න ජපෙ මනො අඤ්ඤානං පහාදිතං,
කොඤ්ඤා මෙ පාරිවරියාය පුඤ්ඤා විතං පලොහධි.
- 3210. අරඤ්ඤා මෙ විහරතො යො මෙ තෙජාහ සමිහනං,
නානාරතනපරිපුණ්ණං නාවංව ගණ්ණි අණ්ණවෙ.

1. පවිලොකෙකා - වී, මඤ්ඤා.

- 3211. අභනොන පාරිවරියාය දෙවරාජෙන පෙසිතා,
අවධිං විතතං විතොනන පමාද කං න බුජ්ඣති.
- 3212. ඉමානි නිර මං තාතො කසුපො අනුසාසනී,
කමලාසරිසිත්ථියො තායො බුජ්ඣති මාණව.
- 3213. උරෙ ගණ්ඛායො බුජ්ඣති තායො බුජ්ඣති මාණව,
ඉච්චානුසාසි මං තාතො යථා මං අනුකමපකො.
- 3214. තඤ්ඤාභං වචනං නාකං පිතු වුඤ්ඤා සාසනං,
අරඤ්ඤා නිලිනුසුමෙක සවාජ්ජ ක්කායාමි එකකො.
- 3215. සොභං තථා කරිසාමි ධිරස්ථි ජීවිතො මෙ,
සුන වා තාදිසො භෙසසං මරණං වා මෙ භවිසසති.
- 3216. තඤ්ඤා තෙජ්ඣාදි චිරියඤ්ඤා ධිනිං ඤානා සුවධිසිතං,
සිරසා අගාභි පාදෙ ඉසිසිඛං අලුඬුසා.
- 3217. මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣ මහාඉසී,
මහා අකො මයා විමොඤ්ඤා නිදසානං යසසසිතං
තයා පකමිතං¹ ආසි සබ්බං දෙවපුරං තද.
- 3218. තාවනිංසා ව යෙ දෙවා නිදසානඤ්ඤා වාසවො,
කඤ්ඤා භද්දෙ සුඛි භොභි ගච්ඡ කකොඤ්ඤා යථාසුඛං.
- 3219. තඤ්ඤා පාදෙ ගහෙතාන කතා ව නං පදනඛිණං,
අඤ්ජලිං උග්ගභෙතාන තමහා ධානා අපකකමි.
- 3220. යො තසසා ආසි පලලච්චො සොවමොඤ්ඤා සොපවාහනො,
සලනතරච්ඡදපඤ්ඤාසො සහඤ්ඤාපටිකකතො
තමෙව පලලච්චා මාරුඤ්ඤා අගා දෙවානසනභිකො.
- 3221. තමොකකමිව ආයනති ජලනති විජජනං යථා,
පතීතො සුමනො විතො දෙවිඤ්ඤා අදද වරං.
- 3222. වරං වෙ මෙ අදෙ සසන සබ්බභුතානමිසසර,
න ඉසිපලොභිකා ගච්ඡ එතං සකක වරං වරෙති.

අලමබුසාජාතකං.

1. සඵකමිතං.

4. සම්බපාලජාතකං

- 3223. අරියාවකාසොපි පසන්නනෙතො
මෙ ඤ්ඤා භවං පබ්බජිතො කුලමහා,
කථනනු වීතනානි පභාය භොගෙ
පබ්බජී¹ නිකම්මෙ සරා සපඤ්ඤා.
- 3224. සයං විමානං නරදෙව දිස්වා
මහානුභාවසස මහොරගසස,
දිස්වාන පුඤ්ඤන මහාවිපාකං
සඤ්ඤානං පබ්බජිතොමහි රාජ.
- 3225. න කාමකාමා න භයා න දෙසා
වාචං මුසා පබ්බජිතා භණ්ණනී,
අකම්බාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමඤ්ඤං
සුඤ්ඤාන මෙ ජායිහිතිපසසාදෙ.
- 3226. වාණිජජ රට්ඨාධිප ගව්ඡමානො
පථෙ අද්දසාසිමහි මිලාවපුතෙත,
පවච්ඡිකායං උරගං මහනිතං
ආදය ගව්ඡනො පමොදමානො.
- 3227. සොහං සමාගම්ම ජනිඤ්ඤ තෙහි
සංභට්ඨලොමො අවච්ඡමි² හීතො,
කුහිං අයං නීයති හීමා³කායො
නාගෙන කිං කාහථ භොජපුතො.
- 3228. නාගො අයං නීයති භොජනඤ්ඤං
පවච්ඡිකායො උරගො මහනොතො,
සාදුඤ්ඤා ධුලඤ්ඤා මුදුඤ්ඤා මංසං
න ඤ්ඤා රසඤ්ඤාසි විදෙහපුතො.
- 3229. ඉතො මයං ගතො සකං නිකෙතං
ආදය සඤ්ඤානි විකොපයිඤ්ඤා,
මංසානි භොකම්බාම පමොදමානා
මයං හි වෙ සතෙවො පනගානං.
- 3230. සවෙ අයං නීයති භොජනඤ්ඤං
පවච්ඡිකායො උරගො මහනොතො,
දදුමි වො බලිවඤ්ඤා⁴ සොළස
නාගං ඉමං මුඤ්ඤාථ බන්ධනසමා.

1. පබ්බජී - වි. මජ්.සං.
 2. අවච්ඡමි - මජ්.සං. සා.
 3. හීමා - මජ්.සං.
 4. බලිබන්ධන - මජ්.සං.

3231. අද්ධා හි නො හසෙඛා අයං මනාපො
බහු ච නො උරගා භුක්තපුබ්බා,
කරොම තෙ තං චචනං අළාර
ඕඤ්ඤා නො හොති විදෙහපුභහ.

3232. තදස්සු තෙ බන්ධනා මොච්ඨිංසු
යං නත්ථුතො පටිමොක්ඛස්ස පාසෙ,
මුක්ඛො ච සො බන්ධනා නාගරාජා
පකකාමී පාවිනමුඛො මුහුඤ්ඤං.

3233. ගන්ධාන පාවිනමුඛො මුහුඤ්ඤං
පුණේණුහි නෙතෙහි පලොකඨි මං,
තදස්සහං පිට්ඨිතො අචගච්ඡිං
දසඛිගුලිං අඤ්ඤිං පග්ගහෙකා.

3234. ගචෙජච ඛො කං තරමානරුපො
මා තං අමිත්තා පුනරග්ගහෙසුං,
දුට්ඨො හි ලුද්දෙහි පුනා සමාගමො
අදස්සනං හොප්පුඤ්ඤාන ගච්ඡ.

3235. අගමාසි සො රහදං විපසසනං
නිලොභාසං රමණීයං සුනිකං,
සමොතතං ජමුඛි වෙතසාහි
පාවෙකඛි නිතතිණ්ණහයො පතීතො.

3236. සො තං පවිත්තං න චිරස්ස නාගො
දිඤ්ඤන මෙ පාතුරහු ජනිඤ්ඤ,
උපට්ඨති මං පිනරං ච පුක්ඛො
හදයඛගමං කණ්ණසුඛං භණ්ණොතා.

3237. කිංමෙසි මාතා ච පිතා අළාර
අඛ්ඤානරො පාණ්දදෙ සභායො,
සකඤ්ඤා ඉද්ධිං පටිලාහිතොසමී
අළාර පස්ස මෙ නිවෙසනානි
පහුඤ්ඤානං බහු අනනපානං
මසකසාරං විය වාසවස්ස.

3238. තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං
අසකඛරා වෙච මුදු සුභා ච,
නිචතිණා අපසරජා ච භුමී
පාසාදිකා යඤ්ඤ ජහනති සොකං.

3239. අනාවකුලා වෙච්චිපුපනීලා
වාතුඤ්ඤිසං අඤ්ඤවනං සුරමමං,
පකකා ච පෙසි ච ඵලා සුචුලලා
නිවෙචාතුකා ධාරයන්ති ඵලානි.

3240. තෙසං චනානං නරදෙව මජ්ඣේ
නිවේසනං භසසරසනනිකාසං,
රජ්ජනග්ගලං සොණ්ණමයං උළාරං
පභාසති විජජුරිචනාලිකෙඛි.

3241. මණිමයා සොවණ්ණමයා උළාරා
අනෙකච්ඡතා සනනං සුනිමමිතා,
පරිජුරා කඤ්ඤති අලඛකතාහි
සොවණ්ණකායුරධරාහි රාජ.

3242. සො සඛිභාලො තරමානරුපො
පාසාදමාරුඥා අනොමචණ්ණො,
සභසසථමහං අකුලානුභාවං
යස්ස හරියා මහෙසී අහොසී.

3243. එකා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වෙථරියමයං මහඥං,
සුභං මණිං ජාතිමනකුපපනං
අවොදිතා ආසනමඛිභාසී.

3244. තතො මං උරගො භජෙඤ්ඤා
නිසීදධි පමුඛමාසනසමිං,
ඉදමාසනං අනු භවං නිසීදකු
භවඤ්ඤති මෙ අඤ්ඤතරො ගරුනං.

3245. අඤ්ඤා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වාරිං උපසඛකමිතා,
පාදනි පක්ඛාලධි මෙ ජනිඤ්ඤා
හරියාව භතකු පනිනො පියසස.

3246. අපරා ච නාරී තරමානරුපා
පග්ගඥා සොවණ්ණමයාය පාතියා,
අනෙකසුභං විවිධං වියඤ්ඤනං
උපනාමධි භතෙ මනුඤ්ඤරුපං.

3247. කුරියෙහි මං භාරත භුක්භක්ඛං
උපධධසුං භතකු මනො විදිකා,
කකුක්ඛරිං මං නිපතී මහනතං
දිබ්බෙහි කාමෙහි අනාපකෙහි.

3248. හරියා මමොතා තිසකා අළාර
සඛකතමජ්ඣා පදුමුක්ඛරාහා,
ආළාර එතාසු තෙ කාමකාරො
දදමි තෙ තා පරිචාරයසසු.

- 3249. සංවච්ඡරං දිබ්බරසානුභුක්වා
 තදසසභං උත්තරිං පච්චභාසී,
 නාගසසිදං කීනතී කථංකො ලද්ධං
 කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං.
- 3250. අධිච්චලද්ධං පරිණාමජනො
 සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
 පුච්ඡාමී තං නාගරාජෙ තමනථං
 කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං.
- 3251. නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
 න සයං කතං නපි දෙවෙහි දින්නං,
 සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
 පුඤ්ඤාහි මෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3252. කිනොච චතං කීං පන බ්‍රහ්මචරියං
 කිසසි සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
 අකඛාහි මෙ නාගරාජෙනමකුං
 කථනනු තෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3253. රාජා අහොසිං මගධානමිසසරො
 දුයොයාධනො නාම මහානුභාවො,
 සො ඉත්තරං ජීවිතං සංවිදික්වා
 අසසසතං විපරිණාමධම්මං.
- 3254. අනතංකො පානංකො පසන්නචිතො
 සකකච්ච දනං විපුලං අදසිං
 ඔපානභුතං මෙ සරං තදසි
 සන්නපටිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.
- 3255. මාලංකො ගැඬංකො විලෙපනංකො
 පදීපියං යානමුපසසයංකො,
 අච්ඡාදනං සයනමථනනපානං
 සකකච්ච දනානි අදමභ තත්ථි.
- 3256. තං මෙ චනං තං පන බ්‍රහ්මචරියං
 තසසි සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
 තෙනෙච මෙ ලද්ධමීදං විමානං
 පහුතභකධං බහුඅත්තපානං
 නචෙචහි ගීතෙහි චුපෙතරූපං
 චීරඬ්ඪිනිකං න ච සසසතායං.
- 3257. අපපානුභාවා නං මහානුභාවං
 තෙජසසිතං හනති අතෙජචනොයා,
 කිමෙච දයාචුධ කීං පච්චච
 හත්ථා¹මාගඤ්ඡී වණ්ඤකානං.

1. හත්ථං-මෙය.

- 3258. භයනක්ඛු නෙ අඤ්චගතං මහනතං.
තෙජොක්ඛු නෙ නාඤ්චගං දන්තමුලං,
කිමෙව දයාවුධ කිං පටිච්ච
කිලෙසමාපජ්ජි වණ්ඤිකානං.
- 3259. න මෙ භයං අඤ්චගතං මහනතං.
තෙජො න සකකා මම තෙහි හතකුං,
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුකිත්තිනානි
සමුද්දාවෙලාව දුරව්වයානි.
- 3260. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං ව'ළාර¹
උපොසථං නිච්චමුපාවසාමි,
අරාගමුං සොළස භොජපුත්තං
රජ්ජං ගහෙකාන දළභඤ්ඤා පාසං.
- 3261. හෙකාන නාසං අතිකසිස රජ්ජං
නගිංසු මං සමපට්ඨගඤ්ඤා ලුඤ්ඤා,
එතාදිසං දුක්ඛමහං තිත්තිකං
උපොසථං අපට්ඨකොපයනොතා.
- 3262. එකායනෙ තං පටේ අද්දසංසු
බලෙන විභේෂණෙන චු'පෙතරුපං²,
සිරියා ව පඤ්ඤාය ව භාවිතොසි
කිමඤ්ඤා නාග තුපො කරොසි.
- 3263. න පුත්තහෙතු න ධනසසි හෙතු
න ආයුතො වාපි අළාර හෙතු,
මනුසසයොතිං අභිපකුසානො
තඤ්ඤා පරසකමුච නපො කරොමි.
- 3264. කං ලොභිතකොඛා විහතනිතරංසො
අලඛකනො කපභිතකෙසමසසු,
සුරොසිතො ලොභිතවිඤ්ඤෙන
ගඤ්ඤාඛරාජාව දිසා පහාසසි.
- 3265. දෙවිඤ්ඤාපනොසි මහානුභාවො
සබ්බෙහි කාමෙහි සමබ්බිභුතො,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජේතමකං
සෙයොතා ඉතො කෙන මනුසසලොකො.

1. අළාර-මජ්ඣං.
2. උපෙත - වී. මජ්ඣං.

- 3266. ආලාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා
පුඤ්ඤි වා සංචිජ්ජනි සඤ්ඤාමො වා,
අභක්ඛා ලඤ්ඤාන මනුස්සයොනිං
කාභාමි ජාතිමරණස්ස අනං.
- 3267. සංචච්ඡරො මෙ උපිනො¹ තවනතිකෙ
අනෙතන පානෙන උපට්ඨිතොසමි,
ආමනනාසිකාන පළෙමි නාග
වීරපච්චුක්ඛොසමි² අභං ජනිඤ.
- 3268. පුතතා ච දුරා ච 'නුජීවිනො ච
නිච්චානුසිට්ඨා³ උපතිට්ඨතෙ තං,
කච්චිනත්‍ර තෙ නාභිසංසිඤ්ඤා කොචි
පියඤ්ඤි මෙ දස්සනං තුඤ්ඤාලාර.⁴
- 3269. යථාපි මාතු ච පිතු අගාරෙ
පුතෙතා පියො පටිච්චිතො වසෙයා,
තතොපි මඤ්ඤං ඉධ මෙව සෙයෙයා
වීතං හි මෙ නාග මධි පසක්ඛං.
- 3270. මණි මමං විජ්ජනි ලොභිතතොයා
ධනානරො මණිරතනං උලාරං,
ආදාය තං ගච්ඡ සකං නිකෙතං
ලඤ්ඤා ධනං තං මණිමොස්සජසසු.
- 3271. දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා
අසස්සනා විපරිණාමධම්මා,⁵
ආදීනවං කාමගුණසු දිස්වා
සඤ්ඤායභං පඤ්ඤාමොචිති රාජ.
- 3272. දුමස්ඤ්ඤාගෙව පතනති මාණවො
දහරා ච වුඤ්ඤා ච සරීරහෙද,
ඵතමපි දිස්වා පඤ්ඤාමොචිති රාජ.
අපඤ්ඤාකං සාමඤ්ඤාමෙව සෙයෙයා.
- 3273. අඤ්ඤා හවෙ සෙවිතඤ්ඤා සපඤ්ඤා
බහුස්සුතා යෙ බහුධානවිතතිනො,
නාගඤ්ඤා පුඤ්ඤා න තච්ඤ්ඤාලාර
කාභාමි පුඤ්ඤානි අනපතනානි.

- 1. චිපතො - මජ්ඣ.
- 2. වුචෙධා අසමි - මජ්ඣ., වුචෙධාසමි - සායා.
- 3. අනිච්චානු සිට්ඨා උපතිට්ඨතෙ තෙ - මජ්ඣ.
- 4. තුඤ්ඤා අලාර - මජ්ඣ.
- 5. විපරිණාම - මජ්ඣ.

3274. අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුසසුතා යෙ බහුධානවිනනිනො,
නාගඤ්ඤා සුචාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොහි පුඤ්ඤානි අනපපකානීති.

සඬබ්බාල ජාතකං.

5. චූලලසුතසොමජාතකං

3275. ආමනනායාමී නිගමං.
මිත්තාමචෙව පාරිසජ්ජ ච¹,
සිරසමී පලිතං ජාතං
පබ්බජ්ජං දනි රොව'හං.

3276. අභුං මෙ කථනනු හණ්ඨි
සලං මෙ දෙව උරසි කපොසි,
සත්තසතා නෙ හරියා
කථනනු තෙ තා හවිසසනනී.

3277. පඤ්ඤාධිහිනනි එතා
දහරා අඤ්ඤාමචී තා ගමීසසනනී,
සග්ගඤ්ඤා පඤ්ඤානො
තෙතා'හං පබ්බජ්ජසාමී.

3278. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම
යසසි තෙ හොමහං මාතා,
යං මෙ චීලපනනියා
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජ්ජසී දෙව.

3279. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම
යනතං අහං විජායිසසං,
යං මෙ චීලපනනියා
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජ්ජසී දෙව.

3280. කොනාමෙසො ධම්මො සුතසොම
කා ච නාම පබ්බජ්ජා,²
යං නො අමෙහ ජිණ්ණේණ
අනපෙකෙබ්බා පබ්බජ්ජසී දෙව.

3281. පුත්තාරි තුඤ්ඤං බහවො
දහරා අපපත්තයොබ්බතා,
මඤ්ඤු තෙ³ තං අපසසනනා
මඤ්ඤා දුකඬං නිගවජ්ජනනී.

1. පරිසජ්ජ - මජ්ඣං.
2. පබ්බජ්ජායං - මජ්ඣං.
3. තෙහි - මජ්ඣං.

3282. පුනෙතති ච මෙ එතෙති
දහරෙති අප්පකයොධධනෙති,
මඤ්ඤුති සබ්බෙතිසි තුමෙහති
විරමසි ධජා විනාභාවො.
3283. ඡිත්තං නු තුඤ්ඤං හදයං
ආදු¹ කරුණා ච නත්ථි අමෙහස්ස,
යං නො විකකඤ්ඤානියො
අනපෙකෙඛා පබ්බජසී දෙව.
3284. න ච මඤ්ඤං ඡිත්තං හදයං
අත්ථි කරුණාපි මඤ්ඤං තුමෙහස්ස,
සග්ගඤ්ඤා පඤ්ඤානො
මනනාහං පබ්බජ්ඣසාමි.
3285. දුලලඤං මෙ ආසි සුතසොම
යඤ්ඤා නෙ අහං හරියා,
යං මෙ විලපනතියා
අනපෙකෙඛා පබ්බජසී දෙව.
3286. දුලලඤං මෙ ආසි සුතසොම
යඤ්ඤා නෙ අහං හරියා,
යං මෙ කුඤ්ඤිපට්ඨසන්ධිං
අනපෙකෙඛා පබ්බජසී දෙව.
3287. පරිපකෙඤා මෙ ගබ්බො
කුඤ්ඤිගතො යාව නං විජායාමි,
මාහං එකා විධිවා
පච්ජා දුකධානි අද්දකඛිං.²
3288. පරිපකෙඤා තෙ³ ගබ්බො
කුඤ්ඤිගතො ඉච්ඡා කිං⁴ විජායස්සු,
පුත්තං අනොමචණ්ණං
තං හිජා පබ්බජ්ඣසාමි.
3289. මා කිං චඤ්ඤ රුද්ධි
මා යොවි චනතිමිරමනකකඛි,
ආරොහ වරපාසාදං
අනපෙකෙඛා අහං ගමිඤ්ඤාමි.
3290. කො තං අමම කොපෙසි
කිං රොදසි පෙකකසි ච මං බාලහං,
කං⁵ අච්ඡකං සාතෙමි
ඤ්ඤානං උදිකඛිමානානං.

1. ආදුතෙ - මජ්ඣං.
2. අද්දකඛිං - මජ්ඣං.
3. ච තෙ - මජ්ඣං.
4. නං - වි. මජ්ඣං,
5. තං අච්ඡකං - මජ්ඣං.

3291. නභි සො සක්ඛා භනතුං
විජිතාවී යො මං තාත කොපෙසී,
පිතා තෙ මං තාත අවච
අනපෙකොඛා අභං ගමීසසාමි.
3292. යාභං පුබ්බෙ නියාමි
උය්‍යානං¹ කුඤ්ජරො² ච යොධෙමි,
සුතසොමො³ පබ්බජිතෙ
කථනතුදුනි කරිසසාමි.
3293. මාකු ච මෙ රුදනන්‍යා⁴
ජෙට්ඨස්ස ච භාතුනො අකාමස්ස,
භජෙපි තෙ ගභෙස්සං⁵
න භි ගච්ඡසී නො අකාමානං.
3294. උට්ඨෙහි කං ධාකි
ඉමං කුමාරං⁶ රමෙහි අඤ්ඤාසු,
මා මෙ පරිපක්ඛකා⁷
සඤ්ඤං මම පක්ඛයානස්ස.
3295. යනතුනිමං දදෙය්‍යං⁸ පභව්‍යතරං
කො තු මෙ ඉමීනා අජො,
සුතසොමො පබ්බජිතෙ
කිනත්තු මෙ තං කරිසසාමි.
3296. කොසො ච කුඤ්ඤං විපුලො
කොට්ඨාගාරකඤ්ඤි කුඤ්ඤං පරිපුරං,
පඨවී⁹ ච කුඤ්ඤං විජිතා¹⁰
රමස්සු මා පබ්බජස්සු දෙව.
3297. කොසො ච මඤ්ඤං විපුලො
කොට්ඨාගාරකඤ්ඤි මඤ්ඤං පරිපුරං,
පඨවී ච මඤ්ඤං විජිතා
තං භිකුං පබ්බජිසසාමි.
3298. මඤ්ඤාපි ධනං පහුතං
සඤ්ඤාකුං නොපි දෙව සකෙකාමි,
තං දෙව තෙ දදමි සබ්බමපි
රමස්සු මා පබ්බජ දෙව.

1. සොභං පුබ්බෙ රජෙන යාමි උය්‍යානං - මජ්ඣං.
2. මතක කුඤ්ජරෙව යොදෙමි - මජ්ඣං, ස්‍යා .
3. සුතසොම - මජ්ඣං.
4. රුදනන්‍යා - මජ්ඣං.
5. ගමීසසං - චී, මජ්ඣං. ගමිසසං - ස්‍යා.
6. කුමාරි - මජ්ඣං. කුමාරං කුමාරි - චී.
7. පරිපක්ඛකාසී - මජ්ඣං.
8. දදෙය්‍යං - චී, මජ්ඣං.
9. පඨවී - මජ්ඣං.
10. විජිතාවී

- 3299. ජානාමී තෙ ධනං පහුතං
කුලවඩ්ඪන පුජිතො තයා ච'සමි,
සග්ගඤ්ච පඤ්ඤානො
තෙතාහං පබ්බජිසසාමි.
- 3300. උසකඤ්චිතොසමි බාලහං
අරති මං සොමදත්ත ආචිසති,
බහුකා හි අනතරායා
අප්පෙචාහං පබ්බජිසසාමි.
- 3301. ඉදමපි තුඤ්ඤං රුචිතං සුතසොම
අප්පෙචදනි කං පබ්බජ,
අහමපි පබ්බජිසසාමි
න උසසමෙ තයා චිනා අහං යාතුං.
- 3302. න හි සකකා පබ්බජිතුං
නගරෙ න හි පච්චති ජනපදෙ ච,
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ
කථනතුදනි කරිසසාම.
- 3303. උපනියතිදං මං ඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංච වඩ්ඪවාරමහි,
එචං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ
න ච පමජ්ඣං කාලො.
- 3304. උපනියතිදං මං ඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංච වඩ්ඪවාරමහි,
එචං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ
අථ බාලා පමජ්ජනති.
- 3305. තෙ වඩ්ඪස්සනති නිරයං
තිරච්ඡානායොනිඤ්ච පෙඤ්ඤාචිසයඤ්ච,
තණ්හාබන්ධනබද්ධා
විබෙඪනති අසුරකායං.
- 3306. උභංඤ්ඤාතෙ රජග්ගං
අච්චදුරෙ පුප්ඵකමහි පාසාදෙ,
මං ඤ්ඤා නො කෙසා ජිනනා
යසස්සිතො ධම්මරාජස්ස.
- 3307. අයමස්ස පාසාදෙ
සොචණ්ණපුප්ඵමාලාචීතිකිණ්ණො,
යහිමනුච්චරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3308. අයමසස පාසාදෙ
සොවණණපුපුමාලාචිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඤාතිසබ්බෙනා.

3309. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණණපුපුමාලාචිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3310. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණණපුපුමාලාචිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඤාතිසබ්බෙනා.

3311. අයමසස අසොකවතිකා
සුපුපුච්චිතා සබ්බකාලිකා රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3312. අයමසස අසොකවතිකා
සුපුපුච්චිතා සබ්බකාලිකා රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඤාතිසබ්බෙනා.

3313. ඉදමසස උය්‍යානං
සුපුපුච්චිතං සබ්බකාලිකං රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3314. ඉදමසස උය්‍යානං
සුපුපුච්චිතං සබ්බකාලිකං රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඤාතිසබ්බෙනා.

3315. ඉදමසස කණ්ණිකාරවනං
සුපුපුච්චිතං සබ්බකාලිකං රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3316. ඉදමසස කණ්ණිකාරවනං
සුපුපුච්චිතං සබ්බකාලිකං රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඤාතිසබ්බෙනා.

3317. ඉදමසස පාටළීවනං
සුපුපුච්චිතං සබ්බකාලිකං රච්චො,
යහිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

- 3318. ඉදමසස පාටළුවනං
සුපුප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමිං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණෙණො සැනිසඬෙසන.
- 3319. ඉදමසස අඬවනං
සුපුප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමිං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණෙණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
- 3320. ඉදමසස අඬවනං
සුපුප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමිං,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණෙණො සැනිසඬෙසන.
- 3321. අයමසස පොකඛරණී
සසුජනනා අණඬපෙහි විනිකිණෙණො,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණෙණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
- 3322. අයමසස පොකඛරණී
සසුජනනා අණඬපෙහි විනිකිණෙණො,
යනිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණෙණො සැනිසඬෙසන.
- 3323. රාජා බො පබ්බජිතො
සුතසොමො රජුං ඉමිං පහස්සාන,
කාසායව්ඤ්චසනො
නාගොච එකකොච චරති.
- 3324. මාසු පුබ්බෙ රතිකීලිතානි
හසිතානි අනුසසරිඤ්ච,
මා වො කාමා හනිංසු
රමමිං හි සුදාසනං නාම ගාගරං.
- 3325. මෙත්තං විත්තඤ්ච භාවෙච
අපමාණං දිවා ච රතො ව,
අච ගඤ්ච්ච දෙවපුරං
ආවාසං පුඤ්ඤකමමීනනති.

චුලසුතසොමජාතකං.

වතනාළිසනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුසුද්දනං:

සුවපනඤ්චිතජමබ්බකකුණඬලිතො
සරහඬගමලමබ්බසජාතකඤ්ච,
පචරුත්තමසඬබ්බසිරිව්භසකො
සුතසොම අරිඤ්ච රාජවරොති.

1. නලිනිකාජාතකං

- 3326. උඩධර්මතෙ¹ ජනපදෙ රටධර්මාපි විනසසති,
එහි නලිනිකෙ² ගව්ඡ නං මෙ බ්‍රාහ්මණමානය.
- 3327. නාහං දුක්ඛකම්මා රාජ නාහං අද්ධානකොවිද,
කථං අහං ගමීසසාමී වනං කුඤ්ජරසෙවිතං.
- 3328. ඒතං ජනපදං ගතො හත්තීනා ව රචෙන ව,
දරුසඛකාටයානෙන එවං ගව්ඡ නලිනිකෙ³.
- 3329. හත්තී අසසා රථා පතනී⁴ ගවෙඡවාදය ඛතියෙ,
තවෙව වණ්ණරූපෙන වසං තං ආනයිසසසි.
- 3330. කදලිධජපඤ්ඤාණො ආභුජ්ජරිවාරිතො,
එසො පදීසසති රමමො ඉසිසිඛගසස අසසමො.
- 3331. එසො අගගිසස සඛිකාතො එසො ධුමො පදීසසති,
මඤ්ඤා තො අගගිං භාපෙනි ඉසිසිඛෙයා මහිද්ධිකො.
- 3332. තඤ්ඤා දිසවාන ආයතනිං ආමුත්තමණ්ණකුණ්ඩලං⁵,
ඉසිසිඛෙයා පාවිසි භීතො අසසමං පණ්ණජාදනං.
- 3333. අසසමසස ව යා ආරෙ හෙණ්ඩුකෙනසස කීළනි,
විදංසයනනී අඛානි ගුඤ්ඤං පකාසිතානි ව.
- 3334. තඤ්ඤා දිසවාන කීළනනි⁶ පණ්ණසාලගතො ජට්ඨි,
අසසමා නිකඛිජ්ජාන ඉදං වචනමබුච්චි.
- 3335. අමෙතා කො නාම යො රුකඛා යසස තෙවංගතං එලං,
දුරෙපි ඛිතං පච්චෙති න තං ඔභාය ගව්ඡති.
- 3336. අසසමසස මමං⁷ බ්‍රහෙම සමීපෙ ගතමාදනෙ,
පබ්බතෙ තාදීසා රුකඛා යසස තෙවඛගතං එලං
දුරෙපි ඛිතං පච්චෙති න මං ඔභාය ගව්ඡති.¹

- 1. උදයහතෙ - මජ්ඣ.
- 2. නලිනිකෙ - මජ්ඣ.
- 3. හත්තී අසස රචෙන පතනී - මජ්ඣ.
- 4. කුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 5. කීළනනි - මජ්ඣ.
- 6. මම - මජ්ඣ.
- 7. ගව්ඡ - මජ්ඣ. යා,

- 3337. එතු හවං අසස්මිමං අදෙනු
පජ්ජඤ්ඤා භක්ඛඤ්ඤා පටිච්ඡ දමි,
ඉදමාසනං අත්ත හවං නිසීදතු
ඉතො හවං මූලඵලානි ඛාදතු¹
- 3338. කිනොන ඉදං උරුනමනාරසමි.
සුපිච්ඡිතං කණ්ණරිච්ඡසකාසනි,
අකඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමස්සං
කොසෙත්තු තෙ උත්තමඛං පටිට්ඨං.
- 3339. අහං වනෙ මූලඵලෙසනං වරං
ආසාදයිං² අච්ඡං සුසොරරුපං,
සො මං පනිතො සහසජ්ජපණො³
පත්තස්ස මං අබ්බහි⁴ උත්තමඛං.
- 3340. සවායං වණො ඛජ්ජනි කණ්ණිවායනි
සබ්බඤ්ඤා කාලං න උභාමි සානං,
පහො හවං කණ්ණිමිමං විනෙතුං
කුරුතං හවං යාවිතො බ්‍රාහ්මණස්සං.
- 3341. ගමනීරරුපො තෙ වණො සලොහිතො
අසුනිතො පක්ඛගජෙධා මහා ව,
කරොමි තෙ කිඤ්චි කසායයොගං
යථා හවං පරමසුඛි භවෙය්‍යං.
- 3342. න මනිතයොගා න කසාවයොගා
න ඔසධා බ්‍රහ්මචාරී කමනනි,
යං තෙ මුදු තෙන විනෙහි කණ්ණි
යථා අහං පරමසුඛි භවෙය්‍යං.
- 3343. ඉතො නු භොතො කතමෙන අසස්මො
කච්චි හවං අභිරමසී අරකෙඤ්ඤා,
කච්චිත්තු තෙ මූලඵලං පහුතං⁵
කච්චි භවනං න විහිංසනනි වාළා.
- 3344. ඉතො උජුං උත්තරායං දිසායං
බෙමා නදී හිමවනනා පහානි,⁶
නසිසා නිරෙ අසස්මො මඤ්ඤ රමෙමා
අහො හවං අසස්මං මඤ්ඤ පසෙස.

- 1. අඤ්ජතුං - වි. මජ්ඣං.
- 2. අසාදයි - මජ්ඣං.
- 3. සහසා - මජ්ඣං.
- 4. අබ්බහි - මජ්ඣං.
- 5. බහුතං - මජ්ඣං.
- 6. බෙමානදී හිමවනා පහනි - මජ්ඣං.

3345. අඛො ව සාලා තිලකා ව ජලබ්බයො
 උඤ්ජකා පාටලියො ව චූලලා,
 සමනතතො කිම්පුරිසාභිගීතං
 අභො භවං අසසමං මඤ්ඤා පසෙස.
3346. කාලා ව මූලා ව එලා ව මෙසු
 විශේෂණන ගඤ්ජන උපෙතරූපා,
 තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං
 අභො භවං අසසමං මඤ්ඤා පසෙස.
3347. එලා ව මූලා ව පහුත² මෙසු
 විශේෂණන ගඤ්ජන රසෙත්තපෙතා,
 ආයතනී ව ලුද්දකා තං පදෙසං
 මා මෙ තතො මූලඵලං අභාසුං.³
3348. පිතා මමං මූලඵලෙසනං ගතො
 ඉදන්ති ආගච්ඡති සායකාලෙ,⁴
 උභොව ගච්ඡාමසෙ අසසමං තං
 යාව පිතා මූලඵලතො එතු.
3349. අපෙඤ්ඤා බහු ඉසයො සාධුරූපා
 රාජීසයො අනුමග්ගා වසතති,
 තෙයෙව පුච්ඡස්සි මමසසමං තං
 තෙ තං නයිසසනති මමං සකාසෙ.
3350. න තෙ කට්ඨානි භින්නානි න තෙ උදකමාහතං,
 අග්ගිපි තෙ න භාසිතො⁵ කිත්තු මඤ්ජෙව ක්කායසී.
3351. භින්නානි කට්ඨානි හුතො ව අභති
 තපනීපි⁶ තෙ සමීතා බුහමචාරී,
 පීඨඤ්ඤා මඤ්ඤා උදකඤ්ඤා භොති
 රමසී සුචං බුහමිභුතො පුරස්ථා.
3352. අභින්නකට්ඨාසී අනාහතොදකො
 අභාසිතග්ගීසී අසිඬ්ඨභොජනො,
 න මෙ තුවං ආලපසී මමජ්ජ
 නට්ඨනතු කිං වෙතසිකඤ්ඤා දුකඛං.

1. මඤ්ඤා - ච. මජ්ඣං.
 2. බහුතා - මජ්ඣං.
 3. අපෙඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 4. සායනාකාලෙ - මජ්ඣං.
 5. නභාසිතො - මජ්ඣං.
 6. තපනීපිතො - මජ්ඣං.

3353. ඉධාගමා ජට්ඨො භ්‍රහ්මචාරී
 සුදස්සනෙයො සුතනු චිනෙනි,
 නෙවානදීසො නපනාතිරස්සො
 සුකණ්ඨකණ්ඨවජ්ජනෙහි භොතො.
3354. අමස්සුජාතො අපුරාණවණ්ඨි
 ආධාරරූපඤ්ඤා පනස්ස කණ්ඨො,
 දොවපස්ස¹ ගණ්ඨො උරෙ සුජාතා
 සුවණ්ඨො² ඤ්ඤාපනිභා² පහස්සරා.
3355. මුඛඤ්ඤා තස්ස භුස³දස්සනෙයාං
 කණ්ඨොස්ස උඛෙනති ච කුඤ්චිතනා,
 නෙ ජොතරෙ වරතො මාණවස්ස
 සුතනඤ්ඤා යං සංයමනං ජටානං.
3356. අඤ්ඤා ච තස්ස සඤ්ඤාමනී වතස්සො
 නීලා පිතා ලොහිතිකා ච සෙතා,
 තා සංසරෙ වරතො මාණවස්ස
 විරිට්ඨසඤ්ඤාරිච පාචුසමනි.⁴
3357. න මෙඛලං⁵ මුඤ්ජමයං ධරෙති
 න සනතචෙ⁶ නො පන ඛඛචස්ස,⁷
 තා ජොතරෙ ජසනනතරෙ⁸ විසතතා
 සතෙරිතා විජ්ජුරිවනනලිකෙඛි.
3358. අඛීලකානි ච අවණ්ඨකානි
 හෙට්ඨා තාභ්‍යා⁹ කට්ඨමොහිතානි,
 අසට්ඨිතා නිච්චිකිලිං කරොහති
 හං තාත කිං රුකඛ්ඵලානි තානි.
3359. ජටා ච තස්ස භුසදස්සනෙයො
 පරොසතං වෙලුඤ්ඤා සුගණ්ඨා,
 දොධාසිරො සාධුචිහනතරූපො
 අහො නුඛො මඤ්ඤා තථා ජටාස්සු.
3360. යද ච සො පකිරති තා ජටායො
 වණ්ඨොණ්ඨන ගණ්ඨන උපෙතරූපා,
 නීලුපුලං වාතසමෙරිතංච
 තථෙච සංවාති වතස්සමො අයං.

1. වෙයමාගනධා - මජ්ඣං.
 වෙයමාගණ්ඨො - සතා.
 2. සුවණ්ඨොස්ස ඤ්ඤා පනිභා - මජ්ඣං.
 3. භුසං - මජ්ඣං.
 4. භාචිංසරෙ - මජ්ඣං.
 5. න මඛලං - මජ්ඣං,
 6. නසනතරෙ නො - මජ්ඣං.
 7. පඛචස්ස - ඩී.
 8. ජසනනතරෙ - මජ්ඣං.
 9. තභ්‍යා - මජ්ඣං.

3361. පඤ්ඤා ව තස්ස භුසදස්සනෙයො
 නෙතාදිසො යාදිසො මඤ්ඤායො,
 සො වායනි ඵරිතො මාඵභෙන
 වනං යථා අගගගිමෙභ සුඵුලං.
3362. නිහන්ඪි සො රුක්ඛඵලං පඨබ්බා
 සුඵුභ්බරුපං රුඵිරං දස්සනෙයං,
 බිත්තඤ්ඤා තස්ස පුනරෙති හස්ඨං
 හං තාත කිං රුක්ඛඵලං නු ඛො තං.
3363. දන්තා ව තස්ස භුසදස්සනෙයො
 සුඤ්ඤා සමා සභිඛවරුපපනතා,
 මනො පසාදෙනති විචරියමානා
 නහ නුන සො සාකමබාදි තෙහි.
3364. අකකුසං අගලිතං¹ මුහුං මුදුං
 උජුං අනුඤ්ඤා අවපලමස්ස භාසිතං,
 රුදං මනුඤ්ඤා කරච්ඡස්සරං
 හදයඛගමං රඤ්ඤායතෙව මෙ මනො.
3365. බිත්තස්සරො නානිච්ඡස්සට්ඨවාකො
 න නුන සජ්ඣායමනිප්පයුතො,
 ඉච්ඡාමි ඛො² තං පුනරෙව³ දච්ඡං
 මිත්තං හි මෙ මාණවාහු පුරස්ථා.
3366. සුසන්ධි සබ්බස්ස විමඤ්ඤිමං වණං
 පුඵු සුජාතං බරපතභනනිහං,
 තෙතෙව මං උත්තරියාන මාණවො
 විචරිය උරුං ජස්සනෙන පිලඤ්ඤි.
3367. තපතති ආභතති විරොචරෙ ව
 සතෙරතා විජුර්වනනලිසෙඛ,
 බාහා මුදු අඤ්ඤානලොමසාදිසා
 විචිත්තවට්ඨඛලිකාස්ස සොහරෙ.
3368. අකකුසඤ්ඤා න ව දීඝලොමො
 නබස්ස දීඝා අපි ලොහිතභ්ගා,
 මුදුහි බාහාහි පලිඤ්ඤාජනො
 කලාඤ්ඤාපො රමයං උපට්ඨති.

1. අගලිතං - මජ්ඣං.
 2. ඛො - මජ්ඣං.
 3. පුනරෙව - මජ්ඣං.

3369. දුමසස්ස තුලුපනිභා පහසස්සරා
සුවණ්ණකම්බුතලච්චාසුච්ඡවි,
හස්සා මුදු තෙහි මං සමුප්පිකවා
ඉතො ගතො තෙ මං දහනති තාත.

3370. නභ නුන සො ඛාරීවිධං අභාසි
න නුන කච්චානි සයං අභඤ්ඤි,
න නුන සො හනති දුමෙ කුඨාරියා
න පියස්ස හඤ්ඤෙසු ඛීලානි අසී.

3371. අදෙජා ච ඛො තස්ස චණං අකාසි
සො මං බුච්චි සුඛිතං මං කරොහි,
තාහං කරිං තෙන මමාසි සොඛාං
සො මං බුච්චි සුඛිතොසමීති බුහෙම.

3372. අයඤ්ඤි තෙ මාලුච්චපණ්ණසඤ්ඤා
චිකිණ්ණරූපාව මයා ච තෙන ච,
කිලනතරූපා උදකෙ රමීකවා
පුනපුනං පණ්ණකුට්ඨං චජාම.

3373. න මජ්ඣ මනතා පටිභනති තාත
න අභේභුතං නපි යඤ්ඤිතත්තං,
න වාපි තෙ මුලඵලානි භුඤ්ඤ
යාව න පස්සාමී තං බුහමචාරිං.

3374. අඛා පජානාසි කුච්චි තාත
යස්සං දිසායං වසතෙ බුහෙචාරි,
තං මං දිසා පාපය තාත ඛිපං
මා තෙ අහං අමරිං අස්සමමඝි.

3375. විචිත්‍රපුස්ථං හි වනං සුතං මයා
දිජාහිසුට්ඨං දිජ්ඣසඛසෙවිතං,
තං මං වනං පාපය තාත ඛිපං
පුරා තෙ පාණං විජභාමි අස්සමෙම.

3376. ඉමසමාහං ජොතිරසෙ වනමඝි
ගඤ්ඤිඛදෙවච්ඡරසඛසෙවිතො,
ඉසීනමාවාසෙ සනන්තනමහි
නෙතාදිසං අරතීං පාපුණෙථ.

- 3377. භවනතී මිත්තානි අලො න භොතති
ඤ්ඤිසු මිත්තෙසු කරොතති පෙමං,
අයඤ්ඤා ජලොචා කිංස චා නිවිට්ඨො
යො නෙව ජානාති කුතොමඤ්ඤ ආගතො.
- 3378. සංවාසෙන හි මිත්තානි සන්ධියන්ති පුනස්සුනං,
යෙව මිත්තො අසඤ්ඤානු අසංවාසෙන ජීරති.
- 3379. සචෙ තුවං දකඛසි බ්‍රහ්මචාරිං
සචෙ තුවං සලලපි¹ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමුප්පත්තසස්සං ච මහොදකෙන
නපොගුණං ඛිප්පමිමං පහස්සපි.²
- 3380. පුනපි චෙ දකඛසි බ්‍රහ්මචාරිං.
පුනපි චෙ සලලපෙ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමුප්පත්තසස්සං ච මහොදකෙන
උසමාගතං ඛිප්පමිමං පහස්සපි.³
- 3381. භූතානි භෙතානි චරන්ති තාත
වීරුපරුපෙන මනුසස්සලොකෙ,
න තානි සෙවෙඨ නරො සපඤ්ඤා
ආසජ්ජ නං නස්සති බ්‍රහ්මචාරිති,

නලිනිකාජාතකං.

2. උමමාදනතිජාතකං

- 3382. නිචෙසනං කස්ස නුදං සුනන්තූ
පාකාරෙන පඤ්ඤිමයෙන ගුණං,
කා දිස්සති අඤ්ඤිඛාව පුරෙ
චෙහාසයං⁴ පඤ්ඤාගෙහි අචචි.
- 3383. ධිතානායං කස්ස සුනන්තූ භොති
සුඤ්ඤානායං කස්ස අරොපි හරියා,
අකඛාහි මෙ ඛිප්පමිධෙව පුට්ඨො
අචාවචා යදි චා අඤ්ඤි භතතා.
- 3384. අහං හි ජානාමි ජනිත්තූ එතං
මත්තා ච පෙත්තා ච අරොපි අස්සා,
තචෙව සො පුරිසො භූමිපාල
රත්තිත්ථිවං අසමගතො තචසො.

1. සලලපෙ - වී. මජ්ඣං.
2. පහස්සපි - මජ්ඣං.
3. පහස්සති - මජ්ඣං.
4. චෙහාසයං - මජ්ඣං, සතා,

3385. ඉඳො ව ඵිතො ව සුවඩ්ඪි¹තො ව
අමචේවා ව තෙ අඤ්ඤතරො ජනිඤ,
තසෙසසා² හරියා අභිපාරකසස
උමොදනති³ නාමධෙයොන රාජ.
3386. අමමහා අමෙහා නාමමීදං ඉමිසසා
මත්තා ව පෙත්තා ව කතං සුසාධු,
තථා හි⁴ මඤං අවලොකයතී
උමච්ඤකං උමමදනති අකාසි.
3387. යා පුණ්ණමාසෙ මීගමඤ්ඤොවනා
උපාවිසී පුණ්ණරීකත්තවධගී,
දෙව පුණ්ණමාසො තදහු අමඤ්ඤං
දීසවාන පාරාවතරත්තවාසිනිං.
3388. අළාරපමෙහි සුමෙහි වගග්භි
පලොභයනති මං යද උදික්ඛති,
වීජමභමානා හරතෙව මෙ මනො
ජාතා වනෙ කිලපුරිසීව පබ්බතෙ.
3389. තද හි බුහතී සාමා ආමුත්තමණිකුණ්ඤලා,
එකවච්චසනා නාරී මීථී හනතාචුදික්ඛති.
3390. කදසසු මං තමබ්බතඛා සුලොමා
බාහා මුදු වඤ්ඤසාරලිත්තා,
වච්චධගුලී සත්තතධීරකුණ්ඤයා
නාරී උපඤ්ඤස්සති සීසතො සුභා.
3391. කදසසු මං කඤ්ඤිතජාලුරච්ඡද
ධිතා තිරිට්ඨසස විලාකමජ්ඣා,
මුදුහි බාහාහි පළිස්සජ්ඣස්සති
බුහාවනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.
3392. කදසසු ලාබාරසරත්තසුවච්චි
බිඤ්ඤාතී පුණ්ණරීකත්තවධගී,
මුඛං මුඛෙන උපනාමධිස්සති
සොණ්ණඛාව සොණ්ණස්ස සුරාය ථාලං.

1. සුවඩ් - මජ්ඣං.
2. තසෙසව - මජ්ඣං. සා.
3. උමමාදනතී - මජ්ඣං.
උමමාදනතී - සා.
4. තදහි - මජ්ඣං.

3393. යද්දසං නං තිට්ඨන්තිං සබ්බගතං මනොරමං,
තතො සකස්ස චිත්තස්ස නාවබොධාමී කඤ්චනං.
3394. උම්මාදනතිමහං දිට්ඨො ආමුක්ඛමණිකුණිලං,
න සුපාමී දිවාරත්තං සහස්සංච පරාජිතො.
3395. සකෙතා ච මෙ වරං දජ්ජා සො ච ලබ්භෙථ මෙ වරො,
එකරතං දිරතං චා භවෙය්‍යං අභිපාරමකො
උම්මාදනන්තා රමීකාන සිචිරාජා තතො සියං.
3396. භුතානි මෙ භුතපතී නමස්සතො
ආගමම යකො ඉදමෙවමබ්බුට්ඨි,¹
රඤ්ඤො මනො උම්මදනන්තා නිවිට්ඨො
දදමී තෙ තං පරිවාරයසු.
3397. පුඤ්ඤො විධංසෙ² අමරො න වලිහි
ජනො ච මෙ පාපමිදන්ති ජඤ්ඤො,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දකා පියං උම්මදනතිං අදිට්ඨො.
3398. ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤානු තයා මයා චා
සබ්බාපි කමමස්ස කතස්ස ජඤ්ඤො,
යතොන මයා උම්මදනති පදිනතා
භුසෙහී රාජා වනථං සජාහී.
3399. යො පාපකං කමමකරං මනුසස්සා
සො මඤ්ඤති මායිදං මඤ්ඤංසු අඤ්ඤො,
පස්සන්ති භුතානි කරොනනමෙතං
සුත්තා ච යෙ භොනති නරා පඨබ්බා.
3400. අඤ්ඤො නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා
සද්දභෙය්‍ය³ ලොකසමී න මෙ පියානි,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දකා පියං උම්මදනතිං අදිට්ඨො.
3401. අඤ්ඤා පියා මඤ්ඤ ජනිඤ්ඤ ඵසා
න සා මම අපජියා භුමිපාල,
ගවේජච කං උම්මදනතිං හදනොන
සීභොච සෙලස්ස ගුහං උපෙහී.

1. ඉදමෙතදබ්බුට්ඨි - වී, මජ්ඣං, ස්‍යා.

2. පුඤ්ඤො විධංසෙ - මජ්ඣං,
පුඤ්ඤො ච, ධංසෙ - ස්‍යා.

3. සඨෙය්‍ය - වී, මජ්ඣං.

3402. න පිළිතා අත්තදුකෙඛන ධීරා
සුඛපථලං කමමං පටිච්චජනති,
සමෙමාහිතාවාපි සුඛෙන මහතා
න පාපකමමඤ්ච සමාවරහති.
3403. තුවඤ්ඤි මාතා ච පිතා ච මඤාං
භතතා පතී පොසකො දෙවතා ච,
දසො අභං තුඤ්ඤ සපුත්තදුරො
යථා සුඛං සිඛඛ කරොහී කාමං.
3404. යො ඉසසරොමහීති කරොති පාපං
කඤ්චා ච යො නුත්තපතෙ¹ පරෙසං,
න තෙන සො ජීවති දීඝමායුං
දෙවාපි පාපෙන සමෙකඛරෙ නං.
3405. අඤ්ඤාතකං සාමිකෙහී පදිත්තං
ධමමෙ ධීතා යෙ පටිච්චතති දනං,
පටිච්චකා දයකා වාපි තස්ස
සුඛස්ථලඤ්ඤෙව කරොතති කමමං.
3406. අඤ්ඤා නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා
සද්දභෙය්‍ය² ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඝාතො
දඤ්චා පියං උමමදන්තීං අදිට්ඨා.³
3407. අද්ධා පියා මඤ්ඤ ජනිඤ ඵසා
න සා මම⁴ අපඤ්ඤා භුමිපාල,
යනොන මයා උමමදන්තී පදිත්තා
භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි.
3408. යො අත්තදුකෙඛන පරස්ස දුකඛං
සුඛෙන වා අත්තසුඛං දහාති,
යථෙච්චිදං මඤ්ඤ තථා පරෙසං
යො ඵචං ජානාති සවෙදී ධමමං.
3409. අඤ්ඤා නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා
සද්දභෙය්‍ය ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඝාතො
දඤ්චා පියං උමමදන්තීං අදිට්ඨා.

1. නුත්තපතෙ - මජ්ඣං.
2. සද්දභෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.
3. දිට්ඨා - මජ්ඣං.
4. මමං - වී. මජ්ඣං.

3410. ජනිඤ ජානාසි පියා මමෙසා
න සා මමං අපජියා භූමිපාල,
පියෙන තෙ දමුචි පියං ජනිඤ
පියදුධිනො දෙව පියං ලභනතී.
3411. සො නුතාභං වධිංසාමි අඤ්ඤානං කාමභෙතුකං,
නභි ධමමං අධමෙවන අභං වධිතුමුසසභෙ.
3412. සවෙ තුවං මයභ සතීං ජනිඤ
න කාමයාසි නරචීරසෙට්ඨ,
වජාමි නං සබ්බජනසස සිබ්බ
මයා පමුඤ්ඤං තනො අවභයෙසි නං.
3413. අදුසියං වෙ අභිපාරක ඤං
වජාසි කතෙන අභිතාය ත්‍යාසස,
මහා¹ ච තෙ උපවාදෙපි අසස
න ව.පි ත්‍යාසස නගරමභි පකෙඛා.
3414. අභං සභිසසං උපවාදමෙනං
නිඤං පසංසං ගරභඤ්ඤා සබ්බං,
මමෙතමාගචජතු භූමිපාල
යථා සුඛං සිබ්බං² කරොභි කාමං.
3415. යො නෙව නිඤං න පුනප්පසංසං³
ආදීයති ගරභං නොපි පුජං,
සිරි ව ලකඛි ව අපෙති තමභා
ආපො සුදුට්ඨිව යථා ඵලමභා.
3416. යං කිඤ්චි දුසඛං ව සුඛඤ්ඤා ඵතො
ධමමාතිසාරඤ්ඤා මනොච්ඤාතං,
උරසා අභං පටිච්ඡසාමි සබ්බං
පයචී යථා ථාවරානං තසානං.
3417. ධමමාතිසාරඤ්ඤා මනොච්ඤාතං
දුසඛං ව නිවජ්ජමි අභං පරෙසං,
ඵකොපිමං තාරඤ්ඤාමි භාරං
ධමමෙ ධීතො කඤ්චි අභාපයනොතා.

1. සබ්බා - ඵ.
2. සිරි - මජ්ඣං.
3. න පනපසසංසං - මජ්ඣං.

3418. සග්ගුපගං පුද්දඤ්ඤකමමං ජනිඤ්ඤ
මා මෙ තුවං අනතරායං අකාසි,
දදමී තෙ උච්චදන්ති. පසනොතා
රාජාව යඤ්ඤං¹ ධනං බ්‍රාහ්මණානං.

3419. අඤ්ඤා තුවං කතෙත භික්‍ෂොසි මඤ්ඤං
සධා මම උච්චදන්ති තුවඤ්ඤං,
නිඤ්ඤාසු දෙවා පිතරො ච සබ්බෙ
පාපඤ්ඤා පයසං අභිසම්පරායං.

3420. නාහෙනං ධම්මං සිඤ්ඤාච වජ්ජං
සනෙගමා ජානපද ච සබ්බං,
යනෙත මයා උච්චදන්ති පදික්ඛා
භුසෙහි රාජා වනං සජාහි.

3421. අඤ්ඤා තුවං කතෙත භික්‍ෂොසි මඤ්ඤං
සධා මම උච්චදන්ති තුවඤ්ඤං,
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුක්ඛිත්තානි
සමුද්දාවෙලාව දුරව්වයානි.

3422. ආහුනෙයොතා මෙසි භික්ඛානුකම්පි
ධාතා වීධාතා චසි කාමපාලො,
තසි හුතා දෙව මහජ්ජලා හි
කාමෙන මෙ උච්චදන්ති. පට්ඨස්.

3423. අඤ්ඤා හි සබ්බං අභිපාරක ඤා
ධම්මං අචාරී මම කතඤ්ඤාන,
අඤ්ඤානු නු තෙ කො ඉධ සොඤ්ඤානා
දිපදෙ නරො අරුණෙ ජීවලොකෙ.

3424. තුවං නු සෙට්ඨො නිමනුක්ඛරොසි
ඤා ධම්මඤ්ඤානො ධම්මදීදු සුමෙධො,
යො ධම්මඤ්ඤානො වීරමෙව ජීව
ධම්මඤ්ඤා මෙ දෙසය ධම්මපාල.

3325. තදිඤ්ඤ අභිපාරක සුඤ්ඤාහි වචනං මම,
ධම්මනෙත දෙසයිසසාමී සතං ආසෙවිතං අහං.

1. යඤ්ඤං - ම. ජ. සං.

3426. සාධු ධම්මරුවී රාජා සාධු පඤ්ඤාණවා නරො,
සාධු මිත්තානමද්දුබ්බො පාපසොකරණං සුඛං.

3427. අකෙතාධනස්ස විජිතෙ ධීතධම්මස්ස රාජිනො,
සුඛං මනුසො ආසෙඨ සීතව්ඡායාය සඤ්ඤරො.

3428. න වාහමෙතං අභිරොවයාමී
කම්මං අසමෙකඛ කතං අසාධු,
යෙවාපි කුඤ්ඤාන සයං කරොන්ති
උපමා ඉමා මඤ්ඤ තුවං සුඤ්ඤාහී.

3429. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුබ්බවො,
සඛබ්බා තා ජිමහං ගච්ඡන්ති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.

3430. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙ අධම්මං චරති පගෙව ඉතරා පජා
සඛබ්බං රට්ඨං දුඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධම්මකො.

3431. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුබ්බවො,
සඛබ්බා තා උජුං ගච්ඡන්ති නෙතෙත උජුගතෙ සති.

3432. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙපි ධම්මං චරති පගෙව ඉතරා පජා
සඛබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මකො.

3433. න වාපහං අධම්මොන අමරණමභීපකයෙ,
ඉමං වා පයවීං සඛබ්බං විජේතුං අභිපාරක.

3434. යං හි කීඤ්චි මනුසෙසසු රතනං ඉධ විජජති,
ගාවො දුසො හිරඤ්ඤාඤ්ඤා චජීයං හරිවන්තං.

3435. අසඤ්ඤාසීයො ච රතනං මණිකඤ්ඤා
යඤ්ඤාපි මෙ චන්දසුරියාභිපාලයන්ති,
න තසස හෙතු විසමං චරෙය්‍ය
මජ්ඣෙකං සිවීතං උසභොසමී ජාතො.

3436. නොනා පිනා උග්ගතො රට්ඨපාලො
ධම්මං සිවීනං අපවායමානො,
සො ධම්මමෙවානුච්චින්නායනොනා
තස්මා සකෙ වික්ඛවසෙ න වනෙත.

3437. අද්ධා තුවං මහාරාජ නිද්ධං අබ්‍යසනං සිවං,
කරිස්සසි වීරං රජ්ජං පඤ්ඤා හී තව තාදිසි.

3438. එනං තෙ අනුමොදමී යං ධම්මං නප්පමජ්ජසි,
ධම්මං පමජ්ජ ඛන්තියො යානා වචති ඉස්සරො.

3439. ධම්මං චර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3440. ධම්මං චර මහාරාජ පුක්ඛදරෙසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3441. ධම්මං චර මහාරාජ මිත්තාමචෙවසු ඛන්තිය,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3442. ධම්මං චර මහාරාජ වාහනෙසු ඛලෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3443. ධම්මං චර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3444. ධම්මං චර මහාරාජ රට්ඨෙසු ජනපරෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

3445. ධම්මං චර මහාරාජ සමණ්ඩ්‍රාහමණෙසු ච,
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.

- 3446. ධම්මං චර මහාරාජ මීගපකඛිසු ධනනිය,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3447. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විශේණං සුඛාවහො,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3448. ධම්මං චර මහාරාජ සඉඤ්ඤ දෙවා සබ්බමකා,
සුචිණ්ණෙන දිවං පතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

උමාදනී ජාතකං.

3. මහාබෝධිජාතකං

- 3449. කිනඤ්ඤ දණ්ඩං කිමජිනං කිං ජතං කිං උපාහනං,
කිං අඛලසඤ්ඤ පතඤ්ඤ සබ්බාවිඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණ
තරමානරූපො ගණකාසි කනඤ්ඤ පඤ්ඤාසෙ දිසං.
- 3450. ආදායෙතානි වසසානි චුචිතානි තවනනිකෙ,
නාභිජානාමී සොණෙන පිබ්බලෙනාභිකුජ්ජනං.
- 3451. සවායං දිනෙතාව නදති සුකකදයං විදංසයං,
තව සුඤ්ඤා සහරියසස විතසඤ්ඤා මං පති.
- 3452. අහු එස කතො දෙසො යථා භාසසි බ්‍රාහ්මණ,
එස භියොතා පසීදමී වස බ්‍රාහ්මණ මාගමා.
- 3453. සබ්බසෙතො පුරෙ ආසි තතොපි සබ්බලො අහු,
සබ්බලොභිතකොදනි කාලො පකකමීතුං මම.

3454. අඛනනතරං පුරෙ ආසි තතො මජ්ඣෙකි තතො ඛභී,
පුරා නිඤ්ඤාමනා හොති සයමෙව වජාමභං.

3455. චීතසඤ්ඤා න සෙවෙය්‍ය උදපානංව නොදකං,
සවෙපි නං අනුබණ්ණෙ වාරිකද්දමගනධිකං.

3456. පසන්නමෙව සෙවෙය්‍ය අපපසන්නං විචජ්ජයෙ,
පසන්නං පඤ්ඤාපාසෙය්‍ය රහදංචොදකත්ථිකො.

3457. භජෙ භජන්තං පුරිසං අභජන්තං න භජ්ජයෙ,¹
අසප්පුරිසධිමෙවා සො යො භජන්තං න භජ්ජති.²

3458. යො භජන්තං න භජති සෙවමානං න සෙවති,
ස වෙ මනුසස්සපාපිට්ඨො මිගො සාබ්බසස්සිතො යථා.

3459. අවචාභිකඛණ්ණසංසග්ගා අසමොසරණෙන ව,
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති අකාලෙ යාවනාය ව.

3460. තසමා නාභිකඛණ්ණං ගච්ඡෙ න ව ගච්ඡෙ විරාවිරං,
කාලෙන යාවං යාවෙය්‍ය එවං මිත්තා න ජීයරෙ.

3461. අතිවිරං නිවාසෙන පියො භවති අප්පියො,
ආමන්ත ඛො තං ගච්ජාම පුරා තෙ හොම අප්පියා.

3462. එවං චෙ³ යාවමානානං අඤ්ජලිං නාවබ්බුජ්ජකිසි,
පරිචාරකානං සන්නානං වචනං න කරොසි නො
එවං තං අභියාචාම පුන කඤ්ජරාසි පරියායං.

3463. එවං චෙ නො විහරන් අන්තරායො න භෙසසති,
තුමභං වාපි⁴ මහාරාජ අමභං⁵ වා රට්ඨවඩ්ඨන්
අපෙචනාම පසෙසම⁶ අභොරත්තානාමචවයෙ.

1. නභයෙ නභාජයෙ - චී, මජ්ඣං.
2. නභජති - මජ්ඣං, නභාජති - චී.
3. තෙ - මජ්ඣං.
4. මයභංවා - චී, මයභං.
5. තුයභංවාපි - චී, මජ්ඣං.
6. පසොම - චී.

- 3464. උදිරණා වෙ සබ්බන්තා භාවාය මනුවන්තනි,
අකාමා අකරණීයං වා කරණීයං වාපි කුඛකි
අකාමකරණීයසමී¹ කවීධ පාපෙන ලිපපති².
- 3465. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
- 3466. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
- 3467. ඉසස්සරො සබ්බලොකස්ස සචෙ කපෙපති³ ජීවිතං,
ඉද්ධිබ්‍යසනභාවකඤ්ච කමමං කල්‍යාණපාපකං
නිද්දෙසකාරී පුරියො ඉසස්සරො තෙන ලිපපති.
- 3468. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
- 3469. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
- 3470. සචෙ පුඛෙඛකතභෙතු සුඛදුක්ඛං නිගච්ඡති,
පොරාණකං කතං පාපං තමෙසො මුක්ඛිතෙ ඉණං
පොරාණකඉණමොකෙඛා කවීධ පාපෙන ලිපපති.
- 3471. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
- 3472. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

1. අකාමා කරණීයමහි - මජ්ඣ. සා.
2. ලිපපති - මජ්ඣ. සා.
3. කුපෙපති - මජ්ඣ.

- 3473. චතුක්ඛංයෙවුපාදය රූපං සමෙහාති පාණිනං,
යතො ච රූපං සමෙහාති තසෙව¹ අනුපගච්ඡති.

- 3474. ඉධෙව ජීවති ජීවො පෙචච පෙචච විනස්සති,
උච්ඡිජ්ජති අයං ලොකො යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා
උච්ඡිජ්ජමානෙ ලොකස්මිං කච්ඨ පාපෙන ලිප්පති.

- 3475. සො චෙ අකො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.

- 3476. අත්තනො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදියො.

- 3477. ආහු බ්බතච්චිධා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
මාතරං පිතරං හඤ්ඤා අපො පෙට්ඨමිහි භාතරං
හනෙය්‍ය පුත්තදරෙ ච අකො චෙ තාදියො සීයා.

- 3478. යස්ස රුකඛස්ස ජායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාධං හඤ්ඤාය මිත්තදුඛො හි පාපකො.

- 3479. අථ අකෙ සමුප්පන්නෙ සමුලමපි අබ්බහෙ.
අකො මෙ සම්බලෙනාසි සුභතො වානරො මයා.

- 3480. සො චෙ අකො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.

- 3481. අත්තනො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදියො.

- 3482. අහෙතුචාදෙ පුරියො යො ච ඉස්සරකුකතිකො,
පුබ්බකති ච උච්ඡදී යො ච බ්බතච්චිධො නරො.

1. තසෙවතුප - ච. මජ්ඣ.

3483. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය නාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3484. උරභාරූපෙන බකාසු¹ පුබ්බෙ
අසඬකිතො අජයුථං උපෙනි,
හන්තා උරණං අජියං² අජඤ්ඤ
විත්‍රාසයිතා යෙන කාමං පලෙති.
3485. තථා විධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ
ජදනං කතා වඤ්ඤානී මත්‍රසෙස,
අනාසකා එණ්ඩිලසෙය්‍යකා ච
රජොජලලං උකඤ්චිකපධානං
පරියායහන්තඤ්ඤ අපාණකත්තං³
පාපාවාරා අරහන්තො වදනා.
3486. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය නාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3487. යමාහු නත්ථී වීරියනි හෙතුඤ්ඤ අපවදනනී⁴ යෙ,
පරකාරං අත්තකාරඤ්ඤ යෙ තුවඡං සමවණණ්ණං.
3488. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය නාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො⁵ කට්ඨකුද්දයො.
3489. සවෙ හි වීරියං නාසස්ස කමමං කල්‍යාණපාපකං,
න හරෙ වඩ්ඪකීං⁶ රාජා නපි යන්තානී⁷ කාරයෙ.
3490. යසමා ච වීරියං අත්ථී කමමං කල්‍යාණපාපකං,
තසමා යන්තානී කාරෙති රාජා හරති වඩ්ඪකීං.
3491. යදි වසස්සතං දෙවො න වසෙස්ස න හිමං පතෙ,
උච්ඡිජෙජය්‍ය අයං ලොකො විනසෙස්සය්‍ය අයං පජා.

1. වකසු - මජ්ඣං. වකසු - වි.
2. අජීකං - මජ්ඣං.
3. අපාණකත්තා - මජ්ඣං. සා.
4. අහෙතුඤ්ඤ පවදනනීයෙ - මජ්ඣං.
5. දුක්ඛන්තො - මජ්ඣං.
6. වඩ්ඪකී - මජ්ඣං.
7. නන්තානී - මජ්ඣං.

3492. යසවා ච වසසති දෙවො හිමං වාපි¹ චුඡීයති,
තසමා සසසාති පච්චනති රට්ඨකඤ්ඤා පලලතෙ වීරං.
3493. ගවකෙඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති චුඛගචො,
සබ්බා නා ජිමහං ගච්ඡන්ති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.
3494. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
යො වෙ අධිමමං චරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං දුක්ඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධිමමකො.
3495. ගවකෙඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති චුඛගචො,
සබ්බා නා උජුං ගච්ඡන්ති නෙතෙත උජු²ගතෙ සති.
3496. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
යො වෙව ධිමමං චරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධිමමකො.
3497. මහාරුක්ඛස්ස එලීනො ආමං ඡීඤ්ඤා යො එලං,
රසකඤ්ඤා න ජානාති ඛේජකඤ්ඤා විනස්සති.
3498. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං අධිමමන යො පසාසති,
රසකඤ්ඤා න ජානාති රට්ඨකඤ්ඤා විනස්සති.
3499. මහාරුක්ඛස්ස එලීනො පසං ඡීඤ්ඤා යො එලං,
රසකඤ්ඤා විජානාති ඛේජකඤ්ඤා න නස්සති.
3500. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං ධිමමන යො පසාසති,
රසකඤ්ඤා විජානාති රට්ඨකඤ්ඤා න නස්සති.
3501. යොච රාජා ජනපදං අධිමමන පසාසති,
සබ්බාසධිභි යො රාජා විරුද්ධං හොති ඛන්තියො.

1. හිමඤ්ඤාචුඡීයති - මජ්ඣ. හිමංවාචු චුඡීයති - වී.
2. උජුං - මජ්ඣ.

3502. තථෙව නෙගමෙ නිංසං යෙ යුතා කයච්ඡකයෙ,
ඔජ්ජනඛලිකාරෙ¹ ස කොසෙන චිරුජ්ඣති.

3503. පනාරචරඛෙතඤ්ඤා සඛාමෙ කතනිසසමෙ,
උසස්තෙ නිංසයං රාජා සබලෙන චිරුජ්ඣති.

3504. තථෙව ඉසයො නිංසං යංයමෙ බ්‍රහ්මචාරිනො,²
අධමමචාරි ඛත්තයො සො සග්ගෙන චිරුජ්ඣති.

3505. යො ච රාජා අධිඉමධො හරියං නනභි අද්දසකං,
ලුද්දං පසවතෙ පාපං³ පුතෙනභි ච චිරුජ්ඣති.

3506. ධම්මඤ්ඤාචර ජාතපදෙ නෙගමෙසු බලෙසු ච,
ඉසයො ච න නිංසෙයා පුත්තදරෙ සමඤ්ඤරෙ.

3507. ස තාදියො භුච්ඡති රඨපාලො අකොධනො,
යාමනෙන සමපකමෙපති ඉඤ්ඤව අසුරාධිපොති.

3. මහාබොධිජාතකං.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුද්දනං:-

සනළීතිකමච්ඡයනො පයමො
දුතියො පන සඋමමදන්චරො,
තතියො පන බොධි සිරිව්ඡයනො
කථිතාපන නිඤ්ඤ ජිනෙන සුභාති.

1. ඔජ්ජනඛලිකාරෙ - වි.
2. බ්‍රහ්මචාරියෙ - වි. මජ්ඣ.
3. යානං - මජ්ඣ. සා.

සටහනි පාඨො

1. සොණකජාතක.

- 3508. කසස සුඤා සනං දමි සහසසං දවු¹ සොණකං,
කො මෙ සොණක මකබ්බි² සභායං පංසුකීළිතං.³
- 3509. අථ බ්‍රවී මාණපිකො දහරො පඤ්චුළකො,
මඤ්ඤං සුඤා සනං දෙහි සහසසං දවු සොණකං
අභං සොණකමකබ්බිසං⁴ සභායං පංසුකීළිතං.
- 3510. කතරසමි⁵ සො ජනපදෙ රටෙට්ඨු නිගමෙසු ව,
කඤ්ඤෙ සොණකො දිට්ඨො⁶ තං මෙ අකථාහි ප්‍රච්ඡිතො.
- 3511. තවෙව දෙව විජිතෙ⁷ තවෙවුයානභූමියා,
උජ්චංසා මහාසාලා නිලොභාසා මනොරමා
තිට්ඨතති මෙසසමානා රඉඨා අඤ්ඤා ඤාඤාඤාසස්සතා.
- 3512. තෙසං මූලසමි⁸ සොණකො ක්කායති අනුපාදනො,
උපාදනෙසු ලොකෙසු දඤ්ඤාමානෙසු⁹ නිබ්බතො.
- 3513. තනො ව රාජා පායාසි සෙනාය චතුරඛියා,
කාරාපෙඤා සමං මග්ගං අගමා යෙන සොණකො.
- 3514. උයානභූමිං ගුණාන විචරනොනා බ්‍රහ්මචනෙ,
අසීනං සොණකං දකඛි දඤ්ඤාමානෙසු නිබ්බතං.
- 3515. කපණොවජායං හිකඤ්ඤා මුණේඤා සඛ්ඤාටිපාරුතො,
අමාතිකො අපිනිකො රුකඛමූලසමිං ක්කායති.
- 3516. ඉමං වාකායං නිසාමෙඤා සොණකො එතදබ්‍රවී,
න රාජ කපණො හොති ධමමං කායෙන එසසයං.

- 1. දිට්ඨ - මජ්ඣ. සා.
- 2. මකබ්බි - මජ්ඣ.
- 3. සහ පංසුකීළිතං - වී.
- 4. සොණකකබ්බිසං - මජ්ඣ.
- 5. කතරසමි - මජ්ඣ.
- 6. කඤ්ඤාමානෙසු - මජ්ඣ.
- 7. විජිතෙ - මජ්ඣ.
- 8. මූලසමි - මජ්ඣ.
- 9. ධ්‍යානමානෙසු - වී. මජ්ඣ., සා.

3517. යොධ ධම්මං නිරංකචා අධම්මචුච්චනති,
ස රාජ් කපණො හොති පාපො පාපපරායනො.

3518. අරිඤ්ඤොති මෙ නාමං කාසිරාජාති මං විදු,
කච්චි හොතො සුඛසෙය්‍යා ඉධ පත්තස්ස සොණක.

3519. සද්ධි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
න තෙසං කොට්ඨ ඔපෙනති න කුච්භිං න කලොපියං
පරතිධිති¹මෙසානා තෙන යාපෙනති සුඛතා.

3520. දුතියමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
අනවජ්ජපිණ්ණො හොතතඛෙඛා න ච කොචුපරොධති.

3521. නතියමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
නිබ්බුත²පිණ්ණො හොතතඛෙඛා න ච කොචුපරොධති.

3522. චතුස්මුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
මුත්තස්ස රට්ඨ චරතො සඛෙකා යස්ස න විජ්ජති.

3523. පඤ්චමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො;
නගරමභි දඤමානච්චි නාස්ස කිඤ්චි අදඤථ.

3524. ඡට්ඨමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
රට්ඨ විලුපමානච්චි නාස්ස කිඤ්චි අභාරථ.³

3525. සත්තමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
වොරෙහි රකඛිතං මග්ගං යෙ චඤ්ඤා පරිපඡචිකා
පත්තච්චරමාදය සොඤ්චි ගච්ඡති සුඛතො.

3526. අට්ඨමුච්චි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛනො,
යං යං දියං පකකමති අනපෙණොච ගච්ඡති.

1. පරිතිධිත - වී. මජ්ඣ., සා.,

2. නිබ්බුතො - වී. මජ්ඣ.,

3. ආභටථ - මජ්ඣ.,

3527. බහු¹ සම්මතයන් යෙ කටු භික්ෂු පසංසයි,
අභික්ෂු ගිණුම් කාමෙසු කථං කාභාමී සොණක.
3528. පියා මෙ මානුසා කාමා අපො ද්ඛාපි² මෙ පියා,
අථ කෙන භු වණ්ණෙන උභො ලොකෙ ලහණියෙ.
3529. කාමෙසු ගිණුම් කාමරතා කාමෙසු අධිමුත්තා,
නරා පාපාති කතාන උපපජ්ජති දුගතං.
3530. යෙ ච කාමෙ පහතාන නිකඛිනතා අකුභොහයා,
එකොදිභාවාධිගතා න තෙ ගච්ඡති දුගතං.
3531. උපමනෙත කට්ඨසාමී තං සුභොති අරිඤ්ඞ,
උපමායපිධෙකච්චි³ අසං ජානන්ති පණ්ඩිතා.
3532. ගඛගාය කුණ්ඨං දිස්වා වුඤ්ඤානං මහණ්ණවෙ,
වායසො සමච්චොතපි අප්පසඤ්ඤා අවෙනසො.
3533. යානඤ්ච වනිදං උඤ්චං හසොඛාවායං අනප්පකො,
තස් රතං තස් දිවා තස්ච නිරතො මනො.
3534. බාදං නාගස්ස මංසාති පිචං භාගිරථොදකං,
සමපස්සං චනචෙතානාති න පලෙස⁴ විහඛගමො.
3535. තඤ්ච ඔතරණී ගඛගා පමනං කුණ්ඨපෙ රතං,
සමුද්දං අජ්ඣගාහාපි අගතී යස් පකඛිනං.
3536. යො ච හකඛිපරිකඛිණො උප්පතිත්වා⁵ විහඛගමො,
න පච්ඡිනො න පුරතො නුඤ්ඤරං නොපි දකඛිණං.
3537. දීපං යො න අජ්ඣගඤ්ඤි අගතී යස් පකඛිනං,
යො ච තස්ච පාපස් යථා දුඛලකො තථා.

1. බහු පි ග්‍රා එතෙසං - මජ්ඣං.
බහුපි හදකා එතෙ - පී.
2. දිකාපි - පී.
3. උපමාය මිධකච්චි - මජ්ඣං.
4. නපලෙථ - මජ්ඣං.
5. උපදත්වා - පී. මජ්ඣං.

- 3538. තඤ්ඤා සාමුද්දිකා මව්හා කුලීභිලා මකරා සුසු,
පසසාකාරා ධාදිංසු එඤ්ඤානං විපකඛිනං.¹
- 3539. එවලෙව කුචං රාජ යෙ වඤ්ඤාදා කාමභොගිනො,
ගිඤ්ඤා වෙ න විමිසසනති කාකපඤ්ඤාය² තෙ විදු.
- 3540. එසා තෙ උපමා රාජ අත්ඤ්ඤාසසනී කතා,
කං ව පඤ්ඤායසෙ තෙන යදි කාහසි වා න වා.
- 3541. එකවාචජිප් දොච වාචං භණෙය්‍ය අනුකම්පකො,
තදුතතරි.³ න භාසෙය්‍ය දසො වය්‍යසස⁴ ඥාතිකො.
- 3542. ඉදං වඤ්ඤාන පසකාමී සොණකො අමිතදුඤ්ඤාමා,
වෙභාසෙ අනුතලිකඛසම් අනුසාධිකාන ඛක්ඛිං.
- 3543. කො නු මෙ රාජකතාරො සුතා වෙය්‍යනතිමාගතා,⁵
රජ්ජං නිය්‍යාදයිසසාමී නාහං රජ්ජනමිසීකො.
- 3544. අජ්ජෙව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ,
මාහං කාකොච දුලෙඤ්ඤා කාමානං වසමන්චගං.
- 3545. අඤ්ඤා තෙ දහරො පුත්තො දීඤ්ඤා රච්චවඛඛිනො,
තං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසු සො තො රාජා භවිසසනී.
- 3546. බිසාං කුමාරං ආනෙච දීඤ්ඤා රච්චවඛඛිනං,
තං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසු සො වො රාජා භවිසසනී.
- 3547. නතො කුමාරං ආනෙසුං දීඤ්ඤා රච්චවඛඛිනං,
තං දීඤ්ඤා ආලපි රාජා එකපුතං මනොරමං.
- 3548. සට්ඨි ගාමසහසසානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
තෙ පුතන පටිපජ්ජාසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

- 1. විපකඛිතං - මජ්ඣ.
- 2. කාකපඤ්ඤාච - මජ්ඣ.
- 3. තදුතතරි - මජ්ඣ.
- 4. අභිසසු - වි.
- 5. සුද්දවෙය්‍යනමාගතා - මජ්ඣ.
සුද්දවෙය්‍යනි මාගතා - ඩ

3549. අජෙච පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3550. සට්ඨිනාගසහාසානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
සුචිණ්ණිකච්ඡා මාතඛිනා හෙමකප්පනවාසසා.

3551. ආරුළාගා ගාමණියෙහි තොමරඤ්ඤාසපාණිහි,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නියාදයාමී නෙ.

3552. අජෙච පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3553. සට්ඨිආසසහාසානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
ආජානියා ච ජානියා සිකුචා සිසවාහනා.

3554. ආරුළාගා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නියාදයාමී නෙ.

3555. අජෙච පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3556. සට්ඨිරථසහසසානි සහනඤ්ඤා උසස්නඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාඤ්ඤා¹ සබ්බාලඛකාරහුසිතා.

3557. ආරුළාගා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි චලිතී,
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නියාදයාමී නෙ.

3558. අජෙච පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3559. සට්ඨිධෙත්තසහසසානි රොහඤ්ඤා පුඛගුසිහා,
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නියාදයාමී නෙ.

3560. අජෙච පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමජචගං.

3561. සොළසිනීසහසසානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
ටීව්ත්තච්ඡාහරණා ආමුතතමණිකුණධලා
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නියාදයාමී නෙ.

1. වෙයඤ්ඤා - මජ්ඣං.

3562. අජෙජව පඤ්චස්සාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ,
මාභං කාකොව දුමමධො කාමානං වසමන්තං.
3563. දහරසෙසව මෙ තාත මාතා මතානී මෙ සුතං,
තයා වීතා අභං තාත ජීවිතූමපී න උසසභෙ.
3564. යථා ආරඤ්ඤකං නාගං පොතො අනෙවනී පච්ඡතො,
ජෙසසනතං¹ ගිරිදුගෙහසු සමෙසු වීසමෙසු ව.
3565. එවං තං අනුගච්ඡාමී පුතමාදය ගච්ඡතො,
සුභරො තෙ භවිස්සාමී න තෙ භෙස්සාමී දුඛතරො.
3566. යථා සාමුද්දීකං නාවං වාණිජානං ධනෙසිනං,
වොභාරො තස් ගණෙහයා වාණිජා බ්‍යසනී² සීයා
එවමෙව³ පුතතකලී අනාරායකරො මම.
3567. ඉමං කුමාරං පාපෙථ පාසාදං රතීවඛඪිනං,
තස් කමබුසභඤ්ඤා යථා සකකංව අච්ඡරා
තා නං තස් රමෙස්සනතී තාහී වෙසො රමීස්සනී.
3568. තතො කුමාරං පාපෙසුං පාසාදං රතීවඛඪිනං,
තං දීසවා අච්චුං⁴ කඤ්ඤා දීසාවුං රච්චවඛඪිනං.
3569. දෙවතානුසී ගන්ධබ්බො ආදු සකෙතා පුරීඤ්ඤො,
කො වා කං කස්ස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං.
3570. නමඤ්ඤ දෙවො න ගන්ධබ්බො නපී⁵ සකෙතා පුරීඤ්ඤො,
කාසී රඤ්ඤො අභං පුතො දීසාවු රච්චවඛඪිනො
මමං හරථ හඤ්ඤං චො⁶ අභං භතො භවාමී වො.
3571. තං තස් අච්චුං කඤ්ඤා දීසාවුං රච්චවඛඪිනං,
කුහීං රාජා අනුපපතො ඉතො රාජා කුහීං ගතො.

1. දෙසානතං - මජ්ඣං.
2. බ්‍යසනං - මජ්ඣං.
3. එවමෙවායං-පුතතකලී - ඩී. මජ්ඣං.
4. අච්චං - මජ්ඣං.
5. නමඤ්ඤ - මජ්ඣං.
6. තෙ - මජ්ඣං.

3572. පවුල රාජ්‍ය අතිකතනො රලෙ රාජ්‍ය පතිට්ඨිනො,
අකඤ්චකං අගහනං පටිපනොනා මහාපථං.

3573. අහඤ්ච පටිපනොනාසම් මග්ගං දුගන්තිගාමිනං,
සකඤ්චකං සගහනං යෙන ගච්ඡන්ති¹ දුගහතිං.

3574. තස්ස නෙ යොගතං රාජ සීහලස්සව ගිරිබ්බජං,
අනුසාස මහාරාජ කිං නො සබ්බාසම්ඤ්ජරොති.

සො ණකජාතකං.

2. සංවිකිති-පාලන.

3575. දිඤ්චා නිසින්නං රාජ්‍යං බ්‍රහ්මදනං රටෙසහං,
අථස්ස පටිච්චෙදෙසි යස්සාසි අනුකම්පනො.

3576. සංඛිච්චායං අනුපුනොනො ඉසීනං සාධුසලෙනො,
තරමානරුපො නියානි ඛිපං පස්ස මහෙසීනං.

3577. තනො ච රාජ්‍යං තරමානො යුග්ගමාරුඤ්ච සඤ්චා,
මිත්තාමච්චපරිබ්බුලොනා අගමාසි රටෙසහො.

3578. නිකඛිප² පඤ්ච කකුධානි කාසීනා රට්ඨවිඤ්චනො,
වාලවිජනිමුඤ්චිසං ඛග්ගං ජනකඤ්චුපාහනං.

3579. ඔරුඤ්ච රාජ්‍යං යානමහා යපසිකො³ පච්ඡදා,
ආසීනා දුපසස්සසමිං සංඛිච්චමුපසංඛාමි.

3580. උපසංඛිතමිකො සො රාජ්‍යං සච්චොදි ඉසීනා සහ,
තං කථං වීතිසාරෙකො එකමනං උපාවිසි.

3581. එකමනං නිසිනොනාව අථ කාලං අමඤ්ඤථ,
තනො පාපානි කච්චොනි පුච්ඡතුං පටිපජ්ජථ.

1. ගච්ඡමි - ච. මජ්ඣ.,
2. නිකඛිප - මජ්ඣ.,
3. රපසිකො - මජ්ඣ.,

- 3582. ඉසිං පුච්ඡාමි¹ සඬතිච්චං ඉසිනං සාධුසමමනං,
ආසිනං දයපසසසුචිං ඉසිසඬකපුරකඛනං.²
- 3583. කං ගතිං පෙච්චි³ ගච්ඡන්ති නරා ධම්මාතිචාරිනො,
අතිච්ඡේණො මයා ධම්මො තමෙම අකඛාති පුඤ්ජනො.
- 3584. ඉසි අවච සඬතිච්චො කාසිනං රච්චචඬඝනං,
ආසිනං දයපසසසුචිං මහාරාජ සුඤ්ඤාති මෙ.
- 3585. උපපථො වජ්ජනාසු යො මග්ගමනුසාසති,
තසු වෙ චචනං කසිරා නාසු මග්ගො යා කඤ්චකො.
- 3586. අධම්මං පටිපනගසු යො ධම්මමනුසාසති,
තසු තෙ චචනං කසිරා න සො ගච්ඡෙයා දුග්ගතිං.
- 3587. ධම්මො පථො මහාරාජ අධම්මො පන උපපථො,
අධම්මො නිරයං නෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.
- 3588. අධම්මචාරිනො රාජ නරා විසමච්චිනො,
යං ගතිං පෙච්චි ගච්ඡන්ති නිරයෙ තෙ සුඤ්ඤාති මෙ.
- 3589. සඤ්ච්චො කාලසුඤ්ඤො ච සඬකාතො⁴ ඤෙ ච රොරුචා,
අථාපරො මහාවිචි තපනො ච පනාපනො.
- 3590. ඉච්චෙනෙ අච්චි නිරයා අකඛාතා දුරතිකුමා,
ආකිණ්ණො ලුද්දකමෙච්චි පච්චෙකා සොලසුසසද.
- 3591. කදරියනාපනා සොරා අච්චිමනො මහඤ්ඤා,
ලොමභංසනරුපා ච හෙසමා පටිභයා දුඛා.

- 1. පුච්ඡාමි - සනා.
- 2. පුරකඛිතං - මජ්ඣං.
- 3. පච්චි - මජ්ඣං.
- 4. සඬකාතො - මජ්ඣං, PTS.

3592. වතුසකණණො වතුදවාරා විහතො භාගසො මිතා,
අයොපාකාරපරියනා අයසා පච්ඤජිතා.
3593. තෙසං අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමනනා යොජනසතං ඵුට්ඨා තිට්ඨන්ති සබ්බද.
3594. එතෙ පතන්ති තිරයෙ උද්ධපාද අවංසිරා,
ඉසීනං අභිවක්ඛාරො සඤ්ඤතානං තපසස්සිතං.
3595. තෙ භූතහුතො පච්චන්ති මච්ඡා බිලකතා යථා,
සංවච්ඡරෙ අසඤ්ඤයො නරා කිබ්බිසකාරිතො.
3596. දඤ්ඤාමානෙන ගඤ්ඤන නිද්ධං සඤ්ඤාරබාහිරං,
තිරයා නාධිගච්ඡන්ති ද්වාරං නික්ඛමනෙසිතො.
3597. පුරුකම්මෙන ධාවන්ති තතො ධාවන්ති පච්ඡතො,
උත්තරෙනපි ධාවන්ති තතො ධාවන්ති දුක්ඛිණං.
3598. යං යං හි ද්වාරං ගච්ඡන්ති තං තදෙව පිට්ඨිති,³
බහුනිවසසසභස්සානි⁴ ජනා නිරයගාමිතො.⁴
බාහා පගගඤ්ඤ කඤ්ඤන්ති පඤ්ඤා දුක්ඛං අනපපකං.
3599. ආසීච්චිසංච කුපිතං⁵ තෙජසස්සිං⁶ දුරතික්කමං,
න සාධුරුපෙ ආසීදෙ සඤ්ඤතානං තපසස්සිතං.
3600. අතිකායො මහිස්සායො අජුජුතො කෙකකාධිපො,⁷
සභස්සබාහු උච්ඡිකො⁸ ඉසිමාසජ්ඣ ගොතමං.
3601. අරජං රජසා චච්ඡං කිසං අචකිරිය දණ්ඨකී,
තාලොච මූලතො⁹ ඡිතොතා සරාජා ඒභවඩගතො.
3602. උපහච්ච මනං මෙජෙක්ඛා¹⁰ මාතඩගස්ථිං යසස්සිතෙන,
සපාරිසජෙජා උච්ඡිකො මෙජෙක්ඛාරඤ්ඤං¹¹ තද අහු.

1. ධයහ - වී. මජ්ඣං.
 2. පිට්ඨිතෙ - මජ්ඣං.
 3. බහු නිවසසභස්සානි - වී. මජ්ඣං.
 4. වාසිතො - වී.
 5. කුපිතං - මජ්ඣං.
 6. තෙජසිං - වී. මජ්ඣං.
 7. කෙකකාධිපො - වී. මජ්ඣං.
 8. අච්ඡිකො - මජ්ඣං.
 9. මූලතො - මජ්ඣං.
 10. මෙජෙක්ඛා - මජ්ඣං.
 11. මෙජෙක්ඛාරඤ්ඤං - මජ්ඣං.

3603. කණ්ණදීපායනාසජ්ජ ඉසිං අඤ්ඤාචෙත්සුයො,
අඤ්ඤාමඤ්ඤං මුසලො¹ හන්ධා සමපතා යමසාධනං.
3604. අථායං ඉසිනා සතො අනාලිකෙඛ චරො පුරෙ,
පාවෙකඤ්ඤි පඨවී² වෙච්චො භීතතො පතපරියායං.
3605. තසො භි ජන්දරමනං නප්පසංසන්ඤී පඤ්ඤිතා,
අදුට්ඨවිතො භාසෙය්‍ය ගිරං සච්චපසංභිතං.
3606. මනසා වෙ පදුට්ඨන යො නරො පෙකඛතෙ මුනීං,
විජ්ජාවරණසමපතනං ගනානා සො නිරයං අධො.
3607. යෙ වුඤ්ඤො³ පරිභාසන්ති ඵරුසුපකකමා ජනා,
අනපච්චා අදුයාදු කාලවක්ඛී භවන්ති තෙ.
3608. යො ච පබ්බජිතං⁴ හන්ඤී කතකිච්චං මහෙසිනං.
ස කාලසුඤ්ඤන නිරයෙ විරරතාය පච්චති.
3609. යො ච රාජා අධම්මට්ඨො රථඨවිඤ්ඤාසනො⁵ වුතො,
තාපධිනා ජනපදං තාපනෙ පෙච්චි⁶ පච්චති.
3610. යො ච වංසසහසානං⁷ සතං දිබ්බානී⁸ පච්චති,
අච්චිසඤ්ඤපරෙතො සො දුක්ඛං වෙදෙති වෙදනං.
3611. තසස අඤ්ඤිධා කායා නිච්ජරන්ති පහසුරා,
තෙජොහක්ඛංස ගතොති ලොමගොභි නබෙභි ච.
3612. දඤ්ඤොමානෙන ගතෙන නිච්චං සන්තරබාහිරං,¹⁰
දුක්ඛාභිතුතො නදති නාගො කුතඤ්ඤො¹¹ යථා.
3613. යො ලොභා පිතරං හන්ති දෙසා වා පුරිසාධමො,
ස කාලසුඤ්ඤන නිරයෙ විරරතාය පච්චති.

1. මුසලා - මජ්ඣං.
2. පඨවී - මජ්ඣං.
3. වුඤ්ඤො - මජ්ඣං.
4. පබ්බජිතං - මජ්ඣං.
5. රථඨධංසනො - වී. මජ්ඣං.
6. පච්ච - මජ්ඣං.
7. වංසසහසානං - මජ්ඣං.
8. දිබ්බානී - මජ්ඣං.
9. ධග්ගා - වී. මජ්ඣං.
10. අනතර - මජ්ඣං.
11. කුතච්චිතො - මජ්ඣං.
කුඤ්ඤවිතො - සා.

3614. ස තාදියො පච්චති ලොහකුමභියං
 පක්කඤ්ඤි සත්ථිභි භනන්ති නික්ඛවං,
 අත්ථං කරිත්වා මුක්ඛකරිසභසංඛං
 බාගෙ¹ නිමුඤ්ජන්ති තපාවිධං නරං.
3615. තත්තං පක්කච්චිතං² අයොගුළඤ්ඤි
 දීසෙ ව එංලෙ චිරරක්ඛතාපිනෙ,
 විකඛමිඤ්ජමාදය විභජ්ජ රජජුභි
 විචටෙ මුඛෙ සංසවයන්තී³ රක්ඛසා.
3616. සාමා ව යොණා සබලා ව ගිජ්ඣං
 කාතොළසඬ්ඛා ව දිජා අයොමුඛා,
 සඬ්ඛනුච බාදන්තී විජ්ජමානං
 ජිව්හං විභජ්ජ⁴ විසාසං⁵ සලොහිතං.
3617. නං දඬුජනාලං පටිභිත්තගග්ගං
 නිපෙච්චායන්තා⁶ අනුච්චරන්ති රක්ඛසා,
 රතී භි තෙසං දුබ්බො පනීතරෙ
 එතාදිසසම් නිරයෙ වසන්ති
 යෙ කෙචි ලොකෙ ඉධ පෙත්තිසාතිනො.
3618. පුතො ව මාතරං හන්තවා ඉතො ගන්තවා යමක්ඛයං,
 භුසමාපජ්ජතෙ දුක්ඛං අත්තකම්මඵලපුගො.
3619. අමනුෂ්ඨො අතිබලා⁷ හන්තාරං ජනයන්තියා,
 අයොමයෙහි වාලෙහි පිළයන්ති පුනපුත්තං.
3620. තං පසසවං⁸ සකා ගන්තා රුධිරං⁹ අත්තසම්භවං,
 තම්බලොභවිලීනංව¹⁰ තත්තං පායෙහති මත්තියං.
3621. ජිගුච්ඡං කුණපං පුත්ති දුග්ගන්ධං¹¹ ගුඵකද්දමං,
 පුබ්බලොහිතසඬ්ඛාසං රහදං¹² ඔගග්ගා තිට්ඨති.
3622. තමෙනං කිමයො තස්ස අනිකායා අයොමුඛා,
 ජවිං ඡෙත්වාන බාදන්තී පගිඤ්ඤා මංසලොහිතෙ.
3623. යො ව තං නිරයං පතො නිමුඤ්ඤො සතපොරිසං,
 පුත්තිතං කුණපං වාති සමන්තා සතයොජනං.

1. මාදෙ	7. අපිබලා - මජ්ඣ.
2. පක්කච්චිතමයොගුළඤ්ඤි - මජ්ඣ.	8. තමසවං - මජ්ඣ.
3. සංපච්චන්ති - මජ්ඣ.	9. රුභිරං - වී.
4. විභිජ්ජ - මජ්ඣ.	10. තම්බලොභවිලීනංව - මජ්ඣ.
5. විසාසංව - මජ්ඣ.	11. දුග්ගන්ධං - මජ්ඣ.
6. නිපොරයන්තා - සායා,	12. රහදෙවොග්ගා - මජ්ඣ., රහදෙග්ගා - සායා

3624. වක්ඛුමාපි හි වක්ඛුහි තෙන ගජෙධන ජීයති,
එතාදීසං බුහමදතො මාතුසාතී¹ ලභෙ දුඛං.
3625. බුරධාරමනුකකමම තිසඛං දුරභිසමෂාවං,
පතතති ගඛහපාතීතීයො² දුග්ගං වෙතරණං නදීං.
3626. අයොමයා සිම්බලියො යොළසඩුලකණටකා,
උභතො මභිලඛොතභී දුග්ගං වෙතරණං නදීං.
3627. තෙ අච්චිමනොනා තිට්ඨතති අභෙසඛන්ධාව ආරකා,
ආදිනො ජාතවෙදෙන උද්ධං යොජ්නමුග්ගතා.
3628. එතෙ සජ්ඣති නිරයෙ තතෙත තිබ්භකණටකෙ,
තාරියො ච අතිවාරිණියො³ නරා ච පරදරගු.
3629. තෙ පතනභී අධොකඛන්ධා⁴ චිවතො⁵ විහතා පුට්ඨ,
සයනති විනිවිදධායා දීසං ජගහතභී සංවරිං.
3630. තතො රතයා විවසනෙ මහතිං පඤ්ඤාපමං,
ලොහකුලීභිං පචජ්ජතති තතං අභෙසමුදකං.
3631. එවං දිවා ච රතො ච දුසසීලා මොහපාරුතා,
අනුභොතති සකං කමමං පුබ්බෙ දුසකතමතතො.
3632. යා ච හරියා ධනකකීතා සාමීකං අත්මඤ්ඤති,
සසුඤ්ඤා චා සසුරං වාපි ජෙට්ඨං වාපි නනානුරං⁶.
3633. තසසො වචෙතන ජීව්ග්ගං නිබ්බහතති සබන්ධනං,
සබ්බාමමතං කම්මනං ජීවිතං පසසති අතතොතො
විඤ්ඤාපෙකුං සකෙකාති තාපනෙ පෙචච⁷ පච්චති.

1. මාතුසොලතෙ දුඛං - මජ්ඣං, සයා, මනකියො - වී.
2. ගඛහපාතීයො - මජ්ඣං.
3. අතිවාරා - මජ්ඣං, අතිවාරි - වී.
4. අධකඛන්ධා - මජ්ඣං, වී.
5. චිවතනං - මජ්ඣං.
6. නනානං - සයා, මජ්ඣං.
7. පච්ච - මජ්ඣං.

3634. ඔරබ්භිකා සුකරිකා මවුජ්ඣකා මීගබ්භිකා,
වොරා ගොසාතකා උඤ්ඤි අවණේණ වණේණකාරකා.

3635. සක්ඛි ලොහකුටෙහි නොත්තංසෙහි උසුභි ව,
හඤ්ඤමානා බාරනදිං පපතනති¹ අවංසිරා.

3636. සායං පාතො කුටකාරී අයොකුටෙහි හඤ්ඤති,
තනො වතං දුරතනානා පරෙසං භුඤ්ජතෙ² සද.

3637. ධබ්බා භෙරණඛකා³ ගිජ්ඣා කාමකාලා ව අයොමුඛා,
විපජ්ජමානං⁴ බාදනති නරං කීබ්බිසකාරිනං.

3638. යෙ මීගෙන මීගං හතති පක්ඛං වා පත පක්ඛිනා,
අසනො රජසා ඡනා ගතො තෙ නිරසුසසදං.

3639. සනො ව උදධිං ගවජනති සුවිණේණනිධි කමුඛිනා,
සුවිණේණසස ඵලං පසස සහිජ්ජ දෙවා සබ්බමකා.

3640. තං තං බ්‍රුමී මහාරාජ ධම්මං රට්ඨපති වර,
තථා⁵ තථා රාජ වරාහි ධම්මං.
යථා තං සුවිණේණං නානුතපෙය්‍යා පච්ඡාති.

සබ්බකිච්ච ජාතකං.

සටහිනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දනං:

අප් සටහිනිපාතමහි සුභාප මම භාසිතං,
පවරො සොණක අරිජුමසව්භයනො
තථා වුතන රථෙසහ කිච්චි වරොති.

1. සංපතනති-මජ්ඣං.
2. භුඤ්ජතෙ-මජ්ඣං.
3. භෙරණඛකා-මජ්ඣං.
4. විපජ්ජමානං-ඵ.
5. තථා-මජ්ඣං.

සත්‍යනීතිපාතෝ

1. කුසපාතකං

- 3641. ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං
සකායුරං සඛකාමුපපන්නං,
ඉදනෙත රජජං අනුසාස අමම
ගව්ජ.මහං යඤ්ච පියා පභාවතී.
- 3642. අනුජජ්ඣතෙන හරං මහනතා¹
දිඬු ව රතො ව නිසීඨකාලො²,
පටිගව්ජ කං බ්‍යං කුසාවතීං කුස
න ඉව්ජාමී³ දුඛණ්ණමහං වසන්තං.
- 3643. නාහං ගමිසසාමී ඉතො කුසාවතීං
පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව,
රමාමී මද්දසස නිකෙතරමෙම
භික්ඛාන රට්ඨං තව දසුනෙ රතො.
- 3644. පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව
සමුලුහරුපො චිවරාමී මෙදීනිං,
දිසං න ජානාමී කුතොමභි ආගතො
තයමභි මකොනා මීගමඤ්චොවනො.
- 3645. සුවණ්ණචීරවසනෙ ජාතරුපසුමෙඛලෙ,
සුසෙසාණි⁴ තව කාමා හි නාහං රජේජනමඤ්චිකො.
- 3646. අබ්බු භි තසස හො හොති යො අනිව්ජනාමීව්ජති,
අකාමං ර.ජ කාමෙහි අකනොනා කනනා⁵ මීව්ජසී.
- 3647. අකාමං වා සකාමං වා යො නරො ලහතෙ පියං,
ලාහමෙක්ඛ පසංසාමී⁶ අලාහො තක්ඛ පාපකො.

- 1. මහනතී - මජ්ඣ.
- 2. නිසීඨකාලො - මජ්ඣ.
- 3. නිව්ජාමී - මජ්ඣ.
- 4. සුසෙසාණි - මජ්ඣ.
- 5. කනනා - මජ්ඣ.
- 6. පසංසාම - මජ්ඣ., වී.

3648. පාසාණසාරං බණ්ඩි කණිකාරසස දරුතා,
විතං ජාලෙන බාධෙසි යො අනිවජනාමිවජති.
3649. පාසාණො නුත තෙ හදයෙ ඔහිතො මුද්ලකඤ්ඤ,
යො තෙ සාතං න විඤ්ඤි තිරොජනපදගතො.
3650. යද මං භුකුට්ඨි¹ කජා රාජපුත්ති උදිකඛසි,
ආලාරිකො තද භොමි රඤ්ඤෙ මදදසස² ටීපුරෙ.
3651. යද උමභයමානා මං රාජපුත්ති උදිකඛසි,
නාලාරිකො තද භොමි රාජා භොමි තද කුසො.
3652. සවෙ හි වචනං සචං නෙමිත්තානං හවිසසති,
නෙව මෙ කං පති අසස කාමං ජිඤ්ඤාකු සක්කධා.
3653. සවෙ හි වචනං සචං අඤ්ඤෙසං යදි වා මම,
නෙව කුසහං පති අත්ථි අඤ්ඤෙසි භසසරා කුසා.
3654. නෙකඛං³ ගිවනෙත කාරෙසසං පජා බුජෙජ කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු ඔලොකෙය්‍ය පභාවතී.
3655. නෙකඛං ගිවනෙත කාරෙසසං⁴ පජා බුජෙජ කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු⁵ ආලපෙය්‍ය පභාවතී.
3656. නෙකඛං ගිවනෙත කාරෙසසං පජා බුජෙජ කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු උමභාපෙය්‍ය⁶ පභාවතී.
3657. නෙකඛං ගිවනෙත කාරෙසසං පජා බුජෙජ කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පමභාපෙය්‍ය⁷ පභාවතී.
3658. නෙකඛං ගිවනෙත කාරෙසසං පජා බුජෙජ කුසාවතිං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පාණිහි⁸ උපසමච්ඡසෙ.

1. භුකුට්ඨිකං - වී.
2. දදදසසනෙත - මජ්ඣං.
3. නිකඛං - මජ්ඣං.
4. කාරිසසං - මජ්ඣං.
5. අනාගනාසුරුං - මජ්ඣං. ස්‍යා. නාගනාසුරං - වී.
6. උමභාපෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.
7. පමභාපෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.
8. පාණිනා - මජ්ඣං.

3659. නහි නුනායං රාජපුත්තී කුසෙ සාතමි විඤ්ඤි,
ආලාරිකෙ හතෙ¹ පොසෙ වෙතනනන² අනඤ්ඤිකෙ.
3660. නහි නුන³ අයං චුජ්ජා ලහති ජීව්ඤාය ඡෙදනං,
සුන්ධිතෙන සකෙතන එවං දුඛොසිතං හණං.
3661. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහායසොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3662. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහඤ්ඤොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3663. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහබ්බලොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3664. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරට්ඨොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3665. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරාජාති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3666. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
සිහසරොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3667. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
වග්ගසරොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3668. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බිඤ්ඤසරොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.
3669. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මඤ්ඤසරොති කකාන කරසසු රුචීරෙ පියං.

1. හට්ඨ - මජ්ඣං.

2. වෙතනනන - මජ්ඣං.

3. නුනායං සා චුජ්ජා - මජ්ඣං.

- 3670. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මධුරසුසරොති කඛාන කරසසු රුවීරෙ පියං.
- 3671. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
සත්ඨපොති කඛාන කරසසු රුවීරෙ පියං.
- 3672. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බන්ධයොති කරිඛාන කරසසු රුවීරෙ පියං.
- 3673. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
කුසරාජාති කඛාන කරසසු රුවීරෙ පියං.
- 3674. එතෙ නාගා උපස්ඤා සබ්බෙ තිට්ඨන්ති වමුඤ්ඤා,
පුරා මද්දනති පාකාරං ආනෙතොතනං පභාවතිං.
- 3675. සත්ත බණ්ණොඤ්ඤා කරිඛාන අභමෙතං පභාවතිං,
බන්ධියානං පදසුසාමී යෙ මං භනතුමිධාගතා.
- 3676. අච්ච්ච්චි රාජපුත්තං සාමා කොසෙය්‍යාවාසිනී,
අසුපුපුණ්ණොති නෙතෙහි දුසිගණපුරකඛතා.
- 3677. තං නුන කකකුපසෙවීතං මුඛං
ආදසදන්තා ටරුපවිච්චිකන්තං,
සුභං සුනෙත්තං වීරජං අනඛගණං
ජුඤ්ඤං වනෙ යංසුසති බන්ධියෙහි.
- 3678. තෙ නුන මෙ අසිතෙ වෙලුචිතග්ගෙ
කෙසෙ මුදු වඤ්ඤාසාරලිතෙ,
සමාකුලෙ ඩිවචීකාය² මජ්ඣෙකං
පාදෙහි ගීජ්ඣං පරිකඩ්ඨියන්ති³.
- 3679. තා නුන මෙ තමබ්බාධා සුලොමා
බාහා මුදු වඤ්ඤාසාරලිතා,
ඡිතො වනෙ උජ්ඣන්තා බන්ධියෙහි
ගසන ධබ්බො ගවජ්ඣති යෙනකාමං.

1. බිලෙ - මජ්ඣං.
 2. ඩිවචීකාය - මජ්ඣං.
 3. පරිකඩ්ඨියන්ති - මජ්ඣං.

3680. තෙ නුන තාලුපතීහෙ අලලෙඛෙ
නීසෙවීතෙ කාසිකවඤුනෙන,
ඵනෙසු මෙ ලමබ්ඝසිති සිගාලො¹
මාතුව පුනො තරුණො තනුජො.
3681. තං නුන යොණිං පුච්චං සුකොඛ්ඛිතං
නීසෙවීතං කඤ්ඤාන මෙබලාහී,²
ඡීතං වනෙ බන්ධියෙහී අවසං
සිගාලසඛො පරිකච්ඡයනතී.³
3682. යොණො ධබ්බො සිගාලා ව යෙ වඤ්ඤා සතති දුඨිනො,
අජරා නුන හෙසසතති හකඛ්ඛිකා පභාවතීං.
3683. සවෙ මංසානි භාරෙසුං⁴ බන්ධියා දුරගාමීනො,
අධිසිති අමම යාවිකා අනුපජෙ⁵ දභාඵ නං.
3684. ඛෙත්තානි අමම කාරෙකා කණිකාරෙකා රොපය,
යදු තෙ පුපථීතා අසු හෙමනානානං හිමච්චයෙ
සරෙයාථ මම. අමම ඵවංචණණං පභාවතී.
3685. තාසො මාතා උදවධාසි බන්ධියා දෙවචණණීනී,
දිසවා අසිඤ්ඤා සුඤ්ඤා රඤ්ඤා මදදාසො ටීපුරෙ.
3686. ඉමීතා නුන අසිතා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමං,
ධීතරං මම හතඛානං⁶ බන්ධියානං පදසසසි.
3687. න මෙ අකාසි වචනං අසුකාමාය පුතතිකෙ,
සාජ්ජ ලොභීතසඤ්ජනා ගඤ්ඤීසි⁷ යමසාධනං.
3688. ඵවමාපජ්ජතී පොසො පාපියඤ්ඤා නිගච්ඡති,
යො වෙ හීතානං වචනං න කරං අසුසසිතං.
3689. සවෙ කං අමම ධාරෙසී⁸ කුමාරං වාරුඤ්ඤනං,
කුසෙන ජාතං බන්ධියං සුවණණමණිමෙබලං
පුච්චනං ඤාතිසඛෙකහී න ගඤ්ඤීසි යමකඛයං.
3690. යසුසු හෙරී නදති කුඤ්ජරො පටිකුජ්ජනී,⁹
බන්ධියානං කුලෙ හද්දෙ කීනනු සුඛතරං තතො.

1. සිඛාලො - චී. මජ්.ස.

2. මෙබලෙහී - මජ්.ස.

3. ගඤ්ඤානොගච්ඡති යෙන කාම - චී.

4. හරිංසු - මජ්.ස.

5. අනුපජෙ - මජ්.ස.

6. ධීතරං මදදහනඛානං.

7. ගච්ඡසි - මජ්.ස.

8. සවෙව අජජධාරෙසී - මජ්.ස.

9. කුඤ්ජරොච නිකුජ්ජනී - චී, මජ්.ස., සතා.

- 3691. අරොසා භසිසති ද්වාරෙ කුමාරො උපරොදති,
ඛනිඨානං කුලෙ භද්දෙ කිත්තනු සුඛතරං තනො.
- 3692. මසුරකොඤ්ඤාභිරුද්දෙ කොකිලාභිනිකුජිනෙ,
ඛනිඨානං කුලෙ භද්දෙ කිත්තනු සුඛතරං තනො.
- 3693. කභං නුඛො සතකුමද්දනො පරරඨසමද්දනො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො සො නො දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 3694. ඉධෙච සො සතකුමද්දනො¹ පරරඨසමද්දනො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො යො නො දුක්ඛා² පමොචයෙ.
- 3695. උමමන්කා නු භණ්ඨි ආදු ඛාලාව³ භාසසි,
කුසො වෙ ආගතො අසස කිං න ජානෙමු තං මයං.
- 3696. එසො ආළාරිකො පොසො කුමාරිපුරමනතරෙ,
දළභං කතවාන සංචෙලලිං⁴ කුලිං ධොචති ඕනතො.
- 3697. චෙණි කුසෙ චණ්ඩාලි ආදුසි කුලගන්ධිනී,
කථං මද්දකුලෙ ජාතා දසං කසිරාසි කාමුකං.
- 3698. නමිති චෙණි න චණ්ඩාලි න චමිති කුලගන්ධිනී,
ඕසකාකපුනො භද්දනො කත්තනු දසොති මඤ්ඤසි.
- 3699. යො බ්‍රාහ්මණසහස්සාති සද භොජෙති වීසතිං,
ඕසකාකපුනො භද්දනො තචත්තනු දසොති මඤ්ඤසි.
- 3700. යසස නාගසහස්සාති සද භොජෙති වීසතිං,
ඕසකාකපුනො භද්දනො කත්තනු දසොති මඤ්ඤසි.

- 1. සතකුමද්දනො - මජ්ඣං.
- 2. සඤ්ඤා වසිසනී - මජ්ඣං.
- 3. අනධබාලා - මජ්ඣං.
- අනධබාලා පභාසසි - සයා.
- 4. සංචෙලලං - මජ්ඣං, සයා.

- 3701. යසස අසසසහසසානී සද ගොජෙනනී වීසනී,
ඔසසාකපුතො හදදෙනා කන්හු දසොසි මඤ්ඤසී.
- 3702. යසස රථසහසසානී සද යොජෙනනී වීසනී,
ඔසසාකපුතො හදදෙනා කන්හු දසොති මඤ්ඤසී.
- 3703. යසස උසහසහසසානී සද යොජෙනනී වීසනී,
ඔසසාකපුතො හදදෙනා කන්හු දසොති මඤ්ඤසී.
- 3704. යසස ධෙත්‍රසහසසානී සද දුඤ්ඤනනී වීසනී,
ඔසසාකපුතො හදදෙනා කන්හු දසොති මඤ්ඤසී.
- 3705. නඤ්ඤ නෙ දුසසචං බාලෙ යං බන්ධං මහබ්බලං,
නාගං මඤ්ඤකවණ්ණන න නං අසබ්බසී ආගතං.¹
- 3706. අපරාධං මහාරාජ කිං නො බම රථෙසහ,
යං නං අඤ්ඤතවෙසෙන නඤ්ඤසීමහා ඉධාගතං.
- 3707. මාදිසසස න නං ඡතනං යොහං අළාරිකො හවෙ,
කිංඤ්ඤව මෙ පසීදසු නතථී නෙ දෙව දුසසචං.
- 3708. ගච්ඡ බාලෙ බමාපෙහි කුසරාජං මහබ්බලං,
බමාපිතො කුසරාජා සො නෙ දසසනී ජීවිතං.
- 3709. පිතුසස වචනං සුඤ්ඤා දෙවචණ්ණි පභාවතී,
සිරසා අග්ගහී පාදෙ කුසරාජං මහබ්බලං.
- 3710. යා ඉමා රතොසා අතීසනනා නා ඉමා දෙව තයා විනා.
විඤ්ඤ නෙ සිරසා පාදෙ මා මෙ කුජ්ඣ රථෙසහ.
- 3711. සච්චං තෙ⁴ පටිජානාමි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ,
න වාපි අපපි⁵යං⁵ කුඤ්ඤං කරොයාමි අහං සුත.

1. දුහනනී - මජ්ඣ. ච. සයා.
 2. නනං ආකබ්බසීමාගතං - මජ්ඣ. සයා.
 4. සබ්බං තෙ - මජ්ඣ.
 5. අපියං - මජ්ඣ.

3712. එවණේ යාවමානාය වචනං මෙ න කාහසී,
ඉදනී ටං නානො හනවා ඛනනියානං පදසසනී.

3713. එවනො යාවමානාය කිං න කාහාමී නෙ වචො,
චිකුදොධා නාසමී කලායාණි මා කං හාසී පභාවනී.

3714. සවචනො පච්ඡානාමී රාජපුත්ති සුඤ්ඤාහි මෙ,
න වාපි අප්පියං තුඤ්ඤා කරෙය්‍යාමී අහං පුත.

3715. නව කාමා හි සුසෙසාණි බහුං දුක්ඛං තිතිකඛියං,
පහු මඤ්ඤලං ගොචා නයිතුං නං පභාවනී.

3716. යොජයනතු රථෙ අපෙස නානාවිකො සමාහිතො,
අථ දකඛථ මෙ වෙගං විධමෙතනසස සත්තවො.

3717. නඤ්ඤ නක්ථ උදිකඛිංසු රඤ්ඤෙඤ්ඤ මඤ්ඤාස ටීපුරෙ,¹
විජමිහමානං සිහංච පොථෙතනං දිගුණං හුජං.

3718. හත්ථිකඛිකඤ්ඤා ආරුඤ්ඤ ආරොපෙචා පභාවනිං,
සඛගාමං ඔතරිචාන සීහනාදං නදී කුසො.

3719. තසස නං නදතො සුචා සීහසෙසවිතරෙ මීගා,
බන්ධයා විපලාධිංසු කුසඤ්ඤසහයටීතා.

3720. හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා රථීකා පත්තිකාරකා,
අඤ්ඤමඤ්ඤාස ඡීන්දනානී කුසසඤ්ඤසහයටීතා.

3721. තසමී සඛකාමසීසසමී පසඤ්ඤා කුට්ඨමානසො,²
කුසසස රඤ්ඤෙඤ්ඤ දෙවීන්ද අද වෙරොචනං මණිං.

3722. සො නං විජීචා සඛගාමං ලද්ධා වෙරොචනං මණිං,
හත්ථිකඛිකඤ්ඤො රාජා පාවෙකඛි නගරං පුරං.

3723. ජීවගාහං⁴ ගහෙචාන බන්ධිචා සත්ත බන්ධෙය,
සසුරසසුපනාමෙසී ඉමෙ නෙ දෙව සත්තවො.

1. මඤ්ඤාසනෙහ පුරෙ - මජ්ඣං.

2. හට්ඨමානසො - චී. මජ්ඣං.

3. ජීවගාහං - මජ්ඣං.

3724. සබ්බෙව් තෙ වසබ්බතා අමීතා විහතා තව,
කාමං කරොහී තෙ තයා මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.

3725. තුලෙහව්¹ සත්තවො එතෙ නහී තෙ මඤ්ඤ සත්තවො,
තිලෙඤ්ඤව් තො මහාරාජ මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.

3726. ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත දෙවකඤ්ඤපමා සුභා,
දදහී තෙසං එකෙකං භොතතු ජාමාතරො තව.

3727. අමහාකඤ්ඤව් තාසඤ්චි තිං තො සබ්බසමීඝ්ඝරො,
තිලෙඤ්ඤව් තො මහාරාජ දෙහී තෙසං යදිවජ්ඣි.

3728. එකමෙකස්ස එකෙකං අද සීභස්සරො කුසො,
බ්බතියානං තද තෙසං රඤ්ඤෙ මදදස්ස ධීතරො.

3729. පිණිතා² තෙන ලාභෙන තුට්ඨා සීභස්සරෙ කුසෙ,
සකරට්ඨාති පාසිංසු බ්බතියා සත්ත තාවදෙ.

3730. පභාවතීඤ්චි ආදය මණිං වෙරොවනං සුභං,
කුසාවතීං කුසො රාජා අගමාසි භෙබ්බලො.

3731. ත්ඛස්සු එකරථෙ යනතා පටිසනතා කුසාවතීං,
සමානා වණ්ණරූපෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමච්චරොවයුං.³

3732. මාතා පුත්තෙන සබ්බඤ්චි උභයො ව ජයමට්ඨී,
සමඤ්ඤා තෙ තද ආසුං චීතං ධරණිමාවසුතහී.

1. කුසජාතකං.

1. තුලෙහව - වී. මජ්. සා.
2. පිණිතා - වී. මජ්.
3. රොවසිංසු - මජ්.

2. සෞභ්‍යනිකයන්

- 3733. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බා ආද්‍ර සකොසා පුරිකුදෙ,
මනුසුභුතො ඉඤ්චා කථං ජානෙමු නං මයං.
- 3734. නමහි දෙවො න ගන්ධබ්බා නමහි සකොසා පුරිකුදෙ,
මනුසුභුතො ඉඤ්චා එවං ජානාහි භාරත.¹
- 3735. කතරුපථීදං භොතා² වෙය්‍යාවච්චං අනප්පකං,
දෙවඤ්ච වසසමානමහි අනොවසසං භවං අකා.
- 3736. තතො වානාතපෙ සොරෙ සීතවජායං භවං අකා,
තතො අමිහ්‍යමජෙකි³ ච සරතාණං භවං අකා.
- 3737. තතො ඵීතානි රට්ඨානි වසිතො තෙ භවං අකා,
තතො එකසතං ඛතෙය්‍ය අනුයනෙන භවං අකා.
- 3738. පඤ්ඤාසු⁴ මයං භොතො වර නං භඤ්ජමිච්ඡසී,⁵
භජ්ජියානං අසසරථං නාරියො ච අලඛිතතා
නිවෙසනානි රච්චානි මයං භොතො දදමසෙ.
- 3739. අථ වා අභෙග වා මගධෙ⁶ මයං භොතො දදමසෙ,
අථ වා අසසකාවතනිං සුමනා දඹම තෙ මයං.
- 3740. උපඛසං වාපි රජ්ජාසු මයං භොතො දදමසෙ,
සවෙ තෙ අකො රජ්ජන අනුසාස යදිච්ඡසී.
- 3741. න මෙ අකොපි රජ්ජන භගරෙන ධනෙන වා,
අථොපි ජනපදෙන අකො මඤ්ඤං න විජ්ජති.
- 3742. භොතොව රට්ඨෙ විජිතෙ අරඤ්ඤ අඤ්ච අසසමො,
පිතා මඤ්ඤං ජනෙනති ච උභො සමමනති අසසමෙ.
- 3743. තෙසාහං පුබ්බාවරියෙසු පුඤ්ඤං න උභාමී⁷ කාතවෙ,
භවනතං අජ්ජාචරං කකවා සොභං යාවාමු⁸ සංවරං.

- 1. භාරත - මජ්ඣ.
- 2. භොතො - ස්‍යා.
- 3. අමිහ්‍යමජෙකිය - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. පඤ්ඤාසු - මජ්ඣ.,
- 5. වදනං භඤ්ජමිච්ඡසී - මජ්ඣ.
- 6. අථවභෙගවා මගධෙ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 7. උභාමී - මජ්ඣ.
- 8. යාවාමු - මජ්ඣ.

3744. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං භණ්ඨි බ්‍රාහ්මණ,
එතඤ්ච ඛො නො අකඛාභී කිච්චොතා භොන්තු යාවකා.
3745. පරොසතං ජානපද්¹ මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව ඛන්ධා සබ්බෙ අභිජාතා යසස්සන්තො
භවිඤ්ච රාජා මනොජො අලං භෙස්සන්ති යාවකා.
3746. හත්ථී අසෙස ව යොජෙන්නු රථං සන්තංගා සාරථී,
ආබ්ඤ්ඤානී ගණ්ඨථ පාදෙස්සසාරයං ධජෙ
අසසමං තං ගමීසාමී යත්ථ සමෙති කොසියො.
3747. තතො ව රාජා පායාසී සෙනාය වතුරඬ්භිතී,
අගමාසී² අසසමං රමමිං යත්ථ සමෙති කොසියො.
3748. කස්ස කාදම්බයො³ කාජො වෙභාසං වතුරඬ්භුලං,
අංසං අසමච්ච්ඤං එති උද්භාරස්ස ගච්ඤතො.
3749. අභං සොණො මහාරාජ, තාපසො සභිතබ්බන්තො,
භරාමී මාතාපිතරො රත්ඤ්ඤිවමන්ඤ්ඤතො.
3750. වනෙ එලඤ්ච මුලඤ්ච ආභරිතා දිසමසති,
පොසෙමී මාතාපිතරො පුබ්බෙකතමනුස්සරං.
3751. ඉච්ඡාම අස්සමං ගන්තුං යත්ථ සමෙති කොසියො,
මග්ගං නො සොණ අකඛාභී යෙන ගචෙජ්චු අසසමං.
3752. අයං එකපදී රාජ යෙනෙනං මෙසසන්තිහං,
කොච්චොරෙභී සඤ්ඤානං එත්ථ සමෙති කොසියො.
3753. ඉදං වඤ්ඤාන පකඤ්ඤාමී තරමානො මහාඉසී,
වෙභාසෙ අන්තලිඤ්ඤිං අනුසාසිතාන ඛන්ධෙයො.
3754. අසසමං පරිමඤ්ඤාමී පඤ්ඤාපෙඤ්ඤාන ආසනං,
පණ්ණාසාලං පච්චිකාමා පිතරං පට්ඨොධිසී.

1. ජනපද - ඩී. මජසං.

2. අගමා - ඩී. මජසං.

3. කාදම්බයො - මජසං.

3755. ඉමෙ ආයතනී රාජානො අභිජාතා යසසසිනො,
අසසමා නිකබ්බිකාන නිසීදග්ඵි¹ මහාඉසි.
3756. තසස තං වචනං සුඤ්ඤා තරමානො මහාඉසි,
අසසමා නිකබ්බිකාන පඤ්ඤාමෙ උපාවිසි.
3757. තඤ්ඤා දිසවාන ආයතනං ජලනතරිව තෙජසා,
බන්ත² සබ්බපරිබ්බුලහං කොසියො එතදබ්බි.
3758. කසස හෙරි මුද්දිඛා ව සඤ්ඤා පණවදෙණ්ඩිමා,³
පුරතො පටිපනනානි භාසයනතා රථෙභං.
3759. කසස කඤ්ඤානපථෙවන පුට්ඨනා විජ්ජවණ්ණිනා,
යුචා කලාපසනාදො කො එති සිරියා ජලං.
3760. උකකා මුඛෙ⁴ පහට්ඨංච බද්දිරඛාරසනිහං,
මුඛඤ්ඤා රුචිරං භාති කො එති සිරියා ජලං.
3761. තසස පඤ්ඤානං ඡන්තං සසලාකං මනොරමං,
ආදිච්චරසාවරණං⁵ කො එති සිරියා ජලං.
3762. කසස අඛං පරිඤ්ඤා වාලච්ඡන්තිමුක්ඛමා,
වරතනී වරපඤ්ඤාසස⁶ භන්තිකබ්බිකාන ආයතො.
3763. කසස සෙනානි ඡන්තානි ආජානියා ව වමෙතා,⁷
සමනතා පරිකීරනති කො එති සිරියා ජලං.
3764. කසස එකසතං බතයා අනුයනතා යසසසිනො,
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3765. භන්ති අසසා රථා පනති සෙනාය වතුරඛනතී,
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3766. කසසසා මහති සෙනා පිට්ඨිතො අනුවකතී,
අකෙඛාහතී අපරියනතා සාගරසෙසව උච්චියො.

1. නිසීද නිං මහා ඉසෙ - වි. මජ්ඣ. සං. 1.
2. බන්ත - මජ්ඣ.
3. නිජ්ජමා - මජ්ඣ.
4. මුඛං - මජ්ඣ.
5. ආදිච්ච රසාවරණං - ම. ජ. ස.
6. වරපඤ්ඤාසස - මජ්ඣ.,
7. වමෙතා - මජ්ඣ.,

3767. රාජාභිරාජා මනොජො ඉඤ්ච ජයතං පතී,
නන්දසසජ්ඣාචරං එතී අසසමං බ්‍රහ්මචාරීනං.
3768. තසෙසසා මහතී සෙනා පිට්ඨිතො අනුවත්තතී,
අසකොහතී අපරියන්තා සාගරසෙසව උභේයො.
3769. අනුලික්ඛා වන්දනෙන කාසිකුත්තමධාරීනො,
සබ්බෙ පඤ්ඤිකා හුන්ධා ඉසීතං අජක්ඛපාගමිං.
3770. කච්චී නු භොතො කුසලං කච්චී භොතො අනාමයං,
කච්චී උඤ්ජන යාපෙඨ කච්චී මූලඵලා බහු.
3771. කච්චී ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණේණ්ණ කච්චී හිංසා න විජ්ජතී.
3772. කුසලඤ්ච නො රාජ අථො රාජ අනාමයං,
අථො උඤ්ජන යාපෙම අථො මූලඵලා බහු.
3773. අථො ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,¹
වනෙ වාලමීගාකිණේණ්ණ හිංසා අමඛං² න විජ්ජතී.
3774. බහුතී ව්‍යසද්ධගාතී අසසමෙ වසනො³ ඉධ.
නාභිජානාමී උප්පන්නං ආබාධං අමනොරමං.
3775. ස්වාගතනෙත මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසි අනුප්පනො යං ඉධතී පච්චෙදය.⁴
3776. තික්ඛුකාතී⁵ පියාලාතී මධුකෙ කාස⁶ මාරියො,
ඵලාතී බුද්ධකප්පාතී භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
3777. ඉදංපු පාතීයං සීතං ආහතං ගිරිඤ්ඤරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ත්ඨං අභිකඛබ්බි.
3778. පටිග්ගභීතං යං දින්නං සබ්බසස අභසියං කතං,
නන්දසසාපි නිසාමෙඨ වචනං යං⁷ පටිකඛතී.

1. සරිසපා - මජ්ඣං.
2. මඤ්ඤං - මජ්ඣං.
3. සමනො - මජ්ඣං. සමනං - චී.
4. පච්චෙදය - මජ්ඣං.
5. තික්ඛුකාතී - මජ්ඣං.
6. කාසු - චී. මජ්ඣං.
7. යො - මජ්ඣං.

3779. අජ්ඣවරමහා නන්දස්ස හොතො සන්තීකමාගතා,
සුඤ්ඤා මෙ භවං වචනං නන්දස්ස පරිසාය ව.
3780. පරොසතං ජානපද මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව ඛන්ධා සඤ්ඤා අභිජාතා යසස්සෙනො
භවස්සී රාජා මනොපෙ අනුමස්සන්තො මෙ වචො.
3781. යෙ වසන්තී සමීනාරො යධබානී ඉධ ආස්මෙ,
අරස්සෙඤ්ඤා භුතභට්ඨානී සුඤ්ඤා වචනං මම.
3782. නලො කඨාන භුතානං ඉසිං වසබ්බමී සුඤ්ඤනං,
සො ත්‍යාහං දක්ඛිණො¹ බාහු තච කොසිය සමමනො.
3783. පිතරං මෙ ජනෙත්තස්සී භතතුකාමස්ස මෙ සනො,
චීර පුඤ්ඤමීදං ඨානං මා මං කොසිය වාරය.
3784. සබ්බිහෙනං උපඤ්ඤානං මමෙනං උපනිසෙප්,
උට්ඨානපාරිචරියාය දීසරතනං නයා කතං
මාතාපිතුසු පුඤ්ඤානී මම ලොකදදෙ භව.
3785. තථෙව සකන්ති මනුජා ධම්මෙ ධම්මපදං චිද්ද,²
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස යථා ජාතාසී තිං ඉසෙ.
3786. උට්ඨානපාරිචරියාය මාතාපිතු සුඛාවහං,
තං මං පුඤ්ඤාභිචාරෙති අරියමග්ගාවරො නරො.
3787. සුඤ්ඤාඤ්ඤා හොතොතා වචනං භාතු³ රජ්ජාචරා මම,
කුලවංසං මහාරාජ පොරාණං පරිභාපයං
අධම්මචාරී⁴ යො ජෙට්ඨො නිරයං සො උපපජ්ජති.

1. දක්ඛිණං - මජ්ඣ.
2. චිද්ද - මජ්ඣ.
3. භාත - චි. මජ්ඣ.
4. අධම්මචාරී ජෙට්ඨසු - මජ්ඣ., ස්‍යා,
අධම්මචාරී ජෙට්ඨො - චි.

3788. යෙ ව ධම්මස්ස කුසලා පොරාණස්ස දිසමැති,
චාරිතෙනන ව සමපන්නා න තෙ ගවජනති දුග්ගතිං.
3789. මාතාපිතා ව භාතා ව හගිති ඤාතිබන්ධවා,
සබ්බෙ ජෙට්ඨස්ස තෙ භාරා එවං ජානාහි භාරත.¹
3790. ආදිසීඤා ගරුං භාරං නාවිකො විය උසිසහෙ,
ධම්මඤ්ඤි නප්පමජ්ජාමී² ජෙට්ඨොවසමී රථෙසහ.
3791. අධිගතමහා³ තමෙ ඤාණං ජාලංව ජාතවෙදනො,⁴
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.
3792. යථා උදයමාදිවෙචා වාසුදෙවො පහඬ්ඤා⁵රා,
පාණිනං පවිදංසෙති රූපං කල්‍යාණපාපකං
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.
3793. එවං මෙ යාවමානස්ස අඤ්ඤිං නාවබුජ්ඣංථ,
තව බඤ්ඤවරො⁶ හෙසස් වුට්ඨිතො පරිවාරකො.⁶
3794. අඤ්ඤා නඤ්ඤ පජානාසි සඤ්ඤං සබ්භි දෙසිතං,
අරියො අරියසමාචාරො බාලහං කං මම රුවච්ඤි.
3795. භවන්තං වදමි හොතිඤ්ඤා සුඤ්ඤාථ වචනං මම,
නායං භාරො භාරමනෙතා අහු මයහං කුද්වනං.

1. භාරධ - මජ්ඣං,
2. පමජ්ජාමී න - මජ්ඣං,
3. අධිගතො - මජ්ඣං, අධිගතො - සායා,
4. ජාතවෙදනො - මජ්ඣං,
5. තඤ්ඤවරො - මජ්ඣං, තඤ්ඤවරො - සායා,
6. පරිවාරකො - මජ්ඣං.

3796. තං මං උපට්ඨිතං සන්තං මාතාපිතු සුඛාවහං,
නන්දෙ අජ්ඣාචරං කන්ධා උපට්ඨානාය යාවති.
3797. යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිනං,
නන්දං වො වරථ එකො කං නන්දෙ උපතිට්ඨතු.
3798. තයා තාත අනුඤ්ඤතා සොණ තං නිසංඝිතා මයං,
උපසාධිතුං¹ උභෙ නන්දං මුඤ්ඤි බ්‍රහ්මචාරිනං.
3799. අසංසක්ඛොව තරුණං පවාළං මාචන්දරීනං,
චිරසංසං නන්දං දිසවාන හදයං මෙ පවෙධති.
3800. යද සුඤ්ඤාපි සුපිනෙ² නන්දං පසංඝාමී ආගතං,
උදග්ගා සුමනා හොමී නන්දෙ නො ආගතො අයං.
3801. යද ව පටිබුජ්ඣති නන්දං පසංඝාමී නාගතං,
භීයො³ ආචීයති සොකො දොමනසංඝඤ්ඤාපසකං.
3802. සාහං අජ්ඡ චිරසංඝොපී නන්දං පසංඝාමී ආගතං,
හතතු ව මඤ්ඤාපි පියො නන්දෙ නො පාචිසී සරං.
3803. පිතු ව⁴ නන්දෙ සුඤ්ඤො⁵ යං නන්දෙ නපාවසෙ සරා,⁶
උහතු තාත නන්දෙ තං මං නන්දෙ උපතිට්ඨතු.
3804. අනුකම්පිකා⁷ පතිට්ඨා ව පුබ්බෙ රසදදී ව නො,
මග්ගො සග්ගසංඝ ලොකසංඝ මාතා තං චිරතෙ ඉසෙ.
3805. පුබ්බෙ රසදදී ගොතති මාතා පුඤ්ඤපසඤ්ඤිතා,
මග්ගො සග්ගසංඝ ලොකසංඝ මාතා තං චිරතෙ ඉසෙ.
3806. ආකකම්මානා පුඤ්ඤාචරං දෙවතාය නමස්සති,
තකඛතනාති ව පුච්ඡති උතුසංවච්ඡරාති ව.
3807. තස්සා උතුසිනාතාය හොති ගඤ්ඤාසංඝවකතමො,⁸
තෙන දෙහළීති හොති සුභද තෙන වුච්චති.

1. උපසාධිතුං - මජ්ඣං, සූ. 4.
2. සුපිනෙන - මජ්ඣං, සූ. 4.
3. භීයො - මජ්ඣං,
4. පිතුපි - චී, මජ්ඣං.
5. සුඤ්ඤො - මජ්ඣං.
6. සරං - මජ්ඣං, සූ. 4.
7. අනුකම්පකා - මජ්ඣං, සූ. 4.
8. වොකකමො - චී, මජ්ඣං.

3808. සංවජරං වා උභතං වා පරිහරිකා විජායති,
තෙන සා ජනගනනීති ජනෙතී තෙන වුවවති.

3809. ඵනකනීරෙන භීතෙන අඛගපාපුරණෙන ව,
රොදනතං පුතං තොසෙති¹ තොසෙනති තෙන වුවවති.

3810. තතො වාතාතපෙ සොරෙ මමං² කකා උදිකකති,
දුරකං අපජානනතං³ පොසෙසති තෙන වුවවති.

3811. යඤ්ච මාතු ධනං හොති යඤ්ච හොති පිතුඤ්චනං,
උභයමෙපතසස ගොපෙති අපි පුතතසස නො සියා
ඵවං පුතත අදුං පුතත ඉති මාතා විහඤ්ඤති.

3812. පමතතං පරදරෙසු නිසීචෙ⁴ පතතයොඛතෙන,
සායං පුතං අනායනතං ඉති මාතා විහඤ්ඤති.

3813. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො මාතු අපරිවාරකො,
මාතරි මිච්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.

3814. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො පිතු අපරිවාරකො,⁵
පිතරි මිච්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.

3815. ධනාපි⁶ ධනකාමානං නසසති ඉති මෙ සුතං.
මාතරං අපරිවරිකාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ජති.

3816. ධනාපි ධනකාමානං නසසති ඉති මෙ සුතං,
පිතරං අපරිවරිකාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ජති.

3817. ආනන්දෙ ව පමාදෙ ව සද හසිතකීළිතං,
මාතරං පරිවරිකාන ලඛ්භමෙතං⁷ විජානතො.

1. තොසෙති - වී. මජ්ඣං.
2. මමං - මජ්ඣං. මමී - වී.
3. අපජානනං - වී. මජ්ඣං.
4. නිසීචෙ - මජ්ඣං. නිසීචෙ - සා.
5. අපරිවාරකො - මජ්ඣං.
6. ධනාපි - මජ්ඣං. සා.
7. ලඛ්භමෙතං - මජ්ඣං. සා.

- 3818. ආනන්දෙ ව පමොදෙ ව සද් භසිතකීළීතං,
පිතරං පරිවරිකාන ලබ්භමෙතං විජානතො.
- 3819. දුතඤ්ච පියවාචා ව අඤ්චරියා ව යා ඉධ,
සමානකතා ව ධම්මෙසු තස් තස් යථාරහං.
- 3820. එතෙ ඛො සඛග්භා ලොකෙ රථසසාණීව යායතො,
එතෙ ව සඛග්භා නාසසු න මානා පුත්තකාරණා
ලභෙථ මානං පූජං වා පිතා වා පුත්තකාරණා.
- 3821. යජමා ව සඛග්භා¹ එතෙ සමච්චෙකඛග්භා² පණ්ඩිතා,
තජමා මහතං පප්පොනති පාසංසා³ ව භවතති තෙ.
- 3822. බ්‍රහ්මානි මාතාපිතරො පුබ්බාවරියානි වුච්චරෙ,
ආභුතෙය්‍යා ව පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.
- 3823. තජමා හි තෙ නම්සෙසය්‍ය සකකරෙය්‍යාථ³ පණ්ඩිතො,
අනෙතන අථො පානෙන වඤ්ඤෙන සයනෙන ව
උජ්ජාදනෙන තභාපනෙන පාදනං ධොවනෙන ව.
- 3824. තාය නං පාරිවරියාය මාතාපිතුසු පණ්ඩිතා,⁴
ඉධෙව⁵ නං පසංසනති පෙච්ච සග්ගෙ පමොදතිති.

2. සොණනන්දජාතකං.

සතභනිනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසසුඤ්ජනං:

අථ සකන්තිමම්භි නිපාතවරෙ
ස භවං තු කුසාවති රාජවරො,
අථ සොණනන්දවරො ව පුත
අභිවාසිත සකන්තිමම්භි සුතෙති.

- 1. සඤ්ජනෙ - මජ්ඣ.
- 2. පසංසා - ච. මජ්ඣ.
- 3. සකකරෙය්‍යව - මජ්ඣ.
- 4. පණ්ඩිතො - මජ්ඣ.
- 5. ඉධෙව - ච.

අසීනිනිපාතො

1. චූලලහංසජාතකං

- 3825. සුමුඛ අනුපවිනනතා පසාමනනි විහබ්ගමා,
ගව්‍ය තුවමපි මා කසිබි නක්ඛි බද්දො¹ සභායතා.
- 3826. ගවෙජවාහං න වා ගවෙජ න තෙන අමරො දියං,
සුඛිතං තං උපාසිකා දුක්ඛිතං තං කථං ජහෙ.
- 3827. මරණං වා තයා සද්ධිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙයොගා යකොඤ්චි ජීවෙ තයා විනා.*
- 3828. නෙස ධම්මො මහාරාජ යං තං එවං ගතං² ජහෙ,
යා ගති තුඤ්ඤං සා මඤ්ඤං රුවච්ඤෙ විහගාධිප.³
- 3829. කා නු පාසෙහ බද්ධස්ස⁴ ගති අඤ්ඤා මහානසා,
සා කථං වේතයානස්ස මුක්ඛස්ස තව රුවච්ඤි.
- 3830. කං වා කං පසස්සෙ අඤ්ඤං මම තුඤ්ඤාඤ්ච පකඛිම,
ඤ්ඤිතං වාවසිට්ඨානං උභිතතං ජීවිතස්සබ්බෙ.
- 3831. යං නු කඤ්ඤනදෙපිච්ඡ⁵ අකෙතන තමසා ගතං,
තාදිසෙ යඤ්ඤිජං පාණං කමසුමභිජොතයෙ.
- 3832. කථනනු පතතං සෙට්ඨ ධම්මෙ අඤ්ඤං න බුජ්ඣසීසෙ,
ධම්මො අපචිතො සනෙතා අඤ්ඤං දස්සෙති පාණිතං.
- 3833. සොහං ධම්මං අවෙකඛනොතා ධම්මා වඤ්ඤං සමුට්ඨිතං,
භතතිඤ්ච තසි සමපස්සං නාවකඛිනාමි ජීවිතං.
- 3834. අද්ධා එසො සතං ධම්මො යො මිතො මිතාමාපදො,
නචචජෙ ජීවිතස්සාපි හෙතු ධම්මං අනුස්සරං.
- 3835. සවායං ධම්මො ව තෙ විඤ්ඤානා භතති ව විදිතා මසී,
කාමං කරස්සු මඤ්ඤතං ගවෙජවානුමනො මයා.

1. නක්ඛි බද්ධො - මජ්ඣං.
 2. කතං - මජ්ඣං.
 3. විහගාධිප - මජ්ඣං.
 4. බන්ධස්ස - මජ්ඣං.
 5. වෙපිඤ්ඤ - මජ්ඣං.
 * අයං ගාථා පාදෙ මරමමපොක්කෙසු න දිසස්සති.

3836. අපි කෙවං ගතෙ කාලෙ යං බඬං කුතීනං මයා,
තයා තං බුඬ්ඛිසම්පන්න අසස පරමසංවුතං.

3837. ඉච්චෙවං මනභයනනානං අරියානං අරියවුතනිනං,
පච්චදීසසථ නෙසාදෙ ආතුරානමිවනතකො.

3838. තෙ සතභුං අභිසංවිසඛ දීසරතතං හිතා දිජා,
තුණභීමාසිසු උභයො න ච සකෙඤ්ඤමාසනා.

3839. ධතරටෙඨ ච දීඤාන සමුඤ්ඤනොන තතො තතො,
අභිකකමථ වෙගෙන ද්විජසතභු ද්විජාධිපෙ.

3840. සො ච වෙගෙනභිකකමම ආසජජ පරමෙ දිජෙ,
පච්චකමිසු නෙසාදෙ බඬා ඉති විවිනතයං.

3841. එකඤ්ඤ බඬමාසීනං අබඬඤ්ඤ පුනාපරං,
ආසජජ බඬමාසීනං පෙකඛමානමදීනවං.

3842. තතො සො විමතො යෙව පණ්ඩරෙ අජ්ඣභාසථ,
පච්චකායෙ ආසීනෙ දිජසඛකගණාධිපෙ.

3843. යනභු ජාසෙන මහතා බඬො න කුරුතෙ දීසං,
අථ කසමා අබඬො කං බලී පකඛී න ගච්ඡසී.

3844. කීනභු තායං දිජො හොති මුතො බඬං උපාසසී,
ඔභාය සකුණා යතඤ්ඤ කිං එකො අවභීයසී.

3845. රාජා මෙසො දිජාමිතත සඛා පාණසමො ච මෙ,
තෙව නං විජනිසාමී යාව කාලසස පරියායං.

3846. කථං පනායං විභගො නාදදසා පාසමොධිමිතං,
පදං හෙතං මහනිනානං බොධුමරහතඤ්ඤ ආපදං.

3847. යද පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛියෙ,
අථ ජාලඤ්ඤ පාසඤ්ඤ ආසාජජපි න බුජ්ඣති.

3848. අපි කෙව මහාපඤ්ඤ පාසා බහුවිධා තතා,
ගුලභමාසජජ බජ්ඣනී අපෙචං ජීවිතකඛියෙ.

3849. අපිනායං තයා සඤ්ඤාං සමභාසංසං සුචුරියො,
අපි නො අනුමඤ්ඤාසී අපි නො ජීවිතං දදෙ.
3850. න වෙව මෙ කං බද්ධොසී නපි ඉච්ඡාමී නෙ වධං,
කාමං ඛිප්පමිනො ගතඤ්ඤා ජීව කං අනිසො වීරං.
3851. න වාගමෙනං¹ ඉච්ඡාමී අඤ්ඤානුකම්පසං ජීවිතා,
සවෙ ඵකෙන තුට්ඨොසී මුඤ්ඤානං මඤ්ඤා භක්ඛය.
3852. ආරොහපරිඤානෙන තුල්ලසමා වයසා උභො,
න තෙ ලාභෙන ජීනත්ථ² ඵතෙන නිමිතා තුවං.
3853. තදිඛ්ඤ සමවෙකඛසුඤ්ඤා හොතු ගිඤ්ඤා තවාසමසු,
මං පුබ්බෙ බන්ධි පාසෙන යච්ඡා මුඤ්ඤා දීජාධිපං.
3854. තාවදෙව ව නෙ ලාභො කතස්ස යාවනාය ව,
මිත්තං ව ධනරට්ඨොති යාවජීවය තෙ සියා.
3855. පස්සන්තු නො මහාසඛසා තයා මුඤ්ඤාං ඉතො ගතං,
මිත්තාමච්චා ව හතො ව පුත්තදුරා ව බන්ධවා.
3856. න ව තෙ තාදිසා මිත්තා බහුතාං³ ඉධ විජ්ජති,
යථා කං ධනරට්ඨස්ස පාණ්ඩාරණො සධා.
3857. සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමී හොතු රාජා තවානුගො,
කාමං ඛිප්පමිනො ගතඤ්ඤා ඤ්ඤාතිමජ්ජෙඤ්ඤා වීරොවථ.
3858. සො පතීනො පමුභන්ත හතතුනා හතතුගාරවො,
අජ්ජධිභාසථ වකකඛො වාවං කමුඤ්ඤාසුඛං හණං.
3859. ඵචං පුද්දක නඤ්ඤාසු සහ සබ්බෙති ඤ්ඤාතිති,
යථාභමජ්ජ නඤ්ඤාමී මුඤ්ඤාං දිසවා දීජාධිපං.
3860. ඵති තං අනුසික්ඛාමී යථා තුවච්ඡි ලවජසෙ,
ලාභං යථායං⁴ ධනරට්ඨො පාපං කිඤ්ඤාමී න දඛබ්බි.
3861. ඛිප්පමනො පුරං නොඤ්ඤා⁵ රඤ්ඤාසු දමෙසති නො උභො,
අබ්බො පකතීභුතෙ කාජෙ උභයනො යීතෙ.

1. නෙවාහං - මජ්ඣං.
2. ජීවත්ථ - මජ්ඣං.
3. බහුතාං - මජ්ඣං.
4. තවාය - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.
5. ගතඤ්ඤා - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

3862. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීනරො.
3863. අසංසයං ඉමං දීඝවා භංසරාජං නරාධිපො,
පතීනො සුමනො වීතො ඛහුං දඝසති තෙ ධනං.
3864. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා කමුචනා¹ උපපාදයි,
බ්වමනොනපුරං ගතඤ්ඤා රඤ්ඤා භංසෙ අදඝසයි.
අබ්බොධි පකතීභුතෙ කාචෙ උභයනො ධීතෙ.
3865. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීනරො.
3866. කථං පතීමෙ විභගා² නච භක්ඛමාගතා,
කථං උදෙඤ්ඤ මහනතානං ඉඝසරෙමිධමඤ්ඤගා.
3867. විනිතා සතති මෙ පාසා පලලලෙසු ජනාධිප,
යං යදයතනං මඤ්ඤා දීජානං පාණරොධනං.
3868. තාදීසං පාසමාසජ්ජ භංසරාජා අබ්ඤ්ඤාච,
නං අබ්බොධි උපාසීනො මමායං අඤ්ඤාභාසථ.
3869. සුදුසකරං අනරියෙහි දහතෙ භාවමුත්තමං,
භතතුරුඤ්ඤ පරකකනොනා ධමමෙ සුතො විභබ්බමො.
3870. අත්තනායං වජ්ඣාන ජීවිතං ජීවිතාරහො,
අනුඤ්ඤානොනා ආසීනො භතතු යාවික්ඛ ජීවිතං.
3871. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමහමඤ්ඤගං,
කතො නං පාමුචීං පාසා අනුඤ්ඤාසීං සුබෙන ව.
3872. සො පතීනො පමුත්තෙන භතතුතා භතතුගාරවො,
අඤ්ඤාභාසථ වසකචොනා වාචං කඤ්ඤාසුචං භණං.

1. කමුචනා - මජ්ඣ. සනා.

2. විභබ්බ - මජ්ඣ. සනා.

3873. එවං ලුද්දක නඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි ක්‍යාතිහි,
යථාහමඤ්ඤා නඤ්ඤා මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
3874. එහි නං අනුසිසාමි යථා කමපි උච්ඡසෙ,
ලාභං යථායං ධනරට්ඨො පාපං කිඤ්ඤි නදකඛති.¹
3875. බීජමනෝතපුරං ගන්තවා රඤ්ඤා දසෙසහි නො උභො,
අබ්බො පකත්භූතෙ කාපෙ උභයනො ධීතෙ.
3876. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හී රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3877. අසංසයං ඉමං දිසවා භංසරාජං නරාධිපො,
පතීනො සුමනො වීතො බ්‍රහ්ම දස්සති තෙ ධනං.
3878. එවමෙතස්ස විචනා ආනිතාමෙ උභො මයා,
එතෙව හි ඉමෙ අස්ස උභො අනුමතා මයා.
3879. සොයං එවං ගතො පකඤ්ඤි දිජො පරමධම්මිකො,
මාදිසාස්ස හි ලුද්දස්ස ජනසෙය්‍යාථ මද්දවං.
3880. උපායනං හී² තෙ දෙව නාඤ්ඤං පස්සාමි එදිසං,
සබ්බසාකුණිකගාමෙ නං පස්ස මනුජාධිප.
3881. දිසවා නිසින්නං රාජානං පීඨෙ සොචණ්ණඤ්ඤෙ සුභෙ,
අජ්ඣාභාසථ වකකඛෙගා වාචං කණ්ණසුඛං හණං.
3882. කච්චි නු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙත මනුසිස්සති.³
3883. කුසලඤ්ඤිව මම භංස අථො භංස අනාමයං,
අථො රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙත මනුසිස්සති.
3884. කච්චි භොතො අමච්චසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
කච්චිනනු තෙ තච්චෙසු නාවකඛිනතී ජීවිතං.
3885. අථොපි මෙ අමච්චසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
අථොපි තෙ මමච්චෙසු නාවකඛිනතී ජීවිතං.

1. නදකඛති - මජ්ඣං.
2. ව - මජ්ඣං.
3. මනුසාසති - මජ්ඣං. ස. 3.

3886. කවචී තෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුතනරූපයසුපෙනා තව ඡන්දවසානුගා.
3887. අටො මෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුතනරූපයසුපෙනා මම ඡන්දවසානුගා.
3888. හවං තු කවචී නු මභාසතතුහන්ත්තඛගතො,
දුක්ඛමාපජජී වීපුලං තඤ්ඤං පටමමාපදෙ.
3889. කවචියං¹ නාපනිත්තාන දණ්ණෙන සමපොධයි,
ඵවමෙනෙසං ජම්මානං පාකතිකං හවති තාවදෙ.
3890. ඛෙමමාසි මහාරාජ ඵවමාපදී² සංසති,
න වායං කිඤ්චිරසමාසු සතතුව සමපජ්ජප්³.
3891. පච්චකච්චිත්තං නෙසාදෙ පුඛෙඛව අජ්ඣභාසථ,
තදයං සුමුඛොයෙව පණ්ඩිතො පච්චභාසථ⁴.
3892. තසස නං වචනං සුත්වා පසාදමයමජ්ඣගා,
තතො මං පාමුචී පාසා අනුඤ්ඤාසි සුඛෙන ව,
3893. ඉදංච සුමුඛෙනෙව ඵතදත්ථාය විනතිතං,
හොතො සකාසෙ ආගමනං ඵතසස ධනමිඤ්ජනා.
3894. සවාගතකෙඤ්චිදං හවනං පතීතොවසම් දසසනා,
ඵසො අපි ඛහුං විතං ලහනං යාවතිවජති.
3895. සන්තප්පයිත්වා නෙසාදං හොගෙහි මනුජාධිපො,
අජ්ඣභාසථ වක්ඛංඛං⁵ වාවං කණ්ණසුඛං හණං
3896. යං ඛලු ධම්මමධිතං⁶ වසො වතති කිඤ්චිතං,
සඛඤ්චීසසරියං⁷ හවනං පසාසථ⁸ යදිවජථ.
3897. දනත්තං උපභොතතුං වා යඤ්චිඤ්ඤං උපකප්පති,
ඵනං දදුමී වො විතං ඉසෙසරං විසසජාමී වො.
3898. යථා ව මහායං සුමුඛො අජ්ඣභාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
කාමසා බුද්ධිසමපනෙහා තං මහාසස පරමපදියං.

1. කවචීනෙතො - මජ්ඣ.
2. ඵවමාපරියාසති - සා.
ඵවමාපදියාසති - මජ්ඣ.
3. මාපජ්ජථ - මජ්ඣ.
4. අජ්ඣභාසථ - මජ්ඣ.

5. වක්ඛංඛො - මජ්ඣං සා.
6. ධම්මමධිතං - මජ්ඣං සා.
7. සඛඤ්චීසරියං - මජ්ඣං.
8. තං පසාසං - මජ්ඣං.

3899. අභං බලු මහාරාජ නාගරාජාවිවන්තරං,
පටිවකතුං න සකෙතාමී න මෙ සො විනයො සියා.
3900. අමතාකඤ්ච වො සෙට්ඨො කඤ්ච උත්තමසත්තවො,
භූමිපාලො මත්තස්සො පුජා බහුභී හෙතුභී.
3901. තෙසං උභිනතං භණතං විත්තමානෙ විනිච්ඡයෙ,
නානන්තරං¹ පටිවත්තකං පෙසෙසනං² මත්තජාධිප.
3902. ධම්මෙන කීර තෙසාදෙ පණීතො අණ්ඩපො ඉති,
නභෙව අකත්තස්ස නයො එතාදියො සියා.
3903. එවං අග්ගපකතීමා එවං උත්තමසත්තවො,
යාවතන්තී මයා දිට්ඨා නාඤ්ඤං පසසාමී එදිසං.
3904. තුට්ඨොසමී වො පකතියා වාකොන මධුරෙන ව,
එසො වාපි මම ඡන්දෙ වීරං පසෙසයා වො උභො.
3905. යං කිච්චං පරමෙ මිනෙත කතරස්මාසු³ තං තයා,
පත්තා නිසස්සයං තාමහා භතතිරස්මාසු යා තව.
3906. අදුඤ්ච නුත සුමහා ඤාතිසඛසසමන්තරං,
අදසීසනෙන අසමාකං දුක්ඛං බහුසු පකඛිසු.
3907. තෙසං සොකච්චිසාතාය තයා අනුමතා මයං,
තං පදකුණ්ණතො කථා ඤාතී පසෙස මරිඤ්ම⁴.
3908. අඛාභං විපුලං පීතීං භවතං වින්දමී දසසනා,
එසො වාපි මහා අත්ථො ඤාතිවිසසාසනා සියා.
3909. ඉදං වචා ධන්රට්ඨා⁵ භංසරාජා නරාධිපං,
උත්තමජවමත්තාය ඤාතිසඛමුපාගමුං.
3910. තෙ අරොගෙ අනුප්පත්තා දිස්වාන පරමෙ දච්ඡෙ,
කෙකාතීමකරුං භංසා පුටු සද්දෙ අජාසට

1. නන්තරං - මජ්ඣ., සා.
2. පෙසෙන - මජ්ඣ.
3. කතීසමාසු - මජ්ඣ.,
4. මුරිඤ්ම - මජ්ඣ., සා.
5. ධන්රට්ඨා - වී. මජ්ඣ., සා.

- 3911. තෙ පතිතා පමුණෙන හතකුනා හතකුගාරවා,
සමනතා පරිකරිංසු අණඛපා ලඞ්පච්චයා.
- 3912. එවං මිත්තවතං අජා සංඛෙ භොතති පදකඛිණා,
භංසා යථා ධනරථා ඤාතිසංඛිතමුපාගමුනති.

1. වුලලහංසජාතකං.

2. මහාහංසජාතකං.

- 3913. එතෙ භංසා පකකමනති වසංඛා භයමෙරිතා,
හරිත්තව හෙමවණණ කාමං සුමුඛ පකකම.
- 3914. ඕභාය මං ඤාතිගණා එකං පාසවසං ගතං,
අනපකඛමානා ගවජතති කිං එකො අවනියාසී.
- 3915. පතෙව පතතං සෙඨං නඤ්ඤි¹ සභායතා,
මා අනීසාය භාපෙසී කාමං සුමුඛ පකකම.
- 3916. නාහං දුක්ඛපරෙතොති² ධනරථං තවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.
- 3917. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධනරථං තවං³ ජහෙ.
න මං අනාර්යසංයුතෙත කලෙම යොජෙතුමරහසී.
- 3918. සකුමාරො සබාතාසමී සවිතෙත වසමී තෙ ධීතො,
ඤාතො සෙනාපති තාහං භංසානං පවරුත්තම.
- 3919. කථං අහං විකඤ්ඤසං⁴ ඤාතිමජේඤ්ඤි ඉතො ගතො,
තං භීතො පතතං සෙඨං කිනොත වකඛාමීතො ගතො.
ඉධ පාණං වජ්ඣසාමී නානාර්යං කතකුමුසසහෙ.
- 3920. එසො හි ධිලෙචා සුමුඛ යං ත්වං අරියපථෙ ධීතො,
යො හතාරං සබාරං මං න පරිච්චකකුමුසසහෙ⁵.

1. ඛෙඤ්ඤි - මජ්ඣිම. සා.
 2. භී - මජ්ඣිම. සා.
 3. තුච්චං - මජ්ඣිම. සා.
 4. විකඤ්ඤසං - මජ්ඣිම.
 5. පරිදකකු - මජ්ඣිම.

3921. නං හී මෙ පෙකඛමානස්ස භයං න තෙව ජායති,
අධිගච්ඡති කං මඤ්ඤං එවමභුතස්ස ජීවිතං.
3922. ඉචෙව ච මනතයනතානං අරියානං අරියචුක්ඛනං,
දණ්ඩමාදය නෙසාදෙ ආපදී¹ තුරිතො භුසං.
3923. තමාපතනතං දිසවාන සුමුඛො අපරි²බ්‍රැහ්මි,
අට්ඨාසි පුරතො රඤ්ඤස්ස භංසො විසසාසයං ව්‍යථං³.
3924. මා භාසි ජතතං සෙට්ඨං නහි භායනති තාදිසා,
අභං යොගං පයුක්ඛස්සං යුතං ධම්මපසංහිතං.
තෙන පරියාපදනෙන⁴ බීජං පාසා පමොක්ඛසි.
3925. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා සුමුඛස්ස සුභාසිතං,
පහට්ඨොලොමො නෙසාදෙ අඤ්ඤච්ඡස්ස පණාමසි.
3926. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසනො මානුසිං⁵ දිජෙ,
අරියං බ්‍රැහ්මානො⁶ චක්ඛඛො චජනො මානුසිං ගිරං.
3927. කිනතු තායං දිජෙ හොති මුතො බඬං⁷ උපාසසි,
ඔභාය සකුණා ඤ්ඤාති කිං එකො අචභීයසි.
3928. රාජා මෙ සො දිජාචික්ඛ සෙනාපච්චස්ස කාරසිං,
තමාපදෙ පරිච්චතං තුස්සභෙ විහගාධිපං.
3929. මහාගණාය භතො මෙ මා එකො ව්‍යසනං අගා,
තථා නං සමම නෙසාද භක්ඛායං අභිතො රමෙ.
3930. අරියචතසි චක්ඛඛො යො පිණ්ඩමපවාසසි,
චජාමී තෙ නං භක්ඛාරං ගච්ඡධුමො යථා සුඛං.
3931. සචෙ අත්තපයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,
පතිගණනාම⁸ තෙ සමම එතං අභයදකඛිණං.
3932. නො වෙ අත්තපයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,
අනිස්සරො මුක්ඛිමමෙහ ථෙයං කසිරාසි පුද්දක.

1. ආපති - මජ්ඣ. සා.
2. අති - මජ්ඣ. සා.
3. බ්‍යධං - මජ්ඣ.
4. පරියාදනෙන - මජ්ඣ.
5. මානුසං - මජ්ඣ.
6. බ්‍රැහ්මනො - වී. මජ්ඣ. සා.,
7. බඬං - මජ්ඣ. සා.
8. පටිගණනම - මජ්ඣ.

- 3933. යසසි කිං හතකො¹ රඤ්ඤා කාමං තසෙසව පාපය,
තත් සංයමනො රාජා යථාභිඤ්ඤාං කරිසසති.
- 3934. ඉච්චව චුතො නොසාදෙ හෙමවච්ඡෙණ්ණ් හරිත්තවෙ,
උහො හතෙභි සඛගග්ඤ්ඤා² පඤ්ඤරෙ අජ්ඣවොදභි.
- 3935. තෙ පඤ්ඤරගනෙ පකඛි උහො හසිසරවණ්ණිනෙ,
සුමුඛං ධනරට්ඨඤ්ඤා ලුඤ්ඤ ආදය පකඛති.
- 3936. හරියමානො ධනරට්ඨං සුමුඛං එතදච්චි,
බාලහං භායාමි සුමුඛ සාමාය ලකඛණුරුයා
අපමාකං වධමඤ්ඤාය අථත්තානං වධිසසති.
- 3937. පාකභංසා ව සුමුඛ සුහෙමා හෙමසුත්තවා,
කොඤ්චි සමුද්දන්තීරෙව කපණා තුන් රුච්ඡති.
- 3938. එවං මහනොනා ලොකසස අපාමෙයොනා මහාගණි,
එකිත්ථිමනුසොවෙය්‍ය න ඉදං පඤ්ඤවතොමිව.
- 3939. වානො ව ගන්ධමාදෙති උභයං ඡෙකපාපකං,
බාලො ආමකපකකං ව ලොලො අනො ව ආමිසං.
- 3940. අච්චිවජයඤ්ඤා අතෙසු මනෙව පටිභාසි³ මං,
කිච්චාකිච්චං න ජානාමි සමපනො කාලපරියායං.
- 3941. අධ්‍යුමලනො උදීරෙසි යො සෙය්‍යා මඤ්ඤසිත්ථියො,
බහුසාධාරණා හෙනා යොණ්ඤානංව සුරාසරං.

1. හටකො - මජ්ඣං,
2. පගොයා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පටිභාසි - මජ්ඣං.

3942. මායා වෙසා මරීචී ව සොකො රොගො චූපදදවො,
බරා ව බන්ධනා වේනා මච්චුපාසො ගුහාසයො
තාසු යො වීසසසෙ පොසො සො නරෙසු නරාධමො.

3943. යං චුදෙති¹ උපඤ්ඤතං කො තං නිඤ්ඤමරහනී,
මහාභුනිඤ්ඤො නාම ලොකසමිං උදපජ්ඣං.

3944. බිඛ්ඛා පණ්ණිනා ත්‍යාසු රති ත්‍යාසු පතිට්ඨිනා,
බීජානී ත්‍යාසු රුහනනී යද්දිං සත්තා පජායරෙ
තාසු කො නිබ්බිදෙ පොසො පාණමාසජ්ජ පාණභී.

3945. ක්වමෙව නඤ්ඤෙසු සුමුඛ චීනං අකෙසුසු යුඤ්ඤසි,
තස්ස ත්‍යාජ්ජ භයෙ ජාතෙ භීතෙන ජායතෙ මති.

3946. සබ්බො හි සංසයං පනො භයං භීරු නිතිකඛනී,
පණ්ණිනා ව මහත්තානො අකෙසු ඤ්ඤනනී දුයසුපෙ.

3947. එතදත්ථාය රාජානො සුරච්චන්තනී මනන්තං,
පට්ඨාහනී යං සුරො ආපදං අත්තපරියායං.

3948. මා නො අජ්ජ විකන්තිංසු රඤ්ඤෙසු සුදු මහානසෙ,
තථාහි වණ්ණො පත්තානං එලං වෙඵංව තං වධි.

3949. මුත්තො න ඉච්ඡ ඔධෙධිතුං සයං බන්ධං උපාගමී,
යොපජ්ජ සංසයං පනො අත්ථං ගණ්ණාහි මා මුඛං.

1. බුබෙහි - මජ්ඣං.

3950. සො තං යොගං පසුඤ්ඤාසු යුතං ධම්මපසංහිතං,
තච පරියාපදනෙන¹ මම පාණෙසනං වර.
3951. මාභාසී පතතං සෙට්ඨ නහි භායනති තාදිසා,
අහං යොගං පසුඤ්ඤාසං යුතං ධම්මපසංහිතං
මම පරියාපදනෙන ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි.
3952. ස ලුඤ්ඤා භංසකාචෙන රාජද්වාරං උපාගමී,
පච්චෙදෙථ මං රඤ්ඤා ධනරට්ඨායමාගතො.
3953. තෙ දිස්වා පුඤ්ඤාසංඛායෙ උභො උක්ඛඤ්ඤාසම්මතෙ,
ධම්ම සඤ්ඤාමනො² රාජා අමචෙව අජංඛාසථ.
3954. දෙථ ලුඤ්ඤා වසානි අනතං පානඤ්ඤා භොජනං,
කාමං කරො හිරඤ්ඤාසං යාවනොතා එස ඉච්ඡති.
3955. දිස්වා ලුඤ්ඤා පසනහතං කාසිරාජා³ තදමුචී,
යද්දං සමම ඛෙමක පුණ්ණා භංසෙහි තිට්ඨති.
3956. කථං රුචී⁴ මජ්ඣගතං පාසභතො උපාගමී,
ඕකිණ්ණං කැතිසඛෙකහි නිමජ්ඣමං⁵ කථං ගහී.
3957. අජජ මෙ සත්තමා රතතී ආදනාතී⁶ උපාසතො,
පදමෙනස්ස අනෙවසං අපමනො සට්ඨස්සිතො.
3958. අථස්ස පදමදාකං වරතො අදනෙසනං,
තසාභං ඕද්ඛිං පාසං එචෙන⁷ දීපමග්ගහිං.
3959. ලුඤ්ඤා දො ඉමෙ සකුණා අථ එකොති භාසසී,
විතනනනු තෙ විපරියතං ආදු කිනනු ජීඨිසසී.⁸
3960. යස්ස ලොහිතකා තාලා තපනෙය්‍යනිභා සුභා,⁹
උරං සංභවිව තිට්ඨනතී සො මෙ ඛන්ධං උපාගමී.

1. පරියාදනෙන - මජ්ඣං.
2. සංසමනො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. කාසිරාජෙතදමුචී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. රුචී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. නිමමජ්ඣමං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. අදනාතී - මජ්ඣං.
7. එචං තං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
8. ජීඨිසසී - මජ්ඣං.
9. සභා - මජ්ඣං.

3961. අථායං භසසරො පකඤ්ඤා¹ බඳ්ධමාතුරං,
අරියං බ්‍රුවානො අට්ඨාසි වජ්ජොතා මානුසිං ගිරං.
3962. අථ කිත්තුද්දති සුමුඛ හත්ථං සංහච්ච තිට්ඨසී,
ආදු මෙ පරියං පඤ්ඤා භයා භීතො න භාසසී.
3963. නාභං කාසිපතී භීතො ඔගඤ්ඤා පරියං තච,
නාභං භයා න භාසිසසං වාකායං අත්ඨසමී තාදීසෙ.
3964. න තෙ අභිසරං පසෙස න රථෙ නපි පඤ්ඤෙ,
තාසස වච්චෙව කීටං වා වච්චිතෙ ව ධනුග්ගභෙ.
3965. න හිරසුද්දං සුවඤ්ඤං වා නගරං වා සුමාපිතං,
ඔකීඤ්ඤපරිඨං³ දුග්ගං දළොමට්ඨාලකොට්ඨකං,
යත්ථ පට්ටොයා සුමුඛ භාසිතඛං න භාසසී.
3966. න මෙ අභිසරෙනෙයො නගරෙන ධනෙන වා,
අපථෙන පථං යාම අනතලිකෙඛ වරා මයං.
3967. සුතාව පඤ්ඤිතා ත්‍යමහා නිපුණා අත්ථිනාතකා,
භාසෙමත්ථිනං වාවං සච්චෙවසස පතිට්ඨිතො.
3968. කිඤ්ඤි තුග්ගං අසථිසස අනරියසස කරිසසති,
මුසාවාදිසස ලුද්දසස හණ්ඨමපි සුභාසිතං.
3969. තං බ්‍රාහ්මණානං වචනා ඉමං බෙමිං⁴ අකාරසී,
අභයඤ්ඤි තයා සුට්ඨං ඉමායො දසධා දීසා.
3970. ඔගඤ්ඤා තෙ පොකඛරණිං විපසනෙතාදකං සුචිං,
පඤ්ඤාදනං⁵ තත්ථ අභිසාවෙත්ථ පකඤ්ඤං.

1. අඛණ්ඩා ඛන්ධ - මජ්ඣං.
2. කී - මජ්ඣං.
3. පරිකඛං - මජ්ඣං.
4. බෙමං - මජ්ඣං.
5. බඤ්ඤා ඛාදනං - මජ්ඣං, පඤ්ඤා ඛාදනං - සායං.

3971. ඉදං සුඤ්චාන නියොසාසං ආගතමො¹ තචකතීකො,
තෙ තෙ බද්ධසමා² පාසොන එතං තෙ භාසිතං මුසා.
3972. මුසාවාදං පුරකකිඤ්චා ඉච්ඡාලොභඤ්ඤා පාපකං,
උභොසන්ධිං අතිකාමම අසාතං උපපජ්ජති.
3973. නාපරජ්ඣාම සුමුඛ නපි ලොභා වමග්ගහිං,
සුතා ච පණ්ඩිතාත්තාස්ථ නිපුණොඅස්ථිනාතකා.
3974. අපොච්ඡවත්තිං වාවං ව්‍යාකරෙය්‍යුං ඉධාගතා,
තථා තං සම්මි නොසාදෙ වුතො සුමුඛ මග්ගහි.
3975. නෙව භීතා³ කාසිපති උපනීතස්මිං ජීවිතෙ,
භාසෙමඤ්චත්තිං වාවං සමිඤ්ඤා කාලපරියායං.
3976. ජො මිගෙන මිගං හන්ති පකඤ්ච වා පන පකඤ්චා,
සුතෙන වා සුතං කිණො⁴ කිං අනරියතරං තතො.
3977. යො ච අරියරුදං භාසෙ අනරියධම්මච්චස්සිතො,
උභො සො ධංසතෙ ලොකා ඉධවෙච පරස්ථ ච.
3978. න මජ්ජෙථ යසං පතො න ව්‍යථෙ⁵ පත්තසංසයං,
වායමෙථෙච කිච්චෙචසු සංවරෙ උචරානි ච.
3979. යෙ වද්ධා⁶ අඛ්භතීකතනා සමපතො කාලපරියායං,
ඉධ ධම්මං චරිඤ්චාන එවෙනෙ⁷ ත්ථිචං ගතා.
3980. ඉදං සුඤ්චා කාසිපති ධම්මමත්තනි පාලය,
ධතරට්ඨඤ්ඤා මුඤ්ඤාහි භංසානං පචරුත්තමං,
3981. ආභරනතුදකං පජ්ජං ආසනඤ්ඤා මහාරහං,
පඤ්ඤරතො පමොකකාමී ධතරට්ඨං යසස්සිතං.

1. අගතමො - මජ්ඣං.
 2. බද්ධසමා - වී. මජ්ඣං.
 3. භීතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 4. කිණො - මජ්ඣං. කිලො - ස්‍යා.
 5. තථොධෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 6. වුඤ්ඤානාඛ්භතීකතනා - මජ්ඣං.
 7. එවං තෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

- 3982. තඤ්ඤා සෙනාපතිං ධීරං නිපුණං අඤ්ඤානකං,
යො සුඛො සුඛිතො රඤ්ඤා දුක්ඛිතෙ භොති දුක්ඛිතො.
- 3983. එතාදිසා¹ ඛො අරහන්ති පිණ්ඩමස්සාතු භතතුනො,
යථායං සුමුඛො රඤ්ඤා පාණසාධාරණො සඛා.
- 3984. පියඤ්ඤා සඛබ්බෙවෙණ්ණං අට්ඨපාදං මනොරමං,
මට්ඨං කාසිකපඤ්ඤා² ධතරට්ඨො උපාවිසි.
- 3985. කොවච්ඤා සඛබ්බෙවෙණ්ණං වෙයාග්ගපරිසිඛිතං,
සුමුඛො අපඤ්ඤාපාවෙකඤ්ඤා ධතරට්ඨස්ස අනන්තරං.
- 3986. තෙසං කඤ්ඤානපකෙතභි පුඤ්ඤා ආදාය කාසියො,
භංසානං අභිභාරෙසුං අග්ගං රඤ්ඤා පවාසිතං.
- 3987. දිසවා අභිභවං අග්ගං කාසිරාජෙන පෙසිතං,
කුසලො ඛතකධම්මොනං තතො පුඤ්ඤා අනන්තරා.
- 3988. කච්චි භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
- 3989. කුසලඤ්ඤාව මෙ භංස අපො භංස අනාමයං,
අපො රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
- 3990. කච්චි භොතො අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
කච්චිනනු තෙ තච්චෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
- 3991. අපො පි මෙ අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
අපො පි තෙ මමච්චෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
- 3992. කච්චි තෙ සාදිසි භරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුක්කරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
- 3993. අපො මෙ සාදිසි භරියා අසසවා පියභාණිනී,
පුක්කරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
- 3994. කච්චි රට්ඨං අනුච්චි අකුතොච්චි උපඤ්ඤං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති³.

1. ඵදිසො ඛො අරහති - මජ්ඣං. ස්ථා.
2. මජ්ඣිමනිකං - මජ්ඣං. වස්ථං - ස්ථා.
3. සමෙනමනුසාසි - මජ්ඣං.

- 3995. අරො රට්ඨං අනුපපිලං අකුතොවී උපද්දවිං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති¹.
- 3996. කච්චි සනොනා අපචිතා අසනොනා පරිවජ්ජනා,
නො වෙ ධම්මං නිරික්ඛන්තා අධම්මනුචක්ඛති.²
- 3997. සනොනා ච මෙ අපචිතා අසනොනා පරිවජ්ජනා,
ධම්මමෙවානුචක්ඛාමි අධම්මො මෙ නිරික්ඛන්තො,
- 3998. කච්චි නානාගතං දීසං සමවෙක්ඛසි ඛන්තිය,
කච්චි න මනො මදනීයෙ පරලොකං න සන්තසි.
- 3999. නාහං අනාගතං දීසං සමවෙක්ඛාමි පක්ඛිම,
ධීතො දසසු ධම්මෙසු පරලොකං න සන්තසෙ.
- 4000. දුතං සීලං පරිවචාගං අජජවං මද්දවං තපං;
අකොකාධං³ අචිභිංසඤ්ඤා ඛන්තිඤ්ඤා අචිරොධනං.
- 4001. ඉච්චෙන කුසලෙ ධම්මෙ ධීතෙ පඤ්ඤාමි අත්තනී,
තතො⁴ මෙ ජායතෙ පිති සොමනස්සඤ්ඤානප්පකං.
- 4002. සුමුඛො ච අචිනොන්තො විසුඤ්ඤි ඵරුසං ගිරං,
භාවදෙසමනඤ්ඤාය අසමාකායං විහබ්බමො.
- 4003. සො කුදෙධා ඵරුසං වාවං නිච්ඡාරෙසි අයොනිසො,
යානසමාසු⁵ න විජ්ජන්ති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච්ච.
- 4004. අඤ්චි මෙනං අතිසාරං වෙගෙන මනුජාධිප,
ධතරට්ඨෙ ච බද්ධසිං දුක්ඛං මෙ විපුලං අහු.
- 4005. ඤං නො පිතාව පුත්තානං භුත්තානං ධරණීරිච්ච,
අසමාකං අධිපත්තානං බමස්සු රාජකුඤ්ජර.
- 4006. ඵතං තෙ අනුමොදම යං භාවං න නිගුහසි,
බීලං පභිඤ්ඤසි පක්ඛි උජ්ජකොසි විහබ්බම.

- 1. මනුසිසසතං - මජ්ඣං.
- 2. මචක්ඛති - මජ්ඣං.
- 3. අකොකාධං - මජ්ඣං.
- 4. අරො - මජ්ඣං.
- 5. යානසෙමසු - මජ්ඣං.

- 4007. යං කිඤ්චි රතනං අඤ්චි කාසිරාජනිවෙසනෙ,
රජතං ජාතරූපඤ්ච මුක්තා වෙච්චරියා ඛහු.
- 4008. මණයො සඞ්ඛිදුක්ඛඤ්ච වජ්ඣං හරිවඤ්ඤං,
අජිනං දන්තභණ්ඩඤ්ච ලොභං කාලායසං ඛහුං.
එතං දදුම් වො විනං ඉසෙසරං විසසජාම් වො.
- 4009. අද්ධා අපචිතා න්‍යමිහා සකකතා ච රථෙසභ,
ධමෙඤ්ඤු වහ්නමානානං කං නො ආචරියො භව.
- 4010. ආචරියසමනුඤ්ඤා නයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛිණතො කඤ්චා ඤ්ඤාති පසෙසමරිඤ්ඤම.
- 4011. සඛ්ඛරණ්ඤං විනතයිකා මනතයිකා යථා තථං,
කාසිරාජා අනුඤ්ඤසී භංසානං පචරුක්ඛමං.
- 4012. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනං¹ පති,
පෙසඤ්ඤො කාසිරාජසස භවනා² තෙ විගාඤ්ඤුං.
- 4013. තෙ අරොගෙ අනුප්පනෙතෙ දිස්ඨාන පරමෙ දිපේ,
කෙ කෙති මකරුං භංසා පුච්චසංඤ්ඤ අජායථ.
- 4014. තෙ පතීතා පමුක්ඛෙන හතතුතා හතතුගාරවා,
සමන්තා පරිකරිංසු අණ්ඩජා ලද්ධපච්චයා.
- 4015. එවං මිත්තවතං අජා සඛෙධ භොතති පදකඛිණා,
භංසා යථා ධනරට්ඨා ඤ්ඤාතිසඞ්ඤමුපාගමුත්තති.

මහාභංසජාතක යි.

3. සුධාභොජනජාතකං

- 4016. *නෙව කිණාම් නපි විකකිණාම්
න වාපි මෙ සන්තිවයො ච අඤ්චි,
සුකිච්ඡරූපං චතිදං පරිනං.
පඤ්ඤාදනො නාලමයං දුට්ඨතං.

1. සුරියඤ්ඤමනං - මජ්ඣං.
2. භවනතො - මජ්ඣං.

* "නෙව කිණාම් නපි විකකිණාම්" න්‍යාදී ඉමා එකවිසති ගාරායො භෙදධා වාදසනිපාතෙ කොසියජාතකෙපි දිසන්ති. ඉමසම්මපි යානෙ ආගතා. අට්ඨකථාචරියො පන- "නගුක්ඛමෙ ගිරිවරෙ ගනධමාදනෙ"ති ඉතො පච්චය සුධාභොජන ජාතකං දසෙසයිති.

4017. අප්පමහා අප්පකං දජ්ජා අනුමජ්ඣකො මජ්ඣකං,
බහුමහා බහුකං දජ්ජා අදනං නුපපජ්ජති.

4018. නං නං වදුමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4019. මොසඤ්ඤාසු හුනං හොති මොසඤ්ඤාපි සමීභිතං,
අතිථිසමීං යො නිසිතාසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.

4020. නං නං වදුමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4021. සභිචං තස්ස හුනං හොති සච්චඤ්ඤාපි සමීභිතං,
අතිථිසමීං යො නිසිතාසමීං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

4022. නං නං වදුමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4023. සරඤ්ඤා ජුහති යො සො බහුකාය ගයාය ව,
දෙශෙ නිබ්බරුතිත්ථසමීං සීඝ්‍රසොතෙ මහාවගෙ.

4024. අනුචාය හුනං හොති අනුචායස සමීභිතං,
අතිථිසමීං යො නිසිතාසමීං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

4025. නං නං වදුමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4026. බලිසං හි සො නිග්ගිලති දීසසුඤ්ඤං සබ්බකං,
අතිථිසමීං යො නිසිතාසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.

4027. නං නං වදුමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4028. උළාරවණණා වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ
අයඤ්ඤා වො සුනතො කිසසු හෙතු,
උච්චාවචං වණණාණං චිකුඛ්ඛති
අකුඛාථ නො බ්‍රාහ්මණා කෙනු කුමෙහ.

4029. වජ්‍යෙ ව සුරියො ව උභො ඉධාගතො
අයං පන මානලි දෙවසාරථී,
සකෙකාහමසමී තිදසානමීජ්‍යෙ
එසො ව බො පඤ්ඤිබොති වුවන්ති.

4030. පාණිසරා මුතිධතා ව මුරජාලමුරාති ව,
සුත්තමෙනං පබ්බොධෙනති පටිච්චද්ධො ව නාජුති.

4031. යෙ කෙවීමෙ මච්ඡරිනො කදරියා
පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,
ඉධෙව නිකත්ථස සරීරදෙහං
කායසස හෙද නිරයං වජ්නති.

4032. යෙ කෙවීමෙ සුගතිමාසසානා
ධම්මෙ ධීනා සංයමෙ සංවිභාගෙ,
ඉධෙව නිකත්ථස සරීරදෙහං
කායසස හෙද සුගතිං වජ්නති.

4033. ඤං නො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු
යො මච්ඡරී රොසකො පාපධම්මො,
තවෙව අඤාය ඉධාගතමිභා
මා පාපධම්මො නිරයං අපඤ්ඤා.

4034. අද්ධා හී මං වො හිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,
යොහං තථා කරිසසාමී සබ්බං වුත්තං හීතෙසිහි.

4035. එසාහමඡෙජ්ච උපාරමාමී
න වාපහං කිඤ්ඤි කරෙය්‍ය පාපං,
න වාපි මෙ කිඤ්ඤි අදෙය්‍යමඤ්ඤි
න වාපි දඤා උදකමපහං පිබෙ.

4036. එවඤ්ඤි මෙ දදන්තො සබ්බකාලං
භොගා ඉමෙ වාසව ඛිඤ්ඤිසනති,
නන්තො අහං පඤ්ඤිසසාමී සකක
හිඤාන කාමානි යථොධිකානීති.

4037. නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගඤ්ඤිමාදන්තො
මොදනති නා දෙවවරාහිපාලිනා,
අථාගමා ඉසිවරො සබ්බලොකගු
සුපුජ්ජිතං දුමවරසාධමාදිය.

- 4038. සුචිං සුගඤ්ඤං තිදසෙති සක්කතං
පුපච්ඡිකාමං අමරවරෙහි සෙවිතං,
අලඤ්ඤා මචෙවෙහි වා දනවෙහි වා
අඤ්ඤානු දෙවෙහි තදරහං හිදං.
- 4039. තතො වනඥෙසා කතකතඤ්ඤාපමා
උට්ඨාස නාරියො පමදධිපා මුනිං,
ආසා ව සඤ්ඤා ව තතො සිරි හිරි
ඉවචචුට්ඨං නාරද දෙවබ්බාහමණං.
- 4040. සචෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි
පුපච්චං ඉමං පාරිජනනසස බ්බෙහි,
දදති නො සබ්බගති තෙ ඉඤ්ඤානු
කමපි නො හොති යථෙව වාසවො.
- 4041. තං යාවමානාහිසමෙකඛ නාරදෙ
ඉවචචුට්ඨී සබ්බකලහං උදිරසී,
න මඤ්ඤාමකඤ්ඤී ඉමෙහි කෙවිතං
යා යෙව වො සෙය්‍යසී සා පිළෙඤ්ඤාපථ¹.
- 4042. කං නොතතමොවාහිසමෙකඛ නාරද,
යසඤ්ඤාච්ඡසී තසසං අනුපචෙවච්ඡසු,
යසසො හී නො නාරද කං පදඤ්ඤාසසී
සා යෙව නො හොතිති සෙට්ඨාමමතා.
- 4043. අකලලමෙතං වචනං සුගතෙත
කො බ්බාහමණො කො කලහං උදිරසෙ,
ගඤ්ඤානු භුතාධිපමෙව පුච්ඡථ
සචෙ න ජානාථ ඉබ්බිකතමාධමං.
- 4044. තා නාරදෙන පරමපකොපිතා
උදිරිතා වණණමදෙන චෙතො,
සකාසෙ² ගඤ්ඤානු සහසසවකඤ්ඤානො
පුච්ඡිංසු භුතාධිපං කානු සෙය්‍යසී.
- 4045. තා දිසවා ආයතමතා පුරිඤ්ඤාදෙ
ඉවචචුට්ඨී දෙවවරො කතඤ්ඤාපි,
සබ්බාව වො හොථ සුගතෙත සාදිසී
කො නෙව භද්දෙ කලහං උදිරසී.

1. පිළෙඤ්ඤාපථ - වී. මජ්ඣං.
2. සකාසං - මජ්ඣං.

4046. යො සබ්බලොකං වරකො මහාමුනී
 ධම්මෙ ධීතො නාරදෙ සච්චිකිකකමො,
 යො නො බුච්චි ගීරිවරෙ ගන්ධමාදනෙ
 ගඤ්ඤාන භුතාධීපමෙව පුවඡථ
 සවෙ න ජානාථ ඉදුක්ඛමාධමං.
4047. අසු බ්‍රහාරඤ්ඤවරො මහාමුනී
 නාදඤ්ඤා භක්ඛං වරගනෙ භුඤ්ඤති,
 විවෙය්‍ය දුනානි දදති කොසියො
 යස්සා හි යො දසස්ති සාව පෙය්‍යසී.
4048. අසුහි යො සමමනී දකඛිණං දිසං
 ගඛගාය තීරෙ හිමවනනපඤ්ඤා,
 ස කොසියො දුලභපානභොජනො
 නස්ස සුධං පාපය දෙවසාරථී.
4049. ස මානලී දෙවවරෙන පෙසිතො
 සහස්සයුක්ඛං අභිරුඤ්ඤ සන්දනං,
 ස බීජමෙව උපගම ම අස්සමං
 අදිස්සමානො මුනීනො සුධං අද්දා.
4050. උදඤ්ඤනං උපනිට්ඨතො හි මෙ
 පහඤ්ඤාරං ලොකනමොනුදුක්ඛමං,
 සබ්බානි භුතානි අනිච්ච වාසවො
 කො නෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදහී.
4051. සංචුපමිං සෙතමතුලාදසස්නං
 සුචිං සුගන්ධං පියරුපමබ්බනං,
 අදිට්ඨපුබ්බං මම ජාත²වකඛුහි
 කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදහී.
4052. අභං මහිඤ්ඤන මහෙසි පෙසිතො
 සුධාහිභාසිං තුරීතො මහාමුනී,
 ජානාසි මං මානලී දෙව සාරථී
 භුඤ්ඤස්ස භතතුක්ඛමං මා විචාරසී³.
4053. භුක්තා ව සා ද්වාදස හනනි පාපකෙ
 චුදං පිපාසං අරනිං දරකලමං⁴,
 කොචුපනාහඤ්ඤා විවාදපෙසුනං
 සීතුණ්ණනන්දිඤ්ඤා රසුක්ඛමං ඉදං.

1. අදසි - මජ්ඣං.
 2. ජාතු - මජ්ඣං.
 3. මාහිචාරසී - මජ්ඣං.
 4. දරථකමං - මජ්ඣං, දුරකමං - චී. දරථං කීලං - සා.

4054. න කපපති මාතලී මඤ්ඤ භුඤ්ඤං
 පුබ්බෙ අදකා ඉති මෙ චතුක්කමං,
 න වාපි එකාසනමරියපුඤ්ඤං
 අසංවිහාගී ච සුඛං න විඤ්ඤි.
4055. ඵ්ඝානකා යෙවිමෙ පාරදුරිකා
 මිත්තදුට්ඨො යෙව සපනතී සුබ්බතෙ,
 සබ්බෙව තෙ මච්ඡරීපඤ්ඤමාධමා
 තස්මා අදකා උදකමුඛි නාසමීයෙ.
4056. යො හිත්ථියා වා පුරිසස්ස වා පන
 දසසාමී දුතං විදුසමපවණ්ණිකං,
 සද්ධා වදඤ්ඤ ඉධ වීතමච්ඡරා
 භවතති හෙතෙ සුච්චිසමසමමතා¹.
4057. අතො මුතා² දෙවචරෙන පෙසිතා
 කඤ්ඤ චතසෙසා කතකත්තචුපමා,
 ආසා ච සද්ධා ච සිරි තතො හිරි
 තං අසසමං ආගමුං යසු කොසියො.
4058. තා දිසවා සබ්බො පරමප්පමොදිතො
 සුභෙන වණ්ණෙන සිධාරිවණ්ණෙනො,
 කඤ්ඤ චතසෙසා චතුරො චතුඤ්ඤා
 ඉච්චබ්බී මාතලීතො ච සමමුධා.
4059. පුරිමං දිසං කා ජං පහාසි දෙවතෙ
 අලංකාරා තාරවරාව ඔසධි,
 පුච්ඡාමී තං කඤ්ඤනවෙලලිවිග්ගහෙ
 ආචිකඛි මෙ ජං කතමාසි දෙවතා³.
4060. සිරාහං දෙවී⁴ මනුජෙසු පුඤ්ඤා
 අපාපසතතුපනිසෙවිතී සද,
 සුධාවිවාදෙන තචතනිමාගතා
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.
4061. යසසාහම්ච්ඡාමී සුධං මහාමුත්ති
 ස් සබ්බකාමෙහි නරො පමොදනී,
 සිරිති⁵ මං ජානහි ජුහතුක්කම
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.

1. සුච්චිසම - වී. මජ්ඣ. සා. 2.
 2. මතා - මජ්ඣ. සා.,
 3. දෙවතෙ - මජ්ඣ.

4. දෙව - මජ්ඣ.
 5. යො - වී. මජ්ඣ. සා.,
 6. සිරිතු - මජ්ඣ. සිරිති - වී.

- 4062. සියොන විජුවරණෙන බුද්ධියා
නරා උපෙනා පගුණා සකමමුනා,
තයා විහීනා න උභතනී කිඤ්ඤානං
තයිදං න සාධු යදිදං තයා කතං.
- 4063. පසසාමී පොසං අලසං මහග්ගසං
සුදුකකුලීනමපි අරුපිමං නරං,
තයානුගුණො සිරි ජාතිමං අපි
පෙසෙති දසං විය ගොගවා සුඛී.
- 4064. නං තං අසච්චං අච්චජ්ජසෙවිනිං
ජානාමී මුලුනං විදුරානුපාතිනිං,
න තාදිඤ්ඤා අරහති ආසනුදකං
කුතො සුධා ගවජ න ටෙඤ්ඤා රුච්ඤ්ඤි.
- 4065. කා සුකකදයා පටිමුත්ත'කුණ්ඩලා
චිත්ත'ගුණද කමුඛුට්ඨමධධාරිනී,
ඔසිත්තචණ්ණං පරිදෙඤ්ඤා සොහසි
කුසග්ගරතං අපිලෙඤ්ඤා මඤ්ඤරිං.
- 4066. මිඤ්චි භනනා සරවාපධාරිතා
විරාධිතා මඤ්චි උදිකඛසි,
කො තෙ දුතියො ඉධ මඤ්චොචනෙ
න භායසි එකිකා කානනෙ වනෙ.
- 4067. න මෙ දුතියො ඉධමඤ්චී කොසිය
මසකකසාරජභවමභි දෙවතා,
ආසා සුධාසාය තචතනීමාගතා
නං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
- 4068. ආසාය යතනී වාණිජා ධනෙසිනො
නාවං සමාරුඤ්ඤා පරෙතනී අණ්ණවෙ,
තෙ තත්ථ සීතනී අපොපි එකද
ජීනාධනා එතනී විනට්ඨපාහතා.
- 4069. ආසාය ඛෙත්තානි කසනනී කසසකා
වපතනී ඛිජානී කරොනාකුපායසො,
රීතීනිපාතෙන අවුට්ඨිතාය වා
න කිඤ්ච චිඤ්චනනී තතො ඵලාගමං.

1. පටිමුකක - මජ්ඣං.

4070. අඵකතකාරානි කරොනති භතතුසු
 ආසං පුරකඛ්ඛා නරා සුඛෙයිනො,
 තෙ භතතුරුඡා අතිගාලුහිතා පුන
 දියා පනසසනති අලඳධ කිඤ්චනං.
4071. ජහිඤ්ච¹ ධඤ්ඤාඤ්ච ධනඤ්ච ඤ්ඤතකෙ
 ආසාය සඤ්ඤාධිමනා සුඛෙයිනො,
 තපනති ලුඛමපි තපං වීරනතරං
 කුමමග්ග²මාරුඤ්ඤ පරෙතති දුග්ගතිං.
4072. ආසා විසංවාදිකසමමතා³ ඉමෙ
 ආසෙ සුධාසං⁴ වීනයසසු අතතති,
 න තාදිසි අරභති ආසනුදකං⁵
 කුතො සුධා ගච්ඡ න මඤ්ඤ රුවඤ්ඤි.
4073. දඤ්ඤලමානා යසසා යසසඤ්ඤි
 ජීසඤ්ඤානාමච්චයනං දියං පති,
 පුච්ඡාමී තං කඤ්චනචෙලලීඤ්ඤගහෙ
 ආවිකඛ මෙ ඤ්ඤං කතමාසි දෙවතා⁶.
4074. සඳධාභං දෙවී⁷ මනුජෙසු පුජිතා
 අපාපසතකුපතිඤ්ඤවිනී සද,
 සුධාවිචාදෙන තචනතිමාගතා
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
4075. දනං දමං වාගමමොපි සංයමං
 ආදය සඳධාය කරොනති හෙකද,
 මොයං මුසාකුචමමොපි මෙසුනං
 කරොනති හෙතෙ පුන වීච්චුතා තයා.
4076. හරියාසු පොසො සදිසිසු පෙකඛවා
 සීලුපපතඤ්ඤා පතිඛඛතාසුපි,
 විනෙඤ්චා ජඤ්ඤං කුලඤ්ඤිතියාසුපි
 කරොති සඳධං පන⁸ කුමභද්දසියා.

1. භිඤ්චන - මජ්ඣ.
2. කුමමග්ග - මජ්ඣ.
3. විසංවාදක - මජ්ඣ.
4. සුධාය - මජ්ඣ.
5. ආසනුදකං - මජ්ඣ.
6. දියඤ්ඤ - මජ්ඣ.
7. දෙවතෙ - මජ්ඣ.
8. දෙව - මජ්ඣ.
9. පුන - වී.

- 4077. කුමෙව සද්ධෙ පරදරසෙවිනී
පාපං කරොසි කුසලංචි රිකුඤ්ඤි,
න තාදිසි අරහසි ආසනුදකං
කුතො සුධා ගච්ඡ න ඥාන රුවලසි.
- 4078. ජීසඤ්ඤරහස් අරුණසම්මුභතෙ
යා දිසස්සතී උතතමරුපවණ්ණිනී,
තප්පමා මං පටිභාසි දෙවතෙ
ආචිකඛ මෙ කුං කතමාසි අච්ඡරා.
- 4079. කාළා නිදසෙරිව අග්ගජාතිව
අනිලෙරිතා ලොහිතපතනමාලිනී,
කා තිට්ඨසි මඤ්චිවාචලොකයං
භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්ඤිසි.
- 4080. භීරාහං දෙවී¹ මනුජෙසු පුජිතා
අපාපසතකුපනිසෙච්චී සද.
සුධා විවාදෙන තචතඤ්ඤාගතා
සා තං න සකෙකාමී සුධංචි යාචීතු.
කොපිනරුපා වීය යාචන්තීයා.
- 4081. ධම්මෙන ඤායෙන සුගතෙන උච්ඡසි
ඵසො හි ධම්මො නහි යාවනා සුධා,
තං තං අයාවානිමහං නිමනනයෙ
සුධාය යඤ්ච්ඡසි තමපි දමම් තෙ.
- 4082. සා කුං මයා අජ්ජ සකමඤ් අසස්මෙ
නිමනනිතා කඤ්ඤනවෙලලී²විග්ගහෙ
කුචං හි මෙ සඤ්ඤරසෙහි පුජියා
තං පුජයීත්වාන සුධංචි අසමියෙ.
- 4083. සා කොසිදෙයනානුමතා පුජිමතා
අඤ්ඤා හිරි රමමං පාවිසියස්සමං,
උදඤ්ඤවනතං ඵලමරියපුජිතං
අපාපසතකුපනිසෙච්චිතං සද.
- 4084. රුකඛග්ගහණා බහුකෙසු පුජිතා
අඤ්ඤා පියාලා පනසා ච කිංසුකා,
සොහඤ්ඤනා ලොඤ්ඤමථොපි පදමකා
කෙකා ච භඤ්ඤා තිලකා ච පුජිතා.

1. දෙව - මජ්ඣං.
2. වෙලල - මජ්ඣං.

4085. සාලා කථෙරි බහුකෙසු ජලේඛයො
 අසසසු නිග්‍රොධ මධුකා ච වෙනසා,
 උඤ්ජකා පාටලීසිත්ථවාරකා
 චෙත්‍ර සංඝගණිං මුවලිඤ්ඤකෙතකා.
4086. හරෙණුකා වෙඵකා වෙණුන්ඤුකා¹
 සාමාක නිවාරමථොපි චීනකා,
 මොවා කදලී බහුකෙසුසාලියො
 පච්චයො ආභුජිනො ච තණුලා.
4087. තසස ච උඤ්ජෙරෙ පථෙසස² ජාතා පොකඛරණී සිවා,
 අකකකසා අපබ්භාරා³ සාධු අපථිග්‍රහධියා.
4088. තසු මචජා⁴ සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
 සිඬගු සචඬකා සකුලා⁵ සතචඬකා ච රොහිතා
 ආලිගග්‍රහරකාකිණිණා පාඨිනා කාකමචජකා.
4089. තසු පකඨි සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
 හංසා කොඤ්චා මයුරා ච චකකචාකා ච කුඤ්චා
 කුණාලකා බහුවීත්‍රා සිඛණ්ඨී ජිවංජිවකා.
4090. තසු පානායමායනති නානාමීගගණා බහු,
 සීහා වාග්‍ගා වරාහා ච අචජකොකතරචජයො.
4091. පලාසාද ච ගචජා මහිසා රොහිතා රුරු,
 ඵණෙය්‍යා ච වරාහා ච ගණිනො නිඬකසුකරා⁶.
4092. කදලීමිතා බහු වෙසු⁷ බිලාරා සසකණිණකා
 ජමාගිරි පුඤ්චිත්‍ර සඤ්චතා
 දිජාභිසුඬධා දිජසඛකසෙචිතා.
4093. සා සුඤ්චවා නීලදුමාභිලචෙනිතා
 චිජජු මහාමෙසරිවානුපජජඵ,
 තංසා සුසඤ්චා සිරා⁸ කුඤ්චාමයං
 සුචිං සුගණිං අභිනුපසෙචිතං
 අත්‍රිචජකොචජං හිරිමෙතදබ්‍රචී
 නිසීද කලයාණි සුබසීදමාසනං.

1. කෙණුතිණධුකා - මජ්ඣං.
 2. උඤ්ජෙරෙපථෙසස - මජ්ඣං. සඤ්ච.
 3. අකකකසා අපබ්භාරා - මජ්ඣං.
 4. පච්චා - මජ්ඣං.
 5. සකුලා - මජ්ඣං.
 6. නිකසුකරා - වී මජ්ඣං. සඤ්ච.
 7. බහුකෙසු - මජ්ඣං.
 8. සුරං - මජ්ඣං.

4094. තස්සා තදු කොච්ඡගතාය කොසියො
 යදිච්ඡමානාය ජටාජිනං ධරො,
 නවෙහි පතෙහි සයං සහුදකං
 සුධාහිභාසී තුරිනො මහාමුනි.
4095. සා තං පග්ගඤ්ඤා¹ උගොහි පාණ්හි
 ඉංචුච්චී අනතමනා ජටාධරං,
 හන්දහං එතරහි පුජිතා තයා
 ගවෙජ්ජයා ඉඤ්ඤා² තදිචං ජිතාවිනි.
4096. සා කොසියානුමනා පුතීමනා
 උදිරිතා³ වණ්ණමදෙන මතතා,
 සකාසෙ⁴ ගතොන සහස්සවකඛුනො
 අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.
4097. තමෙන සකෙතාපි තදු අපුජසී
 සහින්දු ව දෙවා සුර⁵කඤ්ඤාමුත්තමං,
 සා පඤ්ඤා⁶ දෙවනුඤ්ඤා⁷ පුජිතා
 නවමිහි කොච්ඡග්ගි යදු උපාවසී.
4098. තමෙව සංසී පුනරෙව මාතලි
 සහස්සනෙතො නිරසානමීන්දු,
 ගතොන වාකාං මම ඉඤ්ඤා⁸ කොසියං
 ආසාය සඤ්ඤා⁹ සිරියා ව කොසිය
 හිරි සුධං කෙන මලකු හෙතුනා.
4099. තං සුපලවකුං උදනාරසී රථං
 දද්ද(උලමානං උපකිරිය¹⁰ සාදිසං,
 ජමොනාදිසං තපනෙයා සනතිහං
 අලච්ඡනං කඤ්ඤා¹¹ නවිත්තසන්තිකං.
4100. සුචණ්ණවන්දෙකුඤ්ඤා¹² බහු නිපාතිතා
 හත්ථී ගවස්සා කිකිච්චාඤ්ඤාදිපියො¹³,
 එකෙයාකා¹⁴ ලබ්බිමයෙකු පකභියො
 මීගෙකු වෙච්චියමයා යුධායුතා¹⁵.

1. පවිගග්ග - මජ්ඣං.
 2. උදිරසී - මජ්ඣං.
 3. සකාසෙ - මජ්ඣං, සා.
 4. සුර - මජ්ඣං.
 5. උපකකිරිය - සා., උපකාරිය - මජ්ඣං.
 6. කීපුරිය - මජ්ඣං, සා.
 7. ලබ්බ - මජ්ඣං, සා.
 8. යුධායුතා - සා., යුධායුතා - මජ්ඣං.

4101. තක්ඛරාජනරයො¹ අයොජ්ජුං
 දසසතානි සුසුනාගසාදිසෙ,
 අලඛකතෙ² කඤ්ඤාජාලුරවජ්ඣෙ
 ආවෙළිකෙ සද්දගමෙ අසඬිතෙ.
4102. තං යානසෙට්ඨං අභිරුක්ඛ මානලී
 දසදිසා ඉමා අභිනාදඬික,
 නහඤ්ඤි සෙලඤ්ඤි වනස්පතීනී³ ච
 සසාගරං පවාච්ඡික මෙදීනී⁴.
4103. ස බ්භමෙව උපගමි අස්සමං
 පාවාරමෙකංසකතො කතඤ්ඤි,
 බහුසුභං වද්ධං⁵ චිතීතවනතං⁶
 ඉච්චබ්චි මානලී දෙවබ්බාහමණං.
4104. ඉඤ්ඤා වාකාසං නිසාමෙහි කොසීය
 දුතො අභං පුච්ඡති තං පුරිඤ්ඤෙ,
 ආසාය සඬා සිරියා ච කොසීය
 හිරි සුඨං කෙන මලක භෙතුනා.
4105. අක්ඛා සිරි මං පටිභානි මානලී
 සඬා අනිච්චා පන දෙව සාරථී,
 ආසා විසංවාදිකසමමතා හි මෙ
 හිරි ච අරියමඤ් ඉණෙ පතිට්ඨිතා.
4106. කුමාරියො යාවිමා ගොතතරකඤ්ඤා
 ජිණ්ණා ච යා යා ච සහතඤ්ඤාසීයො,
 තා ඡඤ්ඤාගං පුරිසෙසු උග්ගතං
 හිරියා නිවාරෙනානී සචිත්තමත්තනො.
4107. සඬාමසීසෙ සරසන්ඤ්සුතෙ
 පරාජිතානං පතතං පලායිනං,
 හිරියා නිචිත්තනානී ජහික ජීවිතං
 තෙ සංපට්චජනානී පුතා හිරිමනා.
4108. වෙලා යථා සාගරවෙලචාරිණි
 හිරායං හි පාපජනං නිවාරණි,
 තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපුජිතං
 ඉඤ්ඤා⁷ තං වෙදය දෙවසාරථී.

1. රාජනරියො - සසා, රාජනරියො - මජ්ඣං.
 2. අරං - මජ්ඣං.
 3. වනස්පතීනා - මජ්ඣං, සසා.
 4. මෙදීනී - මජ්ඣං, සසා.
 5. වුද්ධං - මජ්ඣං.
 6. වඤ්ඤං - ථී, සසා.
 7. ඉඤ්ඤාසං - මජ්ඣං.

4109. කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදති
 බ්‍රහ්මා මහිජ්ජෙ අථවා පජාපති,
 හිරායං දෙවෙසු හි සෙට්ඨසම්මතා
 ධීනා මහිජ්ජස්ස මහෙසි ජායථ.
4110. හජ්ජෙහිදනි තිදිවං සමක්කම¹
 රථං සමාරුඤ්ඤ මමාධිතං ඉමං,
 ඉජ්ජෙ ව තං ඉජ්ජසගොක්ඛ කච්චති
 අජජ්ජව ඤං ඉජ්ජසහව්‍යතං වජ.
4111. එවං සමිජ්ජකි නති අපාපකම්මිනො
 අටො සුචිණ්ණස්ස එලං න නස්සති,
 යෙ කෙච්චි මද්දකඤ්ඤ සුධාය භොජනං
 සබ්බෙව තෙ ඉජ්ජසහව්‍යතං ගතාති.
4112. හිරි උප්පලවණ්ණොසි කොසියො දනපති හිකඤ්ඤ,
 අනුරුද්ධො පඤ්ඤාසිමො ආනාජ්ජෙ ආසි මාතලී.
4113. සුරියො කසසපො හිකඤ්ඤ මොග්ගලානොසි වජ්ජිමා,
 නාරදෙ සාරිපුත්තොසි සම්බුද්ධො ආසි වාසවොති.

3. සුධාහොජනජාතකං.

4. කුණාල ජාතකං

එවමක්ඛායති, එවමනුසුයති; සබ්බෙකාසධධරණිධරෙ² නෙකපුප්ථ-
 මාලාවිතතෙ³ ගජගවජමහිසරුරුවමරපසදබ්‍රහ්මා⁴ගොක ඤ්ණස්සිහ්ව්‍යගස-
 දීපිඅච්ඡකොකතරච්ඡඋඤ්ඤරකක දලිමිගබ්බිලාරසසක ඤ්ණකානුවරිතෙ
 ආකිණ්ණනෙලමණ්ඩලමභාවරාහනාගකුලකණෙරුසඛකාධිවුඤ්ඤ ඉසස-
 මිගසාබ්බිගසරහමිග එණිමිග වාතමිගප සදමිගපුරිසලලකිපුරිසස සබ්බ-
 රක්ඛස නීසෙවිතෙ අමජ්ජම ඤ්ඤරිධරබ්‍රහ්මධ්වපුපුපුප්ථිතග්ගනෙකපාදප-
 ගණවිතතෙ⁵ කුරුවකොරවාරණමයුර්පරාභුත⁶ ජීවඤ්ඤීවක⁷ වෙලාවක -

1. අපක්කම - මජ්ඣ. සා. සපක්කම - 5.
 2. සබ්බෙකාසථ - මජ්ඣ.
 3. මලාවිතතෙ - මජ්ඣ.
 4. මමහිංස - මජ්ඣ.
 5. පහට්ඨ - මජ්ඣ.
 6. ජීවඤ්ඤ - මජ්ඣ.
 7. වඤ්ඤාර - මජ්ඣ.
 8. පරහත - මජ්ඣ.
 9. ජීවජීවක - මජ්ඣ.

භික්ඛාරකරවිකමනනවිගඛගසතසමපසුට්ඨං . අඤ්ඤානමනොසිලාහරිතාල
 හිඛුලකහෙමරජතකනකානෙනකධාකුසතවිනඤ්ඤිතමඤ්ඤිතප්පදෙසෙ
 ඵවිරුපෙ ඛලු හො රමෙම චනසණ්ඨකුණාලො නාම සකුණො
 පටිවසනි අතිවිය වීනො අතිවිය විතපතතච්ඡදනො. තසෙසව
 ඛලු හො කුණාලස්ස සකුණස්ස අධිඤ්ඤාති ඉතීසහස්සාති
 පරිවාරිකා දිජකඤ්ඤයො. අථ ඛලු හො දෙව දිජකඤ්ඤයො
 කට්ඨං මුඛෙන ධසිත්වා¹ තං කුණාලං සකුණං මජ්ඣෙකි නිසීදපෙත්වා
 උචෙධිත්ති² මා නං කුණාලං සකුණං අඤ්ඤානපරියායපථෙ
 කීලමථො උඛාභොයාති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො හෙට්ඨනො
 හෙට්ඨනො ධෙත්ති සවායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපටියාති
 මයං තං පසෙඛති පටිගතහෙසසාමාති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො
 උපරුපරි ධෙත්ති මා නං කුණාලං සකුණං ආතපො පරිනාපිති³.
 පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො උභතො පසෙසන ධෙත්ති මා නං
 කුණාලං සකුණං සීතං වා උණං වා තීණං වා රජො වා වානො
 වා උසසාවො වා උපපුසීති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො පුරතො
 පුරතො ධෙත්ති මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා
 පසුපාලකා වා තිණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා චනකමිකා වා
 කට්ඨෙන වා කඨලායවා⁴ පාණිනා වා (පාසාණෙන වා) ලෙඛඩ්ඩනා
 වා දණ්ණෙන වා සකෙත්ත වා සකඛරාය වා පහාරං අදංසු, මායං
 කුණාලො සකුණො ගච්ඡති වා ලුතාහි වා රුකෙඛිති වා සාඛාහි
 වා ඵමෙහති වා පාසාණෙහි වා ඛලවනෙනති වා පකඛිති සඛා
 මෙසීති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො පච්ඡතො පච්ඡතො ධෙත්ති සණ්ඨාහි
 සබ්බොති මඤ්ඤති මධුරාහි වාචාහි සමුදවරනතියො මායං කුණාලො
 සකුණො ආසනෙ පරිසුක්කණ්ඨිති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො දිසො
 දිසං ධෙත්ති නෙකරුක්ඛවිවිධවිකතිඵලමාහරනතියො මායං කුණාලො
 සකුණො බුද්ධ පරිකීලමිත්වාති. අථ ඛලු හො තා දිජකඤ්ඤයො
 තං කුණාලං සකුණං ආරාමෙනෙව ආරාමං උයානෙනෙව උයානං
 නදීතිකෙත්තෙව නදීතිකං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අමඛවනෙ-
 නෙව අමඛවනං ජමුඛවනෙනෙව ජමුඛවනං ලඤ්ඡවනෙනෙව ලඤ්ඡවනං
 නාලිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාලිකෙරසඤ්ඤාරියං බීජමෙව අභි-
 සමොනානති රතත්ථාය. අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තාහි
 දිජකඤ්ඤති දිවසං පරිබුද්ධො ඵවං අපසාදෙති, නස්සථ කුමෙහ වසලියො
 විනස්සථ කුමෙහ වසලියො චොරියො ධුක්ඛියො අසතියො
 ලහුවිත්තායො කතස්ස අපනිකාරිකායො අතීලො විය යෙන
 කාමඛමායොති.

1. ධංසිත්වා - මජ්ඣ., සෘ.
 2. ධෙත්ති - මජ්ඣ.
 3. පරිනාපෙති - වී., මජ්ඣ., සෘ.
 4. කඨලාය - මජ්ඣ.

පහාරං අදංසු. මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො ගච්ඡති වා
ලතාහි වා රුකෙහිහි වා සාධාහි වා ඵලෙහිහි වා පාසාණෙහි වා
බලවනොහි වා පකඛ්ඨි සංගාමෙසීති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො
පච්ඡනො පච්ඡනො ධෙනති සණ්ඨාහි සබ්බාහි මඤ්ජුහි මධුරාහි
වාවාහි සමුද්වරනනියො, මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො ආසනෙ
පරිපුකකණ්ඨිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො දිපොදියං ධෙනති නොකරුකඛ-
ච්චිධවිකකිඵලමාහරනනියො මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො බුද්දය
පරිකිලමිඤ්ඤාති. අඵ බලු හො තා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං
චුඤ්ඤාකොකිලං ආරාමෙනෙව ආරාමං උයානෙනෙව උයානං නදී-
තිඤ්ඤෙනෙව නදීතිඤ්ඤං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අඤ්චෙනෙව
අඤ්චනං ජලබ්බනෙනෙව ජලබ්බනං ලබ්බජවෙනෙනෙව ලබ්බජවනං
නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං බිජුමෙව අභිසමොනනනි
රතඤ්ඤාය. අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තාහි දිජ-
කඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්බලෙහා ඵචං පසංසති සාධු සාධු හගිනියො
ඵඵ ඛො හගිනියො කුමනාකං පතිරුපං කුලධීතානං යං කුමෙහ
හතාරං පරිවරෙය්‍යාථාති.

අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො යෙන කුණාලො
සකුණො තෙනුපසඛනමි. අද්දසංසු ඛො කුණාලඤ්ඤාස සකුණඤ්ඤාස පරි-
වාරිකා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං දුරතොව
ආගච්ඡනං, දිසවාන යෙන පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තෙනුප
සඛනමි. උපසඛනමිඤ්ඤා තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං ඵතදවොචුං.
අයං සමම පුණ්ණමුට්ඨං කුණාලො සකුණො අතිවිය ඵරුසො අතිතිවිය-
ඵරුසවාචො අපෙචනාම කමුචි ආගලම පියවාචං ලභෙය්‍යාමාති.
අපෙචනාම හගිනියොති වඤ්ඤා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුප
සඛනමි. උපසඛනමිඤ්ඤා කුණාලෙන සකුණෙන සඤ්ඤං පටිසමොදිඤ්ඤා
ඵකමනතං නිසීදි. ඵකමනතං නිසිනොනා ඛො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤා-
කොකිලො තං කුණාලං සකුණං ඵතදවොච: කිඤ්ඤා කං සමම කුණාල,
ඉඤ්ඤානං සුජාතානං කුලධීතානං සමමා පටිපනනානං මිච්ඡා පටි-
පනොසි. අමනාපභාණිනමි කිර සමම කුණාල, ඉඤ්ඤානං මනාප-
භාණිනා හවිතඤ්ඤා කිමඛයං පන මනාපභාණිනනති. ඵචං චුඤ්ඤා
කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං ඵචං අපසාදෙයි.
නාඤ්ඤා කං සමම ජමම වසල, විතඤ්ඤා කං සමම ජමම වසල
කොනු නයා වියනො ජායාඵනෙනාති. ඵචං අපසාදිතො ව
පන පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තතො හෙව පටිනිවඤ්ඤා.

අප් බලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුක්ඛකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන න විරසෙසව (අවචයෙන) බරො ආබාධො උපප්ඨ්, ලොහිතපසබ්දිකා බාලා වෙදනා චත්තනනි මාරණන්කා. අප් බලු හො පුණ්ණමුඛස්ස, චුක්ඛකොකිලස්ස පරිවාරිකානං දිජකඤ්ඤානං එතදහොසි. ආබාධිකො ඛො අයං පුණ්ණමුඛො චුක්ඛකොකිලො අපෙචනාම ඉමමනා ආබාධා වුට්ඨහෙයාති. තං එකකං අදුතියං ඔභාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඩානිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො තා දිජකඤ්ඤායො දුරතොච ආගච්ඡන්තියො, දිස්වාන නා දිජකඤ්ඤායො එතදවොච: කභං පන තුමභං වසලියො භත්තාති. ආබාධිකො ඛො සමම කුණාල පුණ්ණමුඛො චුක්ඛකොකිලො, අපෙචනාම තමනා ආබාධා වුට්ඨහෙ-යාති. එවං වුකෙත කුණාලො සකුණො තා. දිජකඤ්ඤායො එවං අපසාදෙසි. නස්සප් තුමෙත වසලියො, චිනස්සප් තුමෙහ වසලියො, චොරියො ධුක්ඛියො අසනියො ලහුවිත්තායො කතස්ස අපචිකාරිකායො අනිලො විය යෙන කාමඛගමායොති. වඤා යෙන පුණ්ණමුඛො චුක්ඛ කොකිලො තෙනුපසඩානි උපප්ඨානිත්වා තං පුණ්ණමුඛං චුක්ඛ කොකිලං එතදවොච: භං සමම පුණ්ණමුඛාති, භං සමම කුණාලාති, අප් බලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුක්ඛකොකිලං පකෙබ්චි ච මුඛකුණෙඛන ච පරිඤ්ඤාහෙඤා වුට්ඨාපෙඤා නානා-හෙසජාති පායාපෙසි. අප් බලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුක්ඛකොකිලස්ස සො ආබාධො පටිපසස්ඝෙහිති.

අප් බලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුක්ඛ-කොකිලං ගිලානා වුට්ඨිතං අචිරවුට්ඨිතං ගෙලඤ්ඤා එතදවොච. දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කණ්ඨා දො'පිතිකා පඤ්චනිකාය ඡට්ඨෙ පුරිසෙ විතං පටිබද්ධන්තියා යදිදං කචඤ්ඤා පීඨසප්ඵමහිති. භවති ච පත්ත'කරෙඤ්ච වාකායං.

4114. අප්ඤ්ජනො නකුලො භීමසෙනො
 යුධිට්ඨිලො සහ'දෙවොච රාජා,
 එතෙ පනී' පඤ්චමනිච්ච නාරී
 අකාසී බුජ්ජවාමනකෙන පාපනනී.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ සච්චන්'පාචී නාම සමණී සුසාන මණෙඤ්ච වසන්තී චතුස්භත්තං පරිණාමයමානා තුලාපුත්තකෙන' පාප මකාසී.

1. කණ්ඨා දෙවී - මජ්ඣං.
 2. පුත්ත - මජ්ඣං.
 3. සීහ - මජ්ඣං.
 4. පනිකා - මජ්ඣං,
 5. සච්චක - මජ්ඣං,
 6. සුරාධුත්තකෙන - සායා,
 සුරාධුක්ඛකෙන - සා, මජ්ඣං.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කාකාතී නාම දෙවී සමුද්ද-
මජ්ඣෙකං වසනතී හරියා වෙනතෙය්‍යස්ස නටකුවෙරෙන පාපමකාසී.
දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කුරුඩගදෙවී නාම ලොමසුඤ්චී ඵලක-
මාරකං කාමයමානා ජලඩගකුමාරධනතොනවාසිනා පාපමකාසී.

4115. එවං හෙනං මයා ඤාතං බ්‍රහ්මදුක්ඛස්ස මාතරං,
ඔභාය කොසලරාජං පඤ්චාලවණ්ණඛන පාපමකාසී.

4116. එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං
තසමාහං ඉත්තීනං න විසසසෙ තප්පසංසෙ,
මභී යථා ජගති¹ සමානරත්තා
වසුන්ධරා ඉතරීතරා පතිට්ඨා.
සබ්බංසභා අඵඤ්ඤා අකුප්පා
තථීත්තීයො තායො න විසසසෙ නරො.

4117. සීහො යථා ලොභිතමංසහොජතො
වාළමිගො පඤ්ඤානෙය්‍යො² සුරුද්දො³,
පසඤ්ඤා බාදී පරභිංසනෙ රතො
තථීත්තීයො තායො න විසසසෙ නරො.

න බලු හො සමම පුණ්ණමුඛ වෙසියො නාරියො ගමනියො,
නහෙනාව බන්ධකියො නාම වධිකායො නාම එතායො, යදිදං
වෙසියො නාරියො ගමනියොති. වොරා විය වෙණිකතා මදීරා⁴
විය දිද්ධා වාණිජා විය වාචාසජුතියො ඉසසෙඛිඛගමීව විපරිවත්තායො
උරගමීව දුජ්චිභායො සොබනමීව පටිච්ඡන්තා පානාලමීව දුප්පුරා
රකඛසී විය දුතෙතාසා යමොවෙක නාභාරියො සිබිරිව සබ්බභක්ඛා
නදීරිව සබ්බවාහිනී අනිලො විය යෙන කාමඤ්චො තෙරුචිය අචි-
සෙසකරා විසරුකො විය නිච්චඵලිතායොති. හවති ච පනුක්ඛරෙඤ්ච
වාක්‍යං.

1. ජගති - මජ්.සං.
2. පඤ්චාලවණ්ණඛන - මජ්.සං.
3. සුරුද්දො - සී.මු.
4. මදීරා ව දිට්ඨා - මජ්.සං.

4118. යථා වොරො යථා දිද්ධො¹ වාණිජොව විකක්ඛී,
ඉසසසිසගමීවාචට්ඨො² දුජීවහා උරගො යථා³.

4119. සොඛගමීව පටිච්ඡන්තා පාතාලමීව දුප්පුරා,
රක්ඛසී වීය දුන්නොසා යමොවෙකන්තභාරියො
යථා සිධි නදී වාහො *අනිලො කාමවාරවා⁴.

4120. නෙරුව අවිසෙසා ව විසරුකෙඛා වීය නිව්ච්චලා,
නාසයනති සරෙ භොගං රත්තානන්තකරිත්ථියොති.

වක්ඛාරිමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී පරකුලෙ න වාසෙතඛධානී.
ගොණං ධෙත්තුං යානං හරියං, වක්ඛාරී එතානී පණ්ඨිතො යානී සරා
න විප්පවාසයෙ.

4121. ගොණං ධෙත්තුඤ්ඤි යානඤ්ඤි
හරියං කුන්තිකුලෙ න වාසයෙ,
භුක්ඤ්ඤි⁵ රථං අයානකා
අනිවාහෙන හනනති පුඛගවං
දෙහෙන හනනති චච්ඡකං
හරියා කුන්තිකුලෙසු දුසසතීති.

ජ ඉමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී වස්ථුනී කිලෙච ජාතෙ
අනස්චරානී භවන්ති.

4122. අගුණං ධත්තු කුන්තිකුලෙ ව හරියා
පාරං නාවා අක්ඛභග්ගඤ්ඤි යානං,
දුරෙ මීඝෙනා පාපසභායකො ව
කිලෙච ජාතෙ අනස්චාරීනී භවන්ති⁶.

අට්ඨති ඛලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉති සාමිකං අවජානාති:
දළිඳුතා ආතුරතා ජිණ්ණතා සුරාසොණඛතා මුද්ධතා පමක්ඛතා
සබ්බකිලෙච්චසු අනුවක්ඛතා සබ්බධාමත්තප්පදනෙන, ඉමෙහි ඛලු සමම
පුණ්ණමුඛ අට්ඨති යානෙහි ඉති සාමිකං අවජානාති. භවති ව
පත්‍රක්ඛරෙස්ථ ධාකායං.

1. දිට්ඨො - මජ්ඣ. දුට්ඨො - සා.

2. පටිච්ඡන්තා - මජ්ඣ. සතා.

3. වීය - මජ්ඣ.

4. කාමපාරවා - වී. සා.

5. භක්ඤ්ඤි - මජ්ඣ.

6. අනස්චරානී - වී. මජ්ඣ.

* අයං භාථාපාදෙ මරමෙ පොස්ඤ්ඤෙ නදියන්ති.

4123. දළිඳුං ආතුරඤ්ඤාපි ජිණ්ණිකං සුරාසොණංකං,
පමණං මුඛපතනඤ්ඤා රණං¹ කිවෙට්ඨු භාපනං
සබ්බකාමපදනෙන අවජානනති සාමිකනති.

නවහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉක්ඛී පදෙසමාහරති. ආරාමගමනසීලා ව හොති උය්‍යානගමනසීලා ව හොති නදී-
තිස්ගමනසීලා ව හොති ඤාතිකුලගමනසීලා ව හොති පරකුලගමන-
සීලා ව හොති ආදසදුසසමණධනානුයොගමනුපුත්තසීලා ව හොති
මජ්ජපායිනී ව හොති නිලොකනසීලා ව හොති පඤ්චාරට්ඨායිනී² ව
හොති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ නවහි ධානෙහි ඉක්ඛී පදෙස-
මාහරතිති. භවති ව පනුත්තරෙස්ඵ වාක්‍යං.

4124. ආරාමසීලා ව උය්‍යානං
නදී ඤාතිපරකුලං,
දුස්සමණධනමනුපුත්තා³
යාවික්ඛී මජ්ජපායිනී.

4125. යා ව නිලොකනසීලා
යා⁴ ව පඤ්චාරට්ඨායිනී,
නවහෙතෙහි ධානෙහි
පදෙසමාහරනතික්ඛීයොති.

වතනාළියාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉක්ඛී පුරිසං
අවවාචදති⁵: විජමහති විනමති විලාසති විලිඛති විලංජනති නබෙන
නබං සමෙට්ඨති පාදෙන පාදං අකකමති කට්ඨොන පඨවිං ලිඛති⁶ දරකං
උලලංසෙති ඔලංසාපෙති කීළති කීළාපෙති වුඛෙති වුඛොපෙති භුඤ්ජති
භුඤ්ජාපෙති දදති ආයාවති කතමනුකරොති උච්චං භාසති නිවං භාසති
අවිච්චවං භාසති විච්චවං භාසති නවෙඤ නගීතෙන වාදිතෙන රොදිතෙන⁷
විලසිතෙන විගුසිතෙන ජගසති පෙකඛති කට්ඨං වාලෙති ගුඤභගණංකං
සඤ්ඤාලෙති උගරුං විචරති උගරුං පිලභති ඊනං දසෙසති කච්ඡං
දසෙසති නාහිං දසෙසති අකඛිං නිබණ්නති හමුකං උකඛිපති ලෙට්ඨං
පලිඛති ජිවහං නිලොකලෙති දුස්සං මුඤ්ඤති දුස්සං පට්ඨිකඛති සිරසං
මුඤ්ඤති සිරසං බන්ධති ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ වතනාළියාය
ධානෙහි ඉක්ඛී පුරිසං අවවාචදති.

1. සබ්බං - මජ්ජං. දණං - ස්‍යා,
2. සචාර - මජ්ජං.
3. ආදස දුසසමණිකං - මජ්ජං,
4. යාව සචාර - මජ්ජං.
5. අභ්‍යාවරති - මජ්ජං.
6. විලෙඛති - වි. මජ්ජං.
7. රොදනෙන - මජ්ජං.

පඤ්චීයාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉඤ්චී පදුට්ඨා වෙදි-
තබ්බා භවති. සාමීකස්ස පවාසං. වණ්ණෙණි පවුඤ්ච¹ න සරති
ආගතං නාහිනඤ්ඤි අවණ්ණං. තස්ස භණ්ඨි වණ්ණං තස්ස න
භණ්ඨි අනඤ්චං තස්ස වරති අඤ්චං තස්ස න වරති අකිච්චං. තස්ස
කරොති කිච්චං. තස්ස න කරොති පරිද්භිඤ්චා සයති පරමමුඛී නිපජ්ජති
පරාවනනජාතා² ඛො පන භොති කුඤ්ඤිපජාතා දීසං. අස්සසති³
දුක්ඛං වෙදයති උච්චාරපස්සාවං. අභිණ්ණං ගච්ඡති විලොමං ආවරති
පරපුරිසසද්දං. සුඤ්ඤා කණ්ණෙසොතවිචරමොදහති නිභතභොගා ඛො
පන භොති පටිච්චස්සකෙහි සඤ්චං. කරොති නික්ඛන්තපාද ඛො පන
භොති විසිඛානුවාරිතී අතිවාරිතී ඛො පන භොති සාමීකෙ අගාරවා
පදුට්ඨමනසඛ්ඤ්ඤා අභිණ්ණං. ආරෙ තිට්ඨති කච්ඡාති අඛ්ඤාති ඵනාති
දසෙසති දිසොදිසං. ගන්ඤ්ඤා පෙකඛති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ
පඤ්චීයාය යානෙහි ඉඤ්චී පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා භවති.

භවති ච පනුත්තරෙඤ්ච වාකායං.

4126. පවාසමස්ස වණ්ණෙණි
ගතං නානුසොචති,⁴
දීසවා පතිං. ආගතං නාහිනඤ්ඤි
භක්ඛාරවණ්ණං. න කදපී භාසති
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.

4127. අනඤ්චං තස්ස වරති අසඤ්ඤාතා
අඤ්ඤා භාපෙති අකිච්චකාරිණි,
පරිද්භිඤ්චා සයති පරමමුඛී
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.

4128. පරාවනනජාතා⁵ ච භවති කුඤ්ඤි
දීසඤ්ඤා අස්සසති දුක්ඛවෙදිතී,
උච්චාරපස්සාවමභිණ්ණගච්ඡති
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.

4129. විලොමමාවරති අකිච්චකාරිණි
සද්දං නිසාමෙති පරස්ස භාසතො,
භතභොගා ච කරොති සඤ්චං⁶
එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලකඛණා.

1. පවු. නිසරති - මජ්ඣං.
2. පරිවනනජාතා - ච. මජ්ඣං, සා.
3. අස්සසති - ච. මජ්ඣං, සා.
4. ගතං තස්ස නසොචති - ච. මජ්ඣං.
5. පරිවනනජාතා - ච. මජ්ඣං, සා.
6. සඤ්චං - මජ්ඣං.

4130. කිවෙජන ලඟං කසිරොනාහකං¹ ධනං
විතං විනාසෙති දුකෙකින සමිහනං,
පට්ඨිසසකෙහි ච කරොති සත්ථවං
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4131. නිකඛනපාදු විසිධානුවාරිනී
නිවචං ස සාමීමඤ්ඤි පදුට්ඨමානසා,
අනිවාරිණී හොති තථෙව්භාරවා
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4132. අභිකඛණං තිට්ඨති ආරමුලෙ
ඵනානි කච්ඡානි ච දසසයකභි,
දිසොදිසං පෙකඛති භනාතවිතො
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4133. සබ්බා නදී වඩකගති³ සබ්බෙ කට්ඨමයා වනා,
සබ්බිකීයො කරෙ පාපං ලභමානො⁴ නිවාජකෙ.
4134. සචෙ ලභෙඵ ඛණං වා රහො වා
නිවාතකං වාපි ලභෙඵ තාදිසං,
සබ්බාව ඉතී කරෙය්‍යු⁵ නො පාපං
අඤ්ඤං අලස් පීඨසප්පිනාපි සද්ධිං.
4135. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු
අනෙකවිතොසු අනිග්ගහාසු ච,
සබ්බභතනාපිනිකරාපි වෙ සියා⁶
න විසසසෙ තිස්සමා හි නාරියො.
4136. යං වෙ දිසවා කණ්ඩරිකිභරානා⁷
සබ්බිකීයො න රමන්ති අභාරෙ,
තං තාදිසං මචචං චරිතා හරියා
අඤ්ඤං දිසවා පුරිසං පීඨසප්පිං.
4137. බකසස ව පාවාරිකසස⁸ රඤ්ඤා
අචචනාතකාමානුගතසස හරියා,
අචාවරි බ්බවසානුගසස⁹
කං වාපි ඉතී නාතිවරෙ ඤ්ඤා.

1. කසිරා හකං - වී, මජ්ඣං.
2. අපෙත - වී, මජ්ඣං.
3. වඩකනදී - මජ්ඣං. වඩකගනා - වී.
4. ලභමානා - වී.
5. කසිරං - මජ්ඣං.
6. වෙසිසුං - වී, සඤා. වෙසියා - මජ්ඣං.
7. කිත්තරං - මජ්ඣං, සඤා.
8. බාවරිකසස - මජ්ඣං.
9. අනාවරිපට්ඨවසානුගතසස - මජ්ඣං.

- 4138. පිඬගියානී සබ්බලොකීසසරසස
 රඤ්ඤා පියා බ්‍රහ්මදත්තසස හරියා,
 අවාචරී බ්‍රහ්මවසානුගසස
 තං වාපි සා නාජ්ඣගා කාමකාමීනී.
- 4139. බ්‍රහ්මනං¹ ලහුවිත්තානං අකතඤ්ඤන දුභීනං²,
 නාදෙවසකො පුරිසො ථීනං සඤ්ඤාතුමරහනී.
- 4140. න තා පජානනනී කතං න කිච්චං
 න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
 අනාරියා සමනිකතනාධම්මා
 සසෙසව වීතසස වසං වජනනී.
- 4141. වීරානුචුඤ්ඤා පියං මනාපං
 අනුකම්පකං පාණසම්මපී සනාතං³,
 ආවාසු⁴ කිච්චිසු ව නං ජහනනී
 තසමාහං ඉතීනං න වීසසසාමී.
- 4142. ථීනං හි වීතං යථා වානරසස
 කතනපකතනං යථා රුකකිජායා,
 වලාවලං හදයං ඉඤ්ඤානං
 වකකසස නෙමී විය පරිවතනී.
- 4143. යද නා පසසනනී සමෙකකම්මානා
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස වීතං,
 සඤ්ඤාහි වාචාහි නයනනී මෙතං
 කමෙඛාජකා ජලජෙනෙව අසසං.
- 4144. යද න පසසනනී සමෙකකම්මානා
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස වීතං,
 සමනතතො තං පරිවජ්ජයනනී
 නිණ්ණණා නදීපාරගතොව කුලං.
- 4145. සීලෙසුපමා සීඨිරිව සබ්බහකකා
 කිඤ්ඤායා නදීරිව සීසසොනා,
 සෙවනනී හෙතා පියමප්පියඤ්ඤා
 නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

- 1. බුද්ධනා - මජ්ඣ.
- 2. දුභීතං - වී. මජ්ඣ., ස.සා.
- 3. සහනකුං - මජ්ඣ.
- 4. ආවාසුං - මජ්ඣ.

4146. න තා එකස්ස න විතතං ආපණොච පසාරිතො,
යො තා මඤ්ඤාති මඤ්ඤායා වාතං ජාලෙන බාධෙය්¹.

4147. යථා නදී ච පතො ච පානාගාරං සභා පපා,
එවං ලොකිනීයො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.

4148. සතාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්පසිරුපමා,
ගාවො බහි තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.

4149. සතාසනං කුණ්ණරං කණ්ණසප්පං
මුද්ධාභිසිතතං පමද ච සබ්බා,
එතෙ නරො නිව්වයකො හජෙථ
තෙසං හවෙ දුබ්බදු සච්චිභාවො².

4150. නාච්චතචණණා³ න බහුත කන්තා
න දකඛණා පමද සෙච්චබ්බා,
න පරස්ස හරියා න ධනස්ස හෙතු
එතිනීයො පඤ්ච න සෙච්චබ්බා.

අථ ඛලු හො ආනන්දෙ ගීජ්ඣරාජා කුණාලස්ස සකුණස්ස ආදී-
මජ්ඣකපාපරියොසානං වීදිඛා තාසං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසී.

4151. පුණණච්චි වෙමං පඨවිං ධනෙන
දජ්ඣිනීයා පුරියො සච්චතාය,
ලඬා බණං අතිමඤ්ඤායා තච්චි
තාසං වසං අසනීතං න ගචෙජ.

4152. උට්ඨාහකකෙඤ්චි අලීනච්චිකිං
කොමාරහතාරං පියං මනාපං,
ආවාසු කිච්චිසු ච නං ජහනති
තස්මා හි ඉත්තීතං න වීක්ඛසාමී.

4153. න වීක්ඛසෙ ඉච්ඡති මනති පොසො
න වීක්ඛසෙ රොදති මෙ සකාසෙ,
සෙච්ඡතී හෙතා පියමජ්ඣයඤ්ච
නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ච.

1. බන්ධයෙ - මජ්ඣ. සා.
2. සබ්බිභාවො - මජ්ඣ.
3. නච්චත - මජ්ඣ.
4. ආදීමජ්ඣකපා - වී. මජ්ඣ., සා.

4154. න විසසසෙ සාබ්පුරාණසන්තං
 න විසසසෙ මිත්තපුරාණවොරං,
 න විසසසෙ රාජා¹ සබ්බා මමභත්ති
 න විසසසෙ ඉතී දසනගමානරං.
4155. න විසසසෙ රාමකරාසු නාරියු
 අච්චනනසීලාසු අසඤ්ඤතාසු,
 අච්චනනපෙමානුගතසස හරියා
 න විසසසෙ තිස්සමා හි නාරියො.
4156. භනෙය්‍යු² ජිනෙය්‍යුච්චි ජෙදයෙය්‍යුං
 කණ්ඩමු ජෙඤා රුධිරං පිබෙය්‍යුං,
 මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤතාසු
 භාවං කරෙ ගබ්බතිස්සුපමාසු.
4157. මුසා තාසං යථා සච්චං සච්චං තාසං³ යථා මුසා,
 ගාවො බ්බි තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.
4158. ගතෙනොතා පලොභෙනති පෙකඛිතෙන⁴ මිහිතෙන ව,
 අලොපි දුනතිවතෙන්න මඤ්ජනා භණිතෙන ව.
4159. චොරියො කඨිනා⁵භොතා වාළා ව ලපසකඛිරා,
 න තා කිඤ්ච න ජානනති යං මනුසෙසසු වඤ්ඤනං.
4160. අසා ලොකිඤ්චියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,
 සාරඤ්ඤා ව පගබ්බා ව⁶ ඤ්චි සබ්බසසො යථා.
4161. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි⁷ න විජ්ජති,
 සෙවනති භොතා පියමප්පියඤ්ඤා නාවා යථා ඔරකුලංපරඤ්ඤා.
4162. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි න විජ්ජති,
 ධනඤ්ඤා පතිවෙලනති⁸ ලොව දුමනිස්සිනා.
4163. භඤ්චිබන්ධං අසසබන්ධං ගොපුරියඤ්ඤා වණ්ඤාලං⁹,
 ජවධාහකං පුළුඵ්ඵධධකං සධනමනුපතනති නාරියො.

1. රාජානං - මජ්ඣං.
 2. භනෙය්‍යුං - මජ්ඣං.
 3. භාසං - මජ්ඣං.
 4. පකඛිතෙනමිහිතෙනව - ස්‍යා.
 5. කඨිනා - මජ්ඣං.
 6. පගබ්බාව - මජ්ඣං.
 7. අපියොපි - මජ්ඣං.
 8. ධනඤ්ඤාපතිවෙලනති - මජ්ඣං.
 9. මණ්ඩලං - මජ්ඣං.

4164. කුලපුත්තව්ච්චි ජහන්ති අකිඤ්චනං ජවකසමසදිසමපි,
අනුගච්ඡන්ති අනුපතන්ති ධනභෙතු හි නාරියොති.

අථ ඛලු භො නාරදද දෙවබ්බාභමඤ්චො ආනන්දසස ගිජ්ඣරාජසස ආදිමජ්ඣකථා¹පරියොසානං විදිත්වා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

4165. වන්තාරො මෙ න පුරෙන්නි තෙ මෙ සුඤ්ඤාඨ භාසන්තො²,
සමුදෙඤ්ඤා බ්බාභමඤ්චො රාජා ඉත්ථී වාපි දිජමපති.

4166. සරිතා සාගරං යන්ති යා කාවි පඨවිංසිතා³,
තා සමුද්දං න පුරෙන්නි ඌනන්තා⁴ හි න පුරති.

4167. බ්බාභමඤ්චො ච අධියාන වෙදමකඛානපඤ්ඤමං,
හියොයාපි සුතමිච්චෙඡයා ඌනන්තා හි න පුරති.

4168. රාජා ච පඨවිං⁵ සබ්බං සසමුද්දං සපබ්බන්තං,
අජ්ඣාවසං⁶ විජිත්තිතා අනන්තරන්තොචිතං
පාරං සමුද්දං පඤ්ඤෙති ඌනන්තා හි න පුරති.

4169. එවමෙකාය ඉත්ථීයා අට්ඨාඨ පතින්තො සියා,
සුරා ච බලවන්තා ච සබ්බකාමරසාහරා
කරෙයා නවමෙ ඡන්දං ඌනන්තා හි න පුරති.

4170. සබ්බිත්ථියො සිබ්බිව සබ්බභක්ඛා
සබ්බිත්ථියො නදීරිව සබ්බවාහිනී⁷,
සබ්බිත්ථියො කඤ්ඤානං ච සාධා
සබ්බිත්ථියො ධනභෙතු වජන්ති.

4171. වානඤ්ඤා ජාලෙන නථරා පරාමසෙ
ඔසිඤ්ඤායා සාගරමෙකපාඤ්ඤා,
සකෙන භඤ්ඤාන භන්තොසා සොසං
යො සබ්බභාවං පමදසු ඔසසුපෙ.

4172. වොරීන්තං බහුබුද්ධීන්තං යාසු සචං සුදුලලභං,
ථීන්තං භාවො දුරාජාතො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

1. ආදිමජ්ඣකථා - වී. මජ්ඣං.
2. සුඤ්ඤා මම භාසන්තො - මජ්ඣං.
3. පඨවිසිතා - මජ්ඣං.
4. ඔනන්තා - ස්‍යා.
5. පඨවිං - මජ්ඣං.
6. අජ්ඣාවසෙ - සිඞ්ඤ.
7. වාහි - මජ්ඣං.

- 4173. අනලා මුද්‍රසමභාසා දුප්පුරා තා නදීසමා,
සීදන්ති නං විදීන්තාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4174. ආවට්ඨනී මහාමායා බ්‍රහ්මවරිඤ්චිකොපනා,
සීදන්ති නං විදීන්තාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4175. යඤ්ඤතා¹ උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිප්පං අනුදහනති නන්ති.

අථ ඛලු භො කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්‍රාහ්මණස්ස
ආදිමණ්ඩිකථාපරියොසානං විදීන්තා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො
අභාසී.

- 4176. සලලපෙ නිසින²බග්ගපාණිනා
පණ්ඩිතො අපි පියාවදෙසිනා,
උග්ගතෙජ්ජරගමපී ආසිදෙ
එකො එකාය පමදය නාලපෙ.
- 4177. ලොකචිත්තමථනා හි නාරියො
නවච්ඡිතහණිතමිතිතාවුධා,
බාධයනති අනුපට්ඨිතස්සති.
දීප³රකඛසීගණාව වාණිජෙ.
- 4178. නන්තී තාසං චිත්තයො න සංවරො
මජ්ජමංසනිරතා අසඤ්ඤතා,
තා ගීලතති පුරිසස්ස පාහතං
සාගරෙව මකරං නිමීඛගලො⁴.
- 4179. පඤ්ඤකාම ගුණසාතගොවරා
උදානා අනියතා අසඤ්ඤතා,
ඔසරන්ති පමද පමාදීනං
ලොණතොයවතීයංව ආපගා⁵.
- 4180. යං නරං උපරමන්තී⁶ නාරියො
චන්දසාව රතියා ධනෙනවා,
ජාතවෙදසදිසමපී තාදිසං
රාගදෙසවතියො⁷ ධහන්තී⁸ නං.

- 1. යංචනා - මජ්ඣ.
- 2. ගාථා - වී. මජ්ඣ. සා.
- 3. නිසිත - මජ්ඣ.
- 4. දීපෙ - වී. මජ්ඣ. සා.
- 5. තිමිඛගයො - මජ්ඣ.
- 6. ආපකා - සීචු.
- 7. පලාපෙනති - මජ්ඣ. උපලපෙනති - වී. සා.
- 8. වධියො - මජ්ඣ. සා.
- 9. දහන්ති - මජ්ඣ. සා.

4181. අඩසං ඤාකා පුරිසං මහඤ්ඤාං
 ඔසරන්ති සධනා සහනනනා,
 රත්තවිහං අතිවෙද්දනති නං
 සාලං මාලුවලතාව කානනෙ.
4182. තා උපෙතති විවිධෙන ඡන්දසා
 විත්තනිඤ්ඤානිසො අලඤ්ඤා,
 උභසනති පහසනති නාරියො,
 සමඛරොව සතමායකොවිද.
4183. ජාතරූපමණ්ඩලනභුසිතා
 සකකතා පතිකුලෙසු නාරියො,
 රකඛිතා අතිවරන්ති සාමිකං
 දනවංච හදයන්තරස්සුතා¹.
4184. තෙජවාපි හි නරො විවකඛණො
 සකකතො ඛත්තජනසස පුජිතො,
 නාරීනං වසගතො න භාසති
 රාහුනා උපගතොව² වන්දිමා.
4185. යං කරෙය්‍ය කුපිතො දියො දියං
 දුට්ඨවිතො වසමාගතං අරි
 තෙන භියො චාසනං නිගච්ඡති
 නාරීනං වසගතො අපෙකඛවා.
4186. කෙසලුනනච්ඡින්නතඡ්ඡිතා
 පාදපාණිකසදණ්ඩකාලිතා,
 හීනමච උපගතා හි නාරියො
 තා රමන්ති කුණපෙව මකඛිකා.
4187. තා කුලෙසු විසිඛන්තරෙසු වා
 රාජධානිනිගමෙසු³ වා පුන,
 ඔඩ්ඛිතං නමුච්චිපාසවාකරං⁴
 වකඛුමා පරිවජ්ජෙය්⁵ සුඛස්සීකො.

1. හදයන්තරසසුතා - මජ්ඣං.
 හදයන්තරනිසසුතා - ස්‍යා.
 2. උපගතොව - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. රාජධානී - මජ්ඣං.
 4. වාකුරං - මජ්ඣං, වාගුරං - ස්‍යා.
 5. පරිවජ්ජෙ - සීඛු.

5. මහාසූතයොමජාතක.

- 4196. කසලා තුවං රසක ඵදිසානි
කරොසි කලොති සුදුරුණානි,
හනාසි ඉතී පුරිසෙ ච මුලෙනා
මංසාස හෙනු ආදු¹ ධනාසස කාරණා.
- 4197. න අතතහෙනු න ධනාසස කාරණා
න පුතතදුරසස සහායඤානිනං,
හනා ච මෙ හගවා භූමිපාලො
සො බාදනී මංසං හදනෙන ඵදිසං.
- 4198. සවෙ තුවං හතතුරුණෙ පයුතො
කරොසි කලොති සුදුරුණානි,
පාතො ච අනෙනපුරං පාපුණිකා
ලපෙයාසි මෙ රාජිනො සමමුඛෙ තං.
- 4199. තථා කරිසසාමී අහං හදනෙන
යමෙව කං භාසසි කාලහතී,
පාතො ච අනෙනපුරං පාපුණිකා
වකකාමී තෙ රාජිනො සමමුඛෙ තං.
- 4200. තතො රතා වීචසනෙ සුරියසසුග්ගමනං පති,
කාලො රසකමාදය රාජානං උපසඬකමී
උපසඬකමීකා රාජානං ඉදං වචනමුච්චී.
- 4201. සචචං කීර මහාරාජ රසකො පෙසිතො තයා,
හනානි² ඉතී පුරිසෙ තුවං මංසානි බාදසි.
- 4202. ඵචමෙචං. තථා කාල රසකො පෙසිතො මයා,
මම අකං කරොනාසස කිමෙතං පරිභාසසි.
- 4203. ආනඤ්ඤ සබ්බමචජානං බාදිකා රසගීඤ්චිමා,
පරිකඤ්චාය පරිසාය අනානං බාදියා මතො.
- 4204. ඵචං පමතො රසගාරවෙ රතො
බාලො යදී ආයනිං නාවබුරකකිනී,
වීධාම පුතෙන වජ්ඣ ඤාතකෙ ච
පරිචන්දය අනානමෙච බාදනී.

1. අදු - මජ්ඣං.
2. හනනි - මජ්ඣං.
3. වජ්ඣා - මජ්ඣං.

- 4205. ඉදං තෙ සුඤ්ඤාන විහෙතු ජජෙදු
මා භක්ඛසී රාජ මනුසසමංසං,
මා කං ඉමං කෙවලං වාරිජොව
දීපදධිප සුඤ්ඤාමකාසී රටඨං.
- 4206. සුජාතො නාම නාමෙන ඔරසො තසස අනුජො,
ජලබුජෙසිං අලද්ධාන මනො සො තසස සබ්බසෙ.
- 4207. එවමෙව අහං කාළ භුජා භක්ඛං රසුත්තමං,
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙසසාමී ජීවිතං.
- 4208. මාණව අභිරුපොසී කුලෙ ජාතොසී සොකපීයෙ,
න කං අරභසී තාත අභක්ඛං භක්ඛයෙතවෙ.
- 4209. රසානමඤ්ඤාතරං එතං යසො¹ මං කං නිවාරයෙ,
සොභං තස් ගමීයසාමී යස් ලවජාමී ඵදීසං.
- 4210. සො වාහං නිප්පතිසාමී න තෙ වචජාමී සන්තකෙ,
යසස මෙ දසසනෙන කං නාහිනන්දසී බ්‍රාහ්මණ.
- 4211. අද්ධා අඤ්ඤාපි දයාදෙ පුත්තෙ ලවජාම මාණව,
කිංකරී ජමම විතසසසු යස් පත්තං න තං සුඤ්ඤං.
- 4212. එවමෙව කුචං රාජ දීපදීඤ්ඤා සුඤ්ඤාහි මෙ,
පබ්බාජෙසසනති තං රටඨා සොණ්ඨං මාණවකං යථා.
- 4213. සුජාතො නාම නාමෙන භාවිතත්තාන සාවකො,
අච්ඡරං කාමයනෙතාව න සො භුක්ඛී න සො පිටී.
- 4214. කුසග්ගෙ උදකමාදය සමුදෙදු උදකං මීනෙ,
එවං මානුසකා කාමා දීඛකාමාන සන්තිකෙ.
- 4215. එවමෙව අහං කාළ භුජා භක්ඛං රසුත්තමං,
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙසසාමී ජීවිතං.
- 4216. යථාපි තෙ ධ්වරට්ඨං භංසා වෙභාසයං ගමා,
අචුක්ඛි²පරිභොගෙන සබ්බෙ අබ්භස්සං ගතා.

1. කසමා - මජ්ඣං.
2. අභුක්ඛ - මජ්ඣං, අසුක්ඛ - සා.

4217. එවමෙව තුවං රාජ දිපදිඤ්ඤ සුණොහි මෙ,
අභකඛං රාජ භකෙඛසි තසමා පබ්බාජයනති තං.
4218. තිට්ඨාහීති මයා වුතො සො කං ගජ්ජසි පමුච්චො¹,
අට්ඨිතො කං ධීතොහීති ලපසි බ්‍රහ්මචාරීති
ඉදං තෙ සමණ අයුතං අසිඤ්ඤ මෙ මඤ්ඤසි කඛකපතං.
4219. ධීතොභමසමී සධමෙමසු² රාජ
න නාමගොතං පරිචක්ඛයාමී,
වොරඤ්ඤ ලොකෙ අට්ඨිතං වදන්ති
ආපායිකං නෙරයිකං ඉතො වුතං.
4220. සවෙ තුවං සද්දභසි රාජ සුතං ගණනාහි බතතිය,
තෙන යඤ්ඤං යථිකාන එවං සග්ගං ගමිසසසි.
4221. කසමී නු රටෙඨ තව ජාතභූමී
අථ කෙන අකොත ඉධානුපතො,
අකඛාහී මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමසං
කිමච්ඡසි දෙමී තයජ්ජ පඤ්ඤං.
4222. ගාථා චතසොසො ධරණීමහිසසර
සුගමහීරසා වරසාගරුපමා,
තවෙව අසාය ඉධාගතොසමී
සුණොහි ගාථා පරමසංසිතා.
4223. න වෙ රුදන්තී මතිමනොතො සපඤ්ඤ
බ්‍රහ්මසුතා යෙ බ්‍රහ්මයානචිත්තිතො,
දීපං හි එතං පරමං නරානං
යං පණ්ඨිතා සොකනුද්‍ර භවන්ති.
4224. අතතානං ඤ්ඤතී උද පුතතදරං
ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරුපං,
කිමොනු කං සුතසොමානුතපො
කොරවාසෙට්ඨ වචනං සුණොම තෙ³.
4225. නෙවාභමතතානමනුක්ඛිතාමී
න පුතතදරං න ධනං න රට්ඨං,
සතඤ්ඤා ධමෙමා චරිතො පුරාණො
තං සබ්බරං බ්‍රාහ්මණසානුතපො.

1. පාමුච්චො - මජ්ඣ.
2. සද්ධමෙමසු - මජ්ඣ.
3. මෙතං - මජ්ඣ.

4226. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉස්සරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්චස්සං.

4227. නෙවාහමෙතං අභිසද්දහාමී
සුඛී නරො ලිඛුමුඛා පමුතො,
අමිත්තහස්සං පුනරාවචෙය්‍ය
කොරවාසෙට්ඨ නහි මං උපෙසීති.

4228. මුතො තුවං පොරිසාදස්ස හස්සා
ගඤ්චා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
මධුරමපීයං ජීවිතං ලඛං රාජ
කුතො තුවං එහිසි මෙ සකාසං.

4229. මතං වරෙය්‍ය පරිසුඤ්චිලො
න හි ජීවිතං ගරහිතො පාපධම්මො,
න හි තං නරං තායතෙ¹ දුග්ගතීහි
යස්සාපි හෙතු අලිකං භණෙය්‍යං.

4230. සචෙපි වාතො ගිරිමාවහෙය්‍ය
වද්දෙ ව සුරියො ව ජමාපතෙය්‍යං,
සඛඛාව නචෙජා පටියොතං² වචෙය්‍යං.
නචෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.

4231. නහං එලෙය්‍ය උදධි විසුඤ්ඤ
සංවිතොය්‍ය භුතධරා වසුඤ්ඤ,
සිලුවවයො තෙරු සමුලමුප්පතෙ
නචෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.

4232. අසිඤ්ඤ සත්ඤ්ඤ පරාමසාමී
සපච්චෙ නෙ සමම අහං කරොමී,
තයා පමුතො අනණො භවිත්වා
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්චස්සං.

4233. යො තෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉස්සරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්චස්සු.

1. තායති - මජ්ඣං.
2. පති - මජ්ඣං.

- 4234. යො මේ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙඨ සකෙ ඉසසරියෙ ධීනෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සච්චානුරකඛී සුනරාවජීසසං.
- 4235. මුනො ච යො පොරිසාදාස හජා
ගඤ්චාන තං බ්‍රාහ්මණං එතදචොච,
සුණොමී ගාථායො සතාරභායො
යා මෙ සුතා අසු භිතාය බ්‍රහ්මි.
- 4236. සකිදෙව¹ සුතසොම සඛි හොති සමාගමො,
සා නං සඛගති පාලෙති නාසඛි බහුසඛමො.
- 4237. සඛිගරෙච සමාසෙච සඛි කුඛෙඛච සඤ්චං²,
සතං සඤ්චමඤ්ඤය සෙයො හොති න පාපියො.
- 4238. ජීරතති වෙ රාජරථා සුවිතො
අථො සරිරඤ්ච ජරං උපෙති,
සතඤ්ච ධමමො න ජරං උපෙති
සනොතා හචෙ සඛි පචෙදයතති.
- 4239. නහඤ්ච දුරෙ පඨවී ච දුරෙ
පාරං සමුදාසස තදහු දුරෙ,
තතො හචෙ දුරතරං චදනති
සතඤ්ච ධමමං³ අසතඤ්ච රාජ.
- 4240. සහසසියො⁴ ඉමා ගාථා න ඉමා ගාථා සතාරභා,
චනාරි කං සහසසාති ඛිපං ගණනාහි බ්‍රාහ්මණ.
- 4241. ආසීතියා නාවුතියා ච ගාථා
සතාරභා චාපි හචෙය්‍යු ගාථා,
පචචනතමෙච සුතසොම ජානති⁵
සහසසියො⁶ නාම කුඛජී⁷ ගාථා.
- 4242. ඉචජාමී චොහං සුතවුඤ්චිමනනො
සනොතා⁸ ච මං සපුරිසා හජෙය්‍යුං,
අහං සචනතිහි මහොදධීච
නහි තාත තප්පාමී සුභාසිතෙන.

- 1. සකිං - සා.
- 2. සඤ්චං - මජ්ඣං.
- 3. ධමමං - මජ්ඣං.
- 4. සහසසියා - මජ්ඣං.
- 5. ජානාහි - මජ්ඣං.
- 6. සහසසියා - මජ්ඣං.
- 7. කුඛජී - මජ්ඣං.
- 8. සනොතාහි - මජ්ඣං.

4243. අග්ගි යථා තිණකටඨං ඩභනොතා¹
 න තප්පතී සාගරො වා නදීහි,
 එවමපි තෙ පණ්ඩිතා රාජසෙට්ඨ
 සුඛා න තප්පන්ති සුභාසිතෙන.
4244. සකඝ්ඝ දසඝ්ඝ යද සුඤ්ඤාමි
 ගාථා² අහං අකුචතී ජනිඤ,
 තමෙව සකඝ්ඝවච නිසාමයාමි
 නහි තාත ධම්මෙසු මමඤ්ඤි තිඤ්ඤි.
4245. ඉදන්තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං
 සකායුරං සඛකාමුප්පන්නං,
 කීං කාමහෙතු පරිභාසසෙ³ මං
 ගච්ඡාමහං පොරිසාදඝ්ඝ⁴ කනෙන.
4246. අඤ්ඤානුරකඛාය භවන්ති හෙනෙ
 හඤ්ඤානුරාහා රජීකා පඤ්ඤා ව,
 අසසාරොහා⁵ යෙ ව ධනුග්ගභාසෙ
 සෙනං පසුඤ්ජාම භනාම සකඤ්ඤං.
4247. සුදුකකරං පොරිසාදෙ අකාසි
 ජීවං ගහෙකාන අවිසසජී මං,
 තං තාදිසං පුබ්බකිච්චං සරනොතා
 දුඛෙත⁶ අහං තඝ්ඝ කථං ජනිඤ.
4248. වන්දිතා සො පිතරං මාතරඤ්ඤි
 අනුසාසිතා නෙගමඤ්ඤි බලඤ්ඤි,
 සච්චවාදී සච්චානුරකඛමානො
 අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙ⁷.
4249. කතො මයා සඛකරො බ්‍රාහ්මණෙන
 රට්ඨං සකෙ ඉඝ්ඝරියෙ ධීතෙන,
 තං සඛකරං බ්‍රාහ්මණඝ්ඝපෑදය
 සච්චානුරකඛී පුනරාගතොසමි
 යජ්ජස්ස යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාදං.
4250. න භායනෙ බාදිතුං⁸ මඤහං පච්ඡා
 චිතකා අයං තාව සධුමිතා ව,
 නිදධුමකෙ පචිතං සාධු පකකං
 සුඤ්ඤාමි ගාථාදයා සතාරභායො.

1. දභනො - මජ්ඣ.

2. තං - මජ්ඣ.

3. පරිභාසසි - මජ්ඣ. පරිභාසකෙ - චී.

4. පොරිසාදඝ්ඝපනෙ - මජ්ඣ.

5. අසසාරොහා - මජ්ඣ.

6. දුඛෙතා - මජ්ඣ.

7. යඤ්ඤ පොරිසාදෙ - මජ්ඣ.

8. බාදිතං - මජ්ඣ.

4251. අධම්මකො කං පොරිසාදකාසි¹
 රට්ඨා ච භට්ඨො උදරස්ස හෙනු,
 ධම්මඤ්චිමා අභිවදන්ති ගාථා
 ධම්මො අධම්මො ච කුභිං සමෙති.
4252. අධම්මකස්ස ලුද්දස්ස නිච්චං ලොභිතපාණිනො,
 නස්සි සච්චං කුතො ධම්මො කිං සුතෙන කරිස්සසි.
4253. යො මංසහෙනු මීගචං චරෙය්‍යා
 යො වා හනෙ පුරිසං අත්තහෙනු,
 උභොපි තෙ පෙච්ච සමා භවන්ති
 කසමා නො² අධම්මකං බුද්ධි මං කං³.
4254. පඤ්ඤා පඤ්ඤා නබා භකඛා බන්ධයෙන පජානතා,
 අභකඛං⁴ රාජ භකෙඛසි තස්මා අධම්මකො කුචං.
4255. මුනො කුචං පොරිසාදස්ස හත්ථා
 ගන්තවා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
 අමිත්තභත්තං පුනරාගතොසි
 න බන්ධධම්මෙ⁵ කුසලොසි රාජ.
4256. යෙ බන්ධධම්මෙ කුසලා භවන්ති
 පායෙන තෙ තොරසිකා භවන්ති,
 තස්මා අභං බන්ධධම්මෙ⁵ පභාය
 සච්චානුරකඛී පුනරාගතොසමි
 යජසස්ස යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4257. පාසාදවාසා පට්ඨිගවාසස්සං
 කාමිත්ථියො කාසිකච්ඡදනඤ්ඤා,
 සබ්බං තභිං ලභසි සාමිතාය
 සච්චෙන කිං පස්සසි ආනිසංසං.
4258. යෙ කෙච්චි මෙ අස්සි රසා පච්චායා⁶
 සච්චං තෙසං සාදුතරං රසානං,
 සච්චො ධීතා සමණ්ණාභුණො ච
 තරන්ති ජාති⁷මරණස්ස පාරං.

1. පුරිසාද - මජ්ඣ. සා. 2.
 2. නු - මජ්ඣ.
 3. යං - මජ්ඣ.
 4. අභකඛ - මජ්ඣ.
 5. බන්ධ - මජ්ඣ. සා.
 6. පච්චායා - මජ්ඣ.
 7. ජාතිං - මජ්ඣ.

- 4259. මුනො තුවං පොරිසාදසීහ් හත්ථා
ගණ්ඨා සකං මන්දිරං කාමකාමී,
අමිත්තභතථං පුනරාගතොධි
තභ නුත තෙ මරණභයං ජනිත්ථ
අලීනවිනො වසී¹ සචචවාදී.
- 4260. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා සිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා,
විසොධිතො පරලොකසීහ් මග්ගො
ධිමෙම ධීනො කො මරණසීහ් භායෙ.
- 4261. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා සිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීහ්
යජස්සු යඤ්ඤං බාද² මං පොරිසාද.
- 4262. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධිමෙමන මෙ ඉසීහිරියං පසත්ථං,
විසොධිතො පරලොකසීහ් මග්ගො
ධිමෙම ධීනො කො මරණසීහ් භායෙ.
- 4263. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධිමෙමන මෙ ඉසීහිරියං පසත්ථං,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීහ්
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
- 4264. ඤාතීසු මීතෙහසු කතා මෙ කාරා
ධිමෙමන මෙ ඉසීහිරියං පසත්ථං,
විසොධිතො පරලොකසීහ් මග්ගො
ධිමෙම ධීනො කො මරණසීහ් භායෙ.
- 4265. ඤාතීසු මීතෙහසු කතා³ මෙ කාරා
ධිමෙමන මෙ ඉසීහිරියං පසත්ථං,
අනානුතපං පරලොකං ගමීසීහ්
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
- 4266. දිතං මෙ දනං බහුධා බහුතං⁴
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච,
විසොධිතො පරලොකසීහ් මග්ගො
ධිමෙම ධීනො කො මරණසීහ් භායෙ.

- 1. අසී - මජ්ඣං.
- 2. අද - මජ්ඣං.
- 3. කතුපකාරො - මජ්ඣං, සූරා.
- 4. බහුතං - මජ්ඣං.

4267. දික්කං මෙ දුතං බහුධා බහුන්තං
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච,
අනානුකප්පං පරලොකං ගමිස්සං
යජ්සසු යඤ්ඤං බාද මං පොරියාද.
4268. විසං පජානං පුරියො අදෙය්‍ය
ආසීතීසං ජලිතං උග්ගතෙජං,
මුඛාපි ත්‍ය්‍ය විපතෙය්‍ය¹ සත්තධා
යො තාදීසං සච්චවාදීං අදෙය්‍ය.
4269. සුඤ්ඤා ධම්මං විජානන්ති නරා කල්‍යාණපාපකං,
අපි ගාථා සුභික්ඛාන ධම්මෙ මෙ රමති² මනො.
4270. සකිදෙව සුතයොම³ සබ්බි හොති සමාගමො,
සා නං සබ්බති පාලෙති නාසබ්බි බහු සබ්බමො
4271. සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සඤ්චි⁴,
සතං සඤ්චිමමඤ්ඤ්‍ය සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
4272. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුවින්නා
අථො සරීරච්චි ජරං උපෙනි,
සතඤ්ච ධම්මො න ජරං උපෙනි
සනොනා භවෙ සබ්බි පවෙද්දන්ති.
4273. නභඤ්ච දුරෙ පයච්චි⁵ ච දුරෙ
පාරං සමුද්දස්සි තද්දු දුරෙ,
තනො භවෙ දුරතරං වදන්ති
සතඤ්ච ධම්මං අසතඤ්ච රාජ.
4274. ගාථා ඉමා අඤ්චති සුව්‍යඤ්ඤානා⁶
සුභාසිතා තුග්ගං ජනිදු සුඤ්ඤා,
ආනන්දී විනොතා සුමනො පතීනො
වන්නාරි තෙ සම්ම වරෙ දදම්.
4275. යො නත්තනො මරණං බුජ්ජසී ඤා
භිතාභිතං විනිපාතඤ්ච සග්ගං,
ගීඤ්ඤා රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිදෙය්‍යා
කිං ඤා වරං දස්සසී පාපධම්ම⁷.

1. ඵලෙය්‍ය - මජ්ඣ. විපලෙය්‍ය - ස්‍යා.
2. රමතෙ - මජ්ඣ. ස්‍යා.
3. මහාරාජ - මජ්ඣ. ස්‍යා.
4. සඤ්චිම - මජ්ඣ.
5. පච්චි - මජ්ඣ.
6. බ්‍රහ්මඤ්ඤා - මජ්ඣ.
7. පාපධම්මො - මජ්ඣ.

4276. අභඤ්ඤා නං දෙති වරතති වජ්ජං.
 කුඤ්ඤාපි දකාන අවාකරෙය්‍ය,
 සන්දිට්ඨිකං කුඤ්ඤමිමං චිවාදං
 තො පඤ්ඤාතො ජානමුපබ්බජෙය්‍ය.
4277. න නං වරං අරහති ජනතු දතුං
 යං වාපි දකාන අවාකරෙය්‍ය,
 වරස්සු සමම අචිකමපමාතො
 පාණං වජීකානපි දස්සමෙව.
4278. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛ්¹
 පඤ්ඤස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
 පසෙසය්‍ය නං වස්සසතං අරොගං²
 එතං වරානං පයමං වරාමි.
4279. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛි³
 පඤ්ඤස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
 පස්සපි⁴ මං වස්සසතං අරොගං
 එතං වරානං පයමං දදමි.
4280. යෙ ඛන්තියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
 න තාදිසෙ භුමිපතී අදෙසි
 එතං වරානං දුතියං වරාමි.
4281. යෙ ඛන්තියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
 න තාදිසෙ භුමිපතී අදෙමි
 එතං වරානං දුතියං දදමි.
4282. පරොසතං ඛන්තියා තෙ ගභීතා
 තලාවුතා අසුමුඛා රුදන්තා,
 සකෙ තෙ රට්ඨෙ පටිපාදයාභි
 එතං වරානං තතියං වරාමි.
4283. පරොසතං ඛන්තියා මෙ ගභීතා
 තලාවුතා අසුමුඛා රුදන්තා,
 සකෙන් රට්ඨෙ පටිපාදයාමි තෙ
 එතං වරානං තතියං දදමි.

1. සධ්ධං - මජ්ඣං.

2. අරොගං - මජ්ඣං.

3. සධ්ධං - මජ්ඣං.

4. පස්සපි - මජ්ඣං. පසෙසය්‍ය - සභා. පසෙති - චි.

5. සකෙ තෙ රට්ඨෙ - මජ්ඣං.

4284. ජිද්දනොත්ත රට්ඨං බ්‍යධිතං භයාහි
 පුට්ඨි නරා ලෙණමනුසව්ට්ඨා,
 මනුසසමංසං වීරමෙහි රාජ
 එතං වරාතං චතුසුං වරාමි.
4285. අඬා හි සො භකෙඛා මමං මනාපො
 එතස්ස හෙතුමෙහි වනං පව්ට්ඨා,
 සොහං කථං එතො උපාරමෙය්‍යං
 අඤ්ඤං වරාතං චතුසුං වරස්සු.
4286. න වෙ පියං මෙති ජනිඤ්ඤා තාදිසො
 අත්තං නිරංකඤ්ඤා පියානි සෙවති,
 අත්තාව සෙය්‍යො පරමාව සෙය්‍යො
 ලබ්භා පියා ඔවිතකේන පච්ඡා.
4287. පියං මෙ මානුසං මංසං සුතසොම විජානහි,
 නලෙහි¹ සකෙකා නිවාරෙතුං අඤ්ඤං තුවං සමම වරං වරස්සු.
4288. යො වෙ පියං මෙති පියානුකඛඛි²
 අත්තං නිරං කඤ්ඤා පියානි සෙවති,
 සොණ්ඤාව පීඤ්ඤා විසස්ස³ ථාලං
 තෙනෙව යො හොති දුඛි⁴ පරස්සු.
4289. යො වීධ සඛ්ඛාය පියානි හිඤ්ඤා
 කිවෙජනපි සෙවති අරියධමමං⁵,
 දුක්ඛතොව පීඤ්ඤා යථොසධානි
 තෙනෙව යො හොති සුඛි පරස්සු.
4290. ඔභායහං පිතරං මාතරඤ්ඤා
 මනාපිකෙ⁶ කාමගුණෙ ව පඤ්ඤා,
 එතස්ස හෙතුමෙහි වනං පව්ට්ඨා
 තනොත වරං කිත්ති මහං දදමි.
4291. න පණ්ඨිතා දව්ගුණං ආහු වාක්‍යං
 සව්චපාවිඤ්ඤාව භවන්ති සනොතා,
 වරස්සු සමම ඉති මං අවොච
 ඉච්චමුච්චි කං න හි තෙ සමෙති.
4292. අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිත්තිං
 පාපං බහුං දුඛචරිතං කිලෙසං,
 මනුසසමංසංසංසං කතෙ⁷ උපාගා
 තනොත වරං කිත්තිමහං දදෙය්‍යං.

1. නභිසකකා - මජ්ඣ. 2. පියානුරකඛි - මජ්ඣ. ස්‍යා. 3. විසමිසං - වී. මජ්ඣ. ස්‍යා. 4. දුක්ඛි - මජ්ඣ. ස්‍යා.

5. අරියධමමම - වී. මජ්ඣ. ස්‍යා. 6. මනාපිකෙ - මජ්ඣ. 7. භවො - මජ්ඣ.

4293. න නං වරං අරහති ජනතු දතුං
 යං වාපි දැනාන අවාකරෙය්‍ය,
 වරසසු සමම අවිකමපමානො
 පාණං වජ්ඣානපි දසසමෙව.
4294. පාණං වජ්ඣනී සනොනා නාපි ධමමං
 සච්චපට්ඨකං ව හවන්ති සනොනා,
 දැනා වරං ඛේසමවාකරොහී
 එතෙන සමපජ්ජ සුරාජසෙට්ඨං.
4295. ධනං වජෙ¹ යො පන අඛගහෙතු
 අඛං වජෙ ජීවිතං රකඛමානො,
 අඛං ධනං ජීවිතං වාපි සබ්බං
 වජෙ නරො ධමමමනුසසරනොනා.
4296. යසසා හි ධමමං පුරිසො විජ්ඣකං
 ඥෙ වසස කඛිං විනායනී සජෙනා,
 නං හිසස දීපකඤ්ච පරායණකඤ්ච
 න තෙන මිත්තං ජරයෙථ² පඤ්ඤකං.
4297. අද්ධා හි සො හකෙඛා මමං³ මනාපො
 එතස්ස හෙතුමති වනං පච්චෙධා,
 සචෙව මං යාවසී එතමඤ්ච
 එතච්චි තෙ සමම වරං දදුමි.
4298. සඤ්ඤා ව මෙ හොසී සබ්බා ව මෙසී
 වචනසු තෙ සමම අහං අකාසී,
 තුවච්චි මෙ සමම කරොහී වාකායං
 උභොපි ගණ්ඨාන පමොවයාම.
4299. සඤ්ඤා ව තෙ හොමී සබ්බා ව ත්‍යමති
 වචනච්චි මෙ සමම තුවං අකාසී,
 අහමපි තෙ සමම කරොමී වාකායං
 උභොපි ගණ්ඨාන පමොවයාම.
4300. කම්මොසපාදෙන විහෙධීතඤ්ච⁴
 තලාවුතා අසසුමුඛා රුදන්තා,
 න ජාතු දුබ්බොථ ඉමසස රඤ්ඤකං
 සච්චපට්ඨකං මෙ පටිසසුණාථ.

1. වජෙධනං - අඛගවරසහෙතු - වී. මජ්ඣං, ස්‍යා.
 2. ජරයෙථ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. මම - මජ්ඣං.
 4. විහෙධිතමො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

4301. කම්මාසපාදෙන විහෙධිතමසා
 කලාවුතා අසසුමුඛා රුදන්තා,
 න ජාතු දුගෙහම ඉමංස රඤ්ඤා
 සච්චපට්ඨාදිනොන පටිසසුණාම.
4302. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකමපකා අඤ්ඤාමා පජානං,
 එවමෙව වො භොතු අයඤ්ඤා රාජා
 තුමෙහ ව ටවා භොථ යථෙව පුත්තා.
4303. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකමපකා අඤ්ඤාමා පජානං,
 එවමෙව නො භොතු අයඤ්ඤා රාජා
 මයමපි හෙසුංසාම යථෙව පුත්තා.
4304. චතුපදං සතුණඤ්ඤාපි මංසං
 සුදෙහි රක්ඛං සුකතං සුනිඤ්ඤිතං,
 සුධංච ඉන්ද්‍ර පරිභුඤ්ඤායාන
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4305. තා ඛන්ධයා වෙලලි¹විලාකමජ්ඣා
 අලභකතා සමඤ්චාරඤ්ඤා,
 ඉන්ද්‍රංච දෙවෙසු පමොදධිංසු
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4306. තමබ්බපධානෙ ඛහුගොණකමඤ්ඤි
 සුචිමඤ්ඤි සඤ්ඤායනමඤ්ඤි සඤ්ඤානෙ,²
 සයනසුංස³ චෙත්තිමඤ්ඤි සුධං සධික්ඛා
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4307. පාණ්ඩුසරං තුමහඤ්ඤානං නිසීථෙ⁴
 අථොපි ටෙ නිපජ්ජරිසමපි තුරියං,
 ඛහුං සුගීතඤ්ඤා සුචාරදීතඤ්ඤා
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4308. උය්‍යානසමපනනං පහුතමාලා⁵
 මිගාවීරුපෙන⁶ පුරං සුරමමං,
 හයෙහි නාගෙහි රථෙහුපෙනං
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.

1. වලලි - මජ්ඣං.
 2. සුභමභිසඤ්ඤාසයනමඤ්ඤි සධානෙ - මජ්ඣං, සා.
 3. සෙය්‍යාසංස - මජ්ඣං.
 4. නිසීථෙ - මජ්ඣං, සා.
 5. ඛහුංස - මජ්ඣං.
 6. මිගාවීරුපෙන - සා.

4309. කාළපකෙඛි යථා වන්දෙ භායතෙව සුඵව සුවෙ,
කාළපකඤ්චුපමො රාජ අසනං හොති සමාගමො.
4310. යථා රසකමාගමම සුදකං පුරිසාධමං,
අකාසිං පාපකං කමමං යෙන ගවජාමි දුග්ගතිං.
4311. සුඤ්ඤපකෙඛි යථා වන්දෙ වඩස්තෙව සුවෙ සුවෙ,
සුඤ්ඤපකඤ්චුපමො රාජ සනං හොති සමාගමො.
4312. යථාහං තව මාගමම සුතසොම විජානහි,
කාභාමි කුසලං කමමං යෙන ගවජාමි සුග්ගතිං.
4313. ඵලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වලො¹
අනඤ්ඤායං අචිරඤ්ඤිකං,
ඵවමිච්චි වෙ හොති අසනං සමාගමො
අනඤ්ඤායො උදකං ඵලෙව.
4314. සරෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වලො
චිරඤ්ඤිකං නරචිරිය²සෙඤ්ඤං,
ඵවමිච්චි වෙ හොති සනං සමාගමො
චිරඤ්ඤිකො⁴ උදකං සරෙව.
4315. අව්‍යාධිකො හොති සනං සමාගමො
යාවමිච්චි තිලෙඤ්ඤායං තථෙව හොති,
බිඤ්ඤං හි වෙති අසනං සමාගමො
තසමා සනං ධමමො අසඤ්ඤා ආරකා.
4316. න සො රාජා යො⁵ අපෙයාං ජිනාති
න සො සධා යො සධාරං ජිනාති,
න සා හරියා යා පතීනො විහෙති
න තෙ පුත්තා යො⁶ න හරන්ති ජිණ්ණං.
4317. න සා සභා යඤ්ච න සන්ති සන්තො
සන්තො න තෙ යෙ න භනන්ති ධමමං,
රාගඤ්ඤා ද්‍රෝසඤ්ඤා පභාය මොහං
ධමමං භණන්තොව භනන්ති සන්තො.

1. වුලං - මජ්ඣං.
2. අනඤ්ඤා - මජ්ඣං.
3. නරචිර - මජ්ඣං.
4. චිරඤ්ඤික - මජ්ඣං.
5. රාජා නසො යො - මජ්ඣං.
6. පුත්තා නතෙ යෙ - මජ්ඣං.

4318. න භාසමානං¹ ජානනති මිසසං බාලෙහි පණ්ඩිතං,
භාසමානාඤ්ච ජානනති දෙසෙනතං අමතං පදං,

4319. භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං පග්ගණේඤ ඉසිනං ධජං,
සුභාසිතඤ්ච² ඉසයො ධම්මො හි ඉසිනං ධජොති,

මහාසුතසොමජාතකං.

අසීතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුඤ්ජනං:

සුමුඛො පන භංසවරො ච මහා
සුධාභොජනිකො ච පරො පවරො,
සකුණාලදීජාධිපතිවිජයනො
සුතසොම වරුකතම සවිභයනො'ති.

1. නාභාසමානං - මජ්ඣිමං,
2. සුභාසිතවච්චා

ජාතක ගාථාදිපාදනුකකමණිකා

අ	පිටුවකයා
අකකසයං අගලීතං මුහුං මුදුං	226
අකකකසධෙගා නවදීසලොමො	226
අකලලමෙනං වචනං සුගහො	360
අකාමං වා සකාමං වා	286
අකොකාධනසීස විජිතෙ	242
අකොකාධනා පසාදුවතී	136
අකංඛාතං තෙ මයා සධංඛං	88
අබීලකාති ව අවණොකාති	224
අගමාසි සො රහදං විජ්ජසනතං	196
අගුණං ධනු කුන්තලෙ ව හරියා	390
අග්ගිනා විය සනතතො	134
අග්ගි යථා තිණකටඨං දහතො	422
අසසමීං කොඤ්ඤාව යථා හිමච්චයෙ	78
අච්චාභිකඛණසංසග්ගා	248
අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තයො	80
අච්ඡරියරූපං චිත යාදිසං ව	54
අචෙජා ව ඛො තස්ස වණං අකාසී	228
අජජ මෙ සතතමා රත්ත	344
අජජ සුචෙති සංසෙය්‍යා	126
අජ්ජව පඤ්ඤාසී	266, 268, 270
අජ්ජව රජුං අභිසෙවයසු	102
අජ්ඣාතකඤ්ඤව පසුතතස්ස	172
අජ්ඣාතකඤ්ඤව සංසෙය්‍යා	126
අජ්ඣාවරමහා නන්දස්ස	312
අජ්ජකිනාති පටිගහග්ග	92
අඤ්ඤා ව තස්ස සඤ්ඤමති චතසෙසා	224
අඤ්ඤා ව නාරී තරමානරූපා	198
අඤ්ඤාතකං සාමීකෙහි පදිත්තං	236
අඤ්ඤාතමෙතං අවිසග්ග සාභී	90
අඤ්ඤා ඛහු ඉසයො සාධුරූපා	222
අඤ්ඤානු තෙ කොචි නරො පථබ්‍යා	234, 236
අට්ඨමමපී හදුමධනස්ස	262
අට්ඨවංකං මණිරතනං උළාරං	74
අධිසං ඤ්ඤා පුරිසං මහඤ්ඤා	408
අධිසුමුච්චො උදීරෙසී	340
අතිකායො මහිස්සාසො	276

	අ	පිටුව්විකා
අතිවීරං නිවාසෙන		248
අතිසායං වතාගඤ්ඡි		154
අතො මුතා දෙවචරෙන පෙසිකා		364
අත්තනායං චජිකාන		328
අත්තනො වෙ හි වාදසස	250,	252
අත්තානං නාතිවතෙත්තයා		126
අත්තානුරක්ඛාය හචතති හෙතෙ		422
අත්තානං ඤාති උද පුත්තදරං		416
අත්ථමි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා		24
අත්ථි තෙ දහරො පුත්තො		266
අත්ථි මෙ තං අතිසාරං		352
අත්ථ වසස හුතං හොති		356
අථ අපෙ සමුපපනො		252
අථ කිත්තදුනි සුමුඛ		346
අථජ්ජනො නකුලො භීමසෙනො		386
අථජ්ජනො නිරයෙ සක්ඛිසුලෙ		180
අථත්තකාරානි කරොතති හත්තපු		368
අථ ත්වං කෙන වණ්ණන		140
අථ ත්වං පතිකොළඹ		38
අථ බ්‍රවී බ්‍රහා ඉන්ද්‍ර		186
අථ බ්‍රවී මාණවතො		260
අථ වා අබ්බ වා මගධෙ		304
අථසස පදමද්දකඛිං		344
අථාගමා සලීලං සීසසොතං		46
අථාපරොපි නන්දීත්ථ		38
අථායං ඉසිනා සනොතා		278
අථායං හසසරො පකඛි		346
අථුට්ඨති රාජපුත්ති		292
අථෙත්ථ ඉසිමාගඤ්ඡි		68
අථෙත්ථ කපිමාගඤ්ඡි		130
අථො ඩංසා ව මකසා		310
අථො පි මෙ අමචෙචසු	34, 330,	350
අථො බ්‍රහු වනා නොද		90
අථො මෙ සාදිසී හරියා	34,	350
අථොපි මෙ සාදිසී හරියා		332
අථො රට්ඨං අනුප්පීලං		352
අදුට්ඨසස තුවං දුබ්භි		148
අදුං ව නුන සුමහා		334
අදුසීයං වෙ අභිපාර රට්ඨං		238
අද්ධා අඤ්ඤපි දයාදෙ		414
අද්ධා අපචිකා ත්‍යමහා		354
අද්ධා ඵසො සතං ධතෙඤා		322

අ	පිටුවනිකා
අද්ධා තුවං කතෙත භිකොසි මයහං	240
අද්ධා තුවං මහාරාජ	244
අද්ධා නඤ්ඤ පජානාමී	314
අද්ධා පජානාසි තුවමපි තාන	228
අද්ධා පියා මයහ ජනිඤ්ඤ එසා	234, 236
අද්ධා හවෙ භිකුඤ්ඤ මුහුත්තකෙන	6
අද්ධා හවෙ සෙවිතඛො සපඤ්ඤ	54, 64, 204, 206
අද්ධාහං විපුලං පීතිං	334
අද්ධා භි තාන සතානො සධම්මො	104
අද්ධා භි දුඛස්සස්සමෙතමාහු	58
අද්ධා භි නො හකොධා අයං මනාපො	196
අද්ධා භි පඤ්ඤව සතං පසඤ්ඤා	26
අද්ධා භි මං වො භිතකාමා	358
අද්ධා භි සඤ්ඤං හණ්ඨි	186
අද්ධා භි සඤ්ඤං වචනං තවෙතං	12, 76
අද්ධා භි සඤ්ඤං අභිපාරක ඤං	246
අද්ධා භි සො හකොධා මමං මනාපො	432, 434
අධංඤ්ඤ වාරිනො රාජ	274
අධම්මරූපො වත බුහම්මාරී	164
අධම්මං පටිපන්නස්ස	274
අධම්මිකස්ස ලුද්දස්ස	424
අධම්මිකො ඤං පොරිසාද'කාසී	424
අධම්මෙන තුවං ජම්ම	162
අධිගතමහා තමෙ ඤ්ඤං	814
අධිච්චලඤ්ඤං පරිනාමජනෙන	200
අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විතං	76
අධිපතනා පියාවෙන	152
අනඤ්ඤං තස්ස වරති අසඤ්ඤානා	394
අනලා මුදු සම්මාසා	68, 406
අනාගතං පච්චුප්පනං	140
අනානුපපාති භි යෙ කරොතති	52
අනායතන සීලස්ස	172
අනාවකුලා වෙච්චියොපතීලා	196
අනාව සුරං චිරරත්ත සංසිතං	118
අනික්ඛසාවො කාසාවං	114
අනිසම්ම කතං කම්මං	52
අනුකම්පසි නාගකුලං ජනිඤ්ඤ	60
අනුකම්පිතා පතිරුධා ච	316
අනුජ්ඣමුතෙන හරං මහනතං	286
අනුජුඛො ච කෙ උරු	188
අනුලිතනා වඤ්ඤෙන	310
අඤ්ඤා සිරි මං පටිභාති මාතපී	376

අ

පිටියලියා

අනුසියෙසා ව ආනන්ද	184
අනෙකෙ නිරයං පතා	186
අනතං පානං කාසික වන්දනං ව	142
අනතං ව පානං ව පසන්නවිතො	200
අනතං තව ඉදං පකතං යසසී	2
අනතං මම ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං	2
අනෙතන පානෙන පසන්නවිතො	14
අපණ්ඩුරා ලොහිතනා	188
අපදෙන පදං යාති	32
අපරා ව නාරී තරමානරූපා	198
අපරාධිකා දුසකා හෙයකා ව	84
අපරාධකෙ හෙයකෙ දුසකෙ ව	84
අපරාධං මහරාජ	298
අපරාධො මහාබ්‍රහේම	164
අපි වෙ දළිඤ්ඤ කපණං අනාළභියා	156
අපි වෙ ලහති මන්ද	170
අපි කේවං ගතෙ කාලෙ	324
අපි කේව මහාපඤ්ඤ	324
අපි නායං තයා සඤ්ඤිං	326
අපුච්ඡිමහා කොසියගොතතං	170
අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිත්තිං	432
අපෙන ලොමහංසසී	170
අප්‍රමාදෙ අමතපදං	156
අප්‍රමහා අප්‍රකං දජ්ජා	356
අප්‍රානුභාවා තං චොනුභාවං	200
අප්‍රෙච්ඡවතිං වාවං	348
අඛණනාරං පුරෙ ආසී	248
අඛණතො වත හො ධම්මො	122
අඛණාකාසසයො ජනං	14
අභිකඛණං තිට්ඨති දාරවුලෙ	396
අභිජව්වමලං වෙව	170
අභිජාතො පි වෙ හොති	170
අභිජුමානෙ වාරිඤ්ඤ	68
අභිදෙසගතො ඉදති එසී	72
අභිමානකට්ඨොසී අනාභතොදකො	222
අභුං මෙ කථන්තු හණ්ඨ	206
අබ්‍රාහිතසී හො හොති	286
අමච්ච තාත ජාතාහි	168
අච්ඡුසී අතිබලං	280
අමසුජාතො අපුරුණවණ්ඨ	224
අධො ව සාලා තිලතා ව ජම්බුයො	62, 222
අමෙහා අමෙහා නාමථිදං ඉමීසසා	232

අ	පිට්ඨකයා
අමෙහා කො නාම සො රුකෙකා	218
අමහාකං වෙව තාසං ච	302
අමහාකං වෙව යො සෙට්ඨො	334
අයං ඉසී සහඛෙයා යසසී	176
අයමසස අසොකචනිකා	214
අයමසස පොකඛරණී	216
අයමසස පාසාදෙ	212, 214
අයං එකපදී රාජ	306
අයං ච තෙ මාලුවපණණ සඤ්ඤා	228
අයං පුරෙ ලුඤ්ඤකාසී කම්මි.	78
අයං සො ලුඤ්ඤකො එනි	28
අයොමයා සිමුලියා	282
අරජං රජසා වච්ඡං	276
අරඤ්ඤං උඤ්ඤාය ගතා	40
අරඤ්ඤා මෙ විහරතො	190
අරිඤ්ඤොති මෙ නාමං	262
අරියචක්ඛසී චක්ඛඛා	338
අරියසස අරියො සමෙති සකඛි	430
අරියාවකාසොපි පසන්තනෙතො	194
අරියාවකාසොපි අනරියරූපො	148
අලසො ගිහිකාමභොගී න සාධු	52
අලංකතා කුණ්ඩලියො සුවඤ්ඤා	174
අලංකතායො පදුමුත්තරත්තවා	154
අචචී බ්‍රාහ්මණො කාමෙ	80
අච්චාධිකො භොති සතං සමාගමො	438
අච්චිච්ඡයඤ්ඤා අකෝසු	340
අසඤ්ඤතො වෙපි පරෙසමඤ්ඤං	24
අසංචිතිතම්මනතා.	24, 158
අසංසයං ඉමං දිසවා	328, 330
අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤා	36
අසා ලොකිඤ්ඤො නාම	402
අසිනොච ගම්ඤ්ඤාමී	132
අසිං ච සකඛිං ච පරාමසාමී	418
අසුබ්‍රහ්මරඤ්ඤවරො මහාමුනි	362
අසුභී යො සම්මති දකඛණං දිසං	362
අසුඤ්ඤාච තරුණං	316
අසුඤ්ඤායො ච රතනං මණිකඤ්ඤා	242
අසුමසස ච සා අචාරෙ	218
අසුමසස මමං බ්‍රහ්ම	218
අසුමං පරිමඤ්ඤා	306
අසුසා ගංසති අචාරෙ	296
අභමට්ඨකො හිමරථො පනායං	174

අ	පිටියිඛකා
අභං ඛලු මහාරාජ	334
අභං ඛො තං පලොහෙයාං	66
අභං ගමීසසාමී ඉධෙව හොභී	104
අභං ච අඛෙකාලකං ඔච්ඡාමී	44
අභං ච ඛො අගඵං චඤ්ඤං ච	46
අභං ච ඛො අභතනො පාපකිරියං	106
අභං ච තං දෙහි වරහභි වජ්ජං	430
අභං ච පටිපනෙතාසමී	272
අභං ච වනමුඤ්ජාය	150
අභං ච සාලසස සුපුප්ඵතසස	44, 46
අභං වීදං කුරවකං ඔච්ඡාමී	44
අභං තෙ පාරිචරියාය	192
අභං මහිඤ්ඤා මහෙසි පෙසිකො	362
අභං චනෙ මුලඵලෙසනං වරං	220
අභං චො තෙන කාලෙන	118
අභං සභිසසං උපවාදමෙතං	238
අභං සොණො මහාරාජ	306
අභං හී ජානාමී ජනිඤ්ඤ ඵතං	230
අභු කුමාරී තජෙච	66
අභෙකුචාදෙ පුරියො	252
අභො චත රෙ පුරීස	132
අළාර නාඤ්ඤානු මනුසසලොකා	204
අළාර පමෙහභි සුභෙහි වගගභි	232

ආ

ආකඛමානා පුභතඵලං	316
ආගඤ්ජුං දෙවාරිකා ඛඤ්ඤාඛධා	50, 52
ආගමා චෙච හත්ඤ්ඤා	30
ආචරිය සලෙඤ්ඤානා	354
ආතංකිතං යථා කුසලො භීසසෙකා	146
ආදය දනිතානි ගජ්ජනමසස	116, 118
ආදිචචචණ්ණසඛකාසා	188
ආදිසිඤ්ඤා ගරුං භාරං	314
ආනඤ්ඤා ච පමාදෙ ච	318
ආනඤ්ඤා සඛමචජානං	412
ආනීතො පරලොකාච	132
ආබාධොයං අසඛිතරූපො	74
ආමනතායාමී නිගමං	206
ආයනනු දෙවාරිකා ඛඤ්ඤාඛධා	48
ආයුං ච චො කීචතකො නු සමමී	46
ආයුං ච නො වසසසභසසං ලුඤ්ඤා	46

ආ	පිටපත
ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු	16
ආරාමසීලා ව උයානානං	392
ආරුඤ්ඤා සෙලං භවනං කිත්තරානං	110, 114
ආරුළුභා ගාමිණියෙහි	268
ආරොහපරීඡාහෙන	326
ආවච්චනී මහාමායා	406
ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං	106
ආවෙධීනං පිට්ඨිනො උත්තමධං	4, 6
ආසනං උදකං පඡ්ඡං	10, 76
ආසාවිසංවාදිකසම්මතො ඉමෙ	368
ආසාය යන්ත් වාණිජා ධනෙසිනො	366
ආසිනියා නාචුතියා ව ගාථා	420
ආසිවීසං ව කුපිතං	276
ආසිවීසා කුපිතා උග්ගනෙජා	86
ආභඤ්ඤානු හෙරිමුද්ධං සභේඛි	10
ආභාරඤ්ඤාකං පඡ්ඡං	348
ආහු එස කතො දෙසො	246
ආහු බත්තවිධා ලොකෙ	252
ආහුනෙයොයා මෙසි හිතානුකම්පි	240

ඉ

ඉඛ්ඤ ආගච්ඡතොරෙන	66
ඉච්චෙන අට්ඨනීරයා	274
ඉච්චෙන කුසලෙ ධච්චෙ	352
ඉච්චෙ මනායනානං	324, 338
ඉච්චෙ වාකායං විසජ්ඣී සුපණේණා	146
ඉච්චෙ චුතො නෙසාදෙ	340
ඉච්චාම අසසමං ගතානුං	306
ඉච්චාමී වොහං සුතචුඤ්ඤිමත්තො	420
ඉතො උජුං උත්තරියං දීසායං	110, 220
ඉතො නු හොතො කතමෙන අසසමො	194
ඉතො මයං ගණ්ඨා සකං තිකෙතං	194
ඉතී ගුම්ඛසස පවරා	136
ඉතීනමෙසා පවරා යසසසිනී	152
ඉදමසස අමඛවනං	216
ඉදමසස උයානානං	214
ඉදමසස කණ්ඨකාරවනං	214
ඉදමසස කුටාගාරං	214

ඉ

පිටපිඛා

ඉදමසස පාටලීවන.	214, 216
ඉදමපි තුසහං රුවිනං සුතසොම	212
ඉදමපි පානියං සීතං	38, 310
ඉදමපි සුමුඛෙනෙව	332
ඉදං බොහං තදවොචං	154
ඉදං ච තෙ රුවචනී රාජපුත්ත	108
ඉදං ච මෙ ජාතරූපා පහුතං	64
ඉදං ච සුඤ්චාන අමානුසානං	46, 48
ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං	286, 422
ඉදං තෙ සුඤ්චාන චිහෙතු ඡන්දෙ	414
ඉදං වඤ්චා ගීරිවරො	132
ඉදං වඤ්චා ධනරට්ඨා	334
ඉදං වඤ්චාන පක්ඛාමී	186, 190, 266, 306
ඉදං වඤ්චාන මාතඛෙහා	4
ඉදං වඤ්චා මහාරාජා	80
ඉදං සුඤ්චොථ පක්ඛොලා	140
ඉදං සුඤ්චා කාසිපනී	348
ඉදං සුඤ්චාන නීගෙසාසං	348
ඉදං හි සො බ්‍රාහ්මණං මඤ්ඤමානො	108
ඉඤ්චානී චීතානී කුලානී අසසු	96
ඉඤ්චො ච චීතො ච සුවධරීතො ච	232
ඉධ වෙචානිඤ්චා යෙන	118
ඉධ සචචං ච ධච්චො ච	40
ඉධාගමා ජච්චො බ්‍රහ්මචාරී	224
ඉධාගමා සමඤ්චො රුවච්චොසී	4
ඉධෙව බො සතකුමඤ්චො	296
ඉධෙව ජීවනී ජීවො	252
ඉඤ්චස වාකාං නිසාමෙහි කොසිය	376
ඉමසසාහං ජොතීරසෙ වනමිති	228
ඉමං කුමාරං පාපෙථ	270
ඉමං ච මඤ්චං උත්තරට්ඨපිණ්ඩං	6
ඉමං වාකාං නිසාමෙඤ්චා	260
ඉමා ච තෙ පොක්ඛරඤ්චො සමනතා	62
ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත	302
ඉමානී කීර මං තාතො	192
ඉමීනා නුත අසීනා	294
ඉමෙ අයතනී රාජානො	308
ඉමෙ තෙ ලුඤ්චා දෙවී	110
ඉසී පුග සමඤ්චො	90
ඉසී අචච සච්චිචො	274

ඉ

පිටියටියා

ඉසී ව බැණියං දීසවා	68
ඉසීං පුට්ඡාමී සචතීවටං	274
ඉයසරො සබ්බලොකසීස	250
ඉසසීසිනො කතභජාපි ධීරා	82

උ

උසකභ්‍යධීනොසමී බාලුභං	212
උසකාමුඛෙ පහට්ඨං ව	308
උභසට්ටපාදෙ තසිනො	128
උට්ඨාන පාරිවරීයාය	312
උට්ඨාය සො ලුද්දු බරං ගහෙකා	116
උට්ඨාභකං වෙට්ඨි අලීතදුක්ඛිං	400
උට්ටෙඨි කුං ධාතී	210
උට්ටෙඨි කුං ලුද්දු බරං ගහෙකා	116
උට්ටෙඨි සඉඉ තරමානො	38
උඩ්ඛිඤ්ඤා නෙ ජනපදෙ	218
උදගභිභුක්ඛං උපජට්ඨනො හී මෙ	362
උදීරණා වෙ සඛගතා	250
උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ව	188
උද්ධරිකාන මං සනොතා	130
උපට්ඨානමි මෙ අයො	136
උපට්ඨං වා පි රජජසස	304
උපතීයති ජීවිතමපමායු	12
උපතීයතිදං මනෙඤ්ඤ	212
උපපනොපි වෙ හොති	36
උපමං නෙ කරිසසාමී	264
උපසඤ්ඤාමිකා සො රාජා	272
උපසසුතිං මහාරාජ	158
උපහව්ව මනං මෙජෙකා	8, 276
උපපරේන වජනතසස	274
උපලසෙසව කිඤ්ඤකඛා	188
උපායනං හී නෙ දෙව	330
උබ්බරියාපි මෙ අයො	138
උභොසු තීරෙසු මයං තද ධීතා	46
උමමකකා නු භණ්ඨි	296
උමමාදනතීමභං දීට්ඨා	234
උයානභුමී ගතචාන	260
උයානසමපනනං පභුතමාලා	436
උරබ්භරුපෙන බකාසු පුබ්බ	254
උරෙ ගණ්ඨායො බුජෙකසී	192
උසුයකෙ දුහදයෙ	166
උළාරවණණා වත බ්‍රාහමණා ඉමෙ	356
උභඤ්ඤානෙ රජග්ගං	212

එ	පිටුවකිනා
එකඤ්ච බඳබමාසීනං	324
එකමනනං නිසිනෙනාව	272
එකමෙක සස එකෙකං	302
එකරතෙනන උභයො	108
එකවාචමිපි දො වාවං	266
එකං තෙ යාවමානසස	14
එකං මෙ භක්ඛිතං ආසි	128
එකා ව නාරී තරමානරූපා	198
එකායනෙ තං පථෙ අද්දසංසු	202
එකො වරං ගොගවෙසෙ	128
එතදඤ්ඤාය මෙධාවී	90
එතදකුසාය රාජානො	342
එතදරියසස කලායාණං	32
එතමිපි දිසවා සිවයො	20
එතං තෙ අනුමොදමී	244
එතං තෙ අනුමොදම	352
එතං මෙ උපමං කකවා	36
එතං භනථ බක්ඛිථ	40
එතා ව අඤ්ඤා ව අකංසු පාපං	388
එතාදිසං ආවස රාජසෙට්ඨ	64
එතාදිසං ඉදං දුක්ඛං	134
එතාදිසා ඛො අරභතති	380
එතාදිසෙ භයෙ තාත	160
එතානි සුඤ්ඤා නිරයානි පණ්ඨිතො	180
එතු භවං අසසමීමං අදෙතු	220
එතෙ අජනති නිරයෙ	282
එතෙ අසප්පරියා ලොකෙ	254
එතෙ ඛො සඛහභා ලොකෙ	320
එතෙ නාගා උපකුද්ධා	292
එතෙ පතතති නිරයෙ	276
එතෙ භුඤ්ඤා පිච්ඤා ව	34
එතෙ භුඤ්ඤා වමිඤ්ඤා ව	78
එතෙ යුථා පටියතති	26
එතෙ භංසා පක්ඛමතති	32, 34, 336
එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො	182
එදිසා තෙ මීගා දෙව	30
එවමාපජජති පොසො	294
එවමෙකාය ඉක්ඛියා	404
එවමෙනසස වචනා	330
එවමෙව අභං කාළ	414
එවමෙව තුවං රාජ	266, 414, 416
එවමෙව මනුසෙසසු	242, 256

එ	පිටුවනො
එවමෙවං තථා කාළ	412
එවමපී දහරූපෙනො	122, 124
එවමපී බාලසස පජපටිතානි	22
එවං අග්ගපකතිමා	334
එවං ආනන්දිනො හොතු	30
එවං කන්දතු පඤ්ඤාලො	162
එවං කිව්ඡාහනො පොසො	318
එවං ඛජ්ජතු පඤ්ඤාලො	164
එවං ච මෙ දදතො සබ්බකාලං	358
එවං චෙ නො විහරතං	248
එවං චෙ යාවමානානං	248
එවං චෙ යාවමානසස	314
එවං තං අනුගච්ඡාමී	270
එවං තෙ යාවමානාය	300
එවං දීවා ච රතො ච	282
එවං පමනො රසගාරචෙ රතො	412
එවං මහස්සීකා පඤ්ඤා	140
එවං මහනොනා ලොකසස	346
එවං මිත්තචතං අත්ථා	336, 354
එවං මෙ තං පරවිත්තචෙදී	184
එවං මෙ පරිත්තාතුන	130
එවං ලුඤ්ඤක නන්දසසු	28, 34, 326, 330
එවං විදීනා විදු සබ්බ ධම්මං	90
එවං චෙදෙතු පඤ්ඤාලො	158
එවං සබ්බධග සමපඤ්ඤං	140
එවං සමිජ්ඣන්තී අපාපකම්මනො	378
එවං සයතු පඤ්ඤාලො	160
එවං හඤ්ඤාතු පඤ්ඤාලො	162
එවං හෙතං මයා ඤාතං	388
එසා බො පමද දෙව	66
එසා තෙ උපමා රාජ	266
එසාහමජෙජව උපාරමාමී	358
එසො අග්ගිසස සබ්බානො	218
එසො ආලාරිකො පොසො	296
එසො හි ධම්මො සුමුඛ	336
එහි බො පහිනො ගච්ඡ	120
එහි තං අනුසිකාමී	326, 330
එහි තං පාපධිසසාමී	92
එහි'මං ගිරිමාරුඤ්ඤ	150
එහි මෙ පිට්ඨිමාරුඤ්ඤ	130

ඔ

පිටසංඛ්‍යා

ඔගඤ්ඤ තෙ පොකබරණිං	346
ඔදනසිඛ්‍යා සුවිවාළා	30
ඔභාසයං වනං රච්චං	150
ඔරබ්භිකා සුකරිකා	284
ඔරුඤ්ඤ රාජයානමහා	272
ඔස්සජ්ඣ කුසලං තපොගුණං	410
ඔභාස මං ඤාතිගණා	32, 336
ඔභාසභං පිතරං මාතරං ච	432

ක

කච්චි ඩංසා ච මකසා	310
කච්චි තෙ බහවො පුන්‍යා	36
කච්චි තෙ සාදිසී භරියා	34, 332, 350
කච්චි නානාගතං දීසං	352
කච්චි නු භොතො කුසලං	34, 310, 330
කච්චි නු භොතො අමචේච්චු	34
කච්චි භොතො අමචේච්චු	330, 350
කච්චි යං නාපතිඤ්ඤානා	332
කච්චි රච්චං අනුපජීලං	350
කච්චි සන්තො අපචිතා	352
කච්චිකමණි සමඛාධං සුකිච්චපනො	54
කණ්ණදීපායනාසජ්ජ	278
කතමං දීසං අගමා භූරිපඤ්ඤා	4
කතරසමිං සො ජනපදෙ	260
කතරුපමීදං භොතා	304
කතා මයා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනාසා	102
කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරුපා	426
කතායං චච්චස්ස කිසස්ස පුජා	184
කතාවකාසා පුච්චන්තා භොතොතා	176
කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණො	418, 422
කක්ච්චති කක්ච මුපෙති යානං	112
කථං අභං වීඤ්ඤස්ස	336
කථං කරො භොති සුපණ්ණරාජ	146
කථං නු පතනං සෙඨං	322
කථං නු විස්සසෙ ත්‍යමණි	148
කථං නවයං බලවිරියුපපනො	56
කථං පනායං චිහගො	324
කථං පනිමෙ චිහගා	328
කථං පමොකොවා ආසී	28
කථං රුචිං මජ්ඣගතං	344
කථං විජඤ්ඤා චතුමච්චරුපං	178
කදලිමීගා බහු වෙස	372

ක	පිටුවකිකා
කදලිධජ පඤ්ඤාණො	218
කදරියතාපනා සොර	274
කදසසු නාමයං රාජා	160
කදසසු මං කඤ්ඤිත ජාලුරචජ්ජ	232
කදසසු මං තමඛිනධා සුලොමා	232
කදසසු ලාඛා රසරත්තසුචජ්චී	232
කපණො වතායං භික්ඛු	260
කමොසපාදෙන විහෙසී තස්ස	434
කමොසපාදෙන විහෙසීතමහා	436
කරොමී ඕකාස මනුශ්ශභාය	184
කරොමී තෙ තං වචනං	306
කසි වණ්ණජ්ජා ඉණ්ණදනං	32
කසමා තුවං රසක ඵදීසානී	412
කසමිං නු රටෙඨ තච ජාතභුමී	416
කසස අඛං පරිග්ගඤ්ඤ	308
කසස ඵකසතං ධනා	308
කසස කඤ්ඤිතපටෙට්ඨන	308
කසස කාදම්බයො කාජො	306
කසස පග්ගභිතං ජනතං	308
කසස හෙරී මුදිඛා ව	308
කසස සුඤ්ඤා සතං දමමී	260
කසස සෙතානී ජනනානී	308
කසෙසසා මහතී සෙතා	308
කසෙසසො සද්දො කො වා	66
කභං නු ඛො සත්තමද්දනො	296
කං වා තං පසෙස අත්ථං	322

කා	
කා නු පාසෙන ඛද්ධසස	322
කා නු විජජුරිවාහාසී	54, 188
කාමධාතු සමතීක්කමා ගතී	410
කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා	64
කාමෙසු ගීඤ්ඤා කාමරතා	264
කායෙන වාචාය ව යො'ධ සඤ්ඤානො	180
කා වෙධමානා ගීරිකඤ්ඤාය	150
කාසීඤ්ඤා රඤ්ඤා මහෙසී හදනො	116
කා සුක්කදයා පටිමුක්කා කුණ්ඩලා	366
කාල පකෙඛ යථාවජ්ජො	438
කාලා නිදසෙරිව අග්ගජාතීව	370

කී	පිටියැත
කීවේජන ලදාං කසිරෙනාහනං ධනං	396
කීකචි කුඤ්ඤා අසච්චාස	346
කීතනු උම්භනරූපොච	38
කීතනු තායං දිජො හොති	34, 324, 338
කීතනු තෙ මෙ මීගා හොතති	28
කීතනු කං චිමනොසි රාජසෙට්ඨ	72
කීතනු දණ්ඨං කිම්ඵතං	246
කීතනු සොචසි අනුඤ්ඤි	110
කීතනුධ දෙව තචමස්සී හොගෙ	50
කීසං හි වච්ඡං අචකිරිය දණ්ඨකී	178
කීං කම්මකුඤ්ඤං තච දෙව පාදෙ	104
කීං කම්මමකරී පුබ්බෙ	92
කීං කම්මජාතං අනුකමානී තං	102
කීං කම්මමකරා පුබ්බෙ	128
කීං ජජෙදු කිම්ඨජායො	88
කීං තෙ ඉදං උරුනමනනරසම්	220
කීං තෙ වතං කීං පන බ්‍රහ්මචරියං	200
කීං වනෙ රාජපුත්තෙන	150
කීං සු වධිකා න කදචී සොචති	178
කීදිසා තෙ මීගා ලුද්දු	30
කුට්ඨි කීලාසී භවති	134
කුණාලොභං තද ආසිං	410
කුතො නු ආගච්ඡසි රුම්චවාසී	2
කුමාරියො යාවිමා ගොනනරකඤ්ඤා	376
කුලපුත්තමිච්චි ජානනතී	404
කුසගෙහ උදකමාදය	414
කුසලං චෙච නො රාජ	310
කුසලං චෙච මෙ භංස	34, 330, 350
කුසලො සබ්බනිම්මිත්තානං	138
කුජ්ජා භංසපුගෙහි	92
කෙනානු සිට්ඨො ඉධිමාගතොසී	14
කෙසලුන නචච්ඡන්තනජ්ජතා	408
කොච්ඡකචි සබ්බසොචණ්ණං	350
කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ච භංසා	62
කොණ්ඩකඤ්ඤ පඤ්ඤාති වියාකරොහී	176
කො තං අම්ම කොපෙසී	208
කො තං හිංසති හෙධෙති	48
කො තාදිසං අරහති බාදිකායෙ	108
කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොද්ඨි	378
කොදණ්ඩකාති ගණ්ඨථ	38
කොධං වධිකා න කදචී සොචති	178
කො නාමෙසො ධිජෙට්ඨා සුතසොම	206
කොතීධි තිණ්ණං ගරභං උපෙති	142

	කො	පිටපත
කොනීධ වීතං න දදෙයා යාවිතො		18
කො නු ඛේඤ්ඤ උපායො සො		66
කො නු මෙ රාජකතාරො		266
කො නු මෙව ගතා සබ්බො		38
කො තෙවීෂමසං ඉධ පණ්ඩිතානං		176
කො පාතුරාසී තිදිවා නභමඤ්ඤ		94
කොසො ව තුඤ්ඤං විජුලො		210
කොසො ව මඤ්ඤං විජුලො		210
කෙට්ඨං ගතා උපජාතියො ව		4

බ

බණ්ඩාන කාසුං ඵලකෙහි ඡාදසී		114
බන්ධුසස පමනසස	158,	166
බන්ධුසස වචො සුඤ්ඤා		70
බන්ධුසො ව ඉසිං දිසවා	68,	70
බාදජ්ජ මං දනී පසඤ්ඤ කාරී		108
බාදජ්ජ මං දනී මහානුභාව		106
බාදං නාගසස මංසානී		264
බිඬධා පණ්ඩිතා නාසු		342
බිඬධාරනී සමාපනතං		136
බිප්පං කුමාරං ආනෙඨ		266
බිප්පමනෙතපුරං ගතො		330
බිප්පමනෙතපුරං තෙකා		326
බුද්ධානං ලහුචිත්තානං		398
බුරුධාරමනුකකලො		282
බෙත්තානී අභුම කාරෙකා		294
බෙත්තානී මඤ්ඤං විදිතානී ලොකෙ		2
බෙමමාසී මහාරාජ		332

භ

භඤ්ඤා මෙ පිදනීසසනනී		120
භඤ්ඤාය කුණ්ඤං දිසවා		264
භව්ජ ඛාලෙ බමාපෙහි		298
භව්ජ භීරු පලායසු		26
භව්ජව ඛො කං තරමානරුපො		196
භව්ජවාහං න වා ගව්ජ		322
භතෙනතා පලොහෙනනී		402
භතොන පාවිතමුඛො මුහුතං		196
භතඤ්ඤා පිතරො දෙවා		166
භතො ඉසිනං විරදිකබ්බිතානං		176
භමභීර පඤ්ඤං මනසා විචිත්තං		180
භමභීරරුපො තෙ වඤ්ඤා සලොහිතො		220

ග

පිට්ඨකයා

ගරුසීලං ගහෙකාන	130
ගලෙයා නං පීකා පතෙ පපානං	94
ගවං වෙ තරමානානං	242, 256
ගාථා ඉමා අකච්චතී සුඛයඤ්ජනා	184, 428
ගාථා චතසොසො ධරණීමනිසසර	416
ගාරඥො ඉභෙමි පඤ්චාලො	162
ගාවං ච නට්ඨං පුරිසො යථාචනෙ	78
ගීරිං නඛෙන ඛණ්ඩි	4
ගුඤමකමසමබ්බුභිං	74, 144
ගුඤසස භී ගුඤමෙච සාධු	72, 74
ගොණං ධෙත්තුං ච යානං ච	390

ස

සතාසනසමාහෙතා	400
සතාසනො ධුමකෙතු	124
සතාසං කුඤ්ජරං කණ්භසප්පං	400

ච

චකඛුමාපි භී චකඛුභී	282
චණ්ඩා අටනකා ගාථී	162, 164
චණ්ඩාලාහුමහ අචන්තීසු	10
චතුකකණ්ණං චතුචාරා	276
චතුකඔපි හද්‍රමධනසස	262
චතුතනං යෙච්චපාදය	252
චතුපඨදං සකුණං වාපි මංසං	436
චතුරඛණ්ණිං සෙනං සුභිංසරූපං	82
චන්තාරො මෙ න පුරෙතනී	404
චන්ද්‍ර ච සුරියො ච උභො ඉධාගතා	358
චන්ද්‍ර යථා රාහුමුඛා පමුනෙතා	108
චරියා නං අනුබන්ධිකො	138
චරියාය අයං අයො	138
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ච'ළාර	202
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ච රාජ	56
චාතුරනෙතා මහාරට්ඨා	138
චීරසසං චත පසසාම	76
චීරසසං චත මං තාතො	166
චීරසසං චත මෙ උදපාදී අජජ	100
චීරානුච්චිකම්පි පියං මනාපං	398
චොදිතො සිචීරාජෙන	16
චොරියො කඨිනා හෙතා	402

ව

පිටුවකයා

වොරිනං බහුබ්බුධිනං	154, 404
ජට්ඨමපි හදුමධනස්ස	262
ජිඤ්ඤං තෙ රට්ඨං බ්‍යධිතං භයාභි	432
ජිනකා නු කුඤ්ඤං හදයං	208

ජ

ජටා ව කෙසා අජිනා නිව්ඤා	6
ජටා ව තස්ස භුසද්ධස්සනෙය්‍යා	224
ජනිඤ්ඤා ජානාසි පියා මමෙසා	238
ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤානු තයා මයා වා	234
ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤානු මනුස්සලොකා	64
ජචෙන හදුං ජානනති	124
ජභිඤ්ඤා ධකඤ්ඤා ව ධනං ව ඤ්ඤානකෙ	368
ජාතරූපමණිමුත්තභුසිතා	408
ජාතිනරානං අධමා නරිඤ්ඤා	10
ජාතිමද්දෙ ව අතිමානිතා ව	4
ජානාමි තෙ ධනං පහුතං	212
ජානාමි පුත්තොති ජයද්දිසස්ස	106
ජානාමි පුද්දා පුරිසාදකො ඤං	106
ජිගුච්ඡං කුණපං පුති	280
ජිසඤ්ඤා රත්තං අරුණස්මිමුත්තෙ	370
ජිණෙණං දුබ්බලවනඤ්ඤා	160
ජීරනති වෙ රාජරථා සුවිත්තා	420, 428
ජීවගාහං ගහෙත්තා	300
ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමිමො කණිට්ඨො	70
ඤ්ඤානිනං ව පියො හොති	126
ඤ්ඤානිසු මිත්තෙසු කතා මෙ කාරා	426

ධ

ධීතොහමස්මි සධමෙලිසු රාජ	416
-------------------------	-----

ඩ

ඩයසමානෙන ගහෙන	276, 278
---------------	----------

ඞ

ඞගරං ව පලාසෙන	42
ඞගස තෙ අහමකඤ්ඤාස්සං	126, 128
ඞගස තෙ දුකඛටං බාලෙ	298
ඞඤ්ඤා ඔතරණි ගඛගා	264
ඞඤ්ඤා තඤ්ඤා උදිකඤ්ඤා	300
ඞඤ්ඤා සාමුද්දිකා මච්ඡා	266

ක	පිටුව
තනියමිපි හදුමධනසස	262
තනො ඒතානි රට්ඨානි	304
තනො අසී. ගහෙඤාන	68
තනො කදලිපනෙහසු	88
තනො කුමාරං ආනෙසුං	266
තනො කුමාරං පාපෙසුං	270
තනො චතසෙසා කනකඤ්චුපමා	360
තනො ච මසුවා සකෙතා	176
තනො ච රාජා තරමානො	272
තනො ච රාජා පායාසි	260, 306
තනො ජානපද සබ්බෙ	68
තනො'පි පටීරාජානං	136
තනො මං උරගො හතේ ගහෙඤා	198
තනො රතයා විචසනෙ	282, 354, 412
තනො වානාතපෙ සොරෙ	304, 318
තනො සිලං ගහෙඤාන	132
තනො සො කනිපාහසස	18
තනො සො පබ්බජිතාන	70
තනො සො හරියං ආදය	68
තනො සො විමනො යෙව	324
තනො හවෙ ධිතිමා රාජපුතො	104, 108
තනො හවෙ පණ්ඩුරකො අවෙලං	148
තඤ්ඤං පකකට්ඨිතං අයොගුලං ච	280
තස් කා නඤ්ඤි කා බිඨ්ඨා	10
තස්චජනි කුඤ්ඤරො ජබ්බිසාණො	112
තස් තිඤ්ඤක මද්දකඛි.	128
තස්ඤ්ඤසා අරඤ්ඤසමි.	36
තස්ඤ්ඤසා කුඤ්ඤරං ජබ්බිසාණං	114
තස්ඤ්ඤසා පොකඛරණිං අදුරෙ	114
තස් පකඛි සඤ්ඤිරතා	372
තස් පානායමායනති	372
තස් බ්‍රාහ්මණමද්දකඛි	126
තස් වධො ච බ්‍රහ්මා ච	40
තස්සස රාජහරයො අයොජයුං	376
තස්චෙව මන විඤ්ඤපද	168, 170, 174
තස්චෙව සා පොකඛරණිං අදුරෙ	112
තස්චෙව සො උග්ගහෙඤාන වාකා.	112
තථා කරිසසාමි අහං හදනෙත	412
තථා මං සච්චං පාලෙකු	154
තථා විධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ	254
තථෙව ඉසයො තිංසං	258

ක

පිට්ඨකයා

තපේව නෙගමෙ හිංසං	258
තපේව සතඤ්ඤ මනුජා	312
තදසසු නෙ බන්ධනා මොවයිංසු	196
තද හි බ්‍රහ්මී සාමා	232
තදිබ්බ අභිපාරක	240
තදිබ්බ සමචේකඛසසු	326
තදෙව හි එතරහි ව මඤ්ඤං	6
තපනතී ආභතනී වීරොවරෙ ව	226
තමාපතනං දී ස්වාන	338
තමුද්වනන කල්‍යාණී	190
තමෙන සකෙකාපි තද අසුජ්ඣි	374
තමෙනං කිමයො තඤ්ඤ	280
තමෙනං තඤ්ඤ ධාරෙසී	190
තමෙව සංසි පුතරෙව මාතලී	374
තමොකකමීව ආයතනී	192
තමබ්බපධානෙ බහුගොණකමඤ්ඤ	436
තයා තාත අනුඤ්ඤාතා	316
තයි මෙ නතී වීසසාසො	132
තයසසු එකරථෙ යනතා	302
තව කාමා හි සුසෙසාණී	300
තවමපී පුච්ඡාමී අනොමපකඤ්ඤ	20
තවෙ ව දුසිසතමනුච්ඡු රාජ	100
තවෙව දෙව වීජිතෙ	260
තවමෙව ගව්ඤ්ඤ කල්‍යාණී	186
තවමෙව නාඤ්ඤා සුමුඛ	342
තවමෙව සදෙධි පරදුරසෙවිතී	370
තවං ව බො මෙ අකඛාසී	88
තවං නො ආවිකරොහි භූමිපාල	70
තවං නො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු	358
තවං නොතතමො වාහිසමෙකඛ නාරද	360
තවං නො පිතා ව පුතතානං	352
තවං මෙ'සි මාතා ව පිතා අළාර	196
තවං ලොහිතකෙඛා විභතනතරංසො	62, 202
තසමා නාහිකඛණං ගවේඤ්ඤ	248
තසමා හි ජන්දගමනං	278
තසමා හි නෙ නමසෙසයා	320
තසමාහි පාපකං කල්ලං	90
තසමා හි මිත්තානං න දුබ්බිතඛං	148
තසමීං සධ්‍යාමසීසසමීං	300
තසස අභේසිධා කායා	278
තසස කාමරසං ඤාතො	66
තසස ව උතතරෙ පසෙස	372

ක	පිටුවක
තසස වනෙනපුරෙ ආසි	66
තසස ජානනති පිතරො	90
තසසඤ්ජු. පණාමෙකා	130
තසස තං නදනො සුඤ්ඤා	300
තසස තං වචනං සුඤ්ඤා	50, 130, 308, 328, 332, 338
තසස තෙජං ව චිරියං ව	192
තසස තෙ සාගතං රාජ	272
තසස පාදෙ ගහෙකාන	192
තසස මෙ අහු සංවෙගො	30
තසස සංභීරපඤ්ඤාස	36
තසසා උතුසිනාතාය	316
තසසා ව ගායමානාය	66
තසසා තද කොව්ජගතාය කොසියො	374
තසසා මාතා උදධාසි	294
තසසා වඩෙතන ජීවිඤ්ඤා	282
තසසාහං පුරිමං බ්‍රහෙමි ගුහං	142
තසසාහං වචනං නාකං	192
තසෙසසා මහති සෙනා	310
තං ගව්ජනතං තාව පිතා විදිකා	104
තං ගතිං පෙචච ගව්ජනති	274
තං ව දිසාන ආයනතං	308
තං ව දිසාන ආයනතිං	218
තං ව දිසවාන කිලකතිං	218
තං ව හරියා පලොහෙසි	68
තං ව රාජා විවාහෙසි	68
තං ව සතතජටො ලුඤ්ඤ	152
තං ව සෙනාපතිං ධිරං	350
තං තත්ථ අවසුං කඤ්ඤ	270
තං තාදිසං කාමදදිං	136
තං තං අසචචං අවිසජ්ජසෙවිතිං	366
තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ	284
තං තං වදමි කොසිය	356
තං නාගකඤ්ඤවරිතං ගණෙන	60
තං නුන කකකුපසෙවිතං මුඛං	292
තං නුන සොණං පුච්චං සුකොට්ඨිතං	294
තං නෙගමා ජානපද ව සබ්බ	108
තං පසසචං සකා ගතතා	280
තං පුප්ඵරසමකෙති	92
තං බලානං බලසෙඨං	170
තං බ්‍රාහ්මණානං වචනා	346
තං භුමිභාගෙති උපෙතරුපං	196
තං මං උපට්ඨිතං සතතං	316

ක	පිට්ඨකයා
තං මෙ වතං තං පන බුභමචරියං	200
තං යාවමානාභිසමෙකකි නාරදෙ	360
තං යානසෙට්ඨං අභිරුඤ්ඤ මාතලී	376
තං වො වදුමි හද්දං වො	134
තං සුපලවසං උදනාරඨී රථං	374
තං හී මෙ පෙකකමානසස	338
තා අමෙ ජලේ උබුජා	90
තා උපෙනතී විවිධෙන ජන්දසා	408
තා කමෙඤ්ඤ කායුරධරා සුවසා	62
තා කුලෙසු විසිඛනනරෙසු වා	408
තා ඛක්ඛයා වෙලලී විලාකමජ්ඣා	436
තාදීසං පාසමාසජ්ජ	328
තා දීසවා ආයතනමනා පුරිඤ්දෙ	360
තා දීසවා සබ්බො පරමසමොදිතො	364
තා නාරදෙන පරමසකොපිතා	360
තා නුන මෙ තමනිකධා සුලොමා	292
තාය නං පාරිචරියාය	320
තාලා ව මූලා ව ඵලා ව දෙව	50
තාලා ව මූලා ව ඵලා ව මෙසු	222
තාවතීංසා ව යෙ දෙවා	192
තාවදෙව ව තෙ ලාභො	326
තිට්ඨන්ති තෙ තුමුලං පසසසනතා	112
තිට්ඨන්ති මෙසසමානා	260
තිට්ඨාහීති මයා චුත්තො	416
තිණලතානි ඔසධොයා	152
තිඤ්ඤානි වියාලානි	38, 310
තිරොකුඩ්ඛං තිරො සෙලං	18, 20
තිරොකුඩ්ඛමිඛි ගායිතො	66
තිරොක්ඛවාචො අසතං පච්චෙධා	142
තීභුනකං සත්තසතානි ලුද්ද	46
තුවෙධාසමි දෙව තව දසසනෙන	48
තුවෙධාසමි වො පකතියා	334
තුමෙහ ඛොසු සොරවීසා උලාරා	58
තුමෙහව සත්තවො ඵතෙ	302
තුරියෙහි මං භාරත භුක්තභක්තං	198
තුවන්ති මාතා ව පිතා ව මඤ්ඤං	236
තුවං නු සෙට්ඨො කම්මනුක්කරො'පි	240
තෙ අච්චිමනොතා තිට්ඨන්ති	282
තෙ අරොගෙ අනුපතෙත	334, 354
තෙජවා'පි හී නරො විචකකිණො	408
තෙ තසු කඤ්ඤිතො රොදිකි නාගා	116
තෙදීඤ්ඤා පුඤ්ඤා සඛිතාසෙ	344
තෙ දෙවචණ්ණො සුබ්බමාලරූපා	148

ක	පිටියැත
තෙ නූන තාලුපනිහෙ කලබෙ	294
තෙ නූන මෙ අසිතෙ වෙලිතහෙ	292
තෙ කුඤ්ඤර ගතෙ පකඛි	340
තෙ පතනති අධොකඛිකධා	282
තෙ පතීතා පමුතෙතන	336, 354
තෙ භූනභූනො පච්චනති	276
තෙ පච්චයනතී නිරයං	212
තෙ සතතුං අභිසඤ්චිකඛ	324
තෙසාහං පුබ්බවරියෙසු	304
තෙසං අයොමයා භූමි	276
තෙසං උභිතතාං භණතං	334
තෙසං කඤ්චනපතෙහි	330
තෙසං වනානා නරදෙවමජේකි	198
තෙසං සොකවිසානාය	334
තෙ හි නූන මරිසසනතී	26, 28

ඌ

ඌනකඛිරෙන ගීතෙන	318
ඌලෙ ව නිතෙන ව වපනති ඛීජං	2
ඌලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ච චචටං	144
ඌයා ගුඤ්ඤං න සංසෙය්‍ය	74, 144
ඌ සාතකා යෙ විමෙ පාරදුරිකා	364
ඌනං හි විතතං යථා වානරසස	398

ඌ

ඌණ්ණභජා නිවාරෙනති	134
ඌද්දලලමානා යසසා යසසඤ්චි	368
ඌද්දමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච	100
ඌනතා ව තසස භුසදසසනෙය්‍යා	226
ඌමමි නිකඛසතං ලුද්ද	30, 56
ඌඤ්ඤමි මුලෙ විසතෙ විරුලෙහ	50
ඌලීඤ්ඤං ආතුරං වාපි	392
ඌසෙවිමාවසස දසා	10
ඌහරසෙසව මෙ තාත	270
ඌහරා විස අලඛිතාරං	136
ඌනං ව පියවාවා ව	320
ඌනඤ්ඤං උපහොනතුං වා	332
ඌනං දමං වාගමථොපි සංගමං	368
ඌනං සීලං පරිච්චාගං	352
ඌසො'ව පඤ්ඤාසස යසසඤ්චි බාලො	26
ඌනතං මෙ ඌනං බහුධා බහුතතාං	426, 428

ද	පිටුවකිකා
දිබ්බබ්බිඛරතියො ච නාඤ්ඤෙ	410
දිබ්බබ්බිඛරතියො ච දුලලො	410
දීසා චතසෙසා විදීසා චතසෙසා	110
දීසවා අභිභටං අග්ගං	350
දීසවාන නාගස්ස ගතිං ධීතිං ච	114
දීසවාන දභතානී ගජ්ජනමස්ස	118
දීසවා නිසික්කං රාජානං	272, 330
දීසවා ඵලං දුච්චරිතස්ස රාජ	10
දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා	204
දීසවා ලුඤ්ඤං පසන්නානං	344
දීසා කම්බුකලාභාසා	188
දීපං සො න අජනිගඤ්ඤි	264
දුතියමිසි හදුමධනස්ස	262
දුද්දසි අපපකරොසි	128
දුබ්භාසිතඤ්ඤි තෙ ජමථී	160
දුමපඵලානෙව පතනතී මාණවා	84, 204
දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා	22
දුමස්ස තුලුපනිභා පහස්සරා	228
දුලලෙඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම	206, 208
දුච්චිධා ජාතා උරජා	188
දුතා විධාවතානු දීසා චතසෙසා	12
දුරෙ අපස්සං ඵෙරොච	14
දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා	176
දෙඵ ලුඤ්ඤස්ස වජ්ජානී	344
දෙවතානුසි ගජබ්බෙකා	270, 304
දෙවරාජ කීමෙව ඤං	186
දෙවිඤ්ඤිපතොසි මහානුභාවො	62, 202
දෙහලො මෙ මහාරාජ	110
දොදසෙතානී වස්සානී	246
දොච ච සාදිසියො හරියා	32, 56
දොච තාත පදකානී	168

ධ

ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං	96
ධතරට්ඨං ච දීසවාන	324
ධතරට්ඨා මහාරාජ	328, 330
ධනං චජේ යො පන අභිගහෙතු	434
ධනාපි ධනකාමානං	318
ධනුග්ගහානං පචරං	136
ධනුග්ගහානං පචරො	136
ධමං චර මහාරාජ	172, 174, 244, 246
ධමං චරෙ ජානපදෙ	258

ධ

පිටුවකයා

ධම්මනාරී වෙතරණී ච භොජො	86
ධම්මාතිසාරං ච මනොවීසානං	238
ධම්මෙන කීර නෙසාදො	334
ධම්මෙන ඤායෙන සුගතෙන ලච්ඡයි	370
ධම්මෙන මොවෙථී අසාහසෙන	56
ධම්මෙන මොවෙභී අසාහසෙන	56
ධම්මෙන නො අධම්මෙන	118
ධම්මෙන බ්‍රහ්මදක්කස්ස	162
ධම්මෙන භාසිතා ගාථා	18
ධම්මො පථො මහාරාජ	274
ධම්මො භවෙ රකකති ධම්මචාරිං	86
ධංකා භෙරණංකා ගිජ්ඣා	284
ධීතා නයං කස්ස සුනාන්දු භොති	230
ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනීන්දු	20

න

න අත්ත හෙතු න ධනස්ස කාරණා	412
න කප්පති මානලී මඤ්ඤ භුඤ්ජිතුං	364
න කම්බුනා වා වචසාව තාත	104
න කාමකාමා න භයා න දෙසා	194
න ධක්ඛියොති නපි බ්‍රාමහණොති	84
නගරව්ථී නාගො භසමං කරෙය්‍ය	56
නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගඤ්ඤමාදනෙ	358
න ගුඤ්ඤමන්ථං වීචරෙය්‍ය	74, 144
න ච තෙ තාදීසා මීණා	326
න චත්ථී මොකෙකා මම වික්ඤ්ඤෙන	102
න චත්ථී සත්තො අමරො පඨබ්බා	142
න ච මඤ්ඤං ජිනනං හදයං	208
න වාගමනතා පරමත්ථී	20
න වාපාහං අධම්මෙන	242
න වාහමෙනං අභිරොජයාමී	242
න වාහමෙනං ඉච්ඡාමී	326
න වාහමෙනං යසසා දදාමී	16
න වාහං වීතො සුත්තඤ්ඤානො මෙ	8
න වාහං න ගමීසසාමී	186
න වාහං වදාමිං මඤ්ඤා	90
න වෙච මෙ තං බද්ධොසී	326
න ජුහෙ න ජපෙ මනෙත	190
නජෙසා ච තෙ'මා පුට්ඨලොම චච්ඡා	62
න තං වරං අරහති ජනතු දතුං	430, 434

න	පිටියවකා
න නා එකසස න ලීනනං	400
න නා එවං පජානතති	186
න නා පජානතති කතං න කිවචං	398
න නෙ අභිසරං පජෙස	346
න නෙ කට්ඨානි භිනගානි	222
න නෙ පුත්තා භවීයසනති	158
න නෙ සමසමං පසෙස	190
නතී තාසං විනගො න සංචරො	406
නතීතීනං පියො නාම	402
න දුක්ඛරං කිඤ්ච්චෙහෙස මඤ්ඤ	106
න නං සකෙකාථ අසඛාතුං	122
න නු කං අචචා ලුද්ද	30
න පඤ්ඤකාලො හද්දනො	190
න පඤ්ඤිතා ලීගුණං ආහු වාකාං	432
න පීළිතා අත්තදුකෙචන ධීරා	236
න පුත්තහෙතු න ධනසීස හෙතු	62, 202
නභං ච දුරෙ පඨවී ච දුරෙ	420, 428
නභං එලෙයා උදධි වීසුසෙස	58, 418
න භාසමානං ජානනති	440
න ම'ජ්ජ මනනා පටිභනති තාන	228
න මජ්ජථ යසං පතො	348
න මනනගොගා න කසාවගොගා	220
න මෙ අකාසී වචනං	294
න මෙ අකොපි රජ්ජන	304
න මෙ අභිසරෙන'කො	346
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං	152
න මෙ බලං මුඤ්ජමයං ධරෙති	224
න මෙ දුනියො ඉදමතී කොසිය	366
න මෙ දුඛොසිතං බුද්ධෙ	160
න මෙ දෙසසා උභො චකඛු	16
න මෙ පිතා වා අථවාපි මාතා	100
න මෙ පියං අපථියං වාපි හොති	148
න මෙ භයං අනවගතං මහනතං	202
න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා	338
නමො කතාන භුතානං	312
නමි දෙවී න ගජධබ්බි	54
නමි දෙවො න ගජධබ්බො	270, 304
නමි වෙණි න වණ්ඤාපී	296
නධිමසමිං කුමිහසමිං දධි වා මධුං වා	100
න යුජ්ඣමානා න බලෙන වසුතා	438
නරානමාරාමකරාසු නාරිසු	396
නවපත්තචනං චුලලං	190

න	පිට්ඨකයා
න විසසසෙ ඉවුන්ති මතති පොසො	400
න විසසසෙ රාමකරාසු නාරිසු	402
න විසසසෙ සාබ භුරාණ සඤ්ඤා	402
න වුඤගමානාං සොතෙන	88
න වෙ පියං මෙනි ජනිඤ්ඤා තාදියො	432
න වෙ රුදන්ති මනිමනොතා සපඤ්ඤා	416
න සතති දෙවා පවසතති නුන	182
න සප්පිකුමෙහා නපි තෙලකුමෙහා	94
න සබ්බභුතෙසු විධෙනා උකංඛා	164
න සාධු බලවා බාලො	22
න සා සභා යඤ්ඤා න සතති සනොතා	438
න සිප්පමෙන විදධාති භොගං	22
න සො රාජා යො අපේයාං ජිනාති	438
න භායතෙ බාදිතුං මයහං පච්ඡා	422
න භ නුන සො බාරිවිධං අභාසි	228
න හි ධම්මො අධම්මො ච	86
න හි නුන අයං චුජ්ජා	290
න හි නුනායං රාජපුත්ති	290
න හිරඤ්ඤාං සුවණ්ණං වා	346
න හි සකභා පබ්බජිතුං	212
න හි සො සකභා භන්තුං	210
න හෙතමඤ්ඤා මහතීපි සෙනා	178
න හෙතං ධම්මං සිවිරාජ වජ්ජං	240
නාගො අයං නියති භොජනඤ්ඤා	194
නාගො යථා පට්ඨාමජේඤ්ඤා බාසනා	12
නාවචනාවණ්ණං න බහුන කන්තා	400
නාඤ්ඤා විධුරා රාජ	120
නානිදිසා සුසම්භවං	188
නාධිවලඤ්ඤා න පටිනාමජං මෙ	200
නානා දුමගන්තකී ඤ්ඤා	88
නානා රුකෙඤ්ඤා සඤ්ඤා	60
නානුමිතො ගරු අඤ්ඤා	142
නාපරජ්ඣාමි සුමුඛ	348
නායං වයො තාරකරාජ සනතිභො	84
නාහං අනාගතං දීඝං	352
නාහං කාසිපති භිතො	346
නාහං ගමිසසාමි ඉතො කුසාවතිං	286
නාහං දුක්ඛකරාමා රාජ	218
නාහං දුක්ඛපරෙතොති	32,236
නාහං රොහනන ගච්ඡාමි	26, 28
නිකඛනනපාද විසිබානුචාරිනී	396
නිකඛිපා පඤ්ඤාකුචාරිනී	272

න	පිටුවනිකා
නිවෙසනං කසස නුදං සුනඤ්ඤ	230
නිසලම ධර්මයො රාජා	52
නිසලම ච කතං කමලං	52
නිසලම දණ්ඩං පණයෙය්‍ය ඉක්ඛරො	52
නිසිටේ'පි රහොදනී	38
නිහනනී සො රුකනිඵලං පඨබ්‍යා	226
නුත තාරකවණ්ණොහෙ	150
නෙකඛං ගීවං තෙ කාරෙරස්සං	288
නෙතා පිතා උග්ගතො රට්ඨපාලො	244
නෙරුව අවිසෙසා ච	390
නෙව කිණාමී න පි විකකිණාමී	354
නෙව භීතා කාසිපනී	348
නෙවාහමනනානමනුජ්ඣිනාමී	416
නෙවාහමෙනං අභිසද්දහාමී	418
නෙස ධමෙලො මහාරාජ	158, 322
නො වෙ අත්තප්පයොගෙන	338
නො වෙ තුවං උසසහසෙ ජනීඤ්ඤ	12
නො වෙ තුවං මහෙසෙය්‍යං	150

ප

පබ්‍යං රාජා අනීසකනොතා	272
පබ්‍යෙකච පොසං පලිසෙ ව්‍යසනනං	80
පබ්‍යො ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා	226
පබ්‍යො ච කාමා පලිපො ච කාමා	76
පච්චකමුඤ්ඤ තෙසාදෙ	332
පඤ්ඤාමගුණසාතගොචරා	406
පඤ්ඤ පඤ්ඤානධා හකඛා	424
පඤ්ඤ පණධිතා මයං හදනොහ	24
පඤ්ඤ පණධිතා සමාගතා	70
පඤ්ඤමමුඤ්ඤ හද්‍රමධනස්ස	262
පඤ්ඤාලරාජා මීගචං පටිට්ඨො	102
පඤ්ඤං ච ඛො අසුසුසුසං	170
පඤ්ඤාසිහිනනී ඵතා	206
පඤ්ඤාසුපෙනං සිරියා විහීනං	20
පඤ්ඤා සුතං විනී චිඤ්ඤ	170
පඤ්ඤා හී සෙට්ඨා කුසලා වදනනී	182
පඤ්ඤාවජේකං මහොසධොති	72
පටිග්ගහිතං යං දිනනං	310
පයමෙනෙව චිතථං	166
පනීතාසුසු මයං හොතො	304
පතෙව පතනං සෙට්ඨං	32, 336

ප	පිටුව:කා
පදොධා භූමමනාලිකඛසම්	138
පභාවතී ව ආදය	302
පභාවතී වණණපලොභිතො නව	286
පභිනනා පගසරිංසු මෙ	134
පමනං පරදරෙසු	318
පරම කාරුඤ්ඤිතං පතං	128
පරසස වා අතනනො වා පි හෙතු	24
පරාවතකජාතා ව භවතී කුඬකුමී	394
පරිපකොතා නෙ ගබ්බො	208
පරිපකොතා මෙ ගබ්බො	208
පරිසායමපී මෙ අයො	138
පරොසනං බන්ධයා නෙ ගභීතා	430
පරොසනං බන්ධයා මෙ ගභීතා	430
පරොසනං ජානපද	306, 312
පලාසාද ව ගවජා	372
පලලංඛනං පභිණී ඛිපං	190
පවාසමසස වණණනි	394
පව්ට්ඨමහි කාසිරඤ්ඤ	60
පසනතමෙව සෙවෙයා	248
පසසනතු නො මහාසඛකා	326
පසසාමී පොසං අලසං මහගසසං	366
පසසාමී වොහං දහරිං කුමාරිං	78
පභාරවරබෙතනඤ්ඤ	258
පභූතං මෙ ධනං සකත	18
පාකභංසා ව සුමුඛ	340
පාණං වජනති සනොතා නාපි ධම්මං	404
පාණිසසරා මුත්ඛයා ව	358
පාණිසසරං කුමහථුතං නිසීඨෙ	436
පාණෙන නෙ පාණමහං නිමිසසං	104
පාතො ව බො උග්ගනෙ සුරියමහි	46
පාතො ව පාතරාසමී	188
පාපානි කමොති කරොති බාලො	20
පාසාණසාරං බණසී	288
පාසාණො නූත නෙ හදයෙ	288
පාසාදවාසා පඨවීගවාසසං	424
පිඬහියානී සබ්බලොකිසසරසස	398
පිතරං මෙ ජනෙතං ව	312
පිතා ව මාතා ව උපට්ඨිතා මෙ	426
පිතා මමං මූල ඵලෙසනං ගතො	222
පිතු ව නඤ්ඤ සුප්පියො	316
පිතුසස වචනං සුඤ්ඤා	298
පියං මෙ මානුසං මංසං	432
පියා මෙ මානුසා කාමා	264

ප

පිටියිකා

පියො හි මෙ ආසි සුපණණරාජා	148
පීඨං ව සබ්බසොවණණං	350
පීණිතා නෙන ලාභෙන	302
පුකකුසපුරිසසසි නෙ ජනිඤ	72
පුඤ්ඤවීධංසෙ අමරො න වමහි	234
පුණණච්චි වෙමං පඨවිං ධනෙන	400
පුත්තා ව දුරා ව'නුච්චිනො ව	204
පුත්තාපි තුඤ්ඤං ඛහවො	206
පුත්තොති ව මෙ එතෙහි	208
පුත්තො ව මාතරං භතඤ්ඤා	280
පුත්තො නවායං නරුණො සුධමෙම	54
පුඛෙඛ රසදදී ගොතති	316
පුරුකමෙන ධාවතති	276
පුරායං අමෙහ අවෙච්චති	186
පුරිඤ්ඤෙ භුතපති යසසසී	176
පුරිමං දීපං කා කං පභාසී දෙව නෙ	364
පුතිමංසං කුසගෙගන	42
පෙසිතා රාජිනො දුතා	48
පොසෙනා නෙ ජනෙත්ති ව	134

එ

ඵතං ජනපදං ගතඤ්ඤා	218
------------------	-----

බ

බකසසි ව පාවාරිකසසි රඤ්ඤෙඤ්ඤා	396
බලං පඤ්ඤවීධං ලොකෙ	170
බලීසං හි සො නීඝිලති	356
බවෙහඤ්ඤා බුහුමදනසසි	160
බහුති වසසපුගාති	310
බහුති සමණභද්දාති	264
බහුහි බතඤ්ඤා ජිනා	158
බහුහි මෙ දනතපුගා උළාරා	116
බහුහි මෙ රාජකුලමති සතති	112
බාරාණසසිං අහුරාජා	126
බිඤ්ඤසසිරො නාතිවිසසට්ඨවාකොයා	226
බුහුමලොකා වච්චිතා	64
බුහුමාති මානාපිතරො	320
බුහා උජ්චාරුමුඛො කුතොසි	106
බුහුමණො ව අධියාන	404

හ

පිටියබිකා

හකෙබා අයං මනුසසානං	132
හජෙ හජනං පුරිසං	248
හණං කණණසුඛං වාචං	30
හානරොජම් මහාරාජ	40
හානරො හොතනි මෙ ලුඤ්ඤ	28
හදකාරො ච මෙ පුතෙනා	120
හදකො චනයං පකඛී	40
හයඤ්ඤා නාගචධෙන අච්චා	116
හයනනු තෙ අනචගතං මහනතං	202
හයා හී සෙට්ඨස්ස චචො ඛමෙථ	178
හරියා වෙ පුරිසං චජ්ජා	144
හරියා මමෙනා තිසතා අළාර	198
හරියාසු පොසො සදිසීසු පෙකඛවා	368
හලලාටියො නාම අහොසි රාජා	42
හවනතං චදුථී හොතිං ච	314
හවනථී මිත්තාති අථො න හොතනි	230
හවංතු කචචිතු මහාසතතු	332
හවනනු චිත්තො සුතමඤ්ඤතො තෙ	8
හාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං	440
හිත්තාති කට්ඨාති හුතො ච අභි	222
හියොයා මං ආචීසී පීති	18
හුඤ්ජසු හොගෙ චිපුලඵලෙ කුමාර	50
හුත්තා ච සා දොදස හතනි පාපකෙ	362
හුත්තා මෙ හොගා තිදිචසම් දෙච	52
හුත්තාති මෙ හුත්තනී නමඤ්ඤතො	234
හෙත්වාන නාසං අතිකස්ස රජජුං	202
හෙරී මුදිබ්බා පණවා ච සබ්බා	60
හොගබලං ච දීසාවු	170
හොතො ච රට්ඨ විජිතෙ	304

ම

මජ්ඣිමනිකෙ සම්පට්ඨකෙ	38
මණයො සබ්බමුත්තං ච	354
මණිමො සොචණ්ණමො උළාරා	198
මණි මමං චිජ්ජති ලොහිතබ්බො	204
මණ්ඩව්‍ය ඛාලොසි පරිත්තපඤ්ඤා	6
මනං චරෙය්‍ය පරිසුඤ්ඤිලො	418
මත්තා ගජා හිත්තගලා පභිත්තා	82
මද පමාදෙ ජායෙථ	158
මනසා අගමා ඉඤ්ඤ	190
මනසා වෙ පදුට්ඨන	278

ම

පිටුසංඛ්‍යා

මයමෙකරණං විප්‍රවසිභො ලුඳු	44
මයුරකොණ්ඤාභිරුදෙ	296
මයොචිතා ජානපද	136
මයහමපී ධනං පහුතං	210
මරණං වා තයා සඳ්ඛිං	322
මලලං ගීරිං පණ්ඩුකං නිකුටං	42
මහාගණාය භක්‍ෂා මෙ	338
මහාරුකුඤ්ඤා ඵලිනො	256
මහාරුකුඤ්ඤා මං රට්ඨං	256
මහිඤ්ඤා ආගමනං අහොසි	184
මංසකාජං අවහාය	122
මංසොදනං සප්පිපායං ච භුඤ්ජ	100
මා ච වෙගෙන කිව්චානි	168
මාණව අභිරුපොසි	414
මාතරං පය්මං දජ්ජං	134
මාතා ච පුත්‍රං තරුණං තනුජං	146
මා තාන ඉසසරොමභිනි	168
මාතා දීපද ජනිතූපෙට්ඨ	72
මාතා පිතා ච භාතා ච	314
මාතා පිතා පරමා ඛන්ධවානං	144
මාතා පිතා භගිනී භාතරො ච	144
මාතා පුත්තෙන සබ්බඤ්ජේ	302
මාතු ච මෙ රුදනතායා	210
මාතු භරියාය භාතුචච	140
මා තෙ අධිසරෙ මුඛච	168
මා කං චඤ්ඤ රුද්දි	208
මාදිසසස න නං ජනනං	298
මා නං දහරොති උඤ්ඤසි	122
මා නං රුපෙන පාමෙසි	290, 292
මානානිමානා කලහානි පෙසුනි	96
මා නො අජ්ජ විකක්ඛංසු	342
මා නො දෙව අද වකඛුං	16
මා භාසී පනතං සෙට්ඨ	338, 344
මා මෙ කුජ්ඣං මහාවීර	192
මායාකාරා රඛගමිජ්ඣං කරොනතා	86
මායා වෙසා මරීචි ච	342
මායොසා මං කරි භද්දනෙත	132
මාසු පුත්තෙ රතිකීලිනානි	216
මාලං ච ගජං ච විලෙපනං ච	200
මාලී තිරීචි කායුරී	92
මාගෙව කං අධිමමට්ඨ	132

ම

පිටස්ඛකා

මීගලුදෙසු මහාරාජා	36
මීගීව හනනා සරවාපධාරිතා	366
මීසෙස දෙවා තං යාවනතී	186
මුඛං ව තසස භුසදසසනෙයාං	224
මුත්තානං ව වාහසභසසානී පඤ්ඤ	64
මුත්තො ව සො පොරිසාදසස හස්වා	426
මුත්තො තුචං පොරිසාදසස හස්වා	418, 424, 426
මුත්තො වමෙපයානකො නාගො	58
මුත්තො ව සො පුරිසාදසස හස්වා	102
මුත්තො න ඉච්ඡී ඔධෙධිතුං	342
මුත්තොසි හස්වා වාළානං	132
මුසා තාසං යථා සචචං	402
මුසාවාදං පුරකකිත්වා	348
මෙසන් විත්තඤ්ඤ භාවෙථ	216
මොසං චසස හුතං හොතී	356

ය

යකඛා ව මෙ පුත්ත මකංසු ඵචං	6
යකඛා පිසාවා අථවාපි පෙනා	84
යකඛා හවෙ සන්තී මහානුභාවා	6
යකෙඛ පිසාවෙ අථවාපි පෙනෙ	84
යතො පි ආගතො අයොෆ	140
යක්ඛසු හෙරි නදනී	294
යථා ආරඤ්ඤකං නාගං	270
යථා උදයමාදිච්චො	314
යථා ව ම්‍යායං සුමුඛො	334
යථා චොරො යථා දිද්ධො	390
යථා තං සිවයො සබ්බෙ	16
යථා නදී ව පඤ්ඤා ව	400
යථාපි අසස නගරං මහන්තං	144
යථාපි චන්ද්‍රෙ වීමලො	122
යථා පිතා වා අථවාපි මාතා	436
යථාපි තෙ ධතරථා	414
යථාපි නාවං පුරිසොදකමඤ්	76
යථාපි පාවකො බුභෙම	124
යථාපි මාතා ව පිතා ව පුත්තං	12
යථාපි මාතු ව පිතු අගාරෙ	204
යථාපි රමමකො මාසො	122
යථාපි හිමවා බුභෙම	124
යථා මහාවාරිධරො	88
යථා රසකමාගමම	438
යථා සාමුද්දීකං නාවං	270

ය

පිට්ඨකයා

යථාභං නච මාගමම	438
යද උමභයමානා මං	288
යද ච පටිඛුජකඛිජා	316
යද ච සො පකිරතී නා ජටායො	224
යද නා පසසනති සමෙකඛමානා	398
යදදදසං තං තිට්ඨන්ති	234
යද න පසසන්ති සමෙකඛමානා	398
යද පරාභවො භොති	32, 324
යද මං භුකුට්ඨං කඛා	288
යද සුඤ්ඤාපි සුපිනෙ	316
යදී වසසසතං දෙවො	254
යන්ත්‍ර පාසෙන මහතා	324
යන්ත්‍රනිමං දදෙයාං පහඬකරං	210
යමද්දසා ච දහරිං කුමාරිං	118
යමන්තපානෙ විපුලසමි ඔභිනෙ	156
යමාභු දෙවෙසු සුජමපනීති	14, 174
යමාභු නාඤ්චිරියනති	254
යමුග්ගතෙජො උරගොති වාභු	56
යමෙකරත්තං අන්ත්‍රපථෙතං	44
යමෙකරත්තං පඨමං	82
යමෙතමකඛා උදධිං මහන්තං	22
යධිමං නදීං පසසසි සීසසොනං	44
යසමා ච මෙ අනධිමනොසියාමි	106
යසමා ච වසසනි දෙවො	256
යසමා ච වාරි ගමභිරිං	130
යසමා ච වීරියං අඤ්ච	254
යසමා ච සඬගභා එනෙ	320
යසස අසසසහසසානි	298
යසස උසහසහසසානි	298
යසස කං භනකො රඤ්ඤකු	340
යසස ධෙත්‍රසහසසානි	298
යසස නාගසහසසානි	296
යසස රථසහසසානි	298
යසස රුකඛසස ඡායාය	252
යසස ලොභිතකා කාලා	344
යසසසස සකඛි මරණෙන රාජ	76
යසසාහමිවජාමි සුධං මහාමුනි	364
යසසා හි ධමමං පුරිසො විජඤ්ඤ	434
යං එතා උපසෙවන්ති	70
යං කරෙයා කුපිතො දියො දියං	408
යං කිච්චං පරමෙ මිනෙ	334

ය

පිටුවැකියා

යං කිඤ්චි උභතො තීරෙ	90
යං කිඤ්චි දුක්ඛං ච සුඛං ච එතෙතා	238
යං කිඤ්චි රතනං අත්ථි	354
යං බලු ධම්මෙධිනං	332
යං ච මාතුධනං හොති	318
යං වෙ තා උපසෙවනතී	406
යං වෙ දිසවා කණ්ඩරි-කිතනරානං	396
යං තං අපුට්ඨමිහ අකිතනඨි නො	26
යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනාසා	102
යං කුං තාත තපෙ කම්මිං	166
යං කුං පති නිසිතෙතාසී	88
යං දණ්ඩකාරඤ්ඤගතස්ස මාතා	104
යං න කඤ්චන දෙපිට්ඨං	322
යං නරං උපරමතති නාරියො	406
යං පසු ඛිරං ජඩෙධිති	162
යං පසු පසුපාලස්ස	164
යං මනුස්සා විචජ්ජනති	98
යං මං සො යාවිතුං ආග	18
යං යං හී ද්වාරං ගච්ඡතති	276
යං යං හී රාජ භජති	40
යං යාවමානා න ලභතති පුඤ්ඤ	98
යං චූඤ්චි උපඤ්ඤතං	342
යං වෙ පිච්චා හනෙයා පොසො	98
යං වෙ පිච්චා අඤ්ඤධර්මා සයතති	96
යං වෙ පිච්චා අවෙලකොච නතෙතා	94
යං වෙ පිච්චා අකකවෙණුපුතතා	98
යං වෙ පිච්චා උක්කට්ඨො ආච්චකො	96
යං වෙ පිච්චා එකචුපා සයතති	98
යං වෙ පිච්චා විතකස්මිං අනෙසමානො	94
යං වෙ පිච්චා දුච්චරිතං චරතති	98
යං වෙ පිච්චා දුට්ඨරූපාව නාරී	96
යං වෙ පිච්චා දුට්ඨරූපොච පොසො	96
යං වෙ පිච්චා පතකකඛ්චො සයතති	98
යං වෙ පිච්චා පුබ්බදෙවො පමනතා	100
යං වෙ පිච්චා පෙසනෙ පෙසයනෙතා	98
යං වෙ පිච්චා භාසෙයා දභාසනෙයාං	96
යං වෙ පිච්චා චූට්ඨාය පච්චෙධමානො	94
යං සාලවනස්මිං සෙනකො	72
යං හී කිඤ්චි මනුසෙස්සු	242
යං හී යාවෙ තං හී දදෙ	16

ය

පිටියවකා

යා ඉමා රතෝයා අතිකකන්තා	298
යා කාවී නජේයා ගබ්බමභිසසවනති	22
යා ච නිලොලාකනසීලා	392
යාවනෝයා පුරිසංසස්සං	74
යාව හරියා ධනකකීතා	282
යාදීසං කුරුතෙ මිත්තං	40
යානඤ්ච වතිදං ලඤ්ච	264
යානි සච්චානි දීපදිඤ්ච	18
යා පුණ්ණමාසෙ මීගමඤ්චලොචනා	232
යාවතා කසි ගොරකඛා	188
යාවනෝයා උදබ්බිඤ්ච	134
යාවනෝයා පුරිසංසස්සං	144
යාව මනුසසලොකසමිං	88
යා සීලවතී අනසුඤ්චධෙය්‍යා	70
යාහං පුබ්බෙ නිය්‍යාමී	210
යුතෙන දෙව රථෙ දෙහි	16
යුතෝ රථො මහාරජ	38
යුචා සුජාතො සුමුඛො සුදස්සනො	78

යෙ

යෙ කුඤ්ජරා සත්ත සෙතා උලාරා	154
යෙ කෙවි මානුසා කාමා	110
යෙ කෙවිමෙ අස්සී රසා පථව්‍යා	424
යෙ කෙවිමෙ මච්ඡරිනෝ කදරියා	358
යෙ කෙවිමෙ සුගතතිමාසසානා	358
යෙ බත්තධම්මෙ කුසලා භවතති	424
යෙ බත්තියාසෙ ඉධ භුමිපාලා	430
යෙ ගුඤ්චමන්තා ආකිණ්ණවාචා	144
යෙ ච කාමෙ පහස්වන	264
යෙ ච ධම්මස්ස කුසලා	314
යෙන අසේන ආගඤ්චී	14
යෙ නොවිතා ජානපද	136
යෙ මං යාවිතුමායතති	284
යෙ මීගෙන මීගං හතති	284
යෙ වඤ්චා අබහතිකකන්තා	348
යෙ වසතති සමීනාරො	312
යෙ විපපමුක්ඛා අනවජ්ජභොජිනෝ	54
යෙ වුච්චිඨ පරිභාසතති	278
යෙසං රාගො ච දෙසො ච	8

යො	පිටුවකිනා
යො අත්තදුකෙඛ න පරසස දුක්ඛං	236
යො ඉසසරොමනීති කරොති පාපං	236
යො කිච්ඡගතසස ආතුරසස	70
යො ඛණ්ඩසො පබ්බජිතං අපේදධී	180
යොගපෑයොගසඛිනිතං	172
යො ගුඤ්ඤමනනං පරිරක්ඛණෙය්‍යං	140
යො ච අරියරුදං භාසෙ	348
යො ච එතාති යානාති	126
යො ච තං තාන රහෙඛිය්‍ය	168
යො ච ත්වං සබ්බො හෙතු	34
යො ච ධර්මවිභාගඤ්ඤ	172
යො ච රාජා අධම්මට්ඨො	258
යො ච රාජා ජනපදං	256
යො ච වනනකසාවසස	114
යො ච වසසසභසසානං	278
යොජයනතු රජේ අප්‍රෙස	300
යොජෙනතු වෙ රාජරජේ	8
යොජෙනතු වෙ රාජරජේ සුචිත්තෙ	60
යොජෙහී සාරථී යානං	18
යො තසස ආසී පලලඬො	192
යො තෙ කතො සංගරො බ්‍රාහ්මණෙන	418
යො'ධ ධර්මං නිරංකත්වා	262
යො'නත්තනො මරණං බුජ්ඣයි ත්වං	428
යො තෙච නිදදං න පුනපසංසං	238
යො ච පබ්බජිතං හතති	278
යො පාපකං කම්මකරං මනුසෙසා	234
යො පිට්ඨිමංසිකො හොති	92
යො පුත්තො කාසිරාජ්‍යස	150
යො බ්‍රාහ්මණසභසසාති	296
යො භජන්තං න භජති	248
යො මංසහෙතු මිඟවං වරෙය්‍ය	424
යො මිඟෙන මිඟං හතති	348
යො මෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන	420
යො රාජා අධම්මට්ඨො	278
යො ලොභා පිතරං හතති	278
යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන	316
යො වෙ කතඤ්ඤ කතවේදී ධීරො	182
යො වෙ දසස'නති වත්තාන	16
යො වෙ නරො සුභදං මඤ්ඤමානො	142

යො	පිටියිකයා
යො වෙ පියං මෙ'නි පියානුකසිඛි	432
යො වෙ හදයසස පදබ්ගු	72
යො සඤ්ඤතෙ පබ්බජිතෙ අවඤ්ඤි	180
යො සබ්බලොකං වරතො මහාමුනි	362
යොහං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා	120
යොහිත්ථියා වා පුරිසසස වා පන	364
යො හිත්වා පුබ්බසංයොගං	92

ර

රඤ්ඤාහං පහිතො දුතො	120, 122, 126
රජ්ජං ව පටිපනනකම්භා	118
රතං ව වොරා බාදනති	160, 162, 164
රමසපු හික්ඛාවරියාය පුත්ත	54
රමමං ව නෙ ආවසනං කරොනතු	10
රසානමඤ්ඤානරං එතං	414
රාජපුත්තො ව උඤ්ජාතො	68
රාජා අහොසිං මගධානමීසසරො	200
රාජා ඛො පබ්බජිතො	216
රාජා ව පයථිං සබ්බං	404
රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවයිඤ්ඤා	80
රාජාහිරාජා මනොජො	310
රාජා මෙ සො දීජා මීත්ත	324, 338
රාජා මෙ සො දීජො මීත්තො	34
රුක්ඛගෙහනා බහුකෙඤ්ඤා පුපථිතා	370
රුපපච්ච පළිමබ්බිව	88

උ

උද්ධවාරො කතොකාසො	138
උද්ධා සුඛං මජ්ජනි අපපඤ්ඤා	22
උද්ද දෙව ඉමෙ සකුණා	344
උද්දපුත්තා නිසාමෙථ	110
උද්ද දෙව සමායනතු	110
ලොකවික්ඛමථනා හි නාරියො	406

ච

චච්චනාවළි සඛ්ඛාසා	128
චණ්ඩිකො මඤ්ඤ වණිං අනුක්කරං	14
චධිසස මෙ තනති පරාමසනො	114
චනෙ එලං ව මුලං ව	306
චන්දිකා සො පිතරං මාතරං ව	422
චන්දෙ අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං	154

ව

පිටියවතා

වැනැ ඉඤ්චිරි සාමං	154
වැනැ භාගිරථිං ගඛනං	154
වැනැ සීහෙ ව න්‍යාගෙස ව	152
වරං වෙ මෙ අදෙ සක්‍කං	192
වාණිජ්ජ රට්ඨාධිප ගච්ඡමානො	194
වාතසීතානි භකෙඛසිං	128
වාතඤ්ච ජාලෙන නරො පරාමසෙ	404
වානො ව ගන්ධමාදෙනි	340
වාළමීගානුවරිනෙ	128
විකිණණවාචං අනිගුයගමනනං	140
විචිත්‍රපුප්ඵං හි වනං සුතං මයා	228
විජ්ජාධිරා සොරමධියමානා	86
විද්ධො ව නාගො කොඤ්ඤමනාදිසොරං	114
විනාපි දනා තච වචනං ජනිඤ්ඤ	58
විඛතනනවිනනා කුපිතිඤ්ඤා'සි	56
විමදෙ තිහි වසෙසති	190
විචිත්‍රච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං	74, 144
විවිධ අධිමානා සුඤ්ඤාමහං	48
විලාකා මුදුකා සුද්ධා	188
විලොමමාවරනී අකිච්චකාරිණී	394
විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය	428
විසසාසමාපජ්ජමහං අවෙලො	142
විසසාසයෙ න ව නං විසසෙයෙය්‍ය	148
විහිතා සතති මෙ පාසා	328
විතසද්ධං න සෙවෙය්‍ය	248
වෙණි කමසි වණ්ඤාලී	296
වෙද න සච්චා න ව විහරලාහො	76
වෙදෙහපුතො හද්දතො	150
වෙලා යථා සාගරවෙගවා පි හි	376
වෙසසුනාරං කං පුච්ඡාමී	166
වෙහාසයං අගමා භූරිපඤ්ඤා	4
වෙහාසයං කලොගමම තිට්ඨසි	94
වෙහාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙඛ	174

ස

සකස්ස දසස්ස යද සුඤ්ඤාමී	422
සකිදෙව සුතසොම	420, 428
සකුමාරො සධානාසමිං	336
සකනා උභිනනං වචනං තිතිකඛිත්‍රං	178
සකෙතා ව මෙ වරං දජ්ජා	234
සකෙතා පි හි භුතපති	166
සකෙතාහමසමී දෙවිඤ්ඤා	18

ස	පිටුවනිකා
සබ්‍ර ව මිනො ව මමාසි සිවක	16
ස බිසමෙව උපගමිම අසසම.	376
සබ්‍රි කුව. කුණ්ඩලිනි	168
සහගුපග. පුංඤ්ඤකමිම. ජනිඤ	240
සඤ්චව්‍යායං සමුද්‍රානො	272
සඤ්චරෙව අමිනුමි	146
සඤ්චමසියෙ සරසනති සංයුතෙ	376
සචානං බාලො පරනෙයොහා හමසමි	52
සචෙ අනන්‍යයොගෙන	338
සචෙ අනුදිට්ඨං තයා මහාමුනී	360
සචෙ අයං නීයනී භොජනසං	194
සචෙ අහං තාන තථා යථා පුරෙ	156
සචෙ අහං මරිඤ්ඤාමි	90
සචෙ ඉදං බුඤ්ඤෙ සුරජ්ජකං සියා	164
සචෙ ච තං රාජමදෙසභෙයා	14
සචෙ කුවං හතකුරුසෙපසුනො	412
සචෙ කුවං මඤ්ඤ සනිං ජනිඤ	238
සචෙ කුවං විපුලෙ ලඤ්ඤාගෙ	156
සචෙ කුවං සද්දහසි	416
සචෙ කුවං අමුඤ්ඤාමෙ	294
සචෙ විවාතො ගිරිමාවභෙයා	418
සචෙ පුඤ්ඤ කත භෙකු	250
සචෙ මංසානි භාමරසුං	294
සචෙ ලභෙඨ්ඨි ඛණං වා රභො වා	396
සචෙ ච කිසමිචි කාලෙ	140
සචෙ වො වුඤ්ඤ මානානං	134
සචෙ හි වචනං සච්චං	288
සචෙ හි වාතො ගිරිමාවභෙයා	58
සචෙ හි විරියං නාසස	254
සච්චං කිර මහාරාජ	412
සච්චං තසස හුතං භොනි	356
සච්චං තෙ පටිජානාමි	298, 300
සච්චං බො එතං වදසි කුමාර	50
සච්චිසට්ඨිඤ්ඤ කචමෙස භොකු	58
සඤ්චයො නාම මෙ භාතා	122
සඤ්චවො කාලසුනො ව	274
සට්ඨි අසසසහසසානි	268
සට්ඨි ගාමසහසසානි	266
සට්ඨි ධෙනුසහසසානි	268
සට්ඨි නාගසහසසානි	268
සට්ඨි රථසහසසානි	268

ස	පිටුවනැත
සතං එකො ච මෙ පුතතා	36
ස තාදිසො පච්චන්ති ලොහකුමභියං	280
ස තාදිසො භුමීපති	258
සත්ත කණ්ණඛ කර්කාන	292
සත්තමට්ඨි හද්‍රමධනස්ස	262
සක්කගුබ්බො ච වොරානං	40
සක්ඛි ලොහකුටෙභි	284
සක්ඛා ච තෙ භොමී සබ්බා ච ත්‍යමනී	434
සක්ඛා ච මෙ භොසී සබ්බා ච මෙසී	434
සද පි හද්‍රමධනස්ස	202
සද මං ගීලතී මච්චු	122
සඤ්ඤාං දෙවී මනුජෙස්ස පූජිතා	368
සත්තසුඤ්ඤාං නෙසාදං	332
සත්තො ච උඤ්ඤං ගච්ඡන්ති	284
සත්තො ච මෙ අපචිතා	352
සත්ඨං කත්වා අච්චන්තන	146
සප්පසාදවා කාමගුණෙ අවෙසකති	182
සබ්බදුක්ඛසමනීසංගමං සිවං	410
සබ්බ භොග පරිජිණ්ණං	158
සබ්බ රතනී වින්තයික්ඛා	354
සබ්බසෙනො පුරෙ ආසී	246
සබ්බං කර්මසාම තවානුසාසනං	184
සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං	8
සබ්බා නදී වර්ෂාගතී	396
සබ්බස්ථො සිබ්බිව සබ්බභසබ්බා	404
සබ්බච තෙ වසං ගතා	302
සබ්බසමෙවං හී නරාන නාරිනං	84
සබ්බො හි සංසයං පඤ්ඤා	312
සබ්බිරෙව සමාසෙඵ	420, 428
සබ්භි භෙතං උපඤ්ඤතං	342
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වඤ්ඤ	152
සමණොති මෙ සමිත්තනො අහොසී	142
සමප්පිනො පුටු සලෙලන නාගො	116
සමානලී දෙවචරෙන පෙසිතො	362
සමපක්ඛ වාහනො පොසො	38
සමෙබ්බාධි පඤ්ඤා ච මහානුභාවො	118
සමච්චො නාම මෙ භාතා	122
සයං ආයං වයං ජඤ්ඤා	168
සයං ජානපදං අක්ඛං	168
සයං විමානං නරදෙව දීසවා	194
සරං ච පුභතී යො සො	356
ස රාජපුත්තො පරිදෙවයනො	48

ස	පිටුවනිකා
සරාජා පරිදෙවෙසි	66
සරාජා පාවිසිව්‍යමිතං	60
සරානි වීයනති සසෙලකානනා	82
සරිතා සාගරං යතාති	404
සරෙ යථා වාරි ජනිඤුවට්ටං	438
සලකඛි ධිතිසමපභොගා	166
සලුඤ්ඤ භංසකාපෙන	344
සලලපෙ නිසිතබ්‍යනපාණිනා	406
ස චිතරාගොපච්ඡනය්‍ය දෙසං	182
ස සමුද්ද පරියායං	138
සභස්සියො ඉමා ගාථා	420
සංචූපමං සෙනමතුලාදසසනං	362
සංදඩඪිකාලං පරිහිනන ගතතං	280
සංචච්ඡරං දිබ්බරසානුභුක්ඛා	200
සංචච්ඡරං වා උෟතං වා	318
සංචච්ඡරො මෙ වුසිතො තචනතිකෙ	204
සංචාසෙන හි මිහනානි	230
සා ඉස්සිතා දුක්ඛිතා චසම් ලුද්ද	112
සා කොසියානුමනා ජුතීමනා	374
සා කොසියෙනානුමනා ජුතීමනා	370
සාධාහි රුභොනා ලභතෙ සමඤ්ඤං	78
සා ච අනොනපුරං ගතඛා	66
සා ච අසුසමමාගඤ්ඤි	182
සා ච තං වනමොගඤ්ඤ	188
සා තං පගගඤ්ඤ උභොහි පාණිහි	374
සා තස්ස පරිදෙවෙසි	182
සා කං මයා අජ්ජ සකමහි අසුසමෙ	370
සා දුර සඤ්ඤං ච නිසෙධධික්ඛා	42
සාධු ධම්ම සුචී රාජා	242
සා නුත පුත රෙ පකකා	162
සාමා ච සොණා කබලා ච ගිඤ්ඤා	280
සා මුහුත්තං පලාධික්ඛා	28
සායං ච පාතො උදකං සජාති	50
සායං ච පාතො කුටකාරි	284
සාලා කරෙරි බහුතකස්ස ජමබ්බියො	372
සාලීසුසරො සාරිපුත්තා	184
සා සුත්තවා නීලදුමාහිලමබ්බිතා	372
සාහං අජ්ජ විරාසුමපි	316
සිසෙපන විජ්ජාවරණෙන බුද්ධියා	366

ස

පිටුවැන

සිරාභං දෙවී මනුෂෙසු සුචිතා	364
සිරි ව නානා ලක්ඛි ව	166
සිලෙසුපමා සිබිරිව සංඛභකතා	398
සීසං නභාතො උපුලමාලධාරී	112
සීභා ව ව්‍යඥා ව අපොපි දීපියො	86
සීභා ව්‍යඥා ව දීපි ව	130
සීභො යථා ලොභිතමංසභොජනො	388
සුකභපකෙඛ යථා වඤ්ඤ	438
සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයවෙතා	44
සුචීං සුගඤ්ඤං තිදසෙභි සකඝනං	360
සුජාතො නාම නාමොන	414
සුණනඤ භොනොතා මම වචනං	312
සුණනඤමඤ්ඤං පරිසා සමාගතා	50
සුතාව පණ්ඩිතා න්‍යමසා	346
සුඤ්ඤා කණණසුඛං වාවං	30
සුඤ්ඤා ධමමං විජානතති	428
සුඤ්ඤාන ගාථා පරමස්සඤ්ඤිතා	184
සුදුකකරං අනාරියෙහි	328
සුදුකකරං පොටියාදෙ අකාසි	422
සුදුපලභිකී පුරිසස්ස යා හිතා	156
සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන	178, 180, 182
සුමුඛ අනුපවිනානා	322
සුමුඛො ව අවිනොතා	352
සුරියො කසසකො හිකඤ්ඤ	378
සුලඤ්ඤාභො වන මෙ අභොසි	10
සුවණණවඤ්ඤස්ස ඛුනිපාතිකා	374
සුවණණවිතකං භූමී	60
සුවණණවීරවසනො	286
සුවණණ සංඛ්‍යාවච්චරා සුවිගහා	156
සුසංඛ්‍යානිතනා ජනො	168
සුසන්ධි සංඛ්‍යා වීමටසීමං වණං	226
සුසංවිහිතකලෙ නානං	158
සෙනෙවි කං පණ්ඩි සසසමානො	102
සෙවෙච චුඛෙඤ්ඤ නිපුණ ඛුසසුතෙ	182
සෙවමානො සෙවමානං	40
සො අපපමනො අකඤ්ඤො	168
සො ඉධ ගරහිතො පරස්ස ව	410
සො උපෙති තිරයං පතාපනං	410
සොකල්පාය දුරඤ්ඤාය	150
සොකඤ්ඤො ඵරුසං වාවං	352
සො ව නං නිරයං පනො	280
සො ව පොකඤ්ඤො නිරො	18
සො ව භකඤ්ඤ පරිකඤ්ඤො	264
සො ව ගෙන නිකඤ්ඤො	190, 324

ස	පිටියැත
සො ව වෙගෙනුදෑනො	132
සො වාහං නිප්පතස්සාමි	414
සො වීධි සඛොය පියානි හිකා	432
සො වෙ අකො ව ධලො ව	250, 252
සො ජිනගවානං කමසි අසුභි	94
සොණා ධබ්බා සිගාලා ව	294
සොනං පවිසස න වීරස්ස නාගො	196
සො තං යොගං පසුඤ්ඤස්ස	344
සො තං වීජිකා සඛොමං	300
සො තස්ස භුකා ව අපො රමිකා	60
සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමි	326
සො කං සබ්බස්ස සුභදයො	166
සො නුතාහං වධිස්සාමි	238
සො පච්චිතං නිරයෙ සොරරූපෙ	58
සො පනිතො පවුතෙනා	326, 328
සොඛොමි ව පටිච්චනො	390
සො මං තතො සමුට්ඨාසි	130
සො මං දිස්වා කිසං පණ්ඨං	130
සො යං එවං ගතා පකඛි	330
සො සඛිඛිපාලො තරමානරූපො	198
සො සෙකා නුන මරණං	88
සො වො අහං පමොක්ඛාමි	28
සොහං අප්පතදරපො	88
සොහං තථා කට්ඨස්සාමි	192
සොහං තෙනාභිසතොමි	132
සොහං දදමි සාරතෙ	136
සොහං ධම්මං අවෙකඛනො	322
සවායං ධලො ව තෙ විණෙණං	322
සොහං සභාව සාධාහි	130
සොහං සමාගමෙ ජනිඤ්ඤා තෙහි	194
සොහං සුඤ්ඤානාමි	10
සොළසිකී සහස්සානි	56, 92, 138, 268
සවාගතං ලෙවීදං භවතං	332
සවාගතං තෙ මහාරාජ	310
සොධිප්පාගා භාරආපො	120, 122, 124
සවායං දිකොව නදති	246
සවායං වණො ඛජ්ජති කණ්ඩුවායති	220

හ	පිටුව්ඛකා
හක්ඛාද ව තෙ සෙතා	128
හක්ඛාරොහා අනීකට්ඨා	158, 300
හක්ඛී අඝසා රථා පතභි	218, 308
හක්ඛිකඛිකඛි ආරුඤ්ඤා	300
හක්ඛී ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ව	24
හක්ඛිකඛි. අඝසකඛි.	402
හක්ඛී අසෙස ව යොජනතු	306
හක්ඛී අසෙසභි රජෙභි පතභි	82
හතෙය්‍යු ජිකෙය්‍යුඛි ජෙදෙයෙය්‍යු.	402
හතෙය්‍යු කි. මුඛව වධා දුච්චිහ	146
හතෙය්‍යු දනි තිදිව. සමකකම	378
හරියමානො ධතරචෙය්‍යු	340
හරෙණුකා වෙචකා වෙණුකිණුකා	372
හිතා සර. පබ්බජිතො අචෙලො	146
හිමවචයෙ හෙමවතාය තිරෙ	42
හියොති හීයති පොසො	78
හිරාහ. දෙවී මනුජෙය්‍යු ජුජිතා	370
හිරි උපුලවණණාසි	378
හිරිමනා පි අහිරිකභාව.	98
හිරියා තිතිකඛාය දෙමන බන්ධියා	146
හීන ජචෙව්ඛි වෙ හොති	36

ක	පිටුවැනියා	ක	පිටුවැනියා
ක මොජකා	398	කොවිලාර	382
ක මොසපාද	104, 434	කොසලරාජා	388
කරවික	380	කොසිකි	88
කරෙරි	372	කොසියො	308, 314, 356, 362, 364, 374
කලාබු	178, 180	කොජුභ	92
කසසපො	184, 388		
කාකවජක	372	බ	
කාකාති	382	බෙමක	344
කාකොල	280, 284	බෙමා-නදී	220
කාදමබ	382		
කදමබිය	148		
කාරණදව	382	ගජමාදන	42, 358
කාලිචගරාජ	184	ගොරිමජු	22
කාවිජෙයු	74		
කාසිපති	348		
කාසිරාජ	58, 60, 262, 344, 354	ඉ	
කාසුමාරියො	38, 310	ච	
කාළ	412, 414	චකොර	378
කාළසුභ	274, 278	චකකවාක	372
කාළභජී	412	චජන	46
කාලාගඵ	382	චජු	208
කිකි	374	චජ්ඣමා	104, 108, 408
කිහගර	396	චජෙයු	358, 418
කිමසුරිය	378	චමර	378
කිසවචජ	178, 184, 276	චමපක	382
කුණකුභ	372	චමෙපයාකො	58
කුටජ	382	චතක	26
කුණාල	372, 380, 400, 406	චතො	8
කුණබලිති	168	චිරිටි සඬසා	224
කුරර	410	චිතක	372
කුරවක	44, 382	චෙලාවක	378
කුරුඬගදෙව්	388	චොව	382
කුසරාජා	292		
කුසාවතී	286	ජ	
කුයො	288, 296	ජබබියාණ	110, 112
කෙකා	370	ජමා	372
කෙතක	372, 382	ජලධාකුමාර	388
කොක	372, 378		
කොකිල	62	ජ	
කොඝඵ	62, 372	ජමබුක	170
කොරණබ	382	ජමබු	90, 222, 372
කොරවා	416, 418	ජමෙබානද	374
කොලිතො	184	ජාතිසුමන	382
		ජීවඤ්ඤිවක	370, 372, 378

ක	පිටපත	ප	පිටපත
තිකුටං	42	පඤ්චාලරාජා	102
තිමිංගලො	406	පඤ්චාලො	158
		පණවා	60
		පණරක	42, 140, 148
දණ්ඩකී	178, 276	පතිකොළමඩ	38, 40
දනට	382, 408	පදමක	370, 382
දංපසස	272	පනස	370
දීප්ති	374, 378	පබ්බතො	184
දීසාච්චි	266, 270	පභාවතී	286, 290, 298
දුයොධනො	404, 406	පලාසාද	372
දෙවදරු	382	පසදමිග	378
දෙවබ්‍රාහ්මණො	404, 406	පාටලී	44, 222, 372
දෙවලො	184	පාධීන	372
දෙවිඤ්ඤ	74	පාණසසර	358, 436
		පාවක	382
		පාවාර	376
		පාවාරික	396
ධම්මා	284, 294	පිඬුල	246
ධතරට්ඨා	414	පිඬුයානි	398
ධතරට්ඨො	32, 326, 328, 330, 336, 340, 344	පියක	382
ධනනනවාසී	388	පියච්ඡ	382
ධනුපෙබර	138	පියාල	370
ධමනනරි	86	පිලව	382
		පියාව	84
		පුකකුස	72
නකුල	86	පුඬුව	390
නටකුචෙර	388	පුණණකොකිලො	410
නඤ්ඤ	310, 314, 316	පුණණා මනානිපුණො	184
නඤ්ඤන	186, 410	පුණණමුඛො	382
නලීන	382	පුනනාග	382
නලීනිකා	216	පුබ්බදෙවා	100
නවමලලීකා	382	පුරිඤ්ඤ	176, 360, 376
නාග	378, 384	පුරිසලලී	378
නාරද	404, 406, 410	පෙනා	84
නාරදෙ	184, 360, 362, 410	පොරිසාදෙ	102, 106, 418, 422, 426
නාරදෙ දෙවබ්‍රාහ්මණො	404	පුසසකොකිලො	382
නාලීකීරො	178, 180		
නීප	90		
නීවාර	372		
නෙරු	388, 390, 418		
නෙසාදෙ	324		
		බක	396
		බාරාණසී	64
පජාපතී	104	බිලාර	372, 378
පඤ්චාලවණ්ඩ	388	බුභලදනන	160, 272, 282, 398

හ	පිටප්පිටකා	යමො	ය	පිටප්පිටකා
හණ්ඩකු චීඪී	4	යමො		388
හලලාවීය	42, 46	යුධිට්ඨිල		386
හාගීර්ථී	154			
හිඬකාර	380		ර	
හීමරලො	174	රාම		104
හීමසෙන	386	රාහු		408
හුජ්ජනන	382	රුරු		372, 378
හෙරී	10, 60	රෙණු		48
හොජ්ජනනා	202	රොරුව		274
හොජො	86	රොහනන		26, 28
		රොහිත		372
			උ	
මකර	406	ලබුජ		90
මගධ	304	ලුඤ්ඤ, ලුඤ්ඤ		28, 424
මසවා	14, 174, 190	ලොඤ්ඤ		370, 382
මණ්ඩවොයා	6	ලොච්ඡුඤ්ඤ		388
මදීරා	388	ලොහකුමභී		280, 282
මද්ද	286, 288			
මද්දකුලං	300		ච	
මධුකා	372	චකුල		382
මධුගනනික	382	චක්ඤ්ඤ		382
මනොජො	306, 310, 312	චත්තභු		186
මනොසිලා	380	චරාහ		372
මයුරා	62, 372, 378	චරුණො		104
මෙලං	42	චාතචීග		378
මජ්ඣලව	382	චාරණ		378
මසකකසාර	196	චාසවො		362
මහාපනාප	180	චාසෙට්ඨී		78
මනීස	372, 378	චෙණු		372
මහොරග	382	චෙනරණී		86, 282
මහොසධ	20, 72, 134, 140	චෙනස		372, 382
මාතඛන	4, 276	චෙදෙහජ්ජනනා		150
මානලී	358, 362, 374	චෙනතෙය්‍ය		388
මාලුවලනා	408	චෙය්‍යනතර		166
මීග. වීර	436	චෙළකා		372
මුවලිඤ්ඤ	372, 382	ච්‍යගස		372, 374, 378
මුත්ඛන	358			
මුද්දිඛන	10		ස	
මුරජ	388	සකුලා		372
මෙජ්ඣාරකුඤ්ඤං	8	සකෙකා		18, 24, 100, 176,
මෙජ්ඣො	8			234, 270, 304
මෙණ්ඩිසසරො	184	සඤ්ඤිචො		372, 374
මොච	372	සඤ්ඤපාලො		198

ස	පිටුව බිංකා	ස	පිටුව බිංකා
සඛකානෙය	274	සීහ	372, 378
සච්චනපාචී	386	සුඡපෙති	14, 174
සංකපීචො	274	සුඡාන	414
සනච්චිකා	372	සුනනා	30
සනනිගුලේඛො	38, 40	සුනසොම	206, 216, 410, 420, 428, 432, 438
සඤ්ඤා	374	සුද්ධස්සනා	216
සංකමිනික	100	සුධමුච්චො	54
සංකමරො	408	සුනඤ්ඤා	230
සමබුලා	150	සුඡාණණ්ණ	58, 140, 146
සමභුන	8	සුමුඛ	32, 322, 332, 336, 338, 340, 350, 352
සරගඛෙගා	176, 184	සුරියො	104, 358, 376, 418
සරභමීග	378	සුසුනාග	376
සරභො	36	සෙභක	20, 72
සලල	90, 382	සොගනධික	382
සස	372,	සොණ	304, 306
සසකණ්ණ	378	සොණකො	260
සහදෙව	386	සොණා	280, 294
සහ සංසනෙනො	374	සොනසීය	414
සාධමීග	372	සොනසීසෙන	150
සාමාක	378	සොභසාන	370
සාරිපුනො	184, 410	සොමදිනන	212
සාල	44, 222, 382, 408	සොමනසංඝ	48, 54
සාලියො	162	සොමො	104
සාලියසරො	184, 366		
සිඛණ්ණ	372	හ	
සිඛී	388, 398	හරිනාල	380
සිගාල	294	හරෙණ්ණකා	372
සිඛගු	372	හංස	372, 382
සිංහුවාරක	44, 372	හිඬුලක	380
සිරි	360, 364	හිරි	360, 364, 370, 372
සිවයො	16, 18, 20	හෙමචකා	42
සිවිරාජා	16, 234		

විසෙසපද්‍රව්‍ය කකමණිකා

අ	පිටියකො	ආ	පිටියකො
අකමින නොයාං	4, 6	ආදසදුසසමණඛන	392
අකුතොභයා	382	ආදු	412
අකඛානපඤ්ඤිමං	404	ආදෙයාරුපං	398
අච්චනතපෙමානුගත සස	402	ආනන්දිවිනෙතා	428
අච්ච නතඪිලාසු	402	ආයතතෙ නා	360
අච්චාවදති	392	ආරාමක රාසු	396
අචනකා	162	ආචලානි	68, 406
අඛච්චිඛානි	380, 382	ආච්චනී මහාමායා	68, 406
අතිවිමොණණා	274	ආචලා	390
අතිමානිකා	4	ආචාසු	398, 400
අතිවිනාරො	276	ආපෙළිකෙ	376
අතිවෙලං	144	ආසසානා	2
අත්චනී	428		
අදකකමොයො	2	ඉ	
අදෙවසනො	398	ඉන්ද්‍රියානං	398
අඤ්ඤානපරියායපථෙ	380, 382	ඉන්ද්‍රසගොතන	378
අධමමකාලො	12	ඉසසිරකුඤ්ඤා කා	252
අධිච්ච ලඤ්ඤං	200	ඉසසාධමෙමො	66
අනලා	406	ඉමෙසසිරං	354
අනඤ්ඤනොයාං	438		
අනාසකා	254	උ	
අනාලභියො	24	උට්ඨානකං	400
අනිගහභාසු	396	උදු	416
අනුමොදියාන	180	උපභුක්තිකා	144
අනුපමෙතෙන	2	උපභවච	8
අනතකරී	390	උපාගා	432
අපසාදිතො	38+	උඛ්ඛාමෙහයා	380
අපපතිකාරිතායො	380	උමහාලෙපයා	288
අපෙපචනාම	380	උච්චලෙ ඛසති	392
අඵන්දනා	38	උභිතො	204
අඛ්ඛානකං	414	උභහ ඤ්ඤානෙ	212
අඛ්ඛානකං	82		
අභිදෙසගතො	72	එ	
අභිසමෙහා නති	380	එක නතභංගියො	388
අලීනචුක්ඛිං	400	එකොදිභාවා	264
අචාකරෙයා	430, 434	එලකමාරකං	388
අච්චිචං	392		
අචුක්ඛපරිභොගෙන	414	ඔ	
අච්චාඤ්ඤකො	438	ඔච්චිතකො	432
අසනිනං	400	ඔතච්චකො	2, 4
අසංචිභාගී	364	ඔමසනති	402
අසා	402		
අසංඛන්ධං	402		

	ම	පිට්ඨකයා	බ	පිට්ඨකයා
ඔරකුලං	398, 400, 402		බන්තධිමෙම	424
ඔරුන්ධියානං	78		බාදියා	412
ඔලඛකාපෙති	392		බුණ්චවාමනකෙන	386
ඔසධොයා	152			
ඔසි ඤාටියා	404		ඝ	
ඔසසපේ	404			
ඔසසඨකායො	56		ගඛනනික්ඛිපමාසු	402
			ගලාගලං	410
			ගුඤ්ඤාභණ්ඩකං	392
			ගෙල ඤාඤා	386
			ගොපුට්ඨං	402
ක				
කකකුපසෙවිතං	292			
කකිකපතනං	416			
කකිජානි	394, 396		ච	
කකිලාය	380		චතුස්භතනං	386
කකුභසප්පිසිරුපමා	400		චතුලඨරුපං	178
කකනාමධෙයයා	430		චාගමකතා	20
කකොත	422		චිත්‍රගාථා	66
කකනප්පකතනං	398		චිත්‍රබ්බෙත්‍රබ්බියො	408
කකිවෙඤ්චි	386		චෝච්චා	278
කා			ජ	
කාම-කාමිනී	398		ජචක	404
කාමචාරවා	390		ජචධාහකං	402
කාරා	426			
කාසාටියා	48		ජ	
			ජඤ්ඤාති	392
			ජලබ්බිපෙසී	414
			ජඉම	2. 384, 414
කී				
කීමොනු	416		ජරුද්දපානං	6
			ජානිමද්දෙ	4
			ජාතු	434, 436
			ජායාජිනෙන	384
කු				
කුඬකුමීයජාතා	374		ජිග්භිසතො	16
කුඬකුමී	394		ජිතාචිනී	374
කුඹහණ්චිතා	436			
කුලචචච්චන	212			
කුලප්පං	398		කු	
			කුඤ්ඤානාගාරං	66
කෙ				
කෙතකපුප්පනෙතනං	78		ක	
කෙසලුන	408		කපනෙයා	374
			කමබ්බපධානෙ	436
කො			කලාදිතා	430, 434, 436
කොට්ඨක	382		කිබ්බිණ්ණමනසී	136
කොමාරභතාරං	400		කුලාපුඤ්ඤකෙන	386

	ස	පිටුවකා		ස	පිටුවකා
සච්චානී		380	සහසසියො		420
සඤ්චාරවොළං		2, 4	සංචරී		46
සඤ්චාර	102,	416, 418, 420		සා	
සඤ්චාරමෙසී		380			
සඤ්ච		378	සාධපුරාණසඤ්චං		402
සඤ්චසච්චිකා		58	සීලවරියො		418
සඤ්චානං		70	සීලසුච්චා		398
සඤ්චානී		380	සීලවතුපපනං		10
සත්තමායකොච්චිද		408	සුකිච්චපනො		54
සතාරහා		420	සුධං		436
සත්තලියොච්චිකං		44	සුචලච්චං		374
සත්තසිච්චිච්චිතං		410	සුපෙසලානී		4
සඤ්චගමෙ		376	සුභාසිතඤ්චා		440
සඤ්චා	360,	364	සුරුඤ්ච		388
සපරං		418	සුච්චණ්ණපසෙස	110,	112
සපාකො		2	සුදක		438
සඤ්චකාමරසාහරා		404	සොණ්චා		432
සඤ්චකාමුච්චපනං		422	සොඤ්චා		388
සඤ්චංසහා		388			
සමණී		386		හ	
සමපච්චක		38	හත්ථිඤ්චං		402
සමඤ්චි		382	හඤ්චකො		74
සමමනී		56	හඤ්චනතරසසීතා		408
සමොපණ්චිධි		52	හරිතූපයනන්ඤ්චො		382
සයොග්ගං		422	හසන		382
සරසනතිසංසුතෙ		376	හෙම		380
සරිතා		404	හෙම කපපන වාසසෙ		16
සච්චනණී		420	හං (හං සමම)		386